

KAAVAEHDOTUKSEN PALAUTE JA VASTINEET

UUDEN OULUN YLEISKAAVA

KAVAEHDOTUKSEN PALAUTE JA VASTINEET

JOHDANTO

Nähtävilläolo

Oulun kaupunginhallitus päätti asettaa yleiskaavaehdotuksen nähtäville kokouksessaan 16.6.2015. Yleiskaavaehdotus oli MRL 65 §:n ja MRA 19 §:n mukaisesti julkisesti nähtävillä 5.8.-7.9.2015 Oulu10-palveluissa (Torikatu 10). Lisäksi yleiskaavaehdotukseen oli mahdollista tutustua seuraavissa paikoissa: Oulun kaupungin Ympäristötalo, Haukiputaan yhteis palvelupiste, Kiimingin asiointipiste, Ylikiimingin yhteis palvelupiste, Yli-Iin yhteis palvelupiste ja Oulunsalon yhteis palvelupiste.

Yleiskaavaehdotusta ja valmisteluaineistoa esiteltiin tiedotus- ja keskustelutilaisuuksissa seuraavasti: 10.8. Haukipudas, 11.8. keskusta, 12.8. Oulunsalo ja 13.8. Kiiminki.

Lausuntoaikaa oli 18.9.2015 saakka ja tarvittaessa lausunnonantajan pyynnöstä lausuntoja otettiin vastaan vielä tämän jälkeenkin. Yleiskaavaehdotusta esiteltiin pyydettäessä lausunnonantajille, kuten lautakunnille ja sidosryhmille sekä kaupungin yksiköille, jotka toimivat lausuntojen valmistelijoina.

Palaute

Yleiskaavaehdotuksesta saatiin 30 lausuntoa, jotka koskivat monipuolisesti yleiskaavan sisältöä. Lausunnot pääsääntöisesti tukivat yleiskaavaehdotuksen yhdyskuntarakenteellista ratkaisua. Lausuntojen perusteella yleiskaavaehdotukseen on perusteltua tehdä vähäisiä teknisiä tarkistuksia.

Muistutuksia saatiin 63, mikä on hieman vähemmän kuin luonnosvaiheessa. Osa muistuttajista oli jättänyt jo yleiskaavaluonnoksesta mielipiteen, johon kaupunginhallitus on antanut vastineen. Osa muistuttajista ei ollut jättänyt mielipidettä yleiskaavaluonnoksesta.

Kaavakartalle 1 kohdistuvissa muistutuksissa korostuivat liikenteeseen, virkistysyhteyksiin ja pohjavesialueisiin liittyvät yleiskaavamerkinnot. Noin joka neljäs muistutus ja muutama lausunto koski Oulunsaloa. Oulunsalon liikenneyhteyksiä koskeviin muistutuksiin on vastattu Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman ratkaisujen perusteella. Virkistysyhteyksiä ja pohjavesialueita koskeviin muistutuksiin on vastattu samoin kuin jo luonnosvaiheessa. Maa-seutukehittämisvyöhykkeitä muokattiin yleiskaavaluonnoksen palautteen perusteella yleiskaavaehdotukseen.

Kaavakartalle 2 kohdistuvia muistutuksia jätettiin useita mm. Hietasaaren yleiskaavaratkaisusta, viheralueista sekä Kellon ja Välikylän alueiden yksityiskohdista.

Useissa muistutuksissa nostettiin esille asioita, joita ei ratkaista yleiskaavalla, vaan joko kaupungin muilla päätöksillä tai tarkemmassa suunnittelussa. Palautteen ja vastineiden osalta huomioitavaa on, että laajoilla alueilla jäävät voimaan nykyiset oikeusvaikutteiset yleiskaavat Uuden Oulun yleiskaavan hyväksymisen yhteydessä. Näitä yleiskaavoja on Oulunsalossa,

Haukiputaalla, Kiimingissä, Yli-Iissä, Ylikiimingissä sekä Oulujoen ja Sanginjoen ympäristöissä useita. Näiden kaavojen alueilla Uuden Oulun yleiskaavan merkinnät eivät vahvistu eikä niillä ole oikeusvaikutuksia.

Palautteen johdosta tehtävät muutokset

Yleiskaavaehdotuksen ratkaisut perustuvat laadittuihin selvityksiin. Yleiskaavaehdotus toteuttaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita, maakuntakaavaa, Oulun kaupunkistrategiaa ja yleiskaavan tavoitteita vaikutustenarvioinnin ja lausuntojen perusteella hyvin. Palaute antaa aihetta vain vähäisiin tarkistuksiin.

Palautteen perusteella esitetään tehtäväksi seuraavat tarkistukset yleiskaavaehdotuksen kaavakartalle 1:

- voimaan jäävän Kiimingin Keskeisten taajama-alueiden osayleiskaavan 2030 rajausta tarkistetaan kattamaan koko kyseisen kaavan alue korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen 3.6.2014 mukaisesti
- olevien yhdysteiden merkintöjä tarkistetaan
- SL-1-merkinnän määräystä tarkistetaan
- puuttuvat METSO-kohteet osoitetaan päivitetyn tiedon mukaisesti
- Huiskan harjualue osoitetaan arvokkaana geologisena muodostumana maakuntakaavan mukaisesti
- Virpiniementien oikaisu osoitetaan kaavakartalla 1 Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaisesti
- tärkeä virkistysyhteys Kiimingin kirkonkylän itäpuolella siirretään kulkemaan Koitelinkosen kautta
- Hangaskankaan maa-ainestenottoalue (EO) poistetaan kaava-aineistosta
- Puolivälinharjun tu-1 poistetaan teknisenä virheenä
- OuluZonen aluerajausta ja kaavamerkintää tarkistetaan
- kaavamerkintöjen luonnonsuojelualue ja tuulivoimaloiden alue kaavamääräyksiensä sanamuotoja täsmennetään
- havaitut tekniset puutteet korjataan

Palautteen perusteella esitetään tehtäväksi seuraavat tarkistukset yleiskaavaehdotuksen kaavakartalle 2:

- Poikkimaantie välillä vt 22-Oulun satama esitetään merkittävästi parannettavana katuna
- kaupunkiarkeologisen alueen rajausta tarkistetaan vastaamaan muinaismuistorekisteriä
- tieliikenteen yhteystarve väliltä Ouluntulli-Madecoski poistetaan
- nykyisiä sähkölinjoja täydennetään kartalle
- Vihreäsaareen lisätään nykyisten tuulivoimaloiden alue
- lisätään kaavamääräys kaupunkikehittämisyöhykkeiden suunnittelumääräyksiensä noudattamisesta
- havaitut tekniset puutteet korjataan

Selostusta ja sen liitekarttoja päivitetään yllä lueteltujen muutosten mukaisiksi sekä korjataan niiden havaitut tekniset puutteet. Karttojen esitystapaa muokataan helpommin luettavaksi.

SISÄLLYS

LAUSUNNOT 1

Viranomaiset 1

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus.....	1
Pohjois-Pohjanmaan liitto.....	7
Pohjois-Pohjanmaan museo	10
Liikennevirasto.....	12
Metsähallitus / Viisanen Jani.....	13
Puolustusvoimat	13
Suomen metsäkeskus	16
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto	18

Naapurikunnat..... 19

Oulun seudun kunnanjohtajat.....	19
Hailuodon kunta	21
Kempeleen kunta.....	21
Limingan kunta.....	23
Muhoksen kunta	24
Pudasjärven kaupunki.....	24
Utajärven kunta	24

Oulun kaupungin toimielimet..... 25

BusinessOulu liikelaitos.....	25
Liikelaitosten johtokunta	26
Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen johtokunta	27
Oulun tilakeskus liikelaitos.....	30
Sivistys- ja kulttuuripalvelut.....	31
Yhdyskuntalautakunta	32

Muut tahot 37

Caruna Oy.....	37
Fingrid Oyj.....	38
MTK Pohjois-Suomi ry.....	40
Oulun kauppakamari ry.....	42
Oulun luonnonsuojeluyhdistys ry.....	44
Paliskuntain yhdistys	49
Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri ry	52
Pohjois-Pohjanmaan yrittäjät.....	58

MUISTUTUKSET59

Alatalo Hannu.....	59
Haikala Jukka.....	60
Hanhela Hannu	62
Haukipudas-seura ry / Kärkkäinen Ari ja Passoja Britta.....	62
Haukiputaan kirkonkylän keskustan asukasyhdistys ry / Liljamo Hannu ja Kuusela Terttu.....	63
Haukiputaan moottorikelkkailijat ry / Klasila Pertti.....	65
Hietasaaren-Toppilansaaren asukasyhdistys ry / Sutela Marja-Liisa	65
Jaakkola Aimo.....	71
Järvi-Oulun Vasemmisto ry / Sillanpää Tapani ja Kivimäki Antti.....	72
Kaakinen Matti, Niemelä Pasi, Vuorma Sirkku, Hyttinen Esko ja Häkkilä Helena	74
Kakko Marko	76
Karppinen Terttu, Kronqvist Riitta, Levanto Kaija, Mehtomaa Riitta.....	77
Kellon suuralueen yhteistyöryhmä / 22 osallistujaa, yhteyshenkilöt Similä Simo ja Himsworth Nina.....	79
Kemppainen Kari ja Siira-Kemppainen Hannele.....	80
Kemppainen Kari, Siira-Kemppainen Hannele ja Siira Tapani.....	81
Keskustan Oulun kunnallisjärjestö / Kauppila Lauri ja Vuollo Kari	82
Kiinteistö Oy Alakortes / Airio Heikki, Kiinteistö Oy Lekatie 6 / Airio Heikki, Pyörä-Suvala Oy / Suvala Veikko ja Joutsen Media Oy / Huikuri Sauli.....	90
Kinnunen Anni ja Seilonen Riku.....	93
Kivarin perikunnan puolesta Kivari Jouni, Virpiniemi Golf Oy:n / Virpiniemi Golf Club ry:n puolesta Hirvisalo Kalle	95
Kivarin veljesten puolesta Kivari Juha.....	96
Kohonen Eeva-Kaisa.....	96
Kokko Arto ja Höyhtyä Terhi.....	100
Leskinen Teija.....	101
Lukka Matti ja useat muut yksityishenkilöt	102
Luukela Ritva ja Pauli	103
Lähdesmäki Raija.....	105
Lääkkö Juha	108
Manninen Jonna ja muut.....	110
Markkuun Ryhmäpuutarhayhdistys ry / Pekka Vasari.....	110
Martinniemen kyläyhdistys ry / Vuononvirta Aarne.....	111
Martta ja Jalmari Lehdon kuolinpesän / perikunnan puolesta sekä Marja ja Jouni Kokkoniemen puolesta Lehto Eeva	112
Metsänhoitoyhdistys Oulun Seutu ry / Sipola Juha ja Harju Mikko.....	113
MTK-Oulunseutu r.y. / Heikkinen Urpo.....	115
Mäläskä Arvi	116

Nätynki Mirva, Turkka-Pisilä Liisa ja Pisilä Ari-Petteri	118
Oulun Hietasaaren palstaviljelijät ry / Hellström Kalle ja Jortikka Niina sekä Hietasaaren-Toppilansaaren asukasyhdistys ry / Suopanki Juhani, Louhivirta Lauri ja Eskelinen Kirsi	119
Oulun Huutokauppakamari Oy / Siira Kalervo	121
Oulun Merenkävijät ry	123
Oulunsalon Maamiesseura r.y. / Mäläskä Arvi.....	125
Oulunsalon osakaskunnan hoitokunta / Lääkkö Juha	126
Paarma Minna ja Pikkarainen Eetu.....	127
Parkkinen Eeva-Maria, Marttila-Tornio Pentti ja Koistinen Veli	128
Penttilä Kai, Penttilä Sauli ja Penttilä Sari	130
Pernu Eero ja Jääskö-Pernu Eila	131
Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry / Tornberg Risto ja Auvinen Ari- Pekka	132
Punaisenladonkankaan toimikunta, toimikunnan pj. Kari Koivunen.....	135
Päätaalo Esa	137
Raappana Tapani	138
Rahikka Pekka	139
Salo Matti	141
Santaniemi Matti ja Inkeri	143
Sassi-Puitti Mirja-Liisa ja muut	145
Savuoja Olavi.....	147
Senaatti-kiinteistöt / Kari Antti.....	148
Sponda Kiinteistöt Oy / Tanhuanpää Veli-Pekka ja Järvi Tapio	150
Sponda Kiinteistöt Oy / Tanhuanpää Veli-Pekka ja Järvi Tapio sekä Kiinteistö Oy Oulun Korjaamontie 2 / Huhtamo Mauri	151
Stucki Inkeri	152
Suomen Yliopistokiinteistöt Oy / Uotila Juha	153
Svorza Oy / Suorsa Juha	155
Tervonen yhtymä / Tervonen Juhani ja muut.....	156
Turkka-Pisilä Liisa ja Pisilä Ari-Petteri	156
Ukkola Kalervo.....	157
Yhtymä Kurtti / Korvala Olli	160

LAUSUNNOT

Viranomaiset

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus

Melantie Eero ja Törmikoski Taina kirjoittavat 24.9.2015:

Kaavaehdotus on ollut nähtävänä Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen eri vastuualueilla ja yksiköissä ja siitä on annettu seuraavaa palautetta:

Teemat: kestävyys, täydennysrakentaminen, verkostokaupunki, merellisyys

Kaavaselostukseen on lisätty tarkastelu kaupungin kehittämisestä teemoittain, mikä syventää kaavaratkaisua ja antaa raamit kaavan toteuttamiselle. Kestävää kaupunkirakennetta tavoitellaan eheyttämällä yhdyskuntarakennetta, monipuolistamalla kaupunkiympäristöä, edistämällä elinkeinoelämän kehittymismahdollisuuksia ja parantamalla liikenteen kestävyyttä. Muina teemoina kaupungin kehittämisessä on nostettu esiin täydennysrakentaminen, verkostokaupunki ja merellisyys. Täydennysrakentaminen ja verkostokaupunki nousevat keskeisinä, läpimenevinä teemoina esiin koko yleiskaavaratkaisussa. Merellistä Oulua halutaan kehittää Oulu- ja Kiiminkijokien suistoissa, merenrannan matkailu-, virkistys- ja luontokohteissa sekä satamassa ja laiva- ja veneväylillä. ELY-keskus toteaa, että merellisyyden kehittäminen ja esiin tuominen maankäytön suunnittelussa kaikilla kaavatasoilla on erittäin tärkeää kaupungin vetovoimaisuuden ja kilpailukyvyyn parantamisessa.

Yhdyskuntarakenne

Yhdyskuntarakenteen kehittämistä ohjataan yleiskaavassa kehittämisvyöhykkeiden kautta onnistuneella tavalla. Uusi Oulu on pinta-alaltaan laaja ja ominaispiirteiltään monipuolinen kaupunki, mikä on otettu huomioon eri kehittämisvyöhykkeitä koskevissa kaavamääräyksissä. Kaavaratkaisun keskeinen periaate on tiivistää yhdyskuntarakennetta. Keskeisen kaupunkialueen kehittämiselle on osoitettu kaupunkikeskustan, kaupunkikäytävien sekä kaupunkikehän vyöhykkeet. Kaupunkikehää ympäröivät matalan tehokkuuden alueet on osoitettu laajentumisvyöhykkeenä. Yhdyskuntarakenteen laajenemissuuntaa osoittavat nuolimerkinnot on poistettu kaavakartalta, mikä vahvistaa rakenteen tiivistämistä ja korostaa täydennysrakentamisen merkitystä jatkossa. Maaseudun kehittämisen vyöhykkeillä korostetaan aikaisempaa vahvemmin maaseudun asumisen lisäksi maaseudun elinkeinon harjoittamisen ja monikäyttöisen luonnon virkistyskäyttömahdollisuuksien yhteensovittamisena, mitä ELY-keskus pitää hyvänä ratkaisuna.

Kehittäminen alueittain

Kaavaselostukseen on täydennetty keskeiset kehittämistoimet alueittain. Alueiden kehittäminen perustuu täydennysrakentamiseen ja kehittämistoimet painottuvat keskeiselle kaupunkialueelle, mitä ELY-keskus pitää hyvänä kaavaratkaisuna. Kaavaselostuksessa todetaan, että keskustan kehittämiseksi ja tarkemman suunnittelun koordinoimiseksi on tarpeen laatia monipuolinen ja laaja-alainen kehittämissuunnitelma. Kaupunkikehittämisvyöhyke 1. kaupunkikeskusta -merkintää koskevan suunnittelumääräyksen mukaan vyöhykettä on suositeltavaa tutkia tarkemmassa suunnittelussa yhtenä koko-

naisuutena ja ohjelmoida keskustakehittämisen toimenpiteet pitkälle aikavälille. ELY-keskuksen mielestä on erittäin tärkeää suunnitella Oulun kaupunkikeskustaa yhtenä kokonaisuutena ja siitä tulisi antaa yleiskaavassa vahvempi kaavamääräys.

Palvelut ja keskusverkko

Yleiskaavaehdotuksessa osoitetut vähittäiskaupan suuryksiköt perustuvat sijaintinsa ja kokonsa puolesta Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavaan, joka on vahvistettava ympäristöministeriössä. ELY-keskuksella ei ole vähittäiskaupan suuryksiköistä huomautettavaa, edellyttäen, että Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaava saa lainvoiman maakuntavaltuuston hyväksymässä muodossa.

Asuminen ja työpaikat

Yleiskaavaratkaisu korostaa täydennysrakentamista, jonka merkitys tulee jatkossa kasvamaan uudisasuntotuotannossa merkittävästi. Kaavaehdotuksessa on varauduttu pitkällä aikavälillä asuntotuotannon kehittämistarpeisiin ja kaavaselostuksessa on esitetty tavoitteet ja ohjeet asumiseen osoitettujen alueiden toteuttamiselle. Selostuksessa on ohjeistettu asumista koskevien aluevarausten suunnittelua vuoteen 2030 saakka. Erittäin pitkän aikavälin asumisen toteutumista tarkastellaan verkostokaupunkina. Yleiskaavaa toteutetaan ja Oulun kaupungin asuntorakentamista ohjelmoidaan joka toinen vuosi tarkistettavalla maankäytön toteuttamisohjelmalla (MATO). Kaavaselostukseen on kirjattu maankäytön toteuttamisohjelmaan periaatteet.

Yleiskaavassa todetaan elinkeinollisina tavoitteina halu lisätä työpaikkaomavaraisuutta sekä luoda edellytyksiä elinkeinorakenteen monipuolistamiselle. Kaavaratkaisuilla on tarkoitus tukea nykyisiä vahvoja toimialoja ja edistää uusien kehittymistä. Elinkeinojen, asumisen ja työssäkäynnin kehitysnäkymät ovat ajan tasalla ja ne perustuvat riittävän tuoreeseen tietoon. Oulun asema pohjoisen Suomen merkittävimpana kasvukeskuksena säilyy myös tulevaisuudessa ja monet toiminnon keskittyvät jatkossa yhä vahvemmin maakuntakeskukseen.

Väestön, työvoiman, yritysten ja työpaikkojen määrät kasvavat ja tämä on huomioitu kaavaratkaisussa. Kaavaehdotuksen kasvunäkymät ovat uskottavia. Työpaikkarakenne palveluvaltaistuu jatkossa, mutta myös tilaa vaativalle tuotannolle on varattava toimintaedellytykset. Nopea teknologinen kehitys luo tarpeita, joita ei tällä hetkellä vielä ole tiedossa, mutta maankäytöllisesti niihin pitää jo nyt varautua. Kaavaehdotuksessa tämä on huomioitu kattavasti useilla eri työpaikkoihin ja palveluihin liittyvillä merkinnöillä (ml. reservit). Alueita on pinta-alallisesti riittävästi ja ne sijaitsevat liikenteellisesti hyvien yhteyksien varrella.

Työpaikka- ja teollisuusalueiden merkinnät määräyksineen raamittavat riittävästi alueelle sijoitettavaa toimintaa. Ne eivät tarpeettomasti rajaa uusien ansaintamuotojen mahdollisuutta. Kaavaehdotuksessa esitetään maaseudun eri kehittämisvyöhykkeet. Maaseutuelinkeinojen toimintamahdollisuuksien tärkeys on huomioitu suunnittelumääräyksissä riittävästi.

Liikenne

Kaavaprosessin kanssa kiinteässä yhteistyössä laadittiin Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaa, jonka pääperiaatteet on sisällytetty yleiskaavaan hyvin. Liikennejärjestelmän kehittämistoimilla luodaan edellytykset sujuvalle ja turvalliselle liikkumiselle, elinkeinoelämän kilpailukyvyn parantamiselle ja kestävän liikenteen edistämiseksi. Yleis-

kaavan ja liikennejärjestelmäsuunnitelman yhteinen teema, kestävän liikenteen edistäminen näkyy selkeästi mm. jalankulun ja pyöräilyn sekä joukkoliikenteen laatuikäytävien verkossa. Merkittävimmät kestävän liikenteen kehittämistoimet sijoittuvat tiiviimmälle kaupunkialueelle ja keskuksiin, joissa eri toimilla voidaan parhaiten vaikuttaa kulkumuotojakauman muutoksiin.

Myös uudet tieyhteydet (Hailuodon kiinteä yhteys, Lentoaseman maantien uusi linjaus, Jäälin ohikulku ja vt 20 - Alakyläntie, Virpiniementien uusi linjaus) ovat liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaisia. Varaus kaupunkiraitiotielle tiiveimmällä kaupunkialueella edustaa myös liikennejärjestelmässä esitettyä näkökulmaa. Liikennejärjestelmäsuunnitelma painottaa kuitenkin bussiliikenteen kehittämistä ja raitiotien kehittäminen on nähtävissä ainoastaan hyvin pitkän tähtäimen mahdollisuutena. Tämä painotus kaupungin joukkoliikenteen kehittämisessä ensisijaisesti busseihin perustuvana on tärkeä näkökulma. Raitiotie on ainoastaan hyvin pitkän tähtäimen mahdollisuus jo pelkästään riittävän asiakaspotentiaalin kehittymisen (tiivis maankäyttö) sekä raitiotien toteuttamisen kalleuden vuoksi.

Myös lentoaseman ja matkakeskuksen välille on esitetty pikaraitiotien yhteystarve (liite 12). Tämän yhteyden toteuttamiskelpoisuuden vaatisi radan varren alueella voimaksasta maankäytön tiivistämistä. Tällaista tiivistämistä ei kuitenkaan ole osoitettu, koska radan varsi jää osittain maatalouskäyttöön sekä sijaitsee Kempeleen kunnan puolella. Myöskään radan toteuttamiskelpoisuutta ei ole selvitetty. Lisäksi päärataan perustuvaa seudullista henkilöliikennettä voi pitää epärealistisena (varaukset asemille Kaakkuri ja Rita-harju).

Yleiskaavaehdotuksen kartta-aineisto vaatii täsmennyksiä. Tie- ja katuverkon liitekartalla on esitetty tieliikenteen yhteystarpeina muun muassa yhteys Ouluntullintieltä Madekoskelle sekä yhteys Pikkaralan ja Lapinkankaan välille. Edellä mainittuja yhteystarpeiden esittämistä ELY-keskus ei pidä tarpeellisena, koska liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteydessä tehtyjen tarkastelujen perusteella edellä mainituille yhteyksille ei todettu liikenteellistä kysyntää. Yleiskaavakartalta 1 puuttuu useita yhdystieliuokan teitä sekä yhdystieliuokan teiden viivapaksuuksissa on epäloogisuutta. Kartalta 1 puuttuu myös Virpiniementien uusi yhteys. Kyseinen yhteys on esitetty tie- ja pääkatuverkko -liitekartalla 9.

Liitekartalla 12 on esitetty kehittävänä väylänä Poikkimaantieyhteys satamaan välillä Vt 4 - Oulun satama. Poikkimaantie tulisi esittää kyseisellä merkinnällä myös Vt 22:n ja Vt 4:n välisellä osuudella.

Virkistys ja matkailu

Virkistyskehittämiseen tarkoitettut alueet on osoitettu merkinnällä maaseutukehittämisyöhyke 3, monikäyttöinen luonto. Suunnittelumääräyksessä on haluttu nostaa esiin virkistys-, ulkoilun ja matkailupalvelujen kehittämisen lisäksi maaseutuelinkeinojen toimintamahdollisuuksien turvaaminen. Tavoite sovittaa yhteen eri toimintoja ja tukee maaseutuelinkeinojen kehittämistä.

Kulttuuriympäristön arvot

Kaavakartoilla, kaavaselostuksessa ja sen liitekartoilla käy hyvin ilmi Oulun kaupungin kulttuuriympäristön arvot. Arvokkaat alueet ja kohteet on käyty läpi inventointitietojen ja arvotusten mukaisesti. Uuden Oulun yleiskaavoitusta varten on laadittu selvitys Oulun paikallisesti merkittävistä alueista. Inventointiin on otettu mukaan uusia modernin ark-

kitehtuurin alueita. Pohjois-Pohjanmaan museo on todennut 13.5.2015 pidetyssä viranomaisneuvottelussa, että museon aiemmin esittämät rakennettua kulttuuriympäristöä koskevat puutteet on korjattu ja määräyksiä on kehitetty esitetyn mukaisesti.

Pohjois-Pohjanmaan museon 18.9.2015 antaman lausunnon mukaan rakennettua kulttuuriympäristöä koskevat selvitykset ovat riittäviä ja kaavamääräykset turvaavat kohteiden säilymisen asianmukaisesti. Museon lausunnossa esitetyt arkeologista kulttuuriperintöä koskevat teknisluonteiset huomiot ja täydennykset tulee ottaa huomioon kaavoituksen jatkotyössä.

Luontoarvot

Kaavaehdotuksessa on luonnonsuojelutarkoituksiin varatut alueet esitetty joko alueina tai pisteinä. Kaavaselostuksesta ei kuitenkaan ilmene, minkä kokoiset alueet merkitään pisteinä ja minkä kokoiset alueina. Nyt kaavaehdotuksessa on esimerkiksi kahdeksan hehtaarin kokoinen alue merkitty aluerajauksella ja noin 15 hehtaarin kokoinen alue pisteinä eli merkintätapa ei ole yhtenäinen. ELY-keskus esittää, että merkintätapa yhtenäistetään. Merkinnän kokoraja olisi syytä näkyä myös kaavamerkinnän selityksessä. Raja voisi olla esimerkiksi 10 hehtaaria. METSO-ohjelma on tuottanut viime aikoina alueelle muutamia uusia suojeluun varattuja alueita, jotka eivät näy kaavaehdotuksen kartalla.

Kuvausteknisesti parissa kohdin pistemerkinällä merkityn suojelualueen alle peittyvä Natura-alueen rasterimerkintä (esimerkiksi Laitakari ja Varetputaanon lehto). Kuvausteknisesti merkintöjen järjestys on syytä vaihtaa siten, että Natura-alueen rasteri on pistemerkin päällä. Näin on menetelty alueina merkittyjen suojelualueiden kohdalla.

Kraaselin suojelualueena merkittyyn alueeseen sisältyy valtiolle vaihtotarkoituksiin hankittua vesialuetta. Tämä alue tulee poistaa suojelurajauksesta. ELY-keskus toimittaa kaupungin yleiskaavoitukselle karttaotteen, josta ilmenee kyseisen valtiolle vaihtoalueena hankitun alueen rajaus.

Kaavaehdotuksesta on poistettu luonnosvaiheessa esillä ollut virkamiestyöryhmän ehdottama suojelualue Sanginjoen ulkometsässä, jonka kokonaispinta-ala olisi ollut yhteensä noin 1156 hehtaaria. Kaupunginvaltuusto hylkäsi kokouksessaan ehdotuksen. Oulun kaupunginhallitus on päätöksellään 1.3.2010 § 150 hyväksynyt Sanginjoen ulkometsän hoito- ja käyttösuunnitelman (hks), jonka mukaan alueella perustetaan nykyisten suojelualueiden lisäksi noin 470 hehtaarin suuruinen suojelualue. Jos kaupunginhallituksen päätöksen katsotaan edelleen olevan voimassa, tulisi pohtia, olisiko hks:n mukainen suojelualue kuitenkin merkittävä kaavakartalle.

Alkutuotanto ja luonnonvarat/ Turvevarat

Yleiskaavaehdotuksessa osoitetut turvetuotantoalueet perustuvat Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavaan, joka on vahvistettavana ympäristöministeriössä. ELY-keskuksella ei ole turvetuotantoalueista huomautettavaa, edellyttäen, että Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaava saa lainvoiman maakuntavaltuuston hyväksymässä muodossa.

Rajoitteet, ympäristöhäiriöt, -haitat ja -riskit

Kaavakartalla on osoitettu Oulun lentoaseman melualueet. Kaavassa tulee arvioida ELY-keskuksen aiemman lausunnon mukaisesti myös muiden merkittävimpien melulähteiden sijainti ja laajuus ja esittää ne melualuemerkinnällä myöhempää suunnittelua varten. Kohteet joissa on tai joihin on suunniteltu melulle herkkää toimintaa, tulee varustaa

tarpeen mukaan meluntorjuntatarvemerkinillä. Kaavoituksessa on pyrittävä varautumaan tulevaan kehitykseen teollisuuslaitosten, ampuma- ja moottoriratojen yms. ympäristössä niin, että niiden toiminta ja mahdolliset laajenemisedellytykset säilyvät jatkosakin. Kaavamerkinin ja -määräyksiin tulee esittää myös raideliikenteen tärinäalueet ja mahdollinen tärinäsuojauksen tarve.

Vesihuolto

Siliäkankaan pohjavesialue, jolla sijaitsee Soidinharjun vedenottamo, on liitekartassa 18 merkitty vielä virheellisesti II-luokan pohjavesialueeksi. Nykyään Siliäkankaan pohjavesialue kuuluu I-luokkaan. Myös Yli-Iin alueella oleva Konttikankaan pohjavesialue on merkitty II-luokan alueeksi, vaikka sekin on I-luokan alue. Myös kaavaselostuksen sivulla 43 oleva viittaus liitekartan numeroon on virheellinen; selostuksessa viitataan pohjavesialueiden osalta liitekarttaan 16, kun pohjavesialueet on esitetty liitekartalla 18.

Tulvariski

ELY-keskuksella on käytössä Oulujoesta Oulujärveltä Oulun kaupunkiin sekä merialueelle yleispiirteinen tulvakartta ja sen lisäksi Kiiminkijoesta Ylikiimingistä Haukiputaalle yksityiskohtainen tulvakartta kaavoituksen tueksi osoittamaan tulvalle herkät alueet. Kartta-aineisto on tarpeen mukaan saatavissa ELY-keskukselta.

Jätehuolto/ seudullinen materiaalikeskus

ELY-keskus toistaa viranomaisneuvottelussa 13.5.2015 esittämänsä kannan siitä, että Välimaan soveltuminen jätteenkäsittelyalueeksi on heikentynyt muodostuneen rakentamisen vuoksi.

Oulun Veden jätevedenpuhdistamolietteiden käsittelyalue tulisi merkitä kaavaan EJ-merkinnällä. Alueella kompostoidaan Taskilan jätevesiliete ja sinne on tarkoitus rakentaa mädättämö, jossa lietteet tulevaisuudessa käsiteltäisiin. AVI on myöntänyt jatkolluvan myös kompostoinnille, mutta lupa on voimassa vain huhtikuuhun 2017. Myös siitä luvasta on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen. Jätevesilietteen käsittelyä koskeva asia on merkittävä maakunnallisen vesihuollon kehittämissuunnitelman kannalta. Lietteiden käsittelypaikasta ja -tavasta tulisi olla selkeä tulevaisuuden suunnitelma ja asian hoitamisesta tulee olla varmuus myös pitkällä tähtäimellä.

Jatkotoimet

Mikäli ympäristöministeriössä vahvistettavana oleva Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaa-kuntakaava ei saa lainvoimaa maakuntavaltuuston hyväksymässä muodossa, esim. vähittäiskaupan suuryksiköitä ja turvetuotantoalueita koskevien merkintöjen osalta, Uuden Oulun yleiskaavoituksesta tulee järjestää neuvottelu niiden viranomaisten kesken, joiden toimialaa muutokset koskevat. Neuvottelussa tulee varmistaa, aiheuttavatko mahdolliset muutokset sellaista olennaista muutosta kaavaan, minkä vuoksi ehdotus olisi asetettava uudelleen nähtäville ennen kaavaehdotuksen viemistä hyväksymiskäsittelyyn.

VASTINE:

Lausunto tukee yleiskaavaehdotuksessa esitettyjä periaateratkaisuja. Lausunto antaa aihetta tehdä muutamia teknislouhteisia täsmennyksiä ja tarkistuksia sekä muuttaa karttojen esitystapaa helpommin luettavaksi.

Oulun keskustaa koskien on käynnistymässä kokonaisvaltaisen strategisen kehittämissuunnitelman, Oulun keskustavision 2040, laatiminen. Kehittämissuunnitelman laadinta toteuttaa yleiskaavamääräyksen suositusta.

Yleiskaavaehdotuksessa on esitetty pitkän aikavälin maankäytön ja liikenteen kehittämistarpeet. Keskeinen kaupunkialue tulee vuoteen 2030 mennessä tiivistymään voimakkaasti, mikä tukee pitkälle bussiliikenteeseen perustuvan joukkoliikenteen kehittämistä tällä alueella. Tiivistämisen tavoitetaso keskeisellä kaupunkialueella on kuitenkin sellainen, että se pitkällä aikavälillä tukee kaupunkiraitioliikenteen edellytyksiä. Kaavakartalla 1, jonka tavoitevuosi on 2050, on kaupunkikehittämisyöhykkeillä esitetty tiivistämistavoitteita Lentoaseman ja matkakeskusten välille, mikä tarvittaessa mahdollistaa voimakkaan maankäytön kehittämisen tällä välillä. Seudun väestönkehitys ja yhdyskuntarakenteen kehitys eivät tue merkittävän seudullisen raideliikenteen kehittymistä, mutta yleiskaavaehdotuksessa on silti varauduttu pienimuotoiseen seudulliseen raideliikenteeseen, jotta yleiskaava olisi myös näiltä osin mahdollistava.

Kaavakarttaa 1 tarkistetaan yhdysteiden osalta. Virpiniementien oikaisu lisätään kaavakartalle 1 liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaisesti.

Tieliikenteen yhteystarpeet Ouluntulli-Madecoski ja Pikkarala-Lapinkangas poistetaan kaavakartoilta ja selostuksesta. Yhteystarve Pikkarala-Lapinkangas on esitetty Oulujokivarren osayleiskaavassa, joka jää voimaan.

Kaavakartan 1 luonnonsuojelumerkintöjä yhtenäistetään lausunnossa esitetyllä tavalla. Jatkossa vain alle 10 hehtaarin kokoiset suojelualueet merkitään symbolimerkinnällä ja sitä suuremmat esitetään alueina. Natura-aluemerkinnän luettavuutta parannetaan kaavakartalla 1.

METSO-ohjelma tuottaa jatkuvasti uusia luonnonsuojelualueita. Yleiskaava tulee niiden osalta olemaan poikkileikkaus tietyn hetken tilanteesta. Yleiskaavaehdotuksen kohteet vastaavat 14.4.2015 tilannetta. METSO-kohteet päivitetään 29.12.2015 tilanteen mukaisesti hyväksymiskäsittelyyn menevään yleiskaavaan kaavakartalle 1 sekä liitekartoille.

Sanginjoen ulkometsän yleiskaavamerkinnät merkitään kaupunginvaltuuston päätöksen 16.6.2014 § 47 mukaisesti. Kraaselin suojelualueen rajausta tarkistetaan niin, että vaihtomaaksi hankittu vesialue poistetaan suojelualueesta.

Yleiskaavaehdotuksen päärata -kaavamerkinnöillä on määrätty, että tarkemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon raideliikenteestä aiheutuva melu ja värinä. Selostuksen liitekartalla on osoitettu merkittävimmät melu- ja värinäälähteet, jotka erityisesti tulee ottaa huomioon tarkemmassa suunnittelussa. Esitystapa on kaavan suunnittelutarkkuus huomioon ottaen riittävä.

Selostusta tarkistetaan vesihuollon osalta lausunnossa esitetyllä tavalla. Siliäkankaan ja Konttikankaan pohjavesialueet esitetään jatkossa I-luokan pohjavesialueina liitekartalla 19.

Tulvariskejä käsittelevään kaavamääräykseen lisätään varautuminen kerran 100 vuodessa esiintyvään tulvaan.

Seudullisesta jätteenkäsittelyalueesta on laadittu Pohjois-Pohjanmaan liiton johdolla asiantuntijaselvitys vuonna 2014. Selvityksen mukaan Ruskon rinnalla toimivan materiaalikeskuksen sijoituspaikaksi sopisi Punaisenladonkangas, Saviharju tai Välimaa. Oulun kaupungin aiempien päätösten mukaisesti Punaisenladonkangas on poissuljettu. Asia on ratkaistu Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavan luonnoksessa osoittamalla sijoituspaikaksi Välimaa. Uuden Oulun yleiskaavan ratkaisu on sama, eli yleiskaavaehdotuksessa on jätteenkäsittelyalueiksi (ej) merkitty Rusko ja Välimaa.

Yleiskaavaehdotus perustuu mm. vähittäiskaupan suuryksiköiden ohjauksen ja turvetuotantoalueiden osalta hyväksytyyn Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavaan, joka on vahvistettu ympäristöministeriön päätöksellä 23.11.2015.

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Rämet Jussi ja Eskelinen Olli kirjoittavat 28.9.2015:

Uuden Oulun yleiskaava on edennyt ehdotusvaiheeseen. Yleiskaavalla varaudutaan kaupungin väkiluvun kasvuun, lähtökohtana 224 000 asukasta vuonna 2030 ja 240 000 asukasta 2050. Kasvu ohjataan nykyistä rakennetta täydentäen ja tiivistäen, uusia laajennusalueita ei osoiteta. Yleiskaava tulee korvaamaan Oulun yleiskaava 2020:n sekä seudun yhteisen yleiskaavan Haukiputaan, Kiimingin ja Oulunsalon alueilla. Oikeusvaikutteiset osayleiskaavat jäävät voimaan. Uuden Oulun yleiskaava on taustana osayleiskaavojen laatimiselle ja muuttamiselle, mutta oikeudellisesti vain maakuntakaava on ohjeena yleiskaavoille.

Pohjois-Pohjanmaan liitto on antanut 11.4.2014 yleiskaavaluonnoksesta lausunnon. Siinä todettiin, että Uuden Oulun yleiskaava sisältää Oulun ja koko maakunnan kannalta tärkeitä kaupunkialueen strategisen kehittämisen ja maankäytön linjauksia. Yleiskaavan perusratkaisut ovat linjassa voimassa olevan maakuntakaavan, hyväksytyin 1. vaihemaakuntakaavan ja valmisteilla olevan maakuntakaavan 2. vaiheen kanssa. Lausunnossa esitettiin joitakin tarkistuksia, jotka on otettu ehdotuksessa pääosin huomioon.

Yleiskaavaluonnoksen jälkeen on valmistunut 2. vaihemaakuntakaavan luonnos ja yleiskaavan taustaselvityksiä, mm. Oulun seudun liikennejärjestelmä, arvokkaat alueet, VILMO –selvitys ja kaupan vaikutus selvitys. Aiemmin on laadittu myös Oulun seudun materiaalikeskuksen sijoittamista koskeva selvitys. Palautteen ja selvitysten perusteella yleiskaavaehdotukseen on tehty runsaasti muutoksia ja tarkennuksia.

Yleiskaava koostuu kahdesta kaavakartasta: koko kaupungin alueen kattava strateginen kartta 1, jonka tavoitevuosi on 2050, ja keskeisen kaupunkialueen käsittävä aluevarauskartta 2, jonka tavoitevuosi on 2030. Yleiskaavassa esitetty yhdyskuntarakenne ja keskusverkko ovat voimassa olevan Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan periaatteiden mukaisia. Vyöhykemalli täydentää keskusluokitusta ja jäsentää useasta kunnasta muodostuneen kaupunki- ja maaseutualueen kehittämistavoitteita: kaupunkimaisen kehittämisen vyöhykkeitä (kake) on neljä ja maaseudun kehittämisen vyöhykkeitä (make) kolme. Strategisen kaavakartan ja aluevarauskartan merkintä- ja määräyslogiikkaa on kehitetty ehdotusvaiheessa selkeämmäksi.

Kaupunkikehittämisen kake 2-vyöhykkeen alueet on ehdotuksessa nimetty kaupunkikäytäväksi, joten se ei sekoitu maakuntakaavan ja seudun yhteisen yleiskaavan laatuikäytävä-merkintään eikä liikenteen laatuikäytäviin.

Keskustatoimintojen alueiden rajausta on esitetty vain keskeisten alueiden kaavakartassa. Siitä johtuen Haukiputaan, Kiimingin ja Oulunsalon entisten kuntakeskusten C-2 alueiden rajauksia ei ole; ne on määriteltävä alueilla voimaan jäävissä osayleiskaavoissa ja esitetty kaavaselostuksen liitekartoissa. Keskustojen rajauksilla on merkitystä erityisesti kaupan suuryksiköiden sijoittumisen ja mitoituksen arvioinnissa, joten ne on syytä esittää varsinaisessa kaavaselostuksessa.

Kaupan suuryksiköiden ratkaisut perustuvat Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavaan, joka on hyväksytty maakuntavaltuustossa 2.12.2013 ja on edelleen ympäristöministeriön vahvistuskäsittelyssä. Yleiskaavassa on maakuntakaavassa esitettyä keskusta-alueiden kaupan mitoittamista tarkennettu keskuksen luokituksen (C, C1-C4) mukaan ja seudullisesti merkitykselliset ja muut suuryksiköt eri merkinnöin. Oulun aluekeskuksille

(Kaakkuri, Ritaharju ja Hiukkavaara) maakuntakaavassa annettu kaupan yhteismitoitus on yleiskaavassa määritelty kullekin keskukselle erikseen. Kaavakartta 2:n kma-merkintä on päällekkäinen aluevarausmerkintöjen kanssa, mutta osoittaa alueiden yhteismitoituksen. Koska yleiskaavassa osoitetaan seudullisesti merkityksellisiä kaupan suuryksiköitä keskustatoimintojen alueiden ulkopuolelle, MRL 71 § säädösten mukaan yleiskaava voidaan hyväksyä vasta kun 1. vaihemaakuntakaava on tullut siltä osin voimaan.

Yleiskaavatyön yhteydessä on laadittu keskeisten alueiden kaupunki- ja taajamakuvaselvityksiä, ja kaavan strategiakartassa on annettu Oulun ydinkeskustan ja alakeskusten kaupunkikuvallisen kehittämisen periaatteita koskevia suunnittelumääräyksiä. Rakenteen tiivistäminen aiheuttaa kaupunkikuvallisia muutoksia useilla alueilla, erityiskohdeena on Kemintien varren täydennysrakentaminen "bulevardisointi", mikä edistäisi myös tehokkaan joukkoliikennekäytävän toteuttamista, mahdollisesti jopa ehdotetun kaupunkiraitiotien.

Yleiskaavassa on osoitettu valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisemat ja rakennetun ympäristön alueet samalla kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeän alueen merkinnällä. Maisema-alueet on osoitettu 2. vaihemaakuntakaavan yhteydessä laaditun selvityksen mukaisesti. Liitekartoilla on tarkemmin eritelty mm. valtakunnalliseksi ehdotetut alueet ja uudet rajaukset, joista ympäristöministeriö järjestää kuulemisen syksyn aikana. Oulun arvokkaiden alueiden inventoinnissa tunnistetut paikallisesti merkittävät alueet on esitetty kaavakartan 2 alueelta.

Maakuntakaavan mukaiset virkistysalueet ja niiden väliset yhteydet sisältyvät yleiskaavan strategiakartassa monikäyttöisen luonnon maaseutuvyöhykkeeseen (make-3), joka korvaa luonnosvaiheen virkistysvyöhykkeen (vike). Kaavaehdotuksessa on tehty tarkistuksia virkistysverkkoon VILMO-selvityksen perusteella ja lisätty mm. Varjakan – Akionlahden alue. Oulujoen suisto on kaavakartassa 2 osoitettu kaupunkipuistoksi. Myös jokivarsien suuntaiset virkistysyhteystarpeet on syytä osoittaa kaavakartalla 1. Virkistysalueiden seudullista merkittävyyttä on arvioitu 2. vaihemaakuntakaavan virkistysverkkoselvityksessä.

Arvokkaiden luontoalueiden virkistyskäytön edistämiseksi maakuntakaavassa osoitettu- ja luonnon monikäyttöalueita ei ole yleiskaavassa esitetty (Hirvisuo-Martimonjoki ja Matinsuo-Lääväsuu -Kivisuo). Luonnon ydinalueen merkinnällä on osoitettu laajoja ekosysteemipalvelujen alueita, joiden merkitystä ja suhdetta luo-alueisiin tai maakuntakaavan kehittämisperiaatteisiin ei ole käsitelty kaavaselostuksessa. Yleiskaavassa on tehty laaja ja monipuolinen vaikutusarviointi, mutta selostuksessa esitetystä yhteenvedosta puuttuu luontovaikutusten arviointi. Mahdollista Natura-arvioinnin tarvetta ei ole tarkasteltu.

Liikenteen ratkaisujen osalta yleiskaava on täsmentynyt ehdotusvaiheessa Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman pohjalta. Lähtökohtana on kestävä liikuminen periaatteen mukaisesti jalankulun ja pyöräilyn sekä joukkoliikenteen aseman parantaminen, mm. laatukäytävävarauksilla. Yhdyskuntarakenteen kannalta merkittävää on täydennysrakentamisen ohjaaminen erityisesti joukkoliikenteen kehittämisvyöhykkeille. Lentoaseman tie- ja ratayhteysvaihtoehdot ja selvitysalueeksi osoitetun Oulun ratapihan korvaavat logistiikkatoiminnot voivat sijoittua osaksi Oulun ulkopuolelle. Niitä tarkastellaan uuden MALPE-aiesopimuksen valmisteluun liittyvässä Oulun kaupunkiseudun rakennemallityössä. Seudulle tärkeät liikennehankkeet, valtateiden ja pääradan paran-

taminen sekä Oulun sataman yhteydet ja uusi syväväylä on esitetty yleiskaavassa kehittämiskohteina. Ehdotuksessa on esitetty uusia tieliikenteen yhteystarpeita, joita ei ole seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa, esimerkiksi Kempeleen rajalla kulkeva yhteys vt 4:n ja vt 22:n välillä.

Yleiskaavaehdotukseen on merkitty seudullisen jätteenkäsittelyalueen (materiaalikeskuksen) selvityksen perusteella Ruskon jätekeskusta täydentävänä Välimaan alue. Esitys on yhdenmukainen 2. vaihemaakuntakaavan luonnoksen kanssa. Selvityksessä sekä voimassa olevassa maakuntakaavassa ja seudun yhteisessä yleiskaavassa vaihtoehtona oleva Punaisenladonkangas on kaavaehdotuksessa teollisuuden reservialueena. Monitoimikeskus OuluZonen merkintää on tarkistettu niin, että se kuvaa paremmin alueelle suunniteltuja toimintoja ja ympäristövaikutuksia. Vedenhankinnan varmistamiseksi on esitetty kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisena ratkaisuna ohjeellinen runkojohto Viinivaaran suunnasta. Pohjavesialueet on tarkistettu muuttuneen luokituksen mukaisesti. Maa-ainesten ottoalueina on osoitettu yleissuunnitelmien sekä Oulujokilaakson osayleiskaavan mukaiset alueet. Yleiskaavaluonnoksen jälkeen valmistuneen POSKI 1-hankkeen aineisto on käytettävissä muiden maa-ainosalueiden lupaharkinnan ja kaavoituksen pohjaksi.

Aluekeskus Hiukkavaaran kasvavan asuntoalueen keskelle jäävä puolustusvoimien alue on merkitty kaavakarttoihin, mutta merkintää, sen perusteita tai vaikutuksia ei ole selostuksessa esitetty. Suojavyöhykkeet on esitetty vain liitekartalla.

Tuulivoima-alueina on kaavaehdotuksessa osoitettu vain olemassa olevat ja rakennusluvan saaneet. Vaihemaakuntakaavan ja Oulun kaupungin selvityksen mukaiset sekä muut tiedossa olevat hankkeet ovat ehdotuksessa liitekartalla. Yleismääräyksen mukaan tuulivoima-alueet toteutetaan tuulivoimarakentamista ohjaavilla osayleiskaavoilla. Seudullisesti merkittävän tuulivoima-alueen toteuttaminen edellyttää kuitenkin, että alue on tutkittu maakuntakaavassa. Tuulivoima-alueiden päivitystarpeita tarkastellaan kolmannessa vaihemaakuntakaavassa, joka tulee vireille vuoden 2015 lopulla.

VASTINE:

Haukiputaan, Kiimingin ja Oulunsalon C 2-alueiden rajaukset on esitetty kaavaselistuksen liitekartoilla voimassa oleviin osayleiskaavoihin perustuen ja asia on kerrottu selostustekstissä kohdassa 4.5 Palvelut ja keskusverkko / Suuret paikalliskeskukset C2. Yleiskaavoitus pitää tätä merkintätapaa riittävänä.

Yleiskaavaehdotus perustuu mm. vähittäiskaupan suuryksiköiden ohjauksen ja turvetuotantoalueiden osalta hyväksytyyn Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavaan, joka on vahvistettu ympäristöministeriön päätöksellä 23.11.2015.

Kaavaselistuksessa vaikutustenarvioinnin yhteenvedossa on esitetty ympäristövaikutusten arviointi. Yleiskaavoitus pitää tätä riittävänä, eikä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukseen ole edellyttänyt erillistä luontovaikutusten arviointia tai Natura -arvioinnin tarpeen tarkastelua.

Puolustusvoimien alueet Hiukkavaarassa on osoitettu samoin kuin voimassa olevassa Oulun yleiskaavassa 2020, M-ep (Maa- ja metsätalousvaltainen alue, joka varataan puolustusvoimien käyttöön). Selostukseen on lisätty oma kappale puolustusvoimien toiminnasta kohtaan 4.15. Suoja-alueet on osoitettu liitekartalla 22 (Rajoitteet, häiriöt ja riskit) muiden vastaavien rajoitteiden kanssa. Melualueita ei ole osoitettu kaavakartoille, koska yleiskaavoitus katsoo, että

ympäristölupamenettelyssä voidaan tarpeellisin väliajoin tarkastella ampumaradan meluarvoja ja tarvittavia meluntorjuntatoimenpiteitä.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa lausunnon johdosta.

Pohjois-Pohjanmaan museo

Yli-Suutala Anita ja Sarkkinen Mika kirjoittavat 18.9.2015:

Arvokkaat maisema-alueet ja rakennettu kulttuuriympäristö

Pohjois-Pohjanmaan museo toteaa yleiskaavan selvitysaineistoa rakennetun kulttuuriympäristön osalta riittäväksi. Ehdotuksessa olevat määräykset turvaavat valtakunnallisesti, maakunnallisesti sekä paikallisesti merkittävien kohteiden säilymisen ja ohjaavat asemakaavoitusta asianmukaisesti.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Nähtävillä oleva yleiskaava on luonteeltaan sellainen, että siinä pääasiallisesti nojautaan olemassa oleviin tietoihin ja selvityksiin. Tässä mielessä muinaisjäännösrekisterin tietoja alueen muinaisjäännöskannasta voidaan pitää riittävinä. Muinaisjäännösrekisterissä on syyskuun alussa 460 kiinteää muinaisjäännöskohdetta, mikä poikkeaa kaavaselostuksen kohdassa 4.10.6. Muinaismuistot väljästi ilmoitetusta noin viidestäsadasta. Kaavan tilanne on rekisterissä 28.4.2015 olleen tilanteen mukainen. Muinaisjäännökset on esitetty kaavakartoilla 1 ja 2 kohdemerkinnöin, musta neliö, ilman mitään kohteen yksilöivää tunnusta. Kaavakartan 1 mittakaavaa ajatellen tämä on luonteva ratkaisu, etenkin kun kaavamääräyksessä korostetaan sitä, että kohteet voivat olla kohdemerkintää huomattavastikin laajempia. Oulun keskustan kaupunkiarkeologinen alue on kaaluerajauksena kaavakartalla 2, jonka mittakaava olisi mahdollistanut aluemerkinän laajemmankin käytön.

Koko kaupungin kulttuuriympäristön arvot on koottu liitteen 13 sivun 1 kartalle ja Keskustan kulttuuriympäristön arvot liitteen 14 kartalle. Huomiota kiinnittää ensinnäkin se, että kartalle 13 rajatulla kartan 14 alueella ei ole muinaisjäännösten kohdemerkintöjä, kuten ei mitään muitakaan merkintöjä. Odotuksien vastaisesti liitteen 14 kartan alueella olevia muinaisjäännöksiä ei ole merkitty kartalle lainkaan. Nämä puuttuvat kohteet tulee lisätä. Toinen, mahdollisesti ongelmallisempi huomio on se, että Oulun keskustan kaupunkiarkeologinen alue (muinaisjäännöstunnus 1000006102) on merkitty kaavakartalle 2 toisin kuin liitteen 14 karttaan. Näistä liitteen 14 kartta vastaa muinaisjäännösrekisterissä olevaa. Merkintöjen tulisi olla samat ja liitteen 14 mukaiset. Kaavakartalla 2 kaupunkiarkeologiseen alueeseen on liitetty Linnansaaren alue. Vaikka kyseessä on merkittävä ja laajahko kohde, tälle riittää muiden muinaisjäännösten tapaan kohdemerkintä. Näin myös käytäntö on sama kaikkien kohteiden osalta.

Kaavan luonteesta johtuen muinaisjäännöskohteita ei voi kartalla yksilöidä. Liitteessä 13 (sivut 1-2) on listattu kulttuuriympäristön arvot lukuun ottamatta muinaisjäännöksiä. Lähes runsaan 450 kohteen luettelu liitekartan yhteydessä ei olisikaan mielekäästä. Koska ennestään tuntemattomia muinaisjäännöksiä löydetään säännönmukaisesti ja muinaisjäännösten määrä kasvaa ja koska muinaisjäännösrekisteri on jatkuvasti päivittyvä, tulee kaavan selostusosan lopussa liitteenä olla luettelo kartalle merkityistä kohteista. Tiedoiksi riittää juokseva numerointi, kohteen nimi ja nimen jäljessä muinaisjäännöstunnus suluissa, joten pitkäkö luettelon on tiivistettävissä muutamalle sivulle. Listan

tulee olla muinaisjäännösrekisterin muinaisjäännöstunnuksen mukaisessa järjestyksessä. Näin voidaan myöhemmin todeta millä tavalla muinaisjäännöstilanne on muuttunut kaavan esittämän tilanteen eli 28.4.2015 jälkeen. Liiteluetteloon on syytä viitata liitteen 13 merkintöjä selittävän osan Muinaismuistokohde alla yhdessä päivämäärän ja Museoviraston rekisterini kanssa. Selvyyden vuoksi ei mielellään käytetä määrittelyä "Museoviraston rekisteri" vaan rekisterin oikeaa nimeä "Muinaisjäännösrekisteri".

Luonnosvaiheen lausunnossaan Museovirasto (14.04.2014) esitti mainintaa arkeologisista selvitystarpeista selostuksen ympäristövaikutusten arvioinnin yhteyteen. Arkeologisen kulttuuriperinnön voidaan katsoa sisältyvän kulttuuriympäristöjen arvoihin, joiden "huomioon ottaminen muuttuvan maankäytön alueilla tapahtuu tarkemmassa suunnittelussa". Kyseisen kohdan (Ympäristövaikutukset, s. 42) alussa mainitaan kuitenkin vain maisema-alueet ja rakennettu kulttuuriympäristö. Kun noiden ohella myös muinaisjäännökset ovat oleellinen osa kulttuuriympäristöä, tulee myös ne mainita tässä yhteydessä, jolloin myös nämä tulevat tasaveroisesti huomioiduksi muiden kulttuuriympäristön elementtien kanssa. Maininta arkeologisten selvitysten mahdollisesta tarpeesta tulevien hankkeiden yhteydessä on lisättävä kohdan 4.10.6 Muinaismuistot ensimmäiseen kappaleeseen. Kohtaan Muinaismuistokohteet on syytä lisätä muinaisjäännösrekisterin osoite (<http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/portti/default.aspx>) kohtaan, jossa puhutaan ajantasaisesta ja tarkemmasta tiedosta.

Yleiskaavaehdotuksen vaikutusten kokonaisarvioinnin kohdassa Ympäristö ensimmäisessä kohdassa (paikallisidentiteetti jne...) olevaa mainintaa esitetään täydennettäväksi seuraavasti (täydennys lihavoitu): *Kaavakartalla 1 osoitetun monipuolisesti erityyppisiä alueita merkinnällä kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta valtakunnallisesti ja maakunnallisesti tärkeät alueet ja kohteet **sekä muinaisjäännökset**. Suunnittelumääräyksissä edellytetään lausunnon pyytämistä museovirastolta alueisiin vaikuttavissa hankkeissa. Merkinnät ja suunnittelumääräykset edistävät näiden alueiden maiseman ja kulttuuriympäristön arvojen säilymistä.* Edellä olevassa alleviivattu "museovirastolta" esitetään muutettavaksi muotoon "museoviranomaiselta (maakuntamuseo tai Museovirasto)". Sama koskee myös alempana (alkaa: "Kaavakartan 2...") olevaa mainintaa Museovirastosta. Lisäksi kohdassa olevan "kaupunkiarkeologisten alueiden" tulee olla yksikössä "kaupunkiarkeologisen alueen".

Edellä esitetyt huomiot ja täydennykset arkeologisen kulttuuriperinnön osalta ovat luonteeltaan lähinnä teknisiä eikä niiden huomioon ottaminen edellyttäne kaavan asettamista uudelleen nähtäville.

VASTINE:

Lausunto antaa aihetta seuraaviin tarkistuksiin:

- Liitettä 14 tarkistetaan lisäämällä muinaismuistokohteet.
- Rekisterin nimeksi tarkistetaan kaava-asiakirjoihin muinaisjäännösrekisteri.
- Kaupunkiarkeologisen alueen rajaus tarkistetaan muinaisjäännösrekisterin mukaiseksi kaavakartalle 2 ja merkitään vastaavasti liitekartalle 15.
- Selostuksen lukua 4.10.6 Kulttuuriympäristön arvot / muinaismuistot täydennetään.

Yleiskaavoitus ei katso tarkoituksenmukaisesti lisätä oretta muinaisjäännösrekisteristä kaavan

laatimisen päivämäärällä liiteasiakirjoihin. Kokonaisvaikutusten arvioinnin sanamuodot eivät ole ratkaisevia eikä yleiskaavoitus katso tarpeelliseksi korjata niitä jälkikäteen. Kaava-asiakirjoissa on käytetty museon edellyttämiä termejä.

Liikennevirasto

Koski Siru ja Vuokko Ville kirjoittavat 17.9.2015:

Oulun kaupunki on pyytänyt kirjeellä 22.6.2015 Liikenneviraston lausuntoa Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksesta. Liikennevirasto on tutustunut yleiskaavaehdotukseen ja antaa lausuntonsa rautateiden sekä vesiväyliä näkökulmasta.

Liikennevirasto on antanut lausunnon kaavaluonnoksesta 11.4.2014, joka on huomioitu kaavatyössä. Luonnosvaiheen lausunnon lisäksi Liikennevirasto pyytää huomioimaan seuraavat näkökulmat.

Rautatiet

Yleiskaavaehdotuksessa Oulun tavararatapihan alue on osoitettu selvitysalueeksi (SE). Selvitysalueen kaavamääräyksessä on kuvattu, että alueen maankäyttö ratkaistaan myöhemmin erillissuunnitelmalla. Liikennevirasto huomauttaa, että tavararatapihan siirrosta ei tällä hetkellä ole suunnitelmia, rahoitusta tai päätöksiä korvaavasta alueesta. Liikenneviraston näkemyksen mukaan ratapihan alue on selkeämpää merkitä tässä vaiheessa nykytilanteen mukaisesti rautatiealueeksi. Selvitysaluemerkintä voi antaa virheellisen kuvan koko ratapiha-alueen toimintojen siirtymisen tai merkittävän supistamisen mahdollisuudesta. Ratapihojen toiminnallisuuden varmistamiseksi tulee selvittää nykytilanteen tarpeet, mahdolliset tulevaisuuden kuljetukset sekä toiminnallisuuden muutokset. Nämä arvioinnit kuuluvat normaaliin ratapihojen toiminnallisuuden seurantaan eikä niiden perusteella koko ratapihaa tulisi merkitä selvitysalueeksi.

Vesiväylät

Liikennevirasto huomauttaa, että tuulivoimaloiden alue -kaavamerkintään tulisi lisätä maininta myös vesiliikenteen tutkajärjestelmien huomioon ottamisesta.

Liikennevirasto huomauttaa lisäksi, että kaavakartoilla esitetty vesiväylästä poikkeaa toisistaan. Kaavakartta 2:n vesiväylästä tulisi päivittää vastaamaan kaavakartalla 1:n esitettyä vesiväylästä.

Liikennevirastolla ei ole muuta lisättävää luonnosvaiheessa annettuun lausuntoon. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

VASTINE:

Yleiskaavaehdotuksessa on Oulun tavararatapiha-alue ja osa sen lähiympäristöstä esitetty selvitysalueeksi. Merkintä on perusteltu, koska kaupungin näkökulmasta on tarvetta selvittää tavararatapihan laajuus pitkällä aikavälillä, mahdolliset maankäytön muutokseen soveltuvat alueet sekä raideyhteyksien kehittäminen Oulun satamaan. Selvitysalue säilytetään yleiskaavassa. Jatkosuunnittelu toteutetaan yhteistyössä Liikenneviraston ja muiden keskeisten viranomaisten ja toimijoiden kanssa.

Kaavamerkinnän tuulivoimaloiden alue määräystä muutetaan siten, että se kattaa myös vesiliikenteen tutkajärjestelmät. Kaavakartan 2 vesiväylästä tarkistetaan vastaamaan kaavakartan 1 vesiväylästä.

Metsähallitus / Viisanen Jani

kirjoittaa 17.9.2015:

Uuden Oulun yleiskaava-alueella on suuri määrä Metsähallituksen hallinnassa olevia maa- ja vesialueita. Yleiskaava-alueelle on laadittu aikaisemmin voimassa olevia yleiskaavoja ja osa näistä jää voimaan ja osa yleiskaavoista on tarkoitus korvata vireillä olevalla Uuden Oulun yleiskaavalla.

Metsähallitus on tarkastellut kaavaehdotusta metsien monikäytön näkökulmasta (luonnonsuojelu, virkistyskäyttö ja metsätalous) Metsähallituksen hallinnassa olevien alueiden osalta. Metsähallituksen mielestä kaavaehdotuksessa olevat aluevaraukset eivät ole ristiriidassa Metsähallituksen näkemysten kanssa. Kaavamerkintöihin on jätetty hieman liikkumavaraa ja osalla alueista lopullinen maankäytön ohjaus toteutetaan tarkemmalla suunnittelulla.

Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksesta (kaavakartta 1 ja liitekartta 15) puuttuvat uusimmat, valtion mailla sijaitsevat METSO-ohjelman kohteet. Uusimmat METSO-ohjelman kohteet on siirretty metsätaloustalouden piiristä pysyvään suojeluun vuonna 2014. Näistä kohteista Varpasuo (29 ha), Pajuniemi (24 ha) ja Perkaussaari (63 ha) sijaitsevat Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksen alueella. Kaavasta puuttuvien METSO-ohjelman kohteiden sijainti on esitetty tämän lausunnon liitteessä 1. Nämä kohteet tulisi merkitä luonnonsuojelualueeksi (SL) Uuden Oulun yleiskaavaan.

Metsähallitus olisi toivonut saavansa käyttöön sähköisen kaava-aineiston, joka olisi helpottanut laajan kaava-alueen tarkastelua Metsähallituksen käytössä olevan paikkatietojärjestelmän kanssa.

Metsähallitus pyytää, että annettuun lausuntoon lähetetään vastine. Metsähallituksella ei ole muuta lausuttavaa kaavaehdotuksesta.

VASTINE:

METSO-ohjelma tuottaa jatkuvasti uusia luonnonsuojelualueita. Yleiskaava tulee niiden osalta olemaan poikkileikkaus tietyn hetken tilanteesta. METSO-kohteet päivitetään 29.12.2015 tilanteen mukaisesti hyväksymiskäsittelyyn menevään yleiskaavaan kaavakartalle 1 sekä liitekartoille.

Puolustusvoimat

Saarinen Timo ja Ruotsila Eero kirjoittavat 1.9.2015:

1 Yleistä

Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunta (PVLOGLE) vastaa 1.1.2015 lähtien valtion edun ja oikeuden valvomisesta ja valtion puhevallan käyttämisestä puolustusvoimista annetun asetuksen 27 §:ssä tarkoitettuihin tavoin omaa toimialaansa koskeissa asioissa (mm. kaavoitusasiat).

2 Perusteita esitykselle

Valtioneuvoston on päättänyt alueiden käytön suunnittelun tavoitteista (tarkistettu 13.11.2008). Päätöksen mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvattava riittävät alueelliset edellytykset

varuskunnille, ampuma- ja harjoitusalueille, varikkotoiminnalle sekä muille maanpuolustuksen ja rajavalvonnan toimintamahdollisuuksille.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 24 §:n mukaan maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista.

3 Puolustusvoimien lausunto

Kaavoittaja ei ole huomionnut aikaisemmin annettujen lausuntojen mukana toimitettua Hiukkavaaran ampumaratojen meluselvitystä kaava-määräyksissä. Merkittävien varastojen suojavyöhykkeitä ei ole PVLOGLE:n pyynnöstä huolimatta merkitty 16.6.2015 oikeusvaikutteiseen kaavakarttaan.

Puolustusvoimilla on tarkoituksena edelleen käyttää Hiukkavaaran ampuma- ja harjoitusalueita.

Puolustusvoimat esittää edelleen, että yleiskaavaehdotukseen lisätään liitekartan mukaisesti melualueet kaavamääräyksineen ja suoja-alueet kaavamääräyksineen. Aluerajaukset määräyksineen tulee merkitä oikeusvaikutteiseen kaavakarttaan. Kaavaselostukseen tai liitteisiin merkitseminen ei riitä.

VARASTOJEN SUOJA-ALUEET (Murtoselkä)

Käytetään esimerkiksi nimitystä suojavyöhyke.

SUOJAVYÖHYKE B (sisempi vyöhyke, kartalla sininen katkoviiva) Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan toiminnan vuoksi rajoitettava. Rakentamismääräys: Alueella on ensisijaisesti sallittua maa- ja metsätalousrakentaminen ja puolustusvoimia palveleva rakentaminen. Alueelle ei tule sijoittaa koulua tai asutustaajamaa eikä sairaalaa, vanhainkotia, päiväkotia tai muuta vastaavaa laitosta. Merkintä ei estä olemassa olevan rakennuskannan peruskorjausta. Suunnittelumääräys: Suunniteltaessa alueen käyttöä on puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen

SUOJAVYÖHYKE A (ulompi vyöhyke, kartalla vihreä katkoviiva) Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan toiminnan vuoksi rajoitettava. Rakentamismääräys: Alueella on ensisijaisesti sallittua maa- ja metsätalousrakentaminen ja puolustushallintoa palveleva rakentaminen. Alueelle ei tule sijoittaa sairaalaa, vanhainkotia, päiväkotia tai muuta vastaavaa laitosta. Suunnittelumääräys : Suunniteltaessa alueen käyttöä on puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen

AMPUMARATOJEN SEKÄ AMPUMA- JA HARJOITUSALUEIDEN MELUALUEET (Hiukkavaara)

me 2 Ampumamelualueen raja (sisempi alue, kartalla sininen yhtenäinen viiva)

Ampumamelutaso on välillä 65 dB(LAI max) tai 55 dB(Aeq) ja 70 db(LAI_{max}) tai 60 dB(Aeq). Rakentamismääräys: Alueella ei sallita uusien asuinrakennusten rakentamista, vaan ainoastaan olevien asuinrakennusten peruskorjaaminen ja laajentaminen, mikä ei lisää uusien asuntojen lukumäärää, on sallittu.

me 3 Ampumamelualueen raja (ulompi alue, kartalla vihreä yhtenäinen viiva)

Ampumamelutaso on välillä 60 dB(LAI max) tai 50 dB(Aeq) ja 65 db(LAI_{max}) tai 55 dB(Aeq).

Suunnittelumääräys: Asuntoja tai muita melulle herkkiä toimintoja käsittävästä hankkeista on pyydetty puolustusvoimien lausunto.

LAI max -skaala tulee kyseeseen ampumaratojen melualueilla ja dB(Aeq) tulee kyseeseen ampuma- ja harjoitusalueiden melualueilla. Ampuma- ja harjoitusalueiden Me 2-alueilla riittää 50 dB(Aeq) -melualueen merkitseminen karttaan eli lausuntopyyntöä puolustusvoimilta ei vaadita

Puolustusvoimien ampuma- ja harjoitusalueiden melutasojen määrittämiseksi valmistellaan valtakunnallista ohjetta / asetusta Ympäristöministeriön, Puolustusministeriön ja pääesikunnan kesken. Työ valmistuu n 1 - 2 v päästä.

Tuulivoima

Tuulivoima-alueiden osalta ei riitä lausuntopyyntövelvoite, vaan tuulivoima-alueita koskeva määräys on muutettava muotoon: Ennen tuulivoimalan rakennusluvan myöntämistä on saatava hyväksyntä Puolustusvoimien pääesikunnalta

Yksittäistä tuulivoimalaa koskien PVLOGLE esittää yleismääräykseksi koko yleiskaava-alueella:

"Yli 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeista tuulivoimaloista tulee aina pyytää erillinen lausunto Pääesikunnalta koko kunnan alueella.

Yksittäisiä alle 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeita pientuulivoimaloita saa rakentaa, mikäli ne eivät rajoitu puolustusvoimien vakituisessa käytössä oleviin alueisiin."

Johtoyhteydet

Jatkotyöskentelyssä kaavamuutoksesta mahdollisesti aiheutuvien olemassa olevien kaapelireittien siirtojen, kaapeleiden rakentamisaikaisen suojaamisen tai muiden muutosten osalta kustannukset on kohdennettava muutoksen aiheuttajalle.

Rakennus- ym. töitä tehdessä tulee huomioida alueella ja läheisyydessä mahdollisesti kulkevat puolustusvoimien kaapelilinjat. Mahdollisten kaapelilinjojen sijainti tulee selvittää hyvissä ajoin, vähintään kymmenen (10) työpäivää ennen aiottua rakentamista. Kaikki kaapelinäytöt tilataan Suomen Turvallisuusverkko Oy:ltä (STUVE); asiakaspalvelu.stuve@erillisverkot.fi JOHTOYHTEYDET.

4 Yhteyshenkilöt

Lausuntopyyntö ja kutsut neuvotteluihin tulee lähettää sähköpostilla kirjaimo.3logr@mil.fi tai 3.Logistiikkarykmentin Esikunta (3LOGRE), käyntiosoite Elementtitie 18, Tikkakoski. Postiosoite on PL 14, 41161 TIKKAKOSKI.

Yhteyshenkilöinä kaavoitus- ja edunvalvonta-asioissa alkaen ovat 3LOGR:n kiinteistö-päällikkö Kari Ponkilainen, kari.ponkilainen@mil.fi p. 0299 573 262 ja kiinteistöinsinööri Tapio Seppä, tapio.seppa@mil.fi p. 0299 573 263.

Tuulivoimahankkeesta annettavan hyväksyttävyytyslausekkeen yhteys-henkilöitä ovat Kari Salin puh. 0299 800 ja Jussi Karhila puh. 0299 800 (puolustusvoimien vaihe). Lisätiedot/ tiedustelut osoitteella: tuu-livoimalausunnot@mil.fi

PVLOGLE:ssa asiaa hoitaa DI Eero Ruotsila, p. 0299 570 644, ee-ro.ruotsila@mil.fi . Hänen kanssaan voi sopia mahdollisesti tarvittavasta neuvottelusta kaupungin johdon kanssa.

VASTINE:

Puolustusvoimien tarpeet Hiukkavaarassa on turvattu asianmukaisella kaavamerkinnällä. Kaavakartan 2 merkintä M-ep (Maa- ja metsätalousvaltainen alue, joka varataan puolustusvoimien käyttöön) on osoitettu jo voimassa olevassa Oulun yleiskaavassa 2020.

Suoja-alueet on osoitettu liitekartalle 22 (Rajoitteet, häiriöt ja riskit) kuten muutkin maankäyttöä mahdollisesti rajoittavat tekijät. Mitään melualueita ei ole osoitettu kaavakartoille. Yleiskaavoitus katsoo, että ympäristölupamenettelyssä voidaan tarpeellisin väliajoin tarkastella ampumaradan meluarvoja ja määritellä meluntorjuntatoimenpiteet.

Tuulivoimaloille ei tämän yleiskaavan perusteella voi hakea rakennuslupaa, vaan tuulivoimaloiden rakentaminen edellyttää joko MRL 77 § mukaista tuulivoimaosayleiskaavaa tai suunniteltutarveratkaisua. Siten tuulivoimaa koskevan yleismääräyksen tarkentaminen muistutuksessa esitetyllä tavalla ei ole perusteltua.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa lausunnon johdosta.

Suomen metsäkeskus

Repo Eeva-Liisa kirjoittaa 17.9.2015:

Suomen metsäkeskuksen Julkiset palvelut kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksesta.

MRL 42 §:n mukaisesti yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Viranomaisen on suunnitellussaan alueiden käyttöä koskevissa toimenpiteissä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista. Yleiskaavalla on merkittävä ohjausvaikutus alueiden tulevaan käyttöön ja elinkeinojen harjoittamiseen. Yleiskaavan laadintaprosessi on siten ollut vaativa ja lopputulos pääosin onnistunut.

Kaavaselosteen johdannossa todetaan, että Uuden Oulun yleiskaava on oikeusvaikutteinen. Hyväksymisen jälkeen se tulee korvaamaan alueellaan Oulun yleiskaavan 2020, oikeusvaikutuksettomat yleiskaavat ja Oulun seudun kuntien yhteisen yleiskaavan. Oikeusvaikutteiset ajantasaiset yleiskaavat jätetään voimaan. Uusi kaava selkeyttää kaavoitustilannetta korvatessaan aikaisempia kaavoja. Alueella on kuitenkin edelleen 22 voimassa olevaa yleiskaavaa, joissa on yksityiskohtaisempia metsätalouden harjoittamista koskevia rajauksia. Maanomistajille ja toimijoille tilanne on haastava, minkä vuoksi olisi tarpeen saada tarvittava kaava-aineisto metsäkeskuksen ja muiden toimijoiden paikkatietojärjestelmiin.

Uuden Oulun yleiskaava kattaa usean kunnan liitosalueen, joka muodostuu asutukseltaan ja elinkeinoiltaan erilaisista alueista. Asumisen, liikenteen, palvelujen ja elinkeinojen ohjaamisen tarve vaihtelee siten alueella merkittävästi. Uuden Oulun alueella on metsätalousmaata noin 262 600 hehtaaria, josta 78 % omistavat yksityiset metsänomistajat (v. 2012).

Metsätalouden harjoittaminen on lähtökohtaisesti mahdollista kaikilla riittävän tuottavilla maa-alueilla. Asumisen, liikkumisen ja muiden, maankäytön näkökulmasta intensiivisten elinkeinojen tarpeet sekä luonnonsuojelun ja kulttuuriympäristöjen suojelun tarpeet ovat rajanneet metsätalouden harjoittamisen aluetta. Lisäksi asumisen, eräiden

muiden elinkeinojen harjoittamisen ja ympäristönsuojelun tarpeista lähtien on metsätalouden harjoittamiselle asetettu erilaisia toiminnallisia rajoitteita. Yleiskaavaehdotuksen selosteessa on lueteltu useita selvityksiä, joita on hyödynnetty ehdotusta laadittaessa. Alueelta ei kuitenkaan ole laadittu selvitystä metsätalouden harjoittamisen edellytyksistä ja muiden toimintojen metsäbiotaloudelle ja yksittäiselle metsänomistajalle aiheuttamista rajoitteista ja niiden vaikutuksista, mitä on pidettävä puutteena. Kaavaselostuksessa tulisi olla selvitys siitä, miten sen aiheuttama käytön rajoite korvataan maanomistajalle.

Oulun alueella on pääosin yksityismetsiä ja siten rajoitteilla vaikutetaan yksittäisten elinkeinonharjoittajien toimintamahdollisuuksiin ja alueen koko metsäsektorin toiminnan kannattavuuteen. Metsien käyttöä ohjaa metsälaki ja metsien käsittelyä ohjaavia kohtia on myös mm. muinaismuistolaisissa, luonnonsuojelulaisissa ja vesilaisissa. Hyvän metsänhoidon suositukset ja metsäsertifiointi ohjaavat paitsi metsien hyödyntämisessä, myös muiden elinkeinojen ja ympäristön huomioonottamisessa. Edellinen huomioon ottaen, kaavoituksen ohjauskeinot tulisi rajata niille alueille, joilla metsälaki ei ole voimassa.

Luontoselvitysten (kaavaa varten tehdyt, soidensuojeluohjelma ym. selvitykset ja aiemmat kaavat) pohjalta tehdyt kaavarajaukset luonnonympäristön arvoja koskevissa S- ja luo-alkuisissa kaavamerkinnöissä ongelman muodostavat ne merkinnät, jotka on merkitty yleiskaavaan, vaikka aluetta koskevaa varsinaista suojelupäätöstä ei ole tehty ja suojelun liittyviä korvauksia ei ole maksettu maanomistajalle. Maanomistajan kohdalta tämä saattaa tarkoittaa sitä, että suojelumerkinnät kaavan ennenaikaisesti päätyessään voivat johtaa maanomistajan korvausten saamisen epäämiseen. Tästä syystä kaavan tulisi merkitä vain ne luonnonympäristön arvoja koskevat kohteet, joista suojelupäätös on tehty ja suojeluarvo siten pitävästi todennettu.

Kaavaselosteen mukaan MRL 128 §:n mukaista maisematyölupaa edellytetään ainoastaan kaavakartalla 2 osoitetuilla virkistysalueilla (V ja V/s), erityisiä luontoarvoja omaavilla suojelualueilla (S-1) sekä niillä maa- ja metsätalousalueilla, joilla on joko ulkoilun ohjaamistarvetta (MU) tai erityisiä ympäristöarvoja (MY). Lupa on saatava toiminnoille, jotka mahdollisesti vaarantavat alueiden ympäristöarvoja. MU-alueita koskevassa kaavamääräyksessä (Kaavakartta 2) todetaan, että alue on osa kaupungin viheralueverkostoa, mistä johtuen alueen metsää on käsiteltävä sen erityisluonteen edellyttämällä tavalla (metsälaki 5b §). Kirjaukset ovat ristiriitaisia, mutta jälkimmäinen kirjaus on metsätalouden toiminnan kannalta tarkoituksenmukainen ja yhteneväinen voimassa olevien osayleiskaavojen kirjausten kanssa.

Kaavan toimeenpanon kannalta olisi tärkeää, että maisematyölupaa edellyttävä ympäristöarvoja mahdollisesti vaarantava toiminta olisi tarkemmin määritelty, koska metsät vaativat hoitoa kaikissa kehitysvaiheissaan. Hoitamaton metsä erityisesti taajamaympäristössä ränsistyyttää maiseman. Tarkempi määrittely on tarpeen, jotta alueen maanomistaja esim. metsätalouden toimenpiteitä suunnitellessaan tietää, milloin lupa tarvitaan. Esim. Kuusamossa on päädytty siihen, että vähäisiä toimenpiteitä varten lupaa ei tarvita ranta-asema- ja yleiskaava-alueilla. Vähäisiä toimenpiteitä ovat kunnan päätöksellä mm. metsänhoitosuosituksien mukaisena toteutettavat harvennus- ja hoitohakkuut ja alle yhden hehtaarin uudistushakkuut. Ympäristöarvoja mahdollisesti vaarantavan toiminnan tarkemman määrittelyn myötä maisema säilyy hoidettuna ja pienimuotoinen

metsätalous on mahdollista. Samalla purkautuu turhaa byrokratiaa lupien myöntämisen osalta.

Liikennejärjestelmän tavoitetilassa mainitaan, että Kehittäminen pohjautuu asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeisiin, ottaa huomioon yhteiskunnalliset reunaehdot ja vaatimukset sekä kannustaa uusien ratkaisujen etsimiseen ja kokeiluhankkeisiin. Alueen metsävarat muodostavat merkittävän raaka-ainelähteen Oulussa puuta jalostaville yrityksille ja energiapuuta käyttävälle lämmön- ja sähköntuotannolle. Raskas liikenne edellyttää myös tieverkolta ympärivuotista liikennöintiä. Tähän ei kaavaselostuksessa ole kiinnitetty huomiota eikä tie- ja katuverkkokuvauksessa (Liite 9) ole havaittu kehittämistarpeita päätieverkon ulkopuolella. Maaseutualueiden tieverkon kehittämistarpeet olisi tarpeen nostaa esille virkistyskäytön, alkutuotannon ja luonnonvarojen hyödyntämisen turvaamiseksi.

VASTINE:

Voimassa olevat ja vireillä olevat yleiskaavat löytyvät Oulun kaupungin karttapalvelusta Karttatieltä, osoitteesta kartta.ouka.fi.

Yleiskaavaehdotuksen suojelualueet perustuvat maakuntakaavaan ja laadittuihin selvityksiin.

Kaavakartan 1 maaseutukehittämisvyöhykkeiden ja kaavakartan 2 maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden kaavamääräykset eivät aiheuta maanomistajille sellaista kohtuutonta haittaa, joka synnyttäisi korvausvelvollisuutta yleiskaavan aiheuttamista rajoitteista.

Yleiskaavan sisältövaatimukseen kuuluu myös mm. luonnonympäristön arvojen vaaliminen. Sitteen yleiskaavalla tulee ohjata myös maa- ja metsätalousalueita tarpeen mukaan. Myös maakuntakaavalla annetaan määräyksiä ja rajoituksia maa- ja metsätalousalueita koskien. Yleiskaavan tulee noudattaa maakuntakaavaa ja tarvittaessa tarkentaa sen määräyksiä. Suojelumerkintöjä ei ole tarpeen muuttaa.

Maisematyölupaa mahdollisesti edellyttävä määräys (MRL 128 §) on annettu vain kaavakartan 2 suojelualueille, alueille, joilla on erityisiä luontoarvoja (S-1), maa- ja metsätalousvaltaisille alueille, joilla on erityisiä ympäristöarvoja (MY), virkistysalueille ja luonnonmukaisina säilytettävälle virkistysalueille (V ja V/s), sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeille alueille (luo). Määräyksen tarkoituksena on ensisijaisesti turvata selvityksin todettujen arvojen säilyminen. Nämä alueet kattavat vain noin 10 % kaavakartan 2 asemakaavan ulkopuolisista alueista ja vain noin 0,5 % koko yleiskaava-alueesta. Maisematyöluvan edellyttäminen koskee yhtäläisesti sekä Oulun kaupunkia että muita julkisia ja yksityisiä maanomistajia.

Yleiskaavakartoilla ja selostuksen liitekartalla 10 on osoitettu merkittävimmät kehittämistarpeet Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaan tukeutuen. Maaseudulla kulkevien muiden teiden kehittäminen on osa valtion ja yksityisten tieosuuskuntien perustoimintaa, mihin yleiskaavalla ei vaikuteta.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa lausunnon johdosta.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Penttinen Heikki ja Talvitie Timo kirjoittavat 4.8.2015:

Oulun Kaupunki on pyytänyt lausuntoa Uuden Oulun yleiskaavasta. Tutustuttuaan asiaan Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) katsoo, että yleiskaavassa on huomioitu Tukesin toimialaan kuuluvat merkittävät vaarallisia kemikaaleja käsittelevät tuotantolai-

tokset ja niiden ns. konsultointivyöhykkeet. Kaavaselostuksessa ei ole esitetty merkittävää rakentamista näillä vyöhykkeillä. Kaupunkirakenteen kehittämistä suunniteltaessa tärkeänä sijoitusperiaatteena on, että haavoittuvia kohteita ei tuoda lähelle vaaraa aiheuttavia tuotantolaitoksia. Mitä herkemmästä tai vaikeammin tyhjennettävästä kohteesta on kyse, sitä kauempana niiden tulee olla vaarallisista laitoksista.

Tukes haluaa tuoda vielä esiin, että Laanilan teollisuusalueelta Vihreäsaareen kulkee vaarallisen kemikaalin (hapen) putkisto. Kaupunkirakenteen tiivistyessä ja liikenteen kasvaessa putkiston kulkureitin läheisyydessä voi myös putkiston vahingoittumisriski kasvaa esimerkiksi törmäysten seurauksena. Putkisto kulkee sekä maanpäällä että -alla. Putkistossa ei tällä hetkellä siirretä koviin suuria määriä happea ja se on mahdollista korvata autokuljetuksin.

VASTINE:

Rakentamisen määrä ja toteutustapa merkittävien, vaarallisia kemikaaleja käsittelevien tuotantolaitosten ns. konsultointivyöhykkeillä määritellään alueita asemakaavoitettaessa tai asemakaavoja muutettaessa. Muistutuksessa mainittu putkisto otetaan huomioon tarkemmassa suunnittelussa.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttua lausunnon johdosta.

Naapurikunnat

Oulun seudun kunnanjohtajat

kirjoittavat 22.9.2015:

Oulun seudun kuntien yhteinen yleiskaava, jonka Uuden Oulun yleiskaava tulee korvaamaan, ohjaa seudun maankäyttöä yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen. Uuden Oulun yleiskaavan ohjaus täydennysrakentamiseen uusien laajojen asuinalueiden osoittamisen sijaan eheyttää yhdyskuntarakennetta seudun yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti ja luo edellytyksiä kaupallisten palvelujen ja kestävien kulkumuotojen lisääntyvälle käytölle. Täydennysrakentaminen on myös kustannustehokasta ja lisää mahdollisuuksia parantaa vanhoja asuin ympäristöjä. On hyvä, että yleiskaavassa esitetään periaatteet tulevien MATO:en laatimiselle kiinnittäen huomiota mm. asumisen alueiden kestäväan toteuttamisjärjestykseen.

Yleiskaavan keskusverkko noudattelee seudun yleiskaavan keskusverkkoa. Palautteen vastineesta poiketen C-1 merkintää ei ole tarkistettu esitetyllä tavalla. Kävelyn ja pyöräily-ympäristön kehittämisen tarve on kuitenkin otettu huomioon kaupunkikehittämisyöhykemerkinnöissä ja se koskee näin ollen myös keskusta-alueita.

Oulun seudun kunnat valmistelevat yhteistyössä MALPE-aiesopimusta. Sopimuksen valmistelussa on todettu, että seudun tämän hetken tärkeimmät kehittämiskohteet liittyvät liikenteeseen, logistiikkaan ja työpaikkojen lisäämiseen. Seudun elinkeinoelämälle sujuvan liikennöinnin mahdollistavat yhteydet muualle maahan ja ulkomaille ovat kilpailukyvyyn kannalta ensiarvoisen tärkeitä. Hyvät liikenneyhteydet luovat osaltaan edellytyksiä elinvoimaiselle elinkeinotoiminnalle, joka puolestaan tarjoaa työpaikkoja. Työpaikat ovat tärkeitä alueen vetovoiman säilyttämisessä ja lisäämisessä.

Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma 2030 on laadittu yhteistyössä eri osapuolten kesken samanaikaisesti yleiskaavan kanssa. Kaksoisraiteen rakentamiseen, valtatie 4:n, Oulun lentoaseman, matkakakeskuksen, sataman ja satamatoimintojen kehittämiseen varautuminen sekä riittävien logistiikka-alueiden varaaminen yleiskaavassa mahdollistavat seudun tavoitteen mukaisesti alueen kehittämisen entistä kilpailukykyisemmäksi.

Oulun seudulla on välttämätöntä kehittää joukkoliikennettä sekä edistää kävelyä ja pyöräilyä itsenäisinä kulkutapoina ja osana joukkoliikenteen matkaketjuja. Suunnittelussa on syytä varautua erilaisiin joukkoliikenteen järjestämisen teknisiin toteutuksiin, joihin vaikuttaa merkittävästi matkustajien määrä. Kaikissa toteutustavoissa on tärkeää lisätä maankäyttöä joukkoliikennekäytävän varrelle, mikä lisää potentiaalisia joukkoliikenteen käyttäjiä ja sen kautta luo edellytyksiä joukkoliikennepalveluiden ja matkaketjujen kehittämiselle.

Alueen kilpailukyvyyn kannalta sataman ja sen liikenneyhteyksien kehittäminen on tärkeää. Tieyhteyttä satamasta on yleiskaavassa esitetty kehitettäväksi välillä satama-valtatie 4 (liitekartta 12). Tieyhteyden kehittämistarve on syytä ulottaa jatkumaan valtatielle 22 saakka. Tie- ja pääkatuverkolle on esitetty liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaisesti uusia yhteystarpeita sekä uusia ja parannettavia teitä ja katuja. Esitetyistä yhteystarpeista valtatieltä 22 Oulujoen yli sekä valtatie 4 ja valtatie 22 välillä (Ouluntullintie - Madekoskentie) ei ole maankäytöstä johtuvaa liikenteellistä tarvetta vielä vuoteen 2030 mennessä, jonka vuoksi niitä ei liikennejärjestelmäsuunnitelmassa esitetty osaksi tavoitteverkkoa.

Yleiskaavaehdotuksessa on varauduttu 15 000 työpaikan kasvuun vuoteen 2030 mennessä ja osoitettu työpaikka- ja teollisuusalueita monipuolisesti eri puolille kaupunkia. Riittävien työpaikka-alueiden varaaminen yleiskaavassa luo hyvin mahdollisuuksia erilaisten työpaikkatoimintojen sijoittumiselle alueelle.

Uuden Oulun yleiskaavassa on osoitettu Rusko ja Välimaa, jotka molemmat soveltuvat tehdyn selvityksen mukaan Oulun seudun materiaalikeskuksen sijaintipaikaksi. Seudun yleiskaavassa Punaisenladonkangas on osoitettu jätteen loppusijoituspaikkana ja "Oulun materiaalikeskuksen sijoittaminen" selvityksen mukaan myös Punaisenladonkangas sopisi sijoituspaikaksi. Oulun seudun kunnat pitävät valitettavana, ettei Punaisenladonkangasta ole osoitettu materiaalikeskuksen sijaintipaikkana.

VASTINE:

Aluekeskusten C-1 kaavamääräystä ei tarkemman harkinnan jälkeen ole muutettu. Keskusmerkinnöillä on haluttu osoittaa hierarkkinen ero ja korostaa Oulun keskustan roolia pääkeskukseksi. C 1 -määräyksessä kiinnitetään erityistä huomiota myös kävely-, pyöräily- ja joukkoliikennenympäristön viihtyisyyteen ja korkeaan laatuun sekä pyöräpaikoituksen kehittämiseen.

Liitekarttaa 10 tarkistetaan siten, että satamaan johtava kehitettävä tieyhteys ulotetaan vt 22:een saakka.

Hailuodon kunta

kirjoittaa 31.8.2015:

Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan, ettei sillä ole huomautettavaa Uuden Oulun yleiskaavan ehdotuksesta.

Kempeleen kunta

kirjoittaa 31.8.2015:

Oulun kaupungin vastineessa Kempeleen kunnan luonnosvaiheen lausuntoon todetaan, että liikenneasiat tutkitaan Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa, joka on juuri valmistunut. Vihikari-kadun jatkeesta pidetään erillinen, yksityiskohtainen suunnittelupalaveri Oulun kaupungin kaavoituksen ja liikennepuolen kanssa lähitulevaisuudessa. Oulun keskeisen kaupunkialueen Kaupunkikehittämisyöhyke 2:een sisältyvät vastineen mukaan aluekeskukset, niiden ja keskustan väliset alueet sekä suurten paikalliskeskusten keskeiset alueet. Aluetta ei ole vastineen mukaan tarkoituksenmukaista laajentaa Kaakkurin aluekeskusta etelämmäksi.

Yleiskaavaehdotuksessa ei ole esitetty ulkoilureittejä, mutta ne on esitetty kaavaehdotuksen selostuksen liitteessä 7 (Virkistys ja matkailu). Tuohon liitekarttaan olisi hyvä lisätä Kaakkurin liikuntamaasta tulevan ulkoilureitin jatke Kempeleeseen yhteysnuolella. Myös seudullinen moottorikelkkareitti koukkaa Kempeleen puolelle olevaan moottoritiin alitukseen. Reitin linjaus on esitetty Kempeleen nettisivuilta löytyvässä Linnakankaan osayleiskaavaluonnoksen kaavakartalla. Linnakankaalla on käynnissä Linnakallio Masterplan -hanke, jossa nykyisen Destian louhosalueen ja sen ympäristön tulevia matkailu- ja virkistysmahdollisuuksia kartoitetaan. Linnakallion louhosalue on määritelty Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan 2-vaihekaavassa Virkistys- ja matkailukohteeksi ja matkailupalveluiden kehittämiskohteeksi. Tämä puoltaa alueen huomioimista myös Uuden Oulun yleiskaavan liitekartalla.

Käynnissä on Oulun kaupunkiseudun rakennemalli 2040 laadinta. Työn tarkoituksena on tukea seudun kuntien yhteistä maankäytön, asumisen, liikenteen ja palveluverkon pitkän tähtäimen suunnittelua. Rakennemallin tarkastelualue on Oulun kaupunkiseudun työssäkäyntialue. Rakennemalli toimii valtion ja kuntien välisen MALPE -aiesopimuksen osana, ja antaa suuntaviivoja kuntien kaavoitukselle ja maakuntakaavoitukselle. Sopimus on jatkoa vastaavalle aiesopimukselle 2013 - 2015. Tässä rakennemallissa Lentokentäntien varsi on esitetty täydennysrakennettavaksi, mutta Uuden Oulun yleiskaavassa sama alue on merkitty maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi (MA), vaikka kaavan tavoitevuosi on kauempana. Kaavaselostuksen liitteessä 1 on esitetty yleiskaavatilanne, josta näkyy myös, että Oulun ja Kempeleen yhteinen Golf-alueen osayleiskaava sijoittuu ko. alueelle. Kempeleen kunta esittääkin että tämä lännestä luonnonsuojelualueeseen (SL) ja idästä sähkölinjaan rajautuva MA- alue esitettäisiin kaavakartoilla selvitysalueena (SE).

MALPE -rakennemallissa Kempeleen kuntakeskus esitetään samantasoisena aluekeskuksena kuin Kaakkuri, Hiukkavaara ja Ritaharju, jotka ovat Uuden Oulun yleiskaavan keskushierarkiassa aluekeskustasoisia keskustatoimintojen aluetta (C-1). Liitekartalla 10 on esitetty pääpyörätieverkko, jonka yksi seudullinen pääreitti kulkee Kempeleen kaut-

ta. Tälle kartalle Kempele tulee merkitä "Aluekeskus"-merkinnällä, jotta hierarkia on sama kuin seudun rakennemallissa.

Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman yhtenä tavoitteena on kehittää joukkoliikennettä raideliikenteen varaan. Kaksoisraidevaraus on jo voimassa olevissa Oulun seudun kuntien asemakaavoissa. Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaan maankäytössä on varauduttava lähijunaliikenteeseen Limingan ja Iin sekä Muhoksen ja Oulun välillä. Seudullisen lähijunaliikenteen mahdollistava kaksoisraideosuus toteutettaisiin ensin Liminka- Oulu -yhteysvälille. Oulun kaupungin tavoitteena on kehittää joukkoliikennettä raitieliikenteen varaan. Tätä tavoitetta tukeva kaupunkirakenteen tiivistämisvyöhyke ei sijoitu kuin osittain pääradan varteen. Liitteessä 12 (Raide-, lento- ja vesiliikenne) on kehitettävä päärata maininnalla "mahdollinen pienimuotoinen seudullinen raideliikenne".

Kaavakartalla 2 on esitetty pääradan varressa asemavaraukset Kaakkuriin ja Ritaharjuun. Kaksoisraiteen tulevaa rahoitusta ajatellen voisi olla hyvä esittää tiheämpi asemaverkko jo siitäkkin syystä, että 2-raidetta hyödyntävä seudullinen liikenne pysähtyisi todennäköisesti tiheämmin. Kehitettävän pääradan varressa on kuitenkin nykyisiä ja uusia työpaikka- ja palvelualueita, jotka tukevat seudullisen raideliikenteen kehittämistä. Kempeleen kunta on sitoutunut yleiskaavan liikenneverkon pohjana olevan Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteisiin. Tällä hetkellä yhteys Kempeleestä lentokentälle on järjestetty linja-autoyhteytenä.

Käyttövesiverkosto ja pohjavesialueet on esitetty liitteessä 18 ja kaavaselostuksen kohdassa Vesihuolto (4.14.2). Käyttöveden osalta ei mainita veden toimittamisesta äkillisen tarpeen sattuessa 14.12.2001 tehtyä puitesopimusta Oulun, Limingan, Muhoksen, Tyrnävän ja Kempeleen kanssa. Käytännössä puitesopimuksen pohjalta varavesijärjestelmänä on Kempeleen itäisen jakelupiirin yksi runkojohto yhdistetty Oulun runkovesijohtoon Linnakankaan ja Metsokankaan välillä Linnakaarron länsipuolella (teoreettinen kapasiteetti 1000 m³ / vrk) sekä Sarkkirannasta Oulunsaloon (900 m³ / vrk). Koska kanta-Oulun vedenhankinta perustuu Oulujoesta otettavaan veteen ja Kempeleen kunta saa käyttövetensä pohjavedestä, verkostot eivät ole kuitenkaan jatkuvasti avoimessa yhteydessä.

VASTINE:

Lähtökohtaisesti Oulun kaupunki esittää yleiskaavamerkinnot vain kuntansa alueelle. Yleiskaavaehdotuksen kaavakartalla 2 on esitetty ohjeelliset ulkoilureitit, joista kaupungin eteläräjällä oleva on esitetty jatkumaan Kempeleen kunnan puolelle. Selostuksen liitekartalla 8, Virkistys ja matkailu, on esitetty Oulun kaupungin alueella olevien toimintojen kehittäminen. Oulun ja Kempeleen rajalle tulevat liitekartalla mm. ulkoilureitti ja moottorikelkkareitti. Liitekartan moottorikelkkailun yhteystarve osoitetaan liitekartalla jatkossa hyödyntäen Kempeleen Linnakankaan osayleiskaavan 2030 kaavaluonnoksen moottorikelkkamerkintöjä.

Yleiskaavaehdotuksessa Perävainion maankäyttöä on laajennettu nykytilanteeseen nähdessä länteen päin. Osa peltoalueesta on merkitty maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi. Peltoalueelle on edelleen vireillä Golf-alueen osayleiskaava yhdessä Kempeleen kunnan kanssa. Yleiskaavoitus ei pidä perusteltuna osoittaa aluetta selvitysalueeksi.

*Valmisteilla oleva seudun rakennemalli ei ole juridinen maankäytön suunnitelma eivätkä sen keskusmerkinnät ole rinnastettavissa Uuden Oulun yleiskaavan keskusverkkoon. Yleiskaavan lii-
tekartoilla esitetään vain Oulun kaupungin keskukset.*

*Oulun seudun väestörakenne, oleva yhdyskuntarakenne ja näköpiirissä oleva kehitys eivät tue
seudullisen raideliikenteen kehittämistä. Tästä syystä yleiskaavaehdotuksessa on varauduttu
vain pienimuotoiseen seudulliseen raideliikenteeseen erittäin pitkällä aikavälillä. Pohjois-
Pohjanmaan ELY-keskus pitää omassa lausunnossaan pääratana perustuvaa seudullista henki-
löliikennettä epärealistisena. Oulun kaupungin yhdyskuntarakennetta ei ole tämän yleiskaavan
suunnittelujaksolla tarkoituksenmukaista ohjata merkittävästi pääradan varteen. Joukkoliiken-
nettä voimakkaasti tukevaa tehokasta maankäyttöä on edullisinta osoittaa tärkeimpien bussi-
reittien äärelle, jolloin sen vaikutus kulkumuotojakauman muutokseen nykyistä kestävämmäksi
on mahdollisimman suuri.*

*Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaisesti yleiskaavassa varaudutaan raideli-
kenteen kehittämiseen erityisesti keskeisellä kaupunkialueella ja sen tiheimmän asutuksen alu-
eella hyödyntäen Oulun seudun raideliikenteen esiselvitystä ja Oulun keskeisen kaupunkialueen
täydennysrakentamisselvitystä. Yleiskaavaehdotuksessa esitetty kaupunkikehittämisyöhyke 2,
kaupunkikäytävät, edistää joukkoliikenteen kehittämistä siellä, missä keskeisellä kaupunkialu-
eella on merkittävin tehokkaan täydennysrakentamisen potentiaali. Oulun kaupungin joukkoli-
kennejärjestelmä tulee pitkään perustumaan bussiliikenteeseen, joka tehokkaimmin täyden-
nysrakennettavilla osuuksilla voidaan tulevaisuudessa tarvittaessa korvata kaupunkiraideli-
kenteellä, mikäli se myöhemmin nähdään kannattavana.*

Vesihuolto on esitetty yleiskaavassa yleispiirteisesti eikä tarkentamiseen ole tarvetta.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa lausunnon johdosta.

Limingan kunta **kirjoittaa 31.8.2015:**

Oulun uusi yleiskaava on laadittu laaja-alaisen pohdinnan pohjalta ja siinä on hyvin otettu huomioon Uuden vastasyntyneen kaupungin erityispiirteet niin elinkeinojen, lii-
kenteen ja asumisen näkökulmasta. Myös raideliikenne on huomioitu uudessa yleiskaava-
vassa, mikä mahdollistaa pitkällä aikavälillä liikennejärjestelmien kehittämisen koko
kaupunkiseudulla.

Oulun seudun yhteisessä yleiskaavassa ja maakuntakaavassa oleva eteläinen yhteystar-
ve Tupoksesta Oulunsalon lentokentälle on jäänyt pois uudesta Oulun yleiskaavaluon-
noksesta. Yhteystarve on merkityksellinen Oulun eteläisen alueen näkökulmasta ja siksi
ko. merkintä saattaisi olla pitkän aikavälin maankäytön suunnittelun kannalta tarpeelli-
nen.

VASTINE:

*Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma on valmistunut ja siinä on arvioitu lentoaseman
ja Oulunsalon liikenneyhteyksien kehittämistä. Suunnitelman mukaan uudelle yhteydelle Tu-
poksesta lentoasemalle ei ole liikenteellisiä perusteita, minkä vuoksi sitä ei esitetty yleiskaava-
ehdotuksessa.*

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa lausunnon johdosta.

Muhoksen kunta

kirjoittaa 29.9.2015:

Maankäyttö- ja kaavoitusjaosto toteaa kunnanhallitukselle, että Muhoksen kunnan ja Oulun kaupungin yhteisiä asioita, kuten valtatie 22 ja Tervareitistöä koskevat kehittämistarpeet on huomioitu yleiskaavaehdotuksessa. Oulujokivarren ja Sanginjoen varteen suunniteltu maankäyttö jatkuu johdonmukaisesti Muhoksen kunnan puolelle.

Muhoksen kunnalla ei ole huomautettavaa Uuden Oulun yleiskaavan ehdotukseen.

Pudasjärven kaupunki

kirjoittaa 8.9.2015:

Kaupunginhallitus päättää lausuntonaan Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksesta, että Pudasjärvi ei hyväksy Viinivaaran käyttöä vedenhankintaan ja näin ollen siirtovesijohdon yhteystarvemerkintä kaavassa on turha ja se tulee poistaa. Muilta osin kaavaehdotuksesta ei ole huomautettavaa.

VASTINE:

Vesihuolto on yleiskaavassa esitetty hyvin yleispiirteisesti. Oulun kaupunginvaltuusto valitsi Oulun vedenhankinnan varmistamiseksi Viinivaaran alueen 11.5.2015 § 47 Oulun yliopiston laati-man monitavoitearvioinnin perusteella. Päätöksen mukaisesti kaavakartalle on merkitty ohjeellinen uusi vesijohtolinja. Vedenhankintaratkaisusta ei päätetä yleiskaavassa.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa lausunnon johdosta.

Utajärven kunta

kirjoittaa 11.8.2015:

Utajärven kunnalla ei ole huomautettavaa Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksesta.

ja jatkaa 22.9.2015:

Kunnan lausunnosta on epähuomiossa jäänyt puuttumaan kannanotto yleiskaavaan merkitystä Viinivaaran alueen vesihuoltojärjestelystä.

Kaavaan on merkitty uuden vesijohtolinjan yhteystarve, mikä mahdollistaisi veden johtamisen Viinivaaran alueelta Ouluun. Koska Utajärven kunta ei ole hyväksynyt Viinivaara-vaihtoehtoa Oulun kaupungin vesihuoltojärjestelyjen ratkaisuksi, kunta antaa yleiskaavan osalta vastaavan lausunnon, jossa se esittää, että kyseinen vesijohtolinjavaraus poistetaan uuden Oulun yleiskaavaehdotuksesta.

VASTINE:

Vesihuolto on yleiskaavassa esitetty hyvin yleispiirteisesti. Oulun kaupunginvaltuusto valitsi Oulun vedenhankinnan varmistamiseksi Viinivaaran alueen 11.5.2015 § 47 Oulun yliopiston laati-man monitavoitearvioinnin perusteella. Päätöksen mukaisesti kaavakartalle on merkitty ohjeellinen uusi vesijohtolinja. Vedenhankintaratkaisusta ei päätetä yleiskaavassa.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa lausunnon johdosta.

Oulun kaupungin toimielimet

BusinessOulu liikelaitos

kirjoittaa:

BusinessOulu on ollut aktiivisesti mukana erilaisissa yleiskaavan valmisteluun liittyneissä työpajoissa ja tilaisuuksissa. Lisäksi BusinessOulu ja Oulun kaupungin yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut laativat yhteistyössä Oulun työpaikka-alueet 2013 -selvityksen, jonka tuloksena saatiin myös näkemyksiä yritystoiminnan tulevaisuuden työpaikka-alueista. Keväällä 2013 ohjattiin yhteinen Tuulivoiman paikkaselvitys uuden Oulun alueella -kartoitus koskien manneralueiden potentiaalisia tuulivoima-alueita. Edellä mainittujen selvitysten tarpeet on huomioitu yleiskaavaehdotuksessa hyvin. Yleiskaavatyön käytettävissä ovat olleet myös Loma- ja matkailurakentaminen Oulussa 2014 -selvityksen johtopäätökset ja suositukset.

BusinessOulu liikelaitos on antanut Uuden Oulun yleiskaavaluonnoksesta lausuntonsa huhtikuussa 2014. Lausunnossa tehdyt esitykset on otettu hyvin huomioon Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksessa.

Joustavuus muuttuvissa tarpeissa

Edellisessä lausunnossa BusinessOulu on esittänyt joustavuutta elinkeinoelämän muuttuviin tarpeisiin siirtymällä korttelikohtaisista kaavamerkinnoista kohti aluekohtaisia merkintöjä, jotta asemakaavoitukselle jää harkinta- ja ratkaisuvälit. Uudessa ehdotuksessa tämä toteutuu mm. Limingantullin kaupallisilla alueilla.

Logistiset yhteydet ja logistiikka-alueet

Oulun eteläpuolella sijaitsevan Perävainion ja pohjoisen Kellonväylän ympäristöjen TP-alueille on esitetty logistiikkatoimintojen sijoittumismahdollisuutta. Yleiskaavoittajalta erikseen saadun lisätiedon perusteella yleiskaavan T-, TP- ja harkinnan mukaan myös P-alkuisille työpaikka-alueille voi sijoittua logistiikka-alan yritystoimintaa. Vain harmaille T-alueille saa rakentaa terminaalitiloja.

Tuulivoimalat

Yleiskaavakartassa on osoitettu nykyiset tuulivoima-alueet ja annettu tuulivoimarakentamista koskeva yleismääräys. Merkitykseltään seudullisia tuulivoimapuistoja voidaan toteuttaa maakuntakaavassa osoitetuille tuulivoimaloiden alueelle, alueet on merkitty kaavaehdotuksen liiteaineistoon. Lisäksi pienempiä tuulivoimapuistoja voidaan rakentaa tähän toimintaan soveltuville alueille edellyttäen että hankkeen ympäristö- ym. vaikutukset eivät muodostu toteuttamisen esteeksi.

Matkailulliset tarpeet

Kaava ja tavoitteet mahdollistavat sijoittumispaikkoja vetovoimaisille matkailualan investoinneille. Kaavanehdotuksen liitteessä nro 7 on osoitettu nykyiset moottorikelkkareitit ja yhteystarpeet mm. merialueille ja Virpiniemeen.

Kainuuntien ja moottoritien risteysalue nähdään alueena, josta olisi mahdollista ohjata Pohjantien merkittäviä matkailijavirtoja Oulun keskustaan. Tarkemman selvittelyn perusteella voidaan pitää riittävänä esim. korkean maamerkin toteutusta, joka ei kuitenkaan edellytä yleiskaavaan aluevarausta mainitulle alueelle. Tämänkaltaisen hankkeen toteuttamiseen riittänee asemakaavallinen tarkastelu tai lupamenettely.

Luovien alojen tilatarpeet

Pikisaaren oppilaitoksen alueen kaavamerkintä on kaavaehdotuksessa edelleen merkinnällä PY (julkisten palveluiden alue), joka mahdollistaa palvelujen yhteyteen soveltuvia työpaikkatoimintoja. PY-alue ei ole kuitenkaan hyödynnettävissä pelkästään työpaikka-alueena.

Teollisuustonttitarpeet

Aikaisempaan lausuntoon viitaten todetaan, että mm. teollisuuden isompien yritystonttien tarve ja tavoitellut uudet datacenter-toiminnot ovat tulleet hyvin huomioiduksi maa-aluevarauksina eri puolilta kaupunkia.

Muut kaavamerkinnot

Oritkarin aiempi kaavamerkintä ET (yhdyskuntateknisen huollon alue) on vaihtunut T-merkinnäksi (teollisuusalue) esityksen mukaisesti. Muutos on positiivinen, koska alueelle kohdistuu kysyntää etenkin logistiikkatoimintojen osalta.

Väläkylän kaupallisten palveluiden/erikoistavarakaupan alueelle (km-1) voi rakentaa seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä yhteensä 25.000 kem², vaikka Kiimingin asemakaava mahdollistaa suuremman rakennusoikeuden. Yleiskaavaehdotuksen kokonaispinta-ala on määriteltävä vastaamaan maakuntakaavan merkintöjä.

VASTINE:

Lausunto tukee yleiskaavaehdotuksen ratkaisuja eikä anna aihetta muutoksiin.

Liikelayosten johtokunta

kirjoittaa:

Oulun Vesi toteaa yleiskaavaehdotuksesta seuraavaa:

Yleiskaavaan kirjatut tavoitteet noudattavat hyvin Oulun Veden kannalta oleellisia tavoitteita, joita ovat mm. yhdyskuntarakenteen eheyttäminen, keskeisten kaupunkialueiden tiivistäminen, asunto-tuotannon osoittaminen kaupungin ydinalueille sekä teknisten verkostojen kehittämismahdollisuuksien turvaaminen.

Yleiskaavaehdotuksessa on otettu huomioon liikelayosten johtokunnan yleiskaavaluonnoksesta antamassa lausunnossa esitettyjä muutos- ja lisäysehdotuksia. Muun muassa kaikki vesilaitoksen vesitornit sekä vedenhankinnan varmistamiseen liittyvä syöttöjohtovaraus on esitetty liitekartoilla.

Käyttövesi

Liitteellä 18 Hangaskankaan pohjavesijohto on esitetty muista pohjavesijohdoista poikkeavalla tavalla. Yhtenäisyyden vuoksi esitystapaa pitäisi tarkistaa.

Jätevesiviemärointi ja jätevedenpuhdistus

Kartalla 1 ja liitekartalla 19 on esitetty siirtoviemärit hieman toistaan poikkeavalla tavalla mm. Pateniemen kohdalla. Kartalta 1 puuttuu myös Iin siirtoviemäri, mikä yhdenmukaisuuden vuoksi olisi syytä esittää myös kartalla 1.

Liitekartalla 19 on esitetty jätevesilietteen jatkokäsittelyä ym. jätteenkäsittelyä varten jätteenkäsittelyalueen sijaintivaihtoehdot. Ruskoon ja Välimaalalle, mitkä on esitetty myös kartalla 1 (ej). Esitetään harkittavaksi Saviharjun aluetta muiden lisäksi.

Lisäksi kaavaselostuksessa ja kartoilla on vielä joitakin teknisiä epätarkkuuksia, jotka korjataan virkateitse.

VASTINE:

Siirtoviemärien esitystapaa tarkistetaan siten, että kaavakarttojen ja liitekartan 20 (Viemärointi ja jätehuolto) linjaukset ovat yhteneväiset. Kaavakartalla 1 on esitetty lin siirtoviemäri, mutta esitysteknisistä syistä se on ollut heikosti luettavissa, kuvaustapaa tarkistetaan. Muut tekniset epätarkkuudet liitekartalla 20 korjataan.

Seudullisesta jätteenkäsittelyalueesta on laadittu Pohjois-Pohjanmaan liiton johdolla asiantuntijaselvitys vuonna 2014. Selvityksen mukaan Ruskon rinnalla toimivan materiaalikeskuksen sijoituspaikaksi sopisi Punaisenladonkangas, Saviharju tai Välimaa. Oulun kaupungin aiempien päätösten mukaisesti Punaisenladonkangas on poissuljettu. Asia on ratkaistu Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan 2. vaihemaakuntakaavassa osoittamalla sijoituspaikaksi Välimaa. Uuden Oulun yleiskaavan ratkaisu on sama, eli yleiskaavaehdotuksessa on jätteenkäsittelyalueiksi (ej) merkitty Rusko ja Välimaa.

Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen johtokunta

kirjoittaa:

Oulun yleiskaava laaditaan maakuntakaavan, yhdistymissopimuksen ja Oulun kaupunginhallituksen 8.10.2012 hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Yleiskaavamateriaalit ovat luettavissa Oulun kaupungin yleiskaavoituksen sivuilta osoitteessa:

<http://www.ouka.fi/oulu/kaupunkisuunnittelu/uoyk/yleiskaavaehdotus>

Yleiskaavan kaavaehdotus perustuu laajaan selvitysaineistoon, josta osa on laadittu yleiskaavatyön aikana kaavaratkaisujen tueksi. Yleiskaavatyössä on myös hyödynnetty laajasti valmiita selvityksiä ja aineistoja liittyen mm. yhdyskuntarakenteeseen, palveluihin ja työpaikkoihin, kulttuuriympäristöihin, liikuntakaavoitukseen ja vuorovaikutukseen.

Vuonna 2014 nähtävillä olleessa yleiskaavaluonnoksesta saadun palautteen, selvitysten, suunnitelmien ja päätösten perusteella yleiskaavaehdotukseen on tehty muutoksia. Muutokset koskevat mm. seuraavia merkintöjä:

- kehittämisvyöhykkeet
- palvelut ja keskusverkko
- liikenne
- virkistys ja matkailu
- kulttuuriympäristön arvot
- luontoarvot
- alkutuotanto ja luonnonvarat
- ympäristöhäiriöt, -haitat ja -riskit

Yleiskaavan tavoitetta kestävästä kehittämisestä toteutetaan kehittämisvyöhykkeillä ja niille laadituilla suunnittelumääräyksillä. Luonnoksessa esitetty virkistyskehittämisvyöhyke (vike) on yleiskaavaehdotuksessa muutettu maaseutukehittämisvyöhykkeeksi

(make-3). Muutoksen tavoitteena on ollut kuvata paremmin maaseutumaista kehittämistä ottaen edelleen huomioon myös maakuntakaavamerkinnot.

Make 3 -kehittämisyöhyke osoittaa monikäyttöisen luonnon maaseutukehittämisen alueet, joita kaavaehdotuksessa ovat Virpiniemi, Hiukkavaara ja Sanginjoen, sekä Salon- selän ja Varjakan ympäristöt. Kyseinen kaavamerkinnot muuttaminen ei ole vaikuttanut merkittävästi aluerajauksiin eikä oleellisesti muuta alueille kaavaluonnoksessa esitettyä käyttöä. Ympäristötoimen näkemyksen mukaan näiden alueiden säilyttäminen virkistys- ja vapaa-ajan käyttöä tukevin on tärkeää vetovoimaisen virkistysalueverkoston takamiseksi.

Virkistyskäytön kehittämistä ohjataan kaavaehdotuksessa myös vapaa-ajan asumisen vyöhykemerkinnoilla sekä VILMO-suunnitelman mukaisilla viheraluemerkinnoilla. Kaavakartalla 2 on osoitettu keskeisen kaupunkialueen viheralueverkko, joka muodostuu viherkehistä, -kiiloista ja -akseleista. Ympäristötoimi katsoo, että ehdotuksessa esitetyt merkinnot tukevat yhteyksiä kaupunkialueelta maaseutumaiselle vyöhykkeelle. Viheralueverkon jatkuvuudesta ja toimivuudesta tulee huolehtia tarkemmassa suunnittelussa. Ympäristötoimi on aiemmissa lausunnoissaan tuonut esille rantojen virkistys- ja vapaa-ajan käytön merkityksen ja pitää edelleen tärkeänä rantaan pääsyn turvaamista ja reitien ohjaamista ranta-alueita pitkin sekä kaupunki- että maaseutukehittämisyöhykeillä, mikä ei kaikilta osin ole toteutuksessa.

Kaavakartalla 2 ja liitekartalla 10 on osoitettu seudulliset ja keskeisen kaupunkialueen pääpyörätieverkot ja erityiset laatuikävät liikennejärjestelmäsunnitelmaan pohjautuen. Ympäristötoimi katsoo, että pääpyöräilyverkon osoittamisessa toimivuus on yksi keskeisimmistä tekijöistä ja näin ollen seudullisen pääreitien osoittaminen Ylikiiminkiin ilman jatkokehittämistä on osittain ristiriitainen.

Ympäristötoimen mielestä viralliset moottorikelkkailureitit on tarpeen esittää kaavakarttoilla. Liitekarttoilla 7 ja 8 esitetyt reitistöt eivät kaikilta osin vastaa tämänhetkistä tilannetta, mikä seikka tulee korjata. Liitekartassa 7 melontareitti on osoitettu ainoastaan Kiiminkijoelle, mutta vastaavan merkinnot osoittamista myös muualle tulisi harkita. Lintutorneja koskevat tiedot eivät ole kaikilta osin ajantasaiset ja niitä on syytä tarkentaa.

Ympäristötoimi katsoo, että luonnonsuojelu- ja muut arvokkaat alueet on merkitty ehdotukseen tarvittavalla tarkkuudella, ja ympäristötoimen aiemmin lausumia seikkoja on otettu huomioon. Kaavaehdotuksesta kuitenkin edelleen puuttuu voimassa olevassa maakuntakaavassa maakunnallisesti arvokkaaksi harjuksi osoitettu Tannilan SL-alueen eteläpuolinen harjualuemuodostuma Huiska.

Liitekartalla 15 esitetään luonnonympäristön arvot, mukaan lukien suojelualueet, luonnon ydinalueet ja geologisesti arvokkaat kohteet. Ympäristötoimen mielestä kohteiden esittäminen luettelona (vrt. kulttuuriympäristön arvokkaat kohteet, liite 13) olisi tarpeellista jatkosuunnittelun kannalta. Osa kohteista on pienialaisia tai sijoittuvat useiden kaavamerkinnotien kanssa päällekkäin, mikä vaikeuttaa karttatarkastelua.

Pienvesistöjen luonto- ja virkistysarvojen turvaamiseksi on annettu yleinen kaavamääräys, jolla kiinnitetään huomiota Kalimenojan merkitykseen. Kyseisen kaavamääräyksen tulisi ympäristötoimen näkemyksen mukaan olla sovellettavissa myös alueen muihin arvokkaisiin pienvesistöihin.

Yleiskaavaehdotuksen pohjavesialueet on tarkistettu muuttuneiden pohjavesialueiden luokitusten mukaisiksi. Ympäristötoimi katsoo, että kaavakartoilla ja liitteissä 18 ja 21 esitettyjen pohjavesi-alueiden selitteeseen tulisi lisätä luokituksen laatimisen päivämäärä. Pohjavesialueiden luokitukset ja rajaukset saattavat myöhemmin muuttua tarkempien selvitysten myötä.

Kaavakartalle 1 on merkitty seudullisesti merkittävät maa-ainesten ja kalliokiviainesten ottoalueet omalla rasterimerkinnällään. Ympäristötoimi katsoo, että vedenottamoiden ympärille sijoittuvan Hangaskankaan rasterimerkintä tulee poistaa. Hangaskankaalle ei ole tehty maa-ainestenoton yleissuunnitelmaa ja alueella otto on jo päättynyt. Yleiskaavaselistuksesta poiketen Oulujokivarren osayleiskaavassa ei ole osoitettu maa-ainesten ottoalueita.

Kaavakartalle 1 on esitetty Puolivälinharjulle turvetuotantoon soveltuva alue (tu-1), joka tulee poistaa. Alue on valtakunnallisesti arvokas rantamuodostuma ja sijoittuu pohjavesialueelle, eikä sitä ole esitetty myöskään maakuntakaavassa. Turvetuotannon merkinnät on tarpeen saattaa ajan tasalle, sillä osalla tuotantoon osoitetuista soista toiminta on päättynyt ja osa olemassa olevista tuotantoalueista puuttuu kartalta. Samoin tuotantoalueiden nimeäminen kartalle tulisi yhdenmukaistaa.

Kaavaselistuksen liitekartalla 20 esitetyt maaseutua kuvaavat symbolit eivät anna maankäytön suunnittelun kannalta käyttökelpoista tietoa toiminnan määrästä tai sijoittumisesta alueelle. Mikäli kyseiset seikat halutaan esittää liitekartalla, on tarpeen myös tuoda esille kartalla esitettävien tilojen rajauksissa käytetyt perusteet.

Liitekartalla 21 on osoitettu Oulun alueen ampumaradat, joista Varepudas, Horsma ja OuluZone on esitetty seudullisina maakuntakaavan mukaisesti, mistä ympäristötoimella ei ole huomautettavaa. OuluZonen alueen yleiskaavamerkintä tulee muuttaa monitoimikeskukseksi nyt esitetyn moottoriturheilukeskuksen sijaan. EMU-merkinnällä osoitetun alueen rajauksen tulee olla yhdenmukainen voimassa olevan osayleiskaavan kanssa.

Yleiskaavaehdotuksessa on annettu yleinen kaavamääräys tulvariskin huomioimisesta merenrannoilla ja jokivarsilla. Ympäristötoimi katsoo, että selostuksessa esille tuotu varautuminen kerran 100 vuodessa tapahtuvaan tulvaan on hyvä lisätä kaavakarttojen 1 ja 2 yleisiin kaavamääräyksiin ja liitekartalle 21.

Kaavaselistuksen ilmastovaikutusten arviointi –tekstiä on tarpeen tarkentaa viimeisimpien selvitysten tulosten mukaisiksi.

Kaavaselistuksen liitekarttojen aluerajaukset vaihtelevat. Karttojen otsikoinnissa ja kaavaselistuksessa olisi tarpeen tuoda esille erilaisten rajausten tarkoitus ja mitä aluetta koskevat tiedot niissä on haluttu osoittaa. Esimerkiksi virkistys- ja matkailukartassa (liitekartta 7) ei ole esitetty kaikkia karttarajauksen alueelle sijoittuvia suojelualueita, mutta peruste tälle ratkaisulle ei käy ehdotuksesta ilmi.

VASTINE:

Kaava-aineistoon tehdään lausunnon perusteella seuraavat merkitykseltään vähäiset tarkistukset:

- *Moottorikelkkailun pääreitit osoitetaan jatkossakin vain selostuksen liitekartalla.*
- *Liitekarttoille tehdään tarkoituksenmukaiset tarkistukset.*

- Luontokohteet esitetään luettelona selostuksen liitekartalla.
- Huiskan harjumuodostuma osoitetaan arvokkaaksi geologiseksi muodostumaksi.
- Pienvesistöjä koskevaa yleismääräystä tarkistetaan sanamuodoltaan siten, että se koskee kaikkia pienvesistöjä, mutta korostaa Kalimenojaa.
- Selostukseen ja liitteisiin lisätään pohjavesiluokituksen päivämäärä.
- Hangaskankaalta poistetaan maa-ainesten ottoaluetta kuvaava EO-merkintä.
- Turvetuotantoalueet tarkistetaan vastaamaan täysin Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavan merkintöjä.
- Selostuksen liitekartan 21 (Maaseutu) tuotantotiloja kuvaavia merkintöjä on täsmennetty mm. esittämällä käytetty suuryksikön kriteeri (yli 50 eläintä). Yksityiskohtat tutkitaan ja ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa.
- OuluZonen pääkäyttötarkoituksimerkintä muutetaan muotoon: Moottoriurheilu- ja monitoimikeskus. OuluZonen alueelle jää Uuden Oulun yleiskaavan hyväksymisen yhteydessä voimaan Seudullisen monitoimikeskuksen osayleiskaava. Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksen kaavakartalla 1 on yleispiirteisesti osoitettu EMU-alueena osoitettu ne alueet, jotka voimaan jäävässä yleiskaavassa on osoitettu melua aiheuttavan toiminnan käyttöön.
- Tulvavaaraan varautumista koskevaan yleismääräykseen lisätään viittaus kerran 100 vuodessa tapahtuvaan tulvaan.
- Selostuksen ilmastovaikutusten arviointia käsittelevää lukua täydennetään laaditun skenaarioarvioinnin perusteella.

Oulun tilakeskus liikelaitos

kirjoittaa:

Liikelaitos Oulun Tilakeskus pitää yleiskaavoituksen tärkeimpänä haasteena koko alueen elinvoimaisuuden lisäämistä. Yleiskaavan tarkoitus on rakentaa uusi Oulu viidestä kuntaliitoksen kunnasta. Tässä työssä on huomioitava alueen elinvoimaa tukevat mahdollisuudet esimerkiksi liikennejärjtelmissä. Tilakeskuksen toiminnan kannalta alueen talouskehityksellä on keskeinen merkitys.

Yleiskaavaehdotuksessa Liikelaitos Oulun Tilakeskus toteaa tavoitteiden toteutuneen alueellisen moni-ilmeisyyden ja kestävän kehityksen verkostokaupungin osalta.

Henkilöraideliikenneyhteys etenkin tulevan matkakeskuksen ja Kontinkankaan välillä olisi syytä tarkastella periaatteellisesti erillisenä autoliikennereiteistä. Keskeiset palvelukeskittymät raideliikennereitin linjauksen varrella ovat Matkakeskus, Raksilan urheilupalvelut ja Kontinkankaan sairaala-alue sekä Kastellin monitoimitalo. Yleiskaavatasolla jatkosuunnittelua tulisi ohjata näihin tavoitteisiin.

VASTINE:

Yleiskaavaehdotuksen kaavakartalla 2 on osoitettu ohjeellinen kaupunkiraitiotien kehittämiskäytävä, joka yhdistää kaupungin merkittävimpiä asuin-, työpaikka- ja palvelualueita toisiinsa. Merkintä on osoitettu lausunnossa edellytetyllä tavalla. Yleiskaava on yleispiirteinen maankäytön suunnitelma, jonka ratkaisuja tarkennetaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Sivistys- ja kulttuuripalvelut

kirjoittaa 3.9.2015:

Uuden Oulun yleiskaava on tullut vireille keväällä 2011 Haukiputaan, Kiimingin, Oulun, Oulunsalon ja Yli-Iin päätöksillä.

Yleiskaavaluonnos oli nähtävillä keväällä 2014. Sivistys- ja kulttuurilautakunta antoi siitä oman lausuntonsa 10.4.2014 § 46.

Luonnosvaiheesta saadun palautteen, valmistuneiden selvitysten ja tarkentuneen suunnittelun pohjalta on valmisteltu Uuden Oulun yleiskaavaehdotus, jonka Oulun kaupunginhallitus on 16.6.2015 § 272 päättänyt asettaa nähtäville. Siitä pyydetään lausuntoa mm. sivistys- ja kulttuurilautakunnalta 18.9.2015 mennessä.

Yleiskaava käsittää koko kaupungin alueen ja koostuu kahdesta kaavakartasta. Kaavakartta 1 on luonteeltaan strateginen ja sen keskeinen sisältö ovat kehittämisvyöhykkeet. Kaavakartta 2 on luonteeltaan aluevarauskaava, joka käsittää keskeisen kaupunkialueen. Yleiskaavaehdotusaineisto on luettavissa Oulun kaupungin yleiskaavoituksen sivuilta osoitteessa

<http://www.ouka.fi/oulu/kaupunkisuunnittelu/uoyk/yleiskaavaehdotus>

Yleiskaava on kaupunkisuunnittelun tärkeä perustyökälu, jonka pohjalta laaditaan tarkemmat kaavarungot ja edelleen asemakaavat, jotka tulevat erikseen päätettäviksi ja joiden valmisteluun sivistys- ja kulttuuripalvelut osallistuu omalta osaltaan tarpeen mukaan. Uusi yleiskaava luo hyvät perusedellytykset kaupungin tulevalle kehitymiselle ja kasvulle. Sivistys- ja kulttuurilautakunta on antanut yleiskaavasta lausuntonsa jo luonnosvaiheessa. Ehdotusvaiheessa yleiskaavaan ei ole tullut siihen nähden sivistys- ja kulttuuripalvelujen kannalta oleellisia muutoksia.

Yleiskaavaehdotus sivistys- ja kulttuuripalvelujen näkökulmasta

Yleiskaavan tavoite kehittää eritasoisten keskusten verkostoa ja niitä tukevia liikenneväyliä tukee sivistys- ja kulttuuripalvelujen tavoitteita niin palveluverkon kuin alueellisen kehittämisen osalta. Palvelujen, liikenneväylien ja asuntorakentamisen välinen synergia mahdollistaa tarkoituksenmukaisen ja tehokkaan palvelujen järjestämisen. Joukkoliikenteen kehittämisessä keskustan säteittäisten liikenneväylien lisäksi tulisi mahdollistaa keskustan välinen kehämäinen joukkoliikenne, mikä edistäisi vaihtoehtoisten palveluratkaisujen toteuttamista. Joukkoliikenteen palvelukyvyyn kehittäminen on erittäin tärkeää myös niiden palveluiden saavuttamiseksi, joita on järjestetty keskitetympin (esim. lukiot, urheiluhallit, kulttuurilaitokset).

Täydennysrakentamista tukeva kaupunkisuunnittelu tehostaa maankäyttöä ja mahdollistaa olemassa olevien palvelujen tehokkaan järjestämisen, mikä puolestaan vähentää uusien investointien tarvetta. Yleiskaavan pyrkimys kestävän kehityksen mukaisiin ja ympäristöt huomioon ottaviin kaavaratkaisuihin on hyvä ja kannatettava tavoite. Kaupunkirakenteen tiivistyessä tulee varmistaa, että palvelujen kehittämiselle tarjoutuu riittävät edellytykset. Erilaiset tapahtumatoimintaan, liikuntaan, virkistämiseen ja vapaaajan toimintoihin tarvittavat aluevaraukset tulee huomioida yleiskaavassa.

Kaupunkistrategian yhtenä painopistevalintana on, että asukkaat osallistuvat, liikkuvat ja edistävät kestävä elämäntapaa. Tämä tavoite tulee huomioida myös yleiskaavaratkaisuisissa, niin että suunnitelmilla ja ratkaisulla voidaan vaikuttaa kuntalaisten fyysiseen

aktiivisuuteen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Tavoitteena tulee olla, että uudet työpaikka-alueet, palvelut ja asuinalueet sijoitetaan osaksi muuta yhdyskuntarakennetta sekoittamalla palveluja ja lomittamalla rakennetta. Irrallisia rakentamissaarekkeitä tulisi välttää ja alueiden välillä tulee olla hyvät kävely- ja pyörätiet. Asuinalueiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon arki- ja lähiliikuntapaikat ja ne tulee rakentaa samanaikaisesti muun aluerakentamisen kanssa. Alueiden suunnittelussa tulee varmistaa, että viheralueet ja -reitit muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, joka ulottuu kunta-laisten asuinalueilta keskustaan ja kuntien rajat ylittävälle ympärivuotisille ulkoilureittiyhteyksille.

Kaupunkistrategiassa on tavoitteeksi linjattu, että liikunnallinen ja terve elämäntapa vahvistuu sekä joukkoliikenteen, pyöräilyn ja kävelyn osuus kaikissa liikkumismuodoissa kasvaa. Tämä edellyttää, että kaavoituksella ja liikennesuunnittelulla varmistetaan helpposti saavutettavat ja turvalliset kävely- ja pyöräilyväylät kouluihin ja työpaikoille. Kevyen liikenteen väylät ovat keskeisiä kuntalaisten liikkumisympäristöjä ja kevyen liikenteen väylien suunnittelussa, toteutuksessa ja kunnossapidossa tulee mahdollistaa väylien käyttö monenlaisen liikunnan harrastamiseen.

VASTINE:

Lausunto tukee yleiskaavan perusratkaisuja. Yleiskaavassa on tiivistyvällä kaupunkirakenteella ja toimintojen sekoittumista tukevilla kaavamerkinnöillä edistetty mm. palvelujen kehittämisedellytyksiä, arki- ja lähiliikunnan mahdollisuuksia, viheralueverkon jatkuvuutta sekä tapahtumatoiminnan, liikunnan, virkistyksen ja vapaa-ajan toimintojen järjestämistä. Yleiskaava on yleispiirteinen maankäytön suunnitelma, jonka ratkaisuja tarkennetaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Yhdyskuntalautakunta

kirjoittaa 30.9.2015:

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut pitää yleiskaavaehdotukseen luonnoksen jälkeen tehtyjä muutoksia oikeansuuntaisina ja mm. yleiskaavan tulkintaa helpottavina. Yleiskaava mahdollistaa kaupungin kehityksen elinvoimaisena Pohjois-Suomen keskuksena. Yleiskaavan laadinnassa on hyvin otettu huomioon luonnoksesta saatu palaute, valmistuneet selvitykset sekä Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma.

Maanhankinta ja maapolitiikka

Yleiskaavakartalla yksi esitetyt kehittämisvyöhykkeet antavat toimivan lähtökohdan kaupungin maanhankinnalle.

Maankäytön suunnittelu

Yleiskaavaehdotuksessa strategisen kartan 1 ja aluevarauskartan 2 tavoitteiden ja ohjausvaikutusten eriasteisuutta on terävöitetty hiomalla kaavamerkintöjä ja -määräyksiä. Yleiskaavan muuta suunnittelua ohjaavaa vaikutusta on siten täsmennetty ja yleiskaavan logiikan luettavuutta parannettu. Strateginen kartta ohjaa kaupungin kehittämissuunnitelmaa pääosin ohjeellisin kaavamerkinnöin ja aluevarauskartalla on esitetty maankäyttöaluevarauksin maankäyttömuodoittain sekä tarkemmin kaavamääräyksin. Muutokset ovat yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen mielestä oikeansuuntaisia.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut pitää hyvänä aluevarauskartan kaksi kaavamääräysten väljyyttä, joka sallii pääkäyttötarkoituksen lisäksi palvelu- ja työpaikka toimintojen sijoittumisen mm. asuinalueille, mikä edistää sekoittuneen ja elävän yhdyskuntarakenteen kehittymistä.

Kaupunkikehittämisyöhykkeet

Neljän kaupunkikehittämisyöhykkeen merkintöjä ja rajoksia on kehitetty. Lisäksi kaavaselostuksessa on esitetty kunkin alueen kehittämisspolkuja kartoilla ja selostuksin. Kehittämisspolkujen osina ovat aikajärjestyksessä esitettyinä mm. yhdyskuntarakenteen tiivistäminen, bulevardisointi, raitiotien rakentaminen, innovaatiokeskittymät ja suisto-kaupunki.

Lisäksi kullekin kehittämissyöhykkeelle suositellaan erilaisia kehittämistoimenpiteitä: Keskustaan kehittämissuunnitelmaa sekä kaupunkikehittämisyöhykkeille kaksi ja kolme yleissuunnitelmien laatimista. Yhdyskunta- ympäristöpalvelut pitää kehittämisspolkuja esitettyjä toimenpiteitä tarpeellisina.

Kaupunkikehittämisyöhyke 1 käsittää keskeisen kaupungin ruutukaava-alueen lähialueeseen. Kaupunkikehittämisyöhykkeiden 1-3 rajoksia on täsmennetty etenkin kehittämissyöhykkeiden 2 ja 3 osalta. Kaupunkikäytävien, kaupunkikehittämisyöhyke kaksosen, aluemarkintöjä on siirretty vastaamaan paremmin aluekeskusten ja keskusten välisten liikenneväylien linjauksia. Esitetty kaupunkiraide sijoittuisi kaupunkikehittämisyöhykkeelle 2, mikä tulee yöhykkeen tulevassa suunnittelussa ottaa huomioon ja tuo haastetta mm. liikennesuunnitteluun ja asemakaavoitukseen. Kaupunkikehittämisyöhyke 3 rajausta on laajennettu mm. Pateniemen suuntaan.

Haukiputaan, Kiimingin ja Oulunsalon keskustat on merkitty kaupunkikehittämisyöhyke 2 merkinnällä, jonka suunnittelumääräyksillä tavoitellaan korkeatasoista kaupunkimaista ympäristöä mm. maankäyttöä tehostamalla sekä monipuolistamalla palvelujen elinvoimaisuuden turvaamiseksi. Asemakaavoitus on jo laatimassa Oulunsalon, Haukiputaan ja Jäälän keskuksiin kehittämissuunnitelmia.

Yleiskaavan yhdyskuntarakenteen eheyttämistavoitetta on tavoiteltu kaavamerkinnöin mm. pienentämällä jonkin verran kaupunkikehittämisyöhyke 4:n laajuutta ja poistamalla taajaman laajenemissuuntia osoittavat nuolimerkinnot. Lisäksi rajausta on tarkistettu paremmin vastaamaan voimaan jäävien osayleiskaavojen maankäyttömuotojen rajoksia mm. Kiimingin keskeisillä alueilla. Kaupunkikehittämisyöhyke 4 on edelleen laaja ja mahdollistaa monenlaisia vaihtoehtoisia toteuttamisspolkuja. Yleiskaavan liitekartalla on esitetty ohjeellinen asuinalueiden toteutusjärjestys. Toteutusjärjestys, mikä määrittelee yhdyskuntarakenteen tiivistymis- tai hajautumiskehitystä, jää osin jatkosuunnittelun varaan. Toteutusjärjestyksen tarkempaa suunnittelua tehdään mm. maankäytön toteutusohjelmaa laadittaessa.

Maaseutukehittämisen yöhykkeet

Maaseudun kehittämissyöhykkeitä on kaavaehdotuksessa esitetty kolme luonnoksen kahden sijasta. Virkistyskeittämissyöhyke on muutettu maaseudun kehittämissyöhyke 3:ksi, monikäyttöiseksi luonnoksi. Merkintä korostaa aiempaa enemmän luonnoston moninaiskäyttöä, ja mm. maaseutuelinkeinojen harjoittamismahdollisuuksia virkistyskäytön rinnalla. Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut pitää muutosta oikeasuuntaisena, koska se kuvaa paremmin alueiden nykyistä käyttöä. Maaseudunkehittämissyöhykkeiden rajoksia on tarkennettu paremmin vastaamaan voimassa olevien ja valmisteilla

olevien yleiskaavojen kylärajauskia, mikä yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen mielestä helpottaa yleiskaavan tulkintaa. Maaseudulle sijoittuvan vapaa-ajan asumisen vyöhykkeen rajauksia on keskitetty Kiiminkijoen varteen alueille, joilla on tarvetta ohjata maankäyttöä mm. rakennuspaikkakohtaisin yleiskaavoin. Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut pitää ratkaisua hyvänä. Vahvat ohjausvälineet eivät ole tarpeen alueilla, joilla rakennuspaineet ovat vähäiset.

Kehittämiskohteet

Kaavakartalle kaksi on ehdotusvaiheessa selkeytetty kehittämismerkintöjä. Kaupunkiraihtiotien kehittämiskäytävä, joka yhdistää keskustan Kaakkurin ja Linnanmaan innovaatiokeskittymät sekä Ritaharjun aluekeskuksen, on saanut oman merkintänsä. Merkintä helpottaa kehittämistavoitteiden hahmottamista ja on siten asemakaavatyön ja muun tarkemman maankäytön suunnittelun apuna.

Keskusverkko ja palvelut

Yleiskaavassa on esitetty viisitasoinen keskusverkosto. Keskukset ovat maakunnan ja kaupungin tai kaupungin osa-alueen toiminnallisia keskuksia, joissa sijaitsee vähittäiskauppaa, julkisia ja muita palveluja sekä asuntoja ja työpaikkoja. Keskusluokitus kuvaa lähinnä kaupan palvelujen etenkin suuryksikköjen sekä päivittäistavarakaupan sijoittumista ja mitoittamista, eikä siinä oteta juuri kantaa kaupungin julkisten palvelujen järjestämiseen. Entisiä suuria kuntakeskuksia kehitetään pikkukaupunkimaisina alueittensa keskuksina, mitä yhdyskuntalautakunta on pitänyt yleiskaavaluonnoksesta antamassaan lausunnossa tärkeänä.

Yleiskaavaehdotuksen valmisteluaineistona on laadittu kaupallisten vaikutusten arviointi, jossa on mm. esitetty suositukset yleiskaavan jatkosuunnittelulle. Sen mukaan päivittäistavarakaupat, myös suuryksiköitä pienemmät, tulisi ohjata keskusta-alueille. Yleiskaavaehdotuksessa onkin päivittäistavarakaupan sijoittumista ohjattu tarkemmin keskuksiin ja asukas pohjaltaan vahvoille alueille, mitä voidaan pitää järkevänä yhdyskuntarakenteen kehityksen kannalta.

Aluekeskuksille, suurille paikalliskeskuksille ja vähittäistavarakaupan kehittämisalueille on kullekin esitetty vähittäiskaupan suuryksiköiden yhteenlasketut enimmäismitoitukset. Aluekeskusten mitoituksista on määräykset kaavakartalla 2. Mitoituksen toteutuminen jää tarkemman maankäytön suunnittelun, mm. asemakaavoituksen, tehtäväksi. Kaavaselostuksen mukaan mitoituksia voidaan tarkentaa kaupan tarkemman suunnittelun, mm. asemakaavoituksen lähtötiedoiksi kerättäviin kaupan palveluverkkoselvityksiin ja vaikutustarkasteluihin perustuen.

Asuminen

Asumisen tavoitteistossa korostuu täydennysrakentamisen osuuden kasvu, vaikka yleiskaavan asumiselle osoitetut aluevaraukset kartalla 2 ylittävät tavoitevuoden 2030 tarpeen. Yhdyskuntarakenteen suotuisa kehitys määrittellään paljolti maankäytön toteutusohjelman (MATO) sekä asemakaavoituksen yhteydessä.

Yleiskaavaselostuksessa on esitetty MATO –työlle seuraavia periaatteita noudatettaviksi: Kysyntätilanteen huomioon ottaminen, täydennysrakentamisen osuuden kasvattaminen, yhdyskuntarakenteen eheyttäminen kestävässä toteutusjärjestyksessä, kestävien kulkumuotojen osuuden kasvattaminen, palveluverkon olevien rakenteiden tukeminen, keskusten vahvistaminen, tehokkaan rakentamisen sijoittaminen joukkoliikenteen ja

pyöräilyn laatureittien varten, lähiöiden tehokas täydentäminen. MATO-työssä on paljolti jo nyt noudatettu lueteltuja periaatteita. MATO-työn ja liikennejärjestelmän suunnittelun yhdistämisessä olisi vielä kehittämismahdollisuuksia.

Laadittavana olevassa MATO 2016 - 2020 raportissa on esitetty asunto - ohjelma vuosille 2016 – 2020, ei vuoteen 2025 asti. Vuosien 2021 – 2025 asuntotuotannon sijoittelussa olisi tarpeen voida tarkastella yleiskaavaehdotuksen uusien asuntotuotantoalueiden toteuttamismahdollisuuksia. Asuntotuotantoa ohjataan keskeisen kaupunkialueen ulkopuolella voimaan jäävin osayleiskaavoin. Etenkin entisten kuntakeskusten yleiskaavojen ajantasaisuutta ja tarkistustarpeita tulee vielä arvioida.

Ympäristö ja virkistys

Yleiskaavaehdotuksessa esitetty viheralueverkko, joka perustuu 2014 valmistuneeseen Oulun viheralueverkosto ja luonnon monimuotoisuussuunnitelmaan (VILMO). Verkko yhdistää mm. maaseudun kehittämisvyöhykkeen kolme, merkittäviä luonnonsuojelualueita sekä muita yleiskaavatasoisia viher- ja virkistysalueita. Kaavakartalla 2 on osoitettu yleiskaavatasoinen viheralueverkko pienempien viheralueiden sisältyessä muihin aluevarauksiin. Tämä jättää tarkemmalle maankäytön suunnittelulle joustavuutta alueiden sisällä mm. viheralueiden sijoitteluun ja koon määrittelyyn.

Kulttuuriympäristö

Yleiskaavaehdotuksessa on koottuna tiiviisti esittäen yhteen valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen tietoja. Luonnosvaiheen jälkeen on valmistunut kaupungin keskeisten alueiden paikallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen inventointi. Kaavakartoilla on esitetty arvokkaat alueet sekä suojelupäätökseen erityislainsäädännön nojalla saaneet kohteet. Muut arvokkaat kohteet on esitetty kaavaselostuksen liitekartoilla 13 ja 14. Esitystapa on tämän mittakaavan suunnitteluun tarkoituksenmukainen, joskin vaatii yksityiskohtaisemman maankäytön suunnittelijalta tarkkuutta ja usein alkuperäisen lähteen etsimistä.

Liikenne

Yleiskaavan yksi keskeinen teema on eheyttää ja tiivistää kaupunkirakennetta. Tämä tukee liikennejärjestelmän ja ympäristöstrategian tavoitteita hillitä liikennesuoritteiden kasvua ja sitä kautta vähentää liikenteen päästöjä. Väestön ja työpaikkojen sekoittuminen ja keskittyminen nykyistä enemmän olevien pääteiden ja -katujen sekä joukkoliikenne-reittien varten vähentää myös väylien ja kuntatekniikan rakentamistarvetta ja on siten kuntatalouden kannalta järkevää. Samaa tavoitetta palvelee myös kaupallisten ja kunnallisten palveluiden sijoittuminen keskuksiin.

Samanaikaisesti yleiskaavan kanssa on laadittu seudun kuntien, liikenneviraston, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja Pohjois-Pohjanmaan liiton yhteistyönä liikennejärjestelmäsuunnitelma, joka osaltaan tukee yleiskaavan tavoitteita ja on sen kanssa yhdenmukainen. Liikennejärjestelmäsuunnitelmasta on pyydetty erilliset lausunnot kunnilta ja muilta liikennealan toimijoilta ja saatu palaute on mahdollisuuksien mukaan ottaa huomioon yleiskaavatyössä.

Pääliikenneverkkoa ei ole yleiskaavassa ollut tarvetta nykyisestä juurikaan laajentaa johon tuen maankäytön nykyistä tehokkaammasta suunnittelusta. Näin ollen resursseja on mahdollista kohdistaa enemmän nykyverkon parantamiseen ja korjausvelan pienentämiseen. Kaavakartalla esitetyt uudet tieliikenteen yhteystarpeet ovat pidemmän aikavä-

lin hankkeita, mutta hyödyllisiä tiedostaa ja huomioida seudullisessa strategisessa suunnittelussa.

Yleiskaavakartalla esitetty kaupunkiraitiotien kehittämiskäytävä on pitkän aikavälin visio, joka tukee ensivaiheessa nykymuotoista, laadullisesti kehittyvää kumipyöräliikenteeseen perustuvaa joukkoliikennettä.

Vt 4:n poikittavia pyörätieyhteyksiä Rajakylän ja Herukan/Ritaharjun kohdalla on tarpeen täydentää ja mahdollisesti osoittaa myös yleiskaavassa.

Merkinnöistä ja aluevarauksista

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut pitää kaavamääräyksiin tehtyjä tarkennuksia onnistuneina. Kaavamääräyksiä on tiivistetty ja selkeytetty kautta linjan.

Kehittämisyöhykemarkintöjen poistamisen aluevarauskartalta 2 nähdään selkeyttävän karttojen tulkintaa ja siten eri mm. aikajänteiden tavoitteiden esittämistä.

Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavasta 1 strategiselle yleiskaavakartalle yksi tuodut turvetuotantoalueiden merkinnät ja pienet suojelukohteet helpottavat tiedon etsimistä maankäytön suunnittelun kysymyksissä, mm. lupien ja lausuntojen valmistelussa.

Tuulivoimalamerkintöjä on muutettu niin, että kartalla on esitetty vain olemassa olevat tuulivoimalat ja tuulivoimaloiden suunnitteluun on annettu yleismääräys, jonka mukaan tuulivoimaloita voidaan yleensä rakentaa erillisiin yleiskaavoihin ja niitä varten laadittuihin selvityksiin perustuen. Lisäksi tulee arvioida Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA -laki) tarpeellisuus.

Yleiskaavamääräyksissä on entisestään korostettu kevyen liikenteen toimintaedellytysten parantamista.

VASTINE:

Lausunto tukee yleiskaavaehdotuksen ratkaisuja.

Voimaan jäävien yleiskaavojen ajantasaisuutta seurataan jatkuvasti. Entisissä kuntakeskuksissa voimaan jäävät yleiskaavat mahdollistavat mm. niiden keskustojen kehittämisen asemakaavatasolla.

Kevyen liikenteen reiteistä on kaavakartalla 2 esitetty liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaiset pyöräilyn laatukäytävät sekä niitä täydentävät pyöräilyn pääreitit. Vt 4:n alitse on osoitettu kuusi kevyen liikenteen alikulua ja yksi erillinen ulkoilureitin alikulku Linnamaan eritasoliittymän ja Herukan eritasoliittymän välille. Mikäli jatkossa ilmenee tarvetta vielä useammille alikuluille, ne otetaan huomioon asemakaavoitusvaiheessa.

Muut tahot

Caruna Oy

Mankki Anne ja Hirvonen Arto kirjoittavat 2.9.2015:

Alueverkon voimajohdot ja sähköasemat (Anne Mankki)

Nykyinen sähkönjakeluverkko

Caruna Oy:n omistaa kaava-alueella alueverkkoa seuraavasti: Ylikiimingin sähköasema ja sinne Vepsästä tuleva 110 kV voimajohto. Pohjolan Voiman Haapakosken vesivoimalaitokselle Pudasjärveltä tuleva 110 kV voimajohto. Voimajohtojen sijainti on esitetty liitteessä 1 punaisella yhtenäisellä viivalla.

Sähköasema ja voimajohdot ovat merkitty kaavaan asianmukaisesti.

Sähköasema –ja voimajohtovaraukset

Carunalla ei ole kaava-alueelle sijoitettavia voimajohto- tai sähköasemasuunnitelmia. Mahdollisten uusien tuulivoimalaitosten vaatimat verkostovahvistukset suunnitellaan erikseen. Tuulivoimalaitosten tarpeet uusille voimajohtoille ja sähköasemille käsitellään hankekohtaisissa YVA-selvityksissä ja osayleiskaavoissa.

Jakeluverkon johdot ja muuntamot (Arto Hirvonen)

Nykyinen sähkönjakeluverkko

Caruna Oy ei omista sähköverkkoja Oulun kaupungin alueella pl. Ylikiimingin taajaman aluetta. Ylikiimingin alueella sijaitsee 20 kV:n ilmajohtoja ja pylväsmuuntamoita oheisen liitteen 1 mukaisesti. Siniset yhtenäiset viivat kuvaavat 20 kV johtoja.

Rakennusrajoitteet ja siirtokustannusten jako

Olemassa olevan verkoston rajoitteet tulee huomioida kaikissa uusissa rakennuskohdeissa. 20 kV jakeluverkostoa sijaitsee muutamilla rakennuspaikoilla tai rakennuspaikkojen välittömässä läheisyydessä. 20 kV ilmajohto rajoittaa rakentamista siten, että suosittelemme rakennusten sijoittamista vähintään 7 m etäisyydelle johdon keskilinjasta luki-en. Pylväsmuuntamoille suosittelemme 10 metrin etäisyyttä ja puistomuuntamoille 5 metrin rakentamisetäisyyttä. Nämä rajoitteet olisi hyvä huomioida rakennuslupia käsiteltäessä.

Tarvittavat johto- ja muuntamosiirrot tehdään Carunan toimesta ja siirtokustannuksista vastaa siirron tilaaja. Johtojen siirto edellyttää, että niille järjestyy uusi pysyvä reitti.

Vaikutukset sähkönjakeluun

Uusien rakennettavien verkostojen osalta suunnitelmat tarkennetaan kun sähkönjakeluntarpeesta saadaan yksityiskohtaisempaa tietoa. Uudet verkostot pyritään rakentamaan pääosin tienvarsiin muun kunnallistekniikan rakentamisen yhteydessä tai tarvittaessa muun liittymärakentamisen yhteydessä.

Muuntamot –ja johtovaraukset

Kaavaan ei ole tarkoituksenmukaista merkitä muuntamoiden rakennuspaikkoja, vaan niiden sijaintipaikat ja toteutustapa tullaan määrittelemään myöhemmin asemakaavojen suunnitteluvaiheessa osana tulevien kiinteistöjen liittymäsuunnittelua.

Osa uusista muuntamoista korvaa nykyisiä pylväsmuuntamoita. Turvataksemme sähköhuollolle välttämättömän muuntamotilan tarpeen toivomme, että kaavamääräyksiin liittäisiin seuraava teksti:

Kaavassa saa sallitun rakennusoikeuden lisäksi rakentaa alueen sähköjakelun vaatimat muuntamot. Muuntamot tulee sijoittaa siten, että ne ovat helposti luokse päästävissä ja huollettavissa.

Puistomuuntamoina käytämme Carunan rakentamistapaohjeen mukaisia vakiorakenteisia ja -värisiä muuntamoita.

Muuta huomautettavaa

Meillä ei ole muuta huomautettavaa ko. ehdotuksesta. Annamme mielellämme lisätietoja ja toivomme saavamme tiedoksi, kun kaava on vahvistettu.

VASTINE:

Lausunnossa esitetyt näkökulmat koskevat yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja otetaan huomioon mm. asemakaavoja ja osayleiskaavoja laadittaessa.

Fingrid Oyj

Mika Penttilä kirjoittaa 14.9.2015:

Oulun alueella on useita Fingrid Oyj:n ja muiden toimijoiden voimajohtoja. Lisäksi alueella on vireillä useita voimajohtohankkeita. Olemme lausuneet kaavan edellisestä vaiheesta 11.4.2014.

Kaavakarttojen voimajohtoja koskevat merkinnät ovat muuttuneet kaavaluonnokseen nähden. Voimajohtoja koskevien kaavamerkintöjen pitäisi muodostaa selkeä ja johdonmukainen kokonaisuus. Nyt nähtävillä olevassa kaavaehdotuksessa merkinnät ovat kaavakartalla 1 "sähkölinja" ja "ohjeellinen uusi linja tai yhteystarve" sekä kaavakartalla 2 "pääsähkölinja (110/220/400 kV)". Nämä merkinnät eivät täysin riitä kuvaamaan voimajohtojen erilaisia suunnittelutilanteita ja termit vaativat muutenkin yhtenäistämistä. Lisäksi liitteen 16 sinänsä hyvällä kartalla voimajohtoja kuvataan hieman kaavakartoista poikkeavilla termeillä. Pyydämme kiinnittämään huomiota esim. johto/linja-sanankäyttöön.

Ongelmana on myös se, että Oulun kaupunkialueella on tärkeitä voimajohtohankkeita, jotka eivät näy kaavakartalla 2. Uudet voimajohdot saattavat rajoittaa muuta maankäyttöä, joten niiden merkintä yleiskaavan vahvistettavalle kaavakartalle on hyvin perusteltua. Voimajohtohankkeet voi rinnastaa osin väylähankkeita kuvaaviin merkintöihin, jotka on merkitty myös kaavakartalle 2. Kaavakartalta puuttuu Fingridin pidemmän aikavälin hanke 110 kV voimajohto Pikkarala - Nuottasaari - Oulunsuu.

Kaavakartalta puuttuu Fingridin voimajohto 110 kV Leväsuo-Pikkarala voimajohdon nykyinen osuus Saarelan kohdalla. Oulun kaupungin aloitteesta kyseisellä kohdalla on käynnissä 110 kV voimajohtohanke Saarelan muutos. Koska hanke lupamenettelyineen on kesken, nykyinen voimajohto on merkittävä kaavakartalle. Uusi voimajohtoreitti voidaan osoittaa omalla merkinnällään.

Ehdotamme, että johtohankkeiden ohjeellise /yhteystarve -merkinnän rinnalle lisätään merkintä "uusi voimajohto". Merkintää käytetään, kun voimajohtohankkeessa on tehty tarvittavat selvitykset ja voimajohdon lopullinen sijainti on selvillä yleiskaavan tarkkuudessa. Tässä tapauksessa merkintää tulee soveltaa 110 kV voimajohtohankkeeseen Harakkaperä-Isokangas sekä joihinkin Oulun kaupungin aloitteista edenneisiin ja jo suunniteltuihin voimajohtojen uudelleen järjestelyihin. Erona "uusi voimajohto" -merkintään "voimajohdon yhteystarve/ohjeellinen voimajohto"-merkintä on yleispiirteisempi ja sen on mahdollistettava voimajohdon tarkentuvat suunnitteluratkaisut (kuten tarkka sijainti).

Kaavakartoilta on vaikea hahmottaa voimajohtojen merkintöjä. Kaavateknisesti lienee mahdollista selkeyttää kokonaisuutta vahvistamalla viivamerkinnän kuvausta.

Ruskossa Fingridin Leväsuon sähköasema sijoittuu laajalle yhdyskuntateknisen huollon alueelle (ET). Oulun kaupungin yhdyskuntalautakunta on tehnyt 16.12.2014 suunnitteluvarauksen Fingridin sähköaseman alueen laajentamisesta. Aluevarausta käsitellään parhaillaan vireillä olevassa asemakaavamuutoksessa, joka on käynnistetty Fingridin ja muiden maanomistajien aloitteesta. Pyydämme muuttamaan yleiskaavaehdotuksessa esitettyä ET-alueita siten, että se vastaa asemakaavoitettavaa sähköaseman aluetta.

Kaavaselostuksessa tai sen liitteissä olisi hyvä todeta voimajohdot omistajineen ja tulevien voimajohtojen suunnittelutilanne. Voimajohtohankkeita kuvaavat merkinnät saattavat herättää kysymyksiä, joten taustatieto merkinnöistä on tarpeen.

Fingridillä ei ole muutoin huomauttamista osayleiskaavan ehdotuksesta. Edellisessä lausunnossa mainitut asiat voimajohtojen rajoituksista maankäytön suunnittelulle on kuitenkin otettava huomioon myös tarkemmassa suunnittelussa.

Fingridin voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Tämä lausunto koskee Fingrid Oyj:n voimajohtoja.

Pyydämme lähettämään meille tietoa kaavan etenemisestä. Tätä kaavoitusasiaa Fingrid Oyj:ssä hoitaa Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Yleis- ja asemakaavat, joissa on Fingrid Oyj:n voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnon mieluiten sähköisenä osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi tai kirjallisena osoitteella Fingrid Oyj, Maankäyttö ja ympäristö, PL 530, 00101 Helsinki.

VASTINE:

Yleiskaavakartoilla käytetään ympäristöministeriön ohjeen mukaisia merkintöjä. Johdoille ja linjoille käytetään viivamerkintää, johon liittyvällä symbolilla kuvataan johdon/linjan laatu. Voimalinjat esitetään symbolilla z = sähkölinja. Liitekartalla voidaan käyttää myös muunlaisia merkintöjä.

Vierekkäin olevat voimajohdot esitetään yleiskaavakartoilla pelkistetysti yhtenä johtokäytävänä, jotta karttojen luettavuus kokonaisuutena säilyy. Lausunnon johdosta voimajohtojen merkintöjä yhtenäistetään kaavakarttojen 1 ja 2 sekä liitekarttojen kesken. Liitekartalla esitetään eriteltyinä nykyiset ja uudet eri suunnitteluaiheissa olevat voimajohdot sekä myös poistuvat voimajohdot, mutta kaavakartoilla esitetään vain tavoitetilanne. Liitekartalle lisätään pidemmän aikavälin hanke 110 kV voimajohto Pikkarala-Nuottasaari-Oulunsuu merkinnällä ohjeellinen uusi voimajohto.

Saarelan voimajohto on esitetty kaavakartalla 2 tavoitetilanteen mukaisena, kuten Oulun yleiskaavoissa on aiemminkin menetelty. Merkintätapa antaa hyvän pohjan johtohankkeelle ja estää sitä mahdollisesti rajoittavaa rakentamista. Johdon tarkempi sijainti ratkaistaan jatko-suunnittelussa. Nykyisen voimajohdon johtokäytävä säilyy asemakaavassa.

Leväsuon sähköaseman aluevaraus (ET) on yleispiirteinen, eikä se estä suunnitteluvarauksen perusteella käynnistettävän asemakaavan muutoksen laatimista. Tarkka aluerajaus ja alueelle mahdollisesti sijoittuvat muut toiminnot ratkaistaan asemakaavaprosessissa.

MTK Pohjois-Suomi ry

Bäckman Tarja kirjoittaa:

MTK-Pohjois-Suomi kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa kaavaluonnokseen ja samalla pyytää kiinnittämään huomiota siihen, että yleiskaavan kohteena olevista maista suurimman osan omistavat ja niistä elannon hankkivat maanviljelijät. Kaavan tulisi olla mahdollistava, eikä rajoittava myös maa- ja metsätalouden osalta. Maa- ja metsätalouden toimintaedellytyksiä ja kannattavuutta rajoitetaan jo muutoinkin riittävästi. Kaavaehdotuksessa on tehty arviot kaavan ilmasto- ja ympäristövaikutuksista, mutta kaavan eri merkintöjen, kuten luo-, virkistys-, ulkoilu- ja maisema-alueiden, SL- sekä muiden merkintöjen vaikutuksista maa- ja metsätalouden harjoittamiseen ei ole pyritty arvioimaan. Oulussa on enää vain vähän tuotannossa olevia maatiloja ja niiden edellytysten turvaaminen on osa monimuotoista kaupunkikuvaa ja elävää kaupunki-maaseutu -vuorovaikutusta.

Luontokohteita, arvokkaita elinympäristöjä yms. ei tulisi merkitä kaavaan, jotta kaava ei aiheuttaisi maanomistajille lisää rajoitteita alueen käyttöön ilman mahdollisuutta korvaukseen. Ilman ihmisen toimiakin luonto muuttaa muotoaan, luontokohteet muuttuvat, uhanalaisten lajien esiintymiä tulee uusia ja vanhoja häviää.

Oulun metsät sijaitsevat Oulun paperitehtaan ja alueen sahojen puunhankinnan ydinalueella. Siksi metsätalouden toimintaedellytyksiä ei tulisi tarpeettomasti kaavamääräyksiin rajoittaa. Kaikki rajoitteet tuovat lisää kustannuksia ja byrokratiaa ja heikentävät yksityismetsätalouden valmiiksi heikkoa kannattavuutta. Metsätalouden töissä noudetaan aina metsälakia, luonnonsuojelulakia ja vesilakia, siis niiden määräyksiä esimerkiksi arvokkaista elinympäristöistä, uhanalaisista lajeista ja pohjavesialueista. Lähes kaikki alueen yksityismetsät ja kaikki toimijat ovat myös sitoutuneet metsien sertifiointiin ja noudattavat siten automaattisesti myös sertifiointin ohjeita sekä Tapion hyvän metsänhoidon suosituksia.

MTK Pohjois-Suomi vaatii seuraavia konkreettisia muutoksia Uuden Oulun yleiskaavaan:

Oulunsaloon on tullut uusi kaavamerkintä Maaseudun kehittämisvyöhyke 3 (Make 3). MTK Pohjois-Suomi katsoo, että oikea merkintä on ehdottomasti Maaseudun kehittämisvyöhyke 2 (Make 2). Make 3 korostaa liiaksi virkistuksen ja ulkoilun merkitystä, joka kuitenkin voidaan hoitaa Make 2:lla jokamiehen oikeuksien pohjalta. Make 3 -merkintä voi osoittautua rajoittavaksi talousmetsien hoidossa sekä siihen liittyvässä luvanhaussa ja lupapäätösten viranomaismaksuissa. Liitekartoissa yli puolet Oulunsalon rakentamattomasta pinta-alasta on virkistys- ja ulkoilualuetta. Samalla alueet sijoittuvat kuitenkin pääosin lentomelualueelle, mikä on erittäin ristiriitaista.

Make 2:n suunnittelumääräyksistä on ehdottomasti poistettava lauseet: "Vyöhykkeelle tulee suunnitella kattavat kaupunkiseudun sisäiset ja maakunnalliset reitistöt virkistykseen ja matkailun tarpeisiin mm. ratsastukseen, moottorikelkkailuun, hiihtoon ja patikointiin." Tässä yhteydessä on syytä muistuttaa, että perustuslaki takaa omaisuuden suojan yksityisomaisuudelle ja sitä täytyy noudattaa sekä kaavan laadinnassa että toteutuksessa.

Oulunsalossa Kylänpuolen rannan ja Salmiojan varren viheryhteydet on poistettava, koska ne sijaitsevat peltoalueella.

Uusi lentoaseman tieyhteys on poistettava kaavasta ja kehitettävä olemassa olevaa tietä sekä varauduttava kaavoituksellisesti meren ylittävään vaihtoehtoon.

Pohjavesialueet Oulunsalossa on yhä merkitty laajempina kuin mitä ne tutkimusten perusteella ovatkaan. Tämä aiheuttaa hankaluuksia maanviljelyssä ja metsänhoidossa sekä rakentamisessa. Vesienhoidon suunnittelussa seurataan vain tärkeitä ja vedenhankintaan soveltuvia pohjavesialueita (luokat I ja II).

Kaikkien suojelualuevarausten osalta (SL-1, Luo-1) kaavamääräyksen tulee olla ajallisesti rajoitettu.

VASTINE:

Yleiskaavaehdotus mahdollistaa monipuolisten maaseutuelinkeinojen kehittämisen. Maankäyttö- ja rakennuslaki edellyttää, että yleiskaavalla edistetään luonnonarvojen vaalimista. Yleiskaavaehdotuksessa on käytetty tarkoituksenmukaisia kaavamerkintöjä luontoarvojen huomioimiseksi tarkemmassa suunnittelussa ja maankäytössä. Suojelua ja luonnon monimuotoisuutta osoittavat merkinnät perustuvat maakuntakaavaan, suojelualuerekistereihin ja selvityksiin. Luontoarvoja on tutkittu eri selvityksissä ja niiden tuloksia on hyödynnetty yleiskaavaa laadittaessa. Luontoarvoja kuvaavat merkinnät ovat perusteltuja ja ne säilytetään yleiskaavassa.

Maaseutukehittämisvyöhyke 3, monikäyttöinen luonto -merkinnällä (make-3) edistetään mm. maaseutuelinkeinojen toimintamahdollisuuksia sekä virkistykseen, ulkoilun ja matkailun kehittämistä. Make-3-merkintä perustuu virkistykseen edistämisen osalta Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan virkistysalueisiin. Make-3-alueet ovat olennainen osa Oulun seudun virkistysalueverkoston kehittämistä eivätkä sisällä maa- ja metsätaloutta rajoittavia määräyksiä. Toimintojen yhteensovittaminen tapahtuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja lupakäsittelyssä.

Yleiskaavaehdotuksessa on yleispiirteisesti esitetty tärkeät virkistysyhteydet. Merkintä ei ole reittimerkintä eikä se sisällä tarkempaa suunnittelua, mistä syystä sen esitystapakin on yleispiirteinen. Reitit suunnitellaan erikseen laadittavilla tarkemmilla suunnitelmilla yhteistyössä maanomistajien kanssa. Reittien oikeusvaikutukset ja korvausvelvollisuudet syntyvät vasta tässä yhteydessä.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa ei ole esitetty tieyhteyttä Oritkarista Kempeleenlahden yli lentoasemalle. Sen sijaan on osoitettu selvitysten perusteella tarpeelliseksi katsottu uusi tieyhteys Oulunsalon kirkonkylän eteläpuolitse Kaakkurista lentoasemalle. Laaditussa seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on arvioitu lentoasemayhteyksien tarpeellisuutta ja vaikutuksia. Kempeleenlahden ylittävälle tielle ei ole perusteita laadittujen selvitysten perusteella. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen mukaan Oulunsalon eteläinen ohitustie on tarpeellinen pitkän aikavälin varaus. Oulunsalossa jää voimaan ajantasaiseksi todettu Oulunsalon Keskeisten alueiden yleiskaava 2030, jossa eteläisen ohitustien tievaraus on jo osoitettu.

Yleiskaavaehdotuksessa pohjavesialueet on osoitettu Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) virallisten pohjavesialuerajausten mukaisina. Pohjavesialueen raja osoittaa sitä aluetta, jolla on vaikutusta pohjavesiesiintymän veden laatuun tai muodostumiseen. Pohjavesialueen hyvin vetä läpäisevä osa eli niin sanottu muodostumisalue, on yleensä hieman pienempi.

Kaavakartan 1 SL-1 alueilla on osoitettu 1. vaihemaakuntakaavan mukaisia luonnonsuojelulain nojalla suojeltaviksi tarkoitettuja suoalueita. SL-1 aluetta koskevaa kaavamääräystä täsmennetään siten, että siinä viitataan maakuntakaavan suojelumääräykseen ja sen voimassaoloon. Selostusta täydennetään vastaavasti.

Luo-1-merkinnät eivät ole suojelualuumerkintöjä. Luo-1 alueille ei ole osoitettu voimassaoloa kaavassa, eikä sen lisääminen myöskään yleiskaavaan ole siten perusteltua.

Oulun kauppakamari ry

Tuovinen Jari P.kirjoittaa 26.8.2015:

Oulun kauppakamari kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa Uuden Oulun yleiskaavasta. Kauppakamarin kaksi valiokuntaa ovat käsitelleet asiaa ja nostaneet esiin seuraavat havainnot, jotka pyydämme huomioimaan yleiskaavan valmistelussa.

Liikenteen sujuvoittaminen

Yleiskaavaehdotuksessa liikenteen suunnittelussa pääpainopiste on ollut asukkaiden liikkumisessa kävellen, pyöräillen tai joukkoliikennettä hyödyntäen. Raskaan liikenteen ohjauksen suunnittelu on yleiskaavassa jäänyt heikoksi. Yleiskaavassa ei ole huomioitu liikennejärjestelmäsuunnitelmassa esitettyä valtatie 22 ja Joutsentien suunniteltua eritasoliittymää. Sataman kulkuyhteydet Vihreäsaareen - eteläpuolitse siltoineen - on unohtunut, jos satama halutaan Vihreäsaareen edelleen pitää. Yleiskaavaehdotukseen ei ole merkitty varauksia Kempeleenlahden yli Oulunsalosta Nuottasaareen. Varauksen pitäminen yleiskaavassa mahdollistaisi yhteyden käyttöönoton tarvittaessa ja toisaalta ohjaisi tyvipäiden kaavoitusta ja rakentamista varaus huomioiden.

Elinkeinoelämän tarpeet sujuvasta liikenteestä, vetävistä liikenneväylistä sekä toimivista matkaketjuista ovat olleet toissijaisia alueita ja väyliä suunniteltaessa. Tästä voi muodostua riski, ettei alue kehitykään Pohjois-Suomen logistiseksi keskuksesi tai matkailusta ei tule alueen yhtä vetovoimaista toimialaa. Myös tilaa vievät palvelut ja työpaikat on sijoitettu niin, että kulkuyhteyksien taso jää heikoksi. Elinkeinoelämän näkökulmasta raitiotien ohjeellinen linjaus keskustan itä- ja eteläpuolella ei täysin vastaa käsitystä nopeasta ja sujuvasta runkolinjauksesta. Varaus raitioliikenteelle on hyvä, mutta kaavassa asian voisi esittää muodossa raitiotie/BRT (BusRapidTransport). Näin voitaisiin jatkossa saada aikaiseksi joustavia, edullisia ja kapasiteetiltaan käyttötärpeeseen suhteutettuja kulkuyhteyksiä.

Kaupunkikeskusten kehittäminen

Tiivis yhdyskuntarakenne on edellytys sille, että erityisesti kauppa ja palvelut voidaan yritysten kannalta kannattavasti toteuttaa ja liikenne järjestää kustannustehokkaasti. Ydinkeskusta ja yleiskaavaan merkityt kaupunkikeskukset vaativat vielä tarkempia kehittämissuunnitelmia ja erityisesti niiden suunnitelmien johdonmukaista toteuttamista. Mikäli Kake-1, -2 ja 3-vyöhykkeille ei pystytä täydennysrakentamista toteuttamaan tai toteuttaminen jää puolitiehen, niin näille vyöhykkeille ei synny uusia työpaikkoja. On kuitenkin huomioitava, että yritystoimintaan kaavoitetut alueet tulee olla kulloiseenkin yri-

tystoimintaan soveltuvia alueita. Tilaa tulee olla riittävästi ja toiminta tulee sijoittaa alueille, joilla yritysten toiminta tulee kilpailukyiseksi.

Elinkeinoelämän tarpeita varten on kaavaan suunniteltu uusia maankäytön ja liikenteen varauksia. Jatkosuunnittelulla on varmistettava, että myös raskaan liikenteen liikkuminen on ongelmatonta ja sujuvaa, koska tämä varmistaa kustannustehokkaat ja laadukkaat kuljetukset alueella. Tilaa vievät palvelut ja työpaikat voidaan sijoittaa Kake-4 vyöhykkeelle, jossa on kohtuulliset kulkuyhteydet, mikä luo pohjaan elinkeinoelämän kehitymiselle. Mikäli tälle Kake-4-vyöhykkeelle syntyy isoja työpaikka-alueita, kulkuyhteyksien taso jää riittämättömäksi.

Julkisen ja yksityisten palveluiden yhteistyö

Yleiskaavaehdotuksessa edelleenkin halutaan julkisten palvelujen alue pitää julkisten palvelujen alueena ja yksityiset palvelut sijoitetaan pääsääntöisesti eri alueille. Yleiskaavaan on tuotu kuitenkin merkintä PY, mikä tarkoittaa että "alue varataan luonteeltaan julkisille palveluille. Tämä ei elinkeinoelämän näkökulmasta riittävästi tue julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyömahdollisuuksia.

Merellinen Oulu

Merellinen Oulu tarvitsee asuntotuotantovaraukset meren ja puistojen ääreen. Näin olleen asuinalueiden lomaan tulisi kaavoittaa riittävän suuria viheralueita, joiden hyödyntäminen niin alueen asukkaiden kuin matkailijoidenkin keskuudessa olisi vaivatonta. Hietasaaren hyödyntäminen virkistysalueena ja matkailukohteena tulisi mahdollistaa laajamittaisesti. Hietasaari tulisi nopeasti saada alueet laadukkaille palveluille, asumiselle ja virkistäytymiselle – alueella saattaisi olla tilausta jopa korkeatasoiselle rantabulevardille. Oulujokivarren kehittämiseen yleiskaavaehdotuksessa ei ole riittävästi paneuduttu. Virkistys- ja matkailualueeksi noustakseen jokivarren palveluinfralle tulee varata kaavaan alueet. Myös kulkuyhteyden parantaminen joelta merelle pitäisi huomioida.

Kaavoituksen joustavuus

Yleiskaavan tulisi olla joustava ja mahdollistava. Sen tulisi olla visio yhteiskunnan ja kaupungin kehittymisestä – kaupunkiseudun elinvoiman kasvattamiseen ja entistä kestävämpään kaupunkirakenteeseen tähtäävä suunnitelma. Asemakaava pohjautuu yleiskaavaan ja poikkeamiset johtavat usein valitukseen ja aikataulujen venymiseen. Yleiskaava voisi vaiheistaa erillismääräyksellä isojen asemakaavojen toteutuksen. Vaiheistaminen tasaisi kaupunkikehitystä ja poistaisi ylilyönnit. Myös kaavan toteutukseen: toteuttamisen suunnitteluun ja työnjohdon ammattitaitoon tulee kiinnittää huomiota, jotta esimerkiksi tieyhteyksien ja kunnallistekniikan rakentaminen olisi kustannustehokasta. Yleiskaavan joustavuudella vältettäisiin turhaa valittamista ja annettaisiin tilaa hankkeille, jotka vaativat pikaista toteuttamista.

VASTINE:

Yleiskaavaehdotuksen liikenneatkaisut perustuvat Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaan. Logistiikan kehittäminen ja logistiikkayritysten tarpeet ovat yksi olennainen painopiste sekä liikennejärjestelmäsuunnitelmassa että siihen perustuvassa yleiskaavaehdotuksessa.

Yleiskaavaehdotuksessa ei ole esitetty eritasoliittymävarausta Joutsentien ja vt 22 risteykseen. Tällä pyritään edistämään tiiviin kaupunkimaisen ympäristön kehittymistä Poikkimaantiensillan myötä muodostuvan kehätien sisäpuolella.

Kaavakartoilla on esitetty tie- ja raideliikenteen yhteystarpeet Nuottasaaresta Vihreäsaareen yhteystarvemerkinnoilla Oulun sataman yleissuunnitelman (2010) mukaisesti.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa ei ole esitetty tieyhteyttä Oritkarista Kempeleenlahden yli lentoasemalle. Sen sijaan on osoitettu selvitysten perusteella tarpeelliseksi katsottu uusi tieyhteys Oulunsalon kirkonkylän eteläpuolitse Kaakkurista lentoasemalle. Laaditussa seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on arvioitu lentoasemayhteyksien tarpeellisuutta ja vaikutuksia. Kempeleenlahden ylittävälle tielle ei ole perusteita laadittujen selvitysten perusteella. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen mukaan Oulunsalon eteläinen ohitustie on tarpeellinen pitkään aikavälin varaus. Oulunsalossa jää voimaan ajantasaiseksi todettu Oulunsalon Keskeisten alueiden yleiskaava 2030, jossa eteläisen ohitustien tievaraus on jo osoitettu.

Yleiskaavaehdotuksessa on kaavakartalla 2 esitetty ohjeellinen kaupunkiraitiotien kehittämisskäytävä. Merkintä ei osoita raitiotielinjaa, vaan laajempaa käytävää, jonka ympäristössä yhdyskuntarakennetta on edullista kehittää tiiviinä ja monipuolisena, tehokkaaseen joukkoliikenteeseen tukeutuvana kaupunkiympäristönä. Raitiotien linjaus ratkaistaan myöhemmin yleissuunnittelussa. Joukkoliikenteen kehittäminen tapahtuu pitkään busseihin tukeutuen, mutta pitkällä aikavälillä tulee varautua raitiotiehen.

Keskusten kehittämiseksi on yleiskaavaehdotuksessa ohjeistettu tarkempaa suunnittelua. Kaupunkikehittämisyöhykkeiden kaavamääräyksillä on ohjeistettu täydennysrakentamisen riittävää tehokkuutta.

Yleiskaavaehdotuksessa on osoitettu useita erilaisia alueita monipuolisen yritystoiminnan kehittämiseksi. Julkisten palvelujen alue PY on tarkoitettu luonteeltaan julkisille palveluille, eikä kaavamerkintä ota kantaa onko palvelu kaupungin vai yksityisen toimijan tuottamaa.

Yleiskaavaehdotus mahdollistaa Hietasaaren monipuolisen kehittämisen. Yleiskaavaehdotuksessa on osoitettu runsaasti virkistysalueita Oulujoen rannoille, joiden hyödyntäminen ja kehittäminen ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa.

Yleiskaavamerkinnät ovat yleispiirteisiä ja mahdollistavia. Yleiskaava mahdollistaa useita toteuttamistapoja, joiden yksityiskohdat ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa, erityisesti asemakaavoituksessa. Asemakaavojen vaiheistus ratkaistaan Oulun kaupungissa joka toinen vuosi laadittavalla maankäytön toteuttamishjelmalla (MATO). Uusin MATO on laadittu vuosille 2016-2020 ja se on parhaillaan hyväksymiskäsittelyssä.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttua lausunnon johdosta.

Oulun luonnonsuojeluyhdistys ry

Karvonen Hannu, Savuoja Marjut ja Hellström Kalle kirjoittavat 18.9.2015:

Oulun luonnonsuojeluyhdistyksen lausunto Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksesta. Yleiskaavan laadintaan on saamamme aineiston perusteella paneuduttu huolellisesti. Tarkastelemme kaavaehdotuksessa erityisesti yhdyskuntarakenteen, viher- ja virkistysalueiden sekä liikenteen ja energiantuonnon kehittämissuunnitelmia. Uuden Oulun kestävän yhdyskunnan ja kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti yhdyskunnan energiankulutus sekä viher- ja virkistysalueiden sekä maankäytön suunnittelu nousevat tärkeiksi teemoiksi.

Yhdyskuntarakenne

Yhdyskuntarakenne määrittelee pääosin, kuinka energiatehokas Uusi Oulu on. Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen edesauttaa lähes kaikkia muita kestävän yhdyskunnan tavoitteita. Kaupunkiympäristössä voidaan elää kaupunkimaisesti. Tämä tarkoittaa asumi-

sen tiivistämistä ja erityisesti väljän omakotiasumisen vähentämiseen pyrkivää suunnittelua. Viheralueiden mahdollistamaa luontokokemusta ja virkistäytymistä voidaan lisätä suunnittelemalla asutuksen ja palveluiden lähelle mahdollisimman alkuperäisinä hoidettavia viheralueita ja yhdistämällä viheralueet viherkäytävillä, jotka ovat myös kaupunkiekologisesti tärkeitä.

Alkuperäisluonnon, varsinkin metsän virkistys- ja hyvinvointivaikutuksista, ja jopa terveysvaikutuksista on olemassa merkittävää tutkimustietoa, jonka hyödyntämisestä voidaan tehdä asukkaiden ja viheralueiden hoidosta vastaavien yhteistä toimintaa.

Kaavan tavoite, jossa puolet uusista asunnoista tulee pientaloihin, ei edistä ilmastotavoitteiden saavuttamista ja kestävä yhdyskunnan rakentamista. Esimerkiksi Hiukkavaarassa laajalle levittäytyvä omakotialue vie paljon maa-alaa ja lisää liikkumisen tarvetta, erityisesti yksityisautoilua. Hiukkavaaran itäisimpien osien toteutusta tulisi lykätä, esim. merkitsemällä ne reservialueiksi. Myös tonttien kokoa voisi tiivistää.

Kaupungin laajentuessa hyötykäytön ulkopuolelle jäävien, entisten teollisuus- tai muiden alueiden kaavoitus asuntoalueiksi edistää tiiviin yhdyskuntarakenteen tavoitetta. 60- ja 70 -luvulla rakennettujen esikaupunkien rakenteen tiivistäminen kaupunkimaisemmaksi tuo asuntorakentamiseen merkittävästi lisämaata. Kaavassa tavoitellaan jopa 60 000 asukkaan sijoittamista keskeisen kaupunkialueen sisälle tulevaan täydennysrakentamiseen. Tämä on toisaalta hyvä, sillä näin voi olettaa, että säästetään infran rakentamisessa ja liikkumistarve vähenee, kun ihmiset asuvat lähempänä työ- ja palvelupaikkoja. Oletuksena on myös, että kevyen liikenteen käyttö työ- ja asiointimatkoilla kasvaa noilla alueilla. Toisaalla vaakakupissa on viheralueiden riittävyys: kun tiivistetään paljon kaupunkirakennetta, on vaarana että ihmisten lähivirkistysalueet vähenevät. Tällä voi olla suora vaikutus ihmisten hyvinvoinnin laskuun.

Hietasaari on todettu VILMO-työssä luonnonarvoiltaan Oulun monimuotoisimmaksi alueeksi. Tämä ei kuitenkaan näy kaavoissa, vaan alueelle kohdistuu voimakkaita sen arvoja muuttavia käyttöpaineita. Erityisesti Hietasaarella ns. Vaakunakylän alueen osoittaminen kerrostalorakentamiselle (AK-merkintä) ei sovi tavoitteisiin kehittää saarta kaikkien oululaisten yhteisenä virkistys- ja vapaa-ajanviettoalueena. Asuntorakentamisen vuoksi jouduttaisiin keskittämään suuria ihmismääriä tuovat toiminnot, kuten Vauhti- puisto ja Meri-Oulu Nallikariin, jossa ruuhkat lisääntyisivät entisestään. Tämä muuttaisi yhdessä muiden suunniteltujen lisärakennushankkeiden myötä alueen rauhallisen, luonnonläheisen ja viihtyisän ilmeen peruuttamattomasti. Kerrostalorakentaminen ei sovi Mustasaaren itäosaan ja on voimassa olevan maakuntakaavan vastainen. Siksi AK-merkintä tulee poistaa Vaakunakylän osalta.

Kansallinen kaupunkipuisto

Ihmisen toiminnan ja luontoympäristöjen vuorovaikutus on oululaisen luonto- ja kulttuurihistorian ydintä. Oululaisuus, oululainen identiteetti, ilmenee eritoten aikojen saatossa muuttuneiden elinkeinojen muovaamassa ympäristössä, joka on ainutlaatuinen – sellaista ei ole muualla kuin Oulussa.

Suomessa on kahdeksan kansallista kaupunkipuistoa, Ouluun voitaisiin perustaa yhdeksäs kansallinen kaupunkipuisto, jos tästä saatavat edut ymmärrettäisiin oikein. Yleiskaavaehdotuksen rajaus kansalliseksi kaupunkipuistoksi sisältää kaikki merkittävimmät oululaisen ympäristöön ja kulttuuriin sidotun identiteetin elementit. Kansallisen kaupunkipuiston statuksen saaneissa kaupungeissa asukkaat ovat tyytyväisiä keskeisen kaupun-

kikuvan sekä ihmisen ja luonnon historiallisen vuorovaikutusjatkumon läsnäoloon elinympäristössään. Nyt on Oulun aika saada oma kansallinen kaupunkipuisto.

Liikenne

Henkilöautoliikenteen vähentäminen on kaavaehdotuksen merkittävä tavoite. Tavoite liikenteen kaupunkikäytävän kehittämisyöhykkeestä on oikeansuuntainen.

Pikaraitiotie voisi olla houkutteleva vaihtoehto yksityisautoilulle työ - ja asiointiliikenteessä, varsinkin kun kaupungin kasvaessa ruuhkat henkilöautoliikenteessä kasvavat. Mikäli raitiotie päätetään tehdä, voisi myös Ritaharjun aluetta laajentaa edelleen ja kerrostaloja suosien. Sen sijaan voisi tutkia voisiko pääradan varteen sijoittaa enemmän uutta asumista. Erityisesti Haukiputaan suunnalla olisi vapaata maata radan vieressä. Lähijunaliiikennettä ollaankin jo kokeilemassa, kun Kempeleen asema lähiaikoina valmistuu.

Viher- ja virkistysalueet

Viheralueet ovat tärkeitä virkistysalueita ja välttämättömiä luonnon monimuotoisuudelle. Paikallisesti uhanalaisille lajeille viheralueiden merkitys on suuri. Rakennetun kaupunkiympäristön pirstaleinen viheraluekokonaisuus tarvitsee viheralueita toisiinsa liittäviä viherkäytäviä, jotka ovat eliöiden ja ihmisten liikkumavyöliä. Riittävän leveät viherkäytäväalueet mahdollistavat viheralueilla liikkuville pitkäkestoisen kosketuksen luontoympäristöön. Yleiskaavaehdotuksessa viherkäytäviä on liian vähän tai ne puuttuvat paikoin kokonaan. Rannikolta sisämaahan ulottuvat viherkäytävät toimivat Oulussa eliöiden luontaisten liikkumisreittien tavoin.

Kaupunkilaisten luontosuhteen rapautuminen uhkaa ympäristön tilan ja ihmisen toiminnan vuorovaikutuksen ymmärtämistä. Moni-ilmeinen luontoympäristö on biologisesti monimuotoisempi kuin hoidettu, puistomainen luontoympäristö. Ympäristökasvatuksen ja luontosuhteen kannalta on tärkeää säilyttää ja lisätä kaupunkilaisten mahdollisuuksia kokea arkipäivässään alkuperäistä, monimuotoista luontoa.

Viherkäytäväverkoston kaltaisesti kaupungissamme voitaisiin kutsua vesistöjä yhteenliitettäviä vesiteitä sinisiksi käytäviksi. Merkittäviä sinisiä käytäviä ovat Oulujoen lisäksi mm. kokonaisuudessaan Oulun alueella virtaavat Laanaoja ja Kalimenoja. Vesiteiden tilan parantaminen rantojen ja valuma-alueiden maa-ainespäästöjä vähentämällä lisää myös niiden virkistyskäyttöarvoa.

Viheralueiden mahdollisimman vähäinen, säästeliäs hoito tuo suoria taloudellisia säästöjä kaupungille, mikä varsinkin juuri nyt, vaikeassa taloudellisessa tilanteessa lienee kannatettavaa.

Kaupunkilaisten hyväksynnän saaminen viheralueiden säästeliäälle hoidolle on ensiarvoisen tärkeää. Näkemysten ja asenteiden muuttamiseen pitää satsata. On tärkeää etsiä malleja ja esitellä uusia ajattelu- ja kokemustapoja luontoympäristöihin suhtautumisessa ja luonnon kohtaamisessa. Kestävää, hyvinvointia lisäävää kaupunkiympäristöä ei luoda pelkästään insinööri- ja kaavoittajatyönä. Asenteisiin vaikuttajien ja kasvattajien mukaan ottaminen kaikkeen yhdyskuntasuunnitteluun on tarpeellista.

Ruskon itäpuolella on ollut tärkeä virkistysalue. Alueen läpi kulkee mm. suosittu Auranmaja-Heikinharju-kuntoilureitti/-latu. Alueelle on merkitty uutta teollisuusaluetta. Varsinkin pohjoisin uusista näistä T-alueista tulee hyvin lähelle tätä ulkoilureittiä ja luon-

nontilainen metsäalue jäisi hyvin kapeaksi. Virkistysalueiden riittävyyttä tällä alueella tulisi vielä tarkastella kaavan arvioinnin yhteydessä.

Linnanmaalla Kuivasjärven, kasvitieteellisen puutarhan, Teknologiakylän ja valtatie 4:n rajaamalle alueelle on rakenteilla tiivistä pientaloasutusta ja työpaikka-alueita. Alue on ollut lähistön kerrostalovaltaisten alueiden asukkaiden tärkeä lähivirkistysalue ja sen on läpäissyt suosittu kuntopolku/latu. Kaavakartassa on osoitettu alueen läpi viheryhteys-tarve. Viheryhteys tulee toteuttaa riittävän leveänä metsäisenä viherkäytävänä. Sopiva leveys voisi olla ainakin 50 metriä. Myös ulkoilupolun tulee jatkua katkeamatta alueen läpi ja ilman vilkkaiden teiden ylityksiä. Sama Niittyaro-Kuivasjärvi-ulkoilureitti kulkee Mustasuon kohdalla lähellä valtatie 4:n meluvallia ja suojaviheralueita. Alueella on paikoin melko monipuolista kuusivaltaista, varttunutta metsää erityisesti Mustasuolta Linnanmaalle menevän pyörätien alikulun ja Pohjantien-Haukiputaantien risteuksen välisellä alueella. Pientaloaluetta (AP) on esitetty laajennettavaksi itään nykyisen viheralueen päälle. Erityisesti em. kohdassa tulisi AP-alueen laajentamisesta viheralueelle luopua. Näin tärkeä ulkoilureittiyhteys ja monipuolinen suojametsikkö voidaan säilyttää.

Tahkokankaalla ollaan laajentamassa AP-t aluetta rakentamattomalle metsäalueelle, joka on tärkeä itäisen kantakaupungin ulkoilu-, virkistys-, ja luonnonvara-alue. Uusi rakentaminen ulottuisi lähelle Hirosen moreeniselänteen vanhaa kuusikkoa, joka on luonnontilaisena säilytettävää virkistysaluetta. Uuden asuntoalueen rajausta tulisi pienentää pohjois- ja itäosastaan, jotta haitalliset vaikutukset luonnontilaiseen metsäalueeseen vähenisivät.

Uusi, lähellä merenrantaa kulkeva pyöräilyreitti kantakaupungin pohjoisosissa on terveellut ja kannatettava hanke. Reitti tarjoaa rauhallisemman ja luonnonläheisen vaihtoehdon liikuttaessa kaupungin pohjoisista osista kohti keskustaa. Reitin suunnittelussa on varsin hyvin huomioitu luonnoltaan arvokkaat alueet, mm. Piimäperän rannassa. Reitin tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee vielä selvittää, onko reitin alle jäämässä esim. maankohoamismetsiä tai lintujen kannalta tärkeitä rantaniittyjä. Näillä kohdilla reittiä tulee mahdollisesti linjata kauemmaksi

Energiantuotanto

Tapa tuottaa tarvitsemamme energia on nopeassa murroksessa. Kansainväliset velvoitteet ilmastopäästöjen rajoittamiseksi muuttavat energiantuotantoamme radikaalisti seuraavina vuosikymmeninä. Keskitetystä kaukolämmön tuotannosta ollaan siirtymässä jatkossa kohti kiinteistökohtaisia lämmitysjärjestelmiä, jossa valikoimassa ovat maalämpö, aurinko ja tuulivoima. Myös korttelikohtaiset pien-CHP -voimalat ovat todennäköisiä jatkossa. Tämän vuoksi koko uuden Oulun kaavakarttaan merkityt lukuisat kaukolämmön tuotantoa varten tehdyt turvetuotantovaraukset tuntuvat ylimitoitetuilta. Erityisesti TU-2 varaukset tulisi poistaa tai merkitä varareserveiksi. Varsinkin suojelualueiden läheisyydessä ja arvokkaiden vesistöjen (esim. Kiiminkijoki) luona uusia turvetuotanto-alueita tulisi perustaa vain erikoistapauksissa ja jo luonnontilansa menettäneille soille.

Turpeen korvaaminen puusta saatavalla energialla olisi Oulun keskitetyn energiantuotannon ilmastotavoitteiden kannalta oikeasuuntainen teko. Älykäs ja hajautettu, uusiutuva energiantuotanto tukee tämän muutoksen toteuttamista, koska energiavaihtoehtoja on ylimenokautena puuenergiaan siirryttäessä varteenotettavasti tarjolla.

Tulevaisuuden hajautettua ja älykästä energiantuotantoa ennakoiden kaukolämpöverkoston ulottaminen asemakaava-alueen ja yleiskaavaehdotuksen reuna-alueille on

mahdollisesti uusia energiantuotantomuotoja ehkäisevää. Aurinko-, maalämpö-, tuuli- ja bioenergian kehittyminen ja älykkäät verkot, joissa pienkuluttajallekin on mahdollista tuottaa yleiseen verkkoon sähköenergiaa, voi jo aivan lähitulevaisuudessa olla nykyistä keskitettyä kaukolämpötuotantoa taloudellisempaa.

VASTINE:

Asuntotuotantotavoitteet määritellään maankäytön toteuttamishjelmassa (MATO), jonka hyväksyy kaupunginvaltuusto. Vuoden 2016 tuotantotavoite on 950 kerrostaloasuntoa, 550 rivitaloasuntoa ja 400 omakotitaloa. Tulevina vuosina kerrostaloasuntojen tuotantotavoite ja osuus vuosituotannosta tulee kasvamaan kysynnän mukaisesti. Yleiskaavassa ei ole Hiukkavaaran lisäksi osoitettu laajoja uudisalueita pientalorakentamiseen. Asuntotuotannon painopiste on siirtynyt laajentamisesta täydennysrakentamiseen erityisesti keskeisellä kaupunkialueella ja täydennysrakentamisen osuus tulee jatkossa kasvamaan huomattavasti. Tonttikokoja ei määritellä yleiskaavassa.

Täydennysrakentaminen ja yhdyskuntarakenteen tiivistäminen on yleiskaavan keskeinen teema. Samalla tulee huolehtia viher- ja virkistysalueiden riittävydestä. Yleiskaavaehdotuksessa on annettu suosituksia täydennysrakentamisen sijoittumisesta ja tehokkuudesta, mutta asia ratkaistaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Hietasaaren arvot on huomioitu yleiskaavaehdotuksessa. Yleiskaava mahdollistaa uuden asuinalueen suunnittelun Hietasaaren Raakkulanrantaan, joka on voimassa olevassa yleiskaavassa varattu matkailupalvelujen alueeksi.

Oulun kaupunginhallitus on 4.5.2015 linjannut, ettei Oulun kaupunki hae kansallisen kaupunkipuiston statusta Oulujoen suistolle. Yleiskaavaehdotuksessa on kaavakartalla 2 osoitettu Oulujoen suiston kaupunkipuisto omalla kaavamerkinnällään. Merkinnällä kiinnitetään huomiota suiston erityisiin maisema-, historia-, kaupunkikuva-, luonto- ja virkistysarvoihin. Määräyksen mukaan aluetta tulee hoitaa ja kehittää niin, että sen erityisarvot säilyvät.

Oulun seudun väestörakenne, oleva yhdyskuntarakenne ja näköpiirissä oleva kehitys eivät tue seudullisen raideliikenteen kehittämistä. Tästä syystä yleiskaavaehdotuksessa on varauduttu vain pienimuotoiseen seudulliseen raideliikenteeseen pitkällä aikavälillä. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus pitää omassa lausunnossaan päätään perustuvaa seudullista henkilöliikennettä epärealistisena. Joukkoliikennettä voimakkaasti tukevaa tehokasta maankäyttöä on edullisinta osoittaa tärkeimpien bussireittien äärelle, jolloin sen vaikutus kulkumuotojakauman muutokseen nykyistä kestävämmäksi on mahdollisimman suuri.

Yleiskaavaehdotuksessa on esitetty yleiskaavatason viheralueverkko, joka perustuu VILMO-selvitykseen. Yleiskaavaehdotuksen viheralueverkko kattaa erilaiset rantavyöhykkeet ja niiden väliset yhteydet. Keskeinen kaupunkialue muodostuu eri-ikäisistä rakennetuista alueista, jolloin viherverkosto on paikoin ahdaskin.

Yleiskaavaehdotuksessa on varauduttu positiiviseen työpaikkakehitykseen mm. laajentamalla Ruskonselän teollisuus- ja varastoalueita (T) koilliseen. Keskeisen kaupunkialueen pohjois- ja koillispuolelle on osoitettu laajat maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla on erityistä ulkoilun ohjaustarvetta (MU). Ne turvaavat ulkoilun ja virkistykseen järjestämistä kaupungin pohjoisilla alueilla.

Yleiskaavaehdotuksessa esitetyt turvetuotantoalueet, turvetuotantoon soveltuvat alueet ja turvetuotantoon pääosin soveltuvat alueet noudattavat Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavaa, joka on saanut ympäristöministeriön vahvistamispäätöksen 23.11.2015. Yleiskaavalla ei määritellä voimaloiden polttoainevalintoja eikä kaukolämmön toiminta-alueita.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa lausunnon johdosta.

Paliskuntain yhdistys

Ollila Anne kirjoittaa 18.9.2015:

Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-Iin kunnat sekä Oulun kaupunki yhdistyvät 2011. Uuden Oulun yleiskaava on monikuntaliitoksella syntyneen uuden kunnan strateginen suunnitelma. Poronhoitoaluetta koskee kaavakartta 1, jonka keskeisen sisällön muodostavat kehittämisvyöhykkeet. Poronhoitoalueelle ulottuvat erilaiset maaseudun kehittämisvyöhykkeet ja kaupunkikehittämisen laajentumisvyöhykkeet. Kaava on nyt ehdotusvaiheessa, eikä suunnittelussa ole toistaiseksi kuultu asianosaisia Kiimingin, Kolajän ja Oijärven paliskuntia.

Poronhoidon huomioiminen kaavoituksessa

Poronhoito on merkittävä ja pitkän historian omaava maankäyttömuoto koko poronhoitoalueella. Erityisesti pienemmissä kylissä se on tärkeä työllistäjä ja kylien elinvoimaisuuden ylläpitäjä. Se on vanhin Pohjois-Suomessa edelleen harjoitettavista elinkeinoista.

Poronhoitolaki (PHL 848/1990) tulee ottaa huomioon kaavoituksessa ja muussa poronhoitoalueella tapahtuvassa toiminnassa. Poronhoidon kannattavuuden edellytys on vapaa laidunnusoikeus (PHL 3 §). Vapaa laidunnusoikeus on ikaikainen nautintaoikeus, joka on tarkoitettu ja tunnustettu pysyväksi oikeudeksi. Se on voimassa kaikkialla poronhoitoalueella maan omistus- ja hallintaoikeudesta riippumatta. Se tarkoittaa porolle oikeutta ottaa ravintonsa vapaasti luonnosta, poikkeukset tähän on lueteltu laissa. Poronhoitolain 53 § puolestaan velvoittaa viranomaisen neuvottelemaan asianosaisen paliskunnan kanssa valtion maita koskevien hankkeiden yhteydessä, mikäli ne vaikuttavat olennaisesti poronhoidon harjoittamiseen. Lisäksi valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) osana maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 132/1999) mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää, turvaavat poroelinkeinon alueidenkäytöllisiä edellytyksiä.

Valtakunnallisilla alueidenkäyttötavoitteilla varmistetaan valtakunnallisesti merkittävien asioiden huomioiminen kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa. Maakunnan suunnittelussa ja muussa alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumisen edistämisestä (MRL 24.2 §). Velvoite koskee oikeudellisesti kaikkea kaavoitusta.

Valtakunnallisten alueidenkäytön tavoitteiden "Luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityiset aluekokonaisuudet" -luvun yleistavoitteiden mukaan:

"--- Alueiden erityispiirteet tunnistetaan ja alueidenkäyttö sovitetaan mahdollisimman tasapainoisesti yhteen poikkeuksellisten luonnonolojen, luonnon kestokyvyn ja kulttuuriarvojen turvaamiseksi. Samalla tuetaan luonnonoloihin sopeutuneiden omaleimaisten kylä- ja kulttuuriympäristöjen säilymistä ehyinä. --- Poronhoitoalueella on turvattava poronhoidon alueidenkäytölliset edellytykset."

Kaavoituksen alkuvaiheessa tulee tunnistaa suunnittelua koskevat VAT:et. VAT:n soveltamisen suhteen on huomattava, että erilaisia alueidenkäytön tavoitteita ei ole asetettu keskinäiseen tärkeysjärjestykseen. Ne ovat keskenään lähtökohtaisesti samanarvoisia, jolloin ratkaisut on pyrittävä hakemaan sillä tavoin ja niistä vaihtoehdoista, joissa kaksi

tai useampaa tavoitetta voi toteutua mahdollisimman hyvin. Mahdolliset ristiriidat on perusteltava huolellisesti kaavaselostuksessa.

Poronhoito on toiminta-alueellaan laaja-alainen maankäyttäjää. Kaikki muu maankäyttö poronhoitoalueella vaikuttaa enemmän tai vähemmän poronhoidon harjoittamisen edellytyksiin. Poronhoitoalueella maankäytön yhteensovittaminen on siis äärimmäisen keskeinen kysymys. Myös muualla kuin suoraan valtion mailla tapahtuvalla maankäytöllä on yleensä jonkin asteisia vaikutuksia paliskunnan toimintaedellytysten jatkuvuuteen. Tästä syystä poronhoitoalueella maankäytön suunnittelua on suositeltavaa toteuttaa erilaisilla osallistavilla suunnittelu- ja neuvotteluprosesseilla.

Yleiskaavoituksella ohjataan yhdyskuntarakennetta. Yleiskaavassa suunnittelun tarkkuus mahdollistaa poronhoitoon liittyvien alueidenkäyttöratkaisujen tekemisen. Yhdyskuntarakenteeseen liittyvillä ratkaisuilla on usein huomattavaa vaikutusta poronhoidon harjoittamiseen, yleensä erilaisen häiriövaikutuksen yleistymisen vuoksi. Häiriövaikutus voi tulla esimerkiksi rakentamiseen varattavien alueiden sijainnin, riittämättömien rakentamiselta poissuljettujen alueiden tai liikenteeseen liittyvien aluevarausten ja liikennealueiden käytöstä aiheutuvien häiriöiden muodossa. Yleiskaavassa tulee tunnistaa suunniteltavan alueen rooli poronhoidossa ja tehdä sen mukaisesti tarpeelliset aluevaraukset ja määräykset.

Kaikessa kaavoituksessa on lähtökohtana erilaisten alueidenkäytön intressien ja tarpeiden yhteensovittaminen. Kaavoitusprosessit toimivat alueidenkäytön suunnittelun vuorovaikutteisuuden välineenä. Kaavoilla on oikeusvaikutuksia. Poronhoitoalueella vuorovaikutteisuutta on käytännössä toteutettu erilaisilla osallistavilla suunnittelu- ja neuvotteluprosesseilla. Kaavoituksessa tulisi lisäksi hyödyntää olemassa olevaa paliskuntien paikkatietoaineistoa, joka kertoo poronhoidon keskeisistä laidun- ja toiminta-alueista.

Yksityiskohtaisemmat huomiot

Kaavoissa tulisi tunnistaa kaavan sijoittuminen poronhoitoalueella ja arvioida vaikutukset poronhoidon kannalta. Kyseessä olevassa kaavassa pyritään edistämään muun muassa maaseudun elinvoimaisuutta ja elinkeinojen kehittämistä. Poronhoito on yksi keskeinen maaseudun elinkeinoista. Kaava sijoittuu Kiimingin ja Kollajan paliskuntien sekä osittain Oijärven paliskunnan alueelle. Selvitettäessä kaavan vaikutuksia poronhoitoon olisi asiassa kuultava asianosaisia paliskuntia.

Kaavaan on asianmukaisesti merkitty poronhoitoalueen raja ja tätä aluetta koskee suunnittelumääräys: "Tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata porotalouden toiminta- ja kehittämisedellytykset. Turvetuotantoa suunniteltaessa on oltava yhteydessä paliskuntiin. Metsänuudistamisessa ja matkailutoimintojen sijoittamisessa on otettava huomioon porotalouden tärkeät kohteet, kuten erotus- ja ruokintapaikat sekä pyyntiaidat." Kaavaselostuksen liitekarttaan 20 on merkitty poronhoidon tärkeät kohteet.

Kaavakartan yleismääräykseen voisi lisätä: "Rakennettaessa poronhoitoalueella on huomioitava poronhoitolain 3 §:n takaama porojen vapaa laidunnusoikeus." Kaavaselostuksessa olisi tärkeää kertoa, millainen elinkeino poronhoito on, niin paikallisesti kuin laajemminkin, sekä avata poronhoitolakiin perustuvan vapaan laidunnusoikeuden merkitystä.

Turvetuotantoon soveltuvia alueita koskee määräys: "Alueen käyttöönoton ja jälkikäytön suunnittelussa noudatetaan maakuntakaavan määräyksiä." Pohjois-Pohjanmaan

maakuntakaavan uudistaminen on parhaillaan käynnissä. Ensimmäinen vaihekaava, jossa käsitellään mm. turvetuotantoalueet, on ympäristöministeriössä vahvistettavana. Kyseisessä kaavassa turvetuotannon suunnittelumääräyksissä edellytetään, että käyttöön-oton ja jälkikäytön suunnittelussa turvataan porotalouden toiminta- ja kehittämisedellytykset.

Erilaiset kehittämisvyöhykkeet kaavoituksessa on hyvä käytäntö, kunhan näillä vyöhykkeillä otetaan tasapuolisesti huomioon kaikkien toimijoiden tavoitteet ja tarpeet. Kaavoissa tulisi pyrkiä ennakoimaan mahdollisia ristiriitoja ja ongelmakohtia. On esimerkiksi todennäköistä, että uusilla asuinalueilla tai loma-asuntoalueilla syntyy ongelmia asukkaiden ja poronhoitajien välille. Vakituisten asuntojen osalta voi tulla korvausvaatimuksia ja -velvoitteita paliskunnalle. Tällaisia ongelmia asukkaiden sekä muiden toimijoiden ja poronhoitajien välille olisi kaavoituksessa syytä pyrkiä tunnistamaan ja ennalta ehkäisemään. Yhteistyössä toimijoiden kesken olisi etsittävä parhaita ratkaisuja ongelmatilanteisiin.

Poronhoitoon kohdistuvia vaikutuksia selvitettäessä tulisi asiassa kuulla paliskuntaa, joka on oman alueensa poronhoidon asiantuntija. Nyt käsitteillä olevasta kaavasta ei ole neuvoteltu asianosaisten paliskuntien kanssa. Paliskuntia ei ole muillakaan tavoin kuultu: luonnoksesta tai ehdotuksesta ei ole pyydetty lausuntoja paliskunnilta. Suunnittelualueelle sijoittuu jo nykyään monenlaista toimintaa, on selvää, että jatkossakin vaikutuksia poronhoidon kannalta on; näitä olisi hyvä ennakoita ja miettiä yhteistyössä yhteisiä pelisääntöjä, sekä keinoja parantaa eri toimijoiden välistä kommunikaatiota.

Lisätietoja porotaloudesta ja siihen kohdistuvien vaikutusten arvioinnista saa Paliskuntain yhdistyksen Opas poronhoidon tarkasteluun maankäyttöhankkeissa –oppaasta (http://paliskunnat.fi/poroyva/PoroYVA_2014_FI_web.pdf) sekä Paliskuntain yhdistykseltä (www.paliskunnat.fi).

Paliskuntain yhdistys näkee hyvänä keinona sekä alueiden käytön ohjaukseen, että yleiseen tiedottamiseen, lisätä kaavakarttojen yleismääräyksiin: "Rakennettaessa poronhoitoalueella on huomioitava poronhoitolain 3 §:n takaama porojen vapaa laidunnusoikeus." Kaavaselostuksessa on syytä kertoa tarkemmin, mitä vapaa laidunnusoikeus käytännössä tarkoittaa ja mihin se perustuu.

Asianosaisille paliskunnille on turvattava tiedon kulku alueella tapahtuvaan kaavoitukseen liittyen. Kaavoituksesta aiheutuvien vaikutusten arvioinnin sekä haittojen ja ristiriitojen ennakoimiseen ja ehkäisykeinoihin liittyen olisi kuultava paliskuntia.

VASTINE:

Yleiskaavaluonnoksesta pyydettiin lausunnot Kiimingin, Kollajan ja Oijärven paliskunnilta, mutta lausuntoja ei saatu. Yleiskaavaehdotuksesta porotalouden edustajien lausuntoa pyydettiin Paliskuntain yhdistykseltä. Kaikilla osallisilla on lain mukainen mahdollisuus osallistua yleiskaavaprosessiin.

Yleiskaavaehdotuksessa ei ole poronhoitoalueelle osoitettu uusia asumisen tai loma-asumisen alueita, jotka eivät olisi jo voimassa olevissa yleiskaavoissa. Poronhoitoalueella jää Uuden Oulun yleiskaavan hyväksymisen jälkeen voimaan useita nykyisiä yleiskaavoja, joissa erityisesti ranta-alueiden rakentamista on ohjattu tarkemmin. Uuden Oulun yleiskaavan vaikutukset porotalouteen ovat tästä syystä erittäin vähäiset.

Poronhoitoalueen kaavamääräyksessä on edellytetty poronhoidon erityistä huomioimista tarkemmassa suunnittelussa.

Selostuksen kohtaan 4.12.3 lisätään maininta poronhoitolain 3 § takaamasta vapaasta laidunusoikeudesta.

Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri ry

Saari Esko ja Ylönen Merja kirjoittavat 18.9.2015:

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piiri kiittää lausuntopyyntöä sekä tarjotusta mahdollisuudesta saada pyydettyä kopio haluamastaan kaavamateriaalista. Eritoten kaavakarttojen tulosteet ovat hyödyksi, koska sähköisesti ne latautuvat hitaasti ja niiden sisältöä on työlästä pieneltä näytöltä tutkia.

Luonnonsuojelupiiri palaa lausunnossaan teemoihin, joita se nosti esiin yleiskaavaluonnosta kommentoidessaan. Lausunnossa keskitytään lähiluontoa koskevaan maankäytön ohjaukseen, joka kaipaa lisätukea ja uusia ratkaisuja. Lisäksi lausunnon lopussa otetaan kantaa laajojen tuulivoimapuistoalueiden sijoittamisen ongelmiin.

Luonto kaupungissa

Kantakaupungin alueella on menossa vilkas täydennysrakentamisen kausi. Asutuksen kasvaessa ja tiivistyessä riittävän laajojen ja monipuolisten viheralueiden merkitys korostuu. Ne ovat tärkeitä sekä viihtyvyyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi että viherympäristöjen ekologisen toimivuuden varmistamiseksi. Tiivistäminen on haettava muista alueilta. Paljolti täydennysrakentaminen kohdistuu vanhoille tyhjentyneille teollisuus- ja vastaaville alueille Oulussakin. Näin on tapahtunut myös suiston ympärillä, jonne on noussut ja nousee uusia kerrostalokokonaisuuksia. Kerrostalovaltaisen asuntoalueen laajentamista kuitenkin esitetään edelleen jopa Hietasaaren puolelle, tällä kertaa ns. Vaakunakylän paikalle Hartaanselän länsireunalle. Se on virheellinen kehityskulku.

Kanta-Oulun keskeisin viheralue on Oulujoen suisto ja siinä varsinkin Hietasaarena tunnettu usean saaren kokonaisuus. Oulun viheralueverkostossa Hietasaarta kutsutaan keskuspuistiksi ja se on siinä tunnistettu keskeiseksi virkistysalueeksi. Hietasaari on siksi merkityksellinen, että mitään uutta ja lisää ei kantakaupungin viheralueverkostoon esitetä eikä sellaista ole odotettavissakaan. Monille nykyisille viheralueille sen sijaan suunnitellaan asuntorakentamisen ohella rakenteita kaupallisia toimintoja varten. Hietasaari on tärkein ja uhatuin siinä mielessä, mutta ei suinkaan ainoa. Maankäytön kehittäminen on kantakaupungissa tältä osin maankäyttö- ja rakennuslain yleiskaavoitusta koskevien sisältövaatimusten vastaista. Viher- ja virkistysalueet eivät saa olla rakentamisen ja kaupallisten hankkeiden reservialueita.

Oulujoen suisto

Kaavaehdotuksessa on Oulujoen suiston kaupunkipuisto -aluemerkintä. Se on suurin piirtein sama kuin jo voimassa olevassa yleiskaavassa 2020. Kaavoittajan mukaan nykyinen merkintä turvaa riittävästi arvojen säilymisen ja alueen kehittämismahdollisuudet. Kansallisen kaupunkipuiston status koetaan rajoittavaksi. Kokemuksen mukaan kaupunkipuisto-rajauksella ei kuitenkaan tosiasiassa vaalita julkituotuja arvoja, erityisiä maisema-, historia-, kaupunkikuva-, luonto- ja virkistysarvoja, vaan kehittäminen on synonyymi alueen muokkaamiselle uuden rakentamisella. Kansallinen kaupunkipuisto -status, jonka hakemista Oulujoen suistoalueelle luonnonsuojelupiiri monen muun tahon

ja yksityishenkilön ohella kannattaa, tarkoittaisi sitä, että kaupunkilainen voisi luottaa siihen, että aluetta hoidetaan ja kehitetään niin, että sen erityisarvot säilyvät. Edelleen kehittäminen olisi kuitenkin kaupungin omassa hallussa.

Ensinnäkin Oulujoen suiston kaupunkipuisto -rajaukseen tulee sisällyttää myös Hietasaarentien ja Hartaanselän välinen alue ja poistaa kerrostalovaltainen asuntoaluevaraus AK Mustasaaren koillisnurkasta. Alueella tulee säilyttää voimassa olevan yleiskaavan varaukset lisäten kuitenkin Fellmanin talo pihoineen suojelun piiriin.

Oulujoen suiston kaupunkipuisto -rajaukseen kuuluvan alueen erityisarvojen säilyminen tulee varmistaa hakemalla alueelle kansallinen kaupunkipuisto -statusta.

Hietasaari

Hietasaari tulee rauhoittaa lisäasuntorakentamiselta. Vaatimus koskee myös Mustasalmen eteläpuolelle merkittyä siirtolapuutarhaa koskevaa varausta RP. Varaus merkitsee virkistysalueen muuttamista yksityiseksi vapaa-ajan asuntoalueeksi. Hietasaaren yleisen virkistyskäytön kaventaminen ja sen luontoarvojen heikentäminen ei ole kestävää kehittämistä.

RM-aluetta on myös supistettava kattamaan korkeintaan vain nykyinen voimassa olevassa yleiskaavassa osoitettu matkailutoimintojen alue. Holstinsalmentien ja Vellamontien risteyksessä oleva RM-aluemerkintä voitaisiin kuitenkin poistaa ja mahdollistaa alueen ennallistaminen maisema- ja viheralueena. Mustasalmen pohjoispuolella on säilytettävä palstaviljelyalueet. Erityisen tärkeää on poistaa RM-aluevarauksen laajentaminen Mustasalmen eteläpuolelle. Mustasalmen luontoarvojen suojelu ei edes mahdollista RM-varauksen toteuttamiseen sisältyvää maanmuokkausta ja rakentamista.

Hietasaari on monimuotoisuuskeskittymä, mikä on selvityksin osoitettu. Sen tulee olla maankäytön suunnittelua ohjaava paikan ominaisuus. Hietasaaren virkistysarvokin perustuu isolta osin luontoarvoihin. Vaikka virkistyskäyttö toteutuukin pääosin polkukeräilyä hyväksi käyttäen, paikan houkuttelevuus ja elämyksellisyys syntyy ympäröivästä luonnosta. Sen olemassaolo taas riippuu luontotyyppien ja lajiston elinympäristövaatimusten huomioon ottamisesta ja ekologisen toimivuuden turvaamisesta.

Hietasaaren eteläisin osa on merkitty luonnonmukaisena säilytettäväksi virkistysalueeksi (V/S). Vielä parempi kaavamerkintä alueelle on S-1, joka edustaa erityisten luontoarvojen suojelua kaavalla. Siten maankohoamisrannikon metsien kehityssarjat, äärimmäisen uhanalainen luontotyyppi tulisi tehokkaammin vaalituksi.

Kalimenoja

Kalimenojan arvokas vesistö sijoittuu kokonaisuudessaan Oulun alueelle. Se on hyvä tilaisuus myös kaavoituksella parantaa vesistön asemaa. Ehdotuksessa joki onkin noteerattu kaavaluonnosta paremmin. Vesistöä koskee yleinen kaavamääräys, jonka mukaan yleiskaava-alueella tulee tarkemmassa suunnittelussa turvata erityisesti sen luonto- ja virkistysarvot.

Varsinkin Kalimenojan valuma-alueen länsiosa on muutoksessa. Joki virtaa kaupunkiasumisen laajentumisvyöhykkeeksi varatun alueen halki. Kaavamerkinnän suunnittelumääräyksessä mainitaan myös vesistön läheisyyden hyödyntäminen. Muutoin joen ympäristö on pääosin merkitty MU-alueeksi, maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on ulkoilun ohjaamisen tarvetta. Joki virtaa myös Sanginjoen ulkometsän pohjoisreunassa, joka kaavaluonnoksessa oli vielä SL-varauksella merkitty. Kaavakartassa nro 1

se on sen sijaan maaseutukehittämisvyöhyke Make-2-aluetta, joka kaavakarttaan nro 2 verrattuna tarkoittanee kuitenkin MU-aluetta. Joillain osilla jokivarresta on luo-merkintä.

MU-merkintä ei ohjaa riittävästi Kalimenojan ja sen lähialueen maankäyttöä valuma-alueesta puhumattakaan. MY-varaus vyöhykkeenä uoman molemmin puolin ja luovarauksia täydentäen olisi osuvampi merkintä. Jotta joki erottuisi kaavakartasta nro 1, uoma tulee merkitä arvokkaaksi vesistöksi reittimerkinnällä.

Kaavaehdotuksessa on arvokas vesistö -aluemerkintä, joka kattaa Kiiminkijoen Natura-alueen ja sen valuma-alueen sekä koskiensuojelulla suojellun osan Iijoen vesistöä. Kaavamääräys vesistöjen valuma-alueella toimimisesta vesiensuojelua painottaen on erinomainen korostus. Metsätaloudessa ei vesilain tarkoitus vesistöluonnon suojelusta haitallisilta muutoksilta toteudu riittävästi, kun ojitus ja maanmuokkaus eivät ole luvanvaraisia toimenpiteitä. Parhaiten myös Kalimenojan ja sen valuma-alueen maankäytöllistä ohjausta tehostaisi arvokas vesistö -aluemerkintä. Lisäksi joki on arvokkaana vesistöä lisättävä liitteeseen 15, jossa on kuvattu luonnonympäristön arvot.

Sanginjoen ulkometsän alue

Kaavoittaja ilmoittaa yleiskaavaaaluonnoksen palautteeseen antamassaan vastineessa, että "yleiskaavaaluonnoksessa oli Sanginjoen luonnonsuojelualuetta esitetty laajennettavaksi yhdyskuntalautakunnan päätöksen mukaisesti. Yleiskaavaehdotuksen ratkaisut tullaan esittämään kaupunginvaltuuston päätöksen 16.6.2014 mukaisesti. Sen seurauksena Sanginjoen ulkometsän alueelle ei enää esitetä lainkaan uutta suojelupinta-alaa."

Kaavaehdotuksessa Sanginjoen ulkometsän alue on merkitty tummanvihreällä värillä, joka ilmentää maaseutukehittämisvyöhykettä 3, monikäyttöinen luonto. Muita Make 3 -vyöhykkeen alueita ovat Haukiputaan Virpiniemi ja Salonselkä Oulunsalossa.

Vyöhyke muodostuu kaupunkikehittämisvyöhykkeiden läheisistä pääosin rakentamattomista maaseutu-, virkistys- ja luonnonympäristöistä. Vyöhykettä kehitetään osana Oulun seudun virkistys- ja vapaa-ajan verkostoa. Suunnittelumääräyksessä todetaan, että erityistä huomiota tulee kiinnittää maaseutuelinkeinojen toimintamahdollisuuksien turvaamiseen, virkistyksen, ulkoilun ja matkailupalvelujen kehittämiseen, rantojen ja vesistöjen yleisen käytön edistämiseen, pohjavesivarojen turvaamiseen sekä luonnonympäristön arvojen säilymiseen. Metsänhoidossa suositellaan noudatettavaksi kulloinkin käytössä olevia hyvän metsänhoidon suosituksia.

Kaavaluonnoksessa suojelualueeksi osoitettiin Sanginjoen ulkometsästä yhdyskuntalautakunnan päätöksen mukainen 1156 hehtaarin yhtenäinen alue. Se oli osa Hiukkavaara-Sanginjokialueen virkistyksen kehittämisvyöhykettä. Kaavaehdotuksessa sen sijaan korostetaan metsätaloudskäyttöä (maaseutuelinkeinojen toimintamahdollisuuksien turvaaminen). Varsinainen kaavamerkintä onkin MU. Muutos on huomattava.

Sanginjoen ulkometsän alue on kaupungin omistuksessa. Luontojärjestöjen tavoite on kansallispuistotasoinen suojelu koko alueelle ajan kuluessa. Tärkeintä on luopua metsätaloudellisista hakkuista alueella, jotta sen metsien rakenne monipuolistuu ja jotta metsän jalostaminen metsänä toteutuu. Puuston metsätaloudellisen tuoton ulosmittaaminen ulkometsän alueelta on ristiriidassa suunnittelumääräyksen virkistys- ja ulkoilukäyttöä sekä luontoarvojen säilyttämistä koskevien tavoitteiden kanssa. Metsänhoi-

tosuosittelujen noudattaminen ei tuo mitään lisäarvoa metsien monimuotoisuuden suojelulle tai virkistyskäytön kehittämiseksi.

Kaavoituksella tulee säilyttää mahdollisuus kansallispuistotasoiseseen suojeluun ja tukea metsän käyttöä virkistykseen ja matkailuun. Koko Sanginjoen ulkometsän alue tulee siksi merkittä luonnon ydinalue -kaavamerkinnällä (Merkinnällä on osoitettu luonnon ydinalueet, jotka tarjoavat monipuolisesti ekosysteemipalveluja. Alueen maankäyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen ja eliölajien esiintymien säilymisedellytykset) ja yleiskaavaluonnoksessa esitetty SL-varaus vähintään LUO-merkinnällä (luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Merkinnällä on osoitettu merkittävimmät suojelualueiden ulkopuoliset luonnon monimuotoisuuskeskittymät. Alueen maankäyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen ja eliölajien esiintymien säilymisedellytykset).

Oulun luonnon monimuotoisuus selvitys tukee maankäytön ohjausta luonnon ydinalue ja luonnon -merkinnöin. Selvityksen mukaan myös Harakkalampi-Niilesjärven länsipuoli ja Isokankaan alue ovat monimuotoisuuskeskittymiä. Selvityksessä todetaan muun muassa, että Harakkalammen itä- ja kaakkoispuolelle jää suojelualueen ulkopuolelle varttuneen metsän alueita, jotka voivat toimia osana ekologista käytävää lähellä sijaitsevalle Isokankaan alueelle. Niilesjärven länsipuolen alueella on suojelematon arvokas alue, jossa on metsälakikohteita ja uhanalainen elinympäristö. Myös näiden kahden alueen väliin jää arvokasta aluetta, jossa on silmälläpidettävien lajien esiintymiä sekä arvokkaaksi elinympäristöksi määritetty kohde. Isokankaan alue Sanginjoen ulkometsän itäosassa on suojeltu yksityisenä suojelualueena ja se sisältää harvinaisten ja silmälläpidettävien lajien esiintymiä. Suojelualueen ulkopuolelle jää metsälakikohteita, luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiksi määritettyjä alueita sekä uhanalaisen lajin esiintymä ja harvinaisten lajien esiintymiä.

Poliittinen tahto Sanginjoen ulkometsän hoidosta ja käytöstä tavanomaisena metsätaloustalouteen sai vain yhden äänen enemmistön kaupunginvaltuuston kokouksessa 16.6.2014. Poliittinenkin näkemys alueen merkityksestä ja maankäytöstä saattaa muuttua toiseen suuntaan muun muassa siksi, että Sanginjoen ulkometsän kaltaisen yhtenäisen ja lähellä asutuskeskittymää sijaitsevan alueen merkitys virkistykselle ja hyvinvoinnille on tutkitusti suuri ja se myös yleisesti jo ymmärretään hyvin. Oulu on kasvukeskus. Kaavakartassa Sanginjoen ulkometsän alueeseen rajautuvat Hiukkavaaran ja Ritaharjun kaupunkirakenteen laajentumisvyöhykkeet (Kake 4). Lähiluonnon vaaliminen on myös ilmaston suojeleminen.

Kansallisen metsäohjelman strateginen tavoite on, että metsäluonnon monimuotoisuus sekä ekologinen ja sosiaalinen kestävyys vahvistuvat ja sen alataavoitteena, että metsäluonnon monimuotoisuuden köyhtyminen pysähtyy vuoteen 2020 mennessä ja luonnon monimuotoisuudelle suotuisa tila on varmistettu vuoteen 2050 mennessä. Metsäluonnon monimuotoisuuden elpymisen vaatii pitkäjänteisyyttä. Oululla on mittava metsäomaisuus. Kaupunki ei voi ulkoistaa metsäluonnon suojelehtävää muiden kannettavaksi. Erinomainen tilaisuus tehdä osansa on luopua hakkuista Sanginjoen ulkometsän alueella. Tarvetta hakkuista pidättäytymisestä arvokohteilla korostavat myös metsälain muutokset ja strategiset tavoitteet puunkäytön lisäämiseksi. Sanginjoen ulkometsän käyttöä tulee jalostaa metsänä eikä puuvarantona.

Se käyttötarkoitus on alueelle osoitettu voimassa olevassa maakuntakaavassa ja myös 2. vaihemaakuntakaavan luonnoksessa. Maakuntakaavoissa Sanginjoen ulkometsän alue on merkitty V-alueeksi. Virkistysalue-merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä retkeily-, ulkoilu-, urheilu- ja virkistysalueita. Suunnittelumääräyksen mukaan alueen maankäyttöä suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen virkistyskäytön kehittämiseen ja ympäristöarvojen säilymiseen. Vaihemaakuntakaavaluonnoksen ja maankäyttö- ja rakennuslain yleiskaavan sisältövaatimusten - 5) mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön, 6) ympäristöhaittojen vähentäminen, 8) rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen ja 9) virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys - täyttävät Sanginjoen ulkometsän maankäyttövarausten muuttamista luonto- ja virkistyskäyttöarvoja painottavaksi.

Tuulivoima

Tuulivoiman sijoittumisen maankäytöllinen ohjaus on sekavaa. Luonnonsuojelupiiri huomautti kaavaluonnoksesta antamassaan lausunnossa Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavassa esitetystä huomattavan suuresta varautumisesta tuulivoiman hyödyntämiseen. Vaihemaakuntakaavassa on maa-alueille osoitettu yhteensä 62 tuulivoimaloiden rakentamiseen seudullisesti merkittävää eli 10 voimalan tai sitä suurempien kokonaisuuksien aluevarausta. Tuulivoiman rakentaminen tulee kuitenkin ainakin hidastumaan tukijärjestelyjen muutosten takia.

Oulun yleiskaavaehdotuksessa on osoitettu vain nykyisten tuulivoimaloiden alueet. Kaavamääräyksessä todetaan, että seudullisia tuulivoimapuistoja voidaan toteuttaa maakuntakaavassa osoitetuille tuulivoimaloiden alueille. Suuremmat ja useammasta tuulivoimalasta muodostuvat kokonaisuudet tai niiden laajentaminen edellyttävät tuulivoimarakentamista ohjaavan yleiskaavan laadintaa. Se näyttää tarkoittavan laajempien tuulivoimapuistohankkeiden ohjausta erillisillä osayleiskaavoilla. Varsinaisessa koko Oulun yleiskaavassa ei tuulivoiman sijoittumiseen enää oteta aluevarauksina kantaa. Tv-alueen kaavamääräyksen käsittelee yksittäisen hankealueen suunnittelun yksityiskohtia.

Lavakorven tuulipuistohanke osoittaa hyvin maankäytön ohjauksen puutteen. Hankkeessa Ylikiimingin Ala-Vuoton itäpuolelle ja Yli-Vuoton pohjoispuolelle esitetään 60 voimalan rypästä. Alue on yleiskaavaehdotuksessa maaseutukehittämisyöhykettä. Vaikka voimaloiden määrä vähenisi suunnittelun kuluessa merkittävästikin, tuulivoimapuiston sijoittuminen kyseiselle alueelle toteuttaa huonosti maaseutukehittämisyöhykkeen kaavamääräystä ja on suorastaan sen suunnittelumääräyksen vastainen. Tuulivoiman sijoittumista ohjaavassa vaihemaakuntakaavassa ei ole mitään aluevarausta kyseisellä alueella. Silti hankkeen osayleiskaavoituksesta on päätetty ja se on vireillä samalla kun sen ympäristövaikutuksia selvitetään arviointimenettelyssä.

Yleiskaavaluonnoksessa oli joitain tv-varauksia, mutta Lavakorven alue ei ollut niiden joukossa. Aluevarauksia varten oli asetettu joitain kriteerejä. Käytännössä tuulivoiman sijoittumista ohjaa lähinnä maanomistus, kunhan suojelualueet ja asutuksen läheisyys on otettu huomioon. Kaavoituspäätös tehdään prosessin nopeuttamiseksi samanaikaisesti ympäristövaikutusten arvioinnin aloituksen kanssa, joten sijoituspaikan soveltavuuden arviointi jää heikoksi. Lavakorvenkin tapauksessa tuulivoimaloita sijoitettaisiin mahdollisimman kauas asutuksesta, josta seuraa hankkeen toteutuessa asumattoman ja erämaisen alueen pirstoutuminen ja häiriintyminen.

Tuulivoiman hyödyntäminen on kannatettavaa, mutta siinäkin on olennaista harkita huolella toiminnan sijoittumista. Kaavamääräysten merkitys korostuu, jos itse kaava-merkintä on yleispiirteinen. Tuulivoiman kaavoittaminen yksittäisinä hankkeina erillään muusta maankäytön suunnittelusta saattaa lisätä ristiriitoja. Yleiskaavatasolla on mahdollista tarkastella isoja kokonaisuuksia ja estää niiden syntyä ennakolta.

Luonnonsuojelupiiri pyytää toimittamaan alussa ilmoittamaansa osoitteeseen vastineet kaavaehdotuksesta saatuun palautteeseen sekä valtuuston päätöksen kaavan hyväksymisestä (MRL 67 §).

VASTINE:

Oulujoen suisto / Hietasaari

Uuden Oulun yleiskaavan päätavoitteita ovat kestävä ja ekotehokas yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen ja näitä tavoitteita myös Hietasaaren maankäyttöratkaisut tukevat. Aiemmin matkailupalveluille (RM) varattu Raakkulanrannan/Vaakunakylän alue on nyt varattu asumiselle ja se liittyy sekä Toppilansaaren että Varikonrannan asuntoalueisiin. Yleiskaavassa on erityisesti näytetty, että rantavyöhyke niiden kohdalla tulee jättää vapaasti käytettäväksi virkistysalueeksi. Raakkulanrannan alue on ollut jo aiemminkin rakennettua kaupunkialuetta. Yleiskaavaa laadittaessa MRL 39 §:ssä esitetyt yleiskaavan sisältövaatimukset on otettu huomioon ja sovitettu erilaisia näkökulmia yhteen ottaen huomioon oleva yhdyskuntarakenne ja kaupungin kehittäminen.

Oulun kaupunginhallitus on 4.5.2015 linjannut, ettei Oulun kaupunki hae kansallisen kaupunkipuiston statusta Oulujoen suistolle. Yleiskaavaehdotuksessa on kaavakartalla 2 osoitettu Oulujoen suiston kaupunkipuisto omalla kaavamerkinnällään. Merkinnällä kiinnitetään huomiota suiston erityisiin maisema-, historia-, kaupunkikuva-, luonto- ja virkistysarvoihin. Määräyksen mukaan aluetta tulee hoitaa ja kehittää niin, että sen erityisarvot säilyvät.

Hietasaaren eteläosaan on varattu alue uudelle kaupunkiviljelyalueelle. Arvokasta huvilaluuetta (Ra-1/s) on laajennettu niin, että se käsittää kaikki olevat huvilat. Uuden palstaviljelyalueen pohjoisosaan on varattu pieni siirtolapuutarha-alue (RP). Alueen monipuolisella käytöllä halutaan tukea yhteisöllisyyttä ja mahdollistaa alueen monipuolinen käyttö eri asukasryhmille. Rakentamattoman eteläosan merkintä V/s on vastaavantasoinen suojelumerkintä kuin esim. Piimäperän maankohoamisrannikolla. Suojelualuumerkintää S-1 on käytetty vain täysin koskemattomina säilytettävillä rajatuilla luontoalueilla, eikä se sovellu laajassa virkistyskäytössä olevalle alueelle.

Kalimenoja

Kalimenojan varrella oleva MU-merkintä ja sitä täydentävät inventoinneilla todetut luo-alueet kaavamääräyksineen ohjaavat riittävästi alueiden käyttöä ja mm. metsien käsittelyä. Luo-alueilla edellytetään myös maisematyölupaa. MY-merkintää on käytetty vain inventoiduilla pienialaisilla alueilla ja sillä edellytetään maisematyölupaa, joten se ei sovellu yleismerkinnäksi koko Kalimenojan varrelle. Maisematyöluvan vaatimusta rajatuillakin V/s-, MY- ja luo-alueilla on vastustettu useissa lausunnoissa ja muistutuksissa. Erillisessä yleiskaavamääräyksessä korostetaan vielä pienvesistöjen luonto- ja virkistysarvojen huomioon ottamista.

Sanginjoen ulkometsä

Sanginjoen ulkometsän yleiskaavamerkinnät esitetään kaupunginvaltuuston päätöksen 16.6.2014 § 47 mukaisesti.

Tuulivoima

Kaavaehdotuksen mukainen tuulivoimarakentamisen yleismääräys korostaa sekä alueiden soveltuvuutta tuulivoimarakentamiseen että tuulivoimarakentamisesta aiheutuvien vaikutusten arviointia. Vaikka tuulivoimarakentaminen perustuu yksityiskohtaisempaan suunnitteluun, ei se poista alueiden soveltuvuuden ja eri maankäyttömuotojen yhteensovittamisen tarvetta. Lisäksi yleismääräyksen mukaan suurempien seudullisten (10 voimalaa tai enemmän) tuulivoimapuistojen sijoittaminen perustuu maakuntakaavaan. Lavakorven tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksyminen edellyttää siten sen osoittamista tulevissa vaihemaakuntakaavoissa.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttamaan lausunnon johdosta.

Pohjois-Pohjanmaan yrittäjät

Ketola Jorma ja Drushinin Jyrki kirjoittavat 29.9.2015:

Uuden Oulun yleiskaava on merkittävin monikuntaliitoksella syntyneen uuden kunnan maankäyttöä ohjaava strateginen suunnitelma. Maankäytön suunnitelmalla on suuri merkitys myös alueen yritystoimintaan.

Asioita joihin kiinnitimme huomiota Uuden Oulun yleiskaava luonnoksessa:

Kauppojen keskittymät on sijoitettu etäälle työssäkäyntialueista. Tämä ja joukkoliikeneratkaisut pakottavat työntekijöitä käyttämään henkilöautoja liikkumiseen.

Yritystoiminnalle on varattu alueita kaavassa jopa kasvua silmällä pitäen. Tämä on hyvä asia, kun käytössä ei ole tietoa siitä, mihin suuntaan elinkeinoelämä Oulussa kehittyy. Perusinfraan on varattu hyvin alueita mutta yritystoiminnan kannalta näyttää, että tahoilla on kovin toimistomaiseen yritystoimintaan suunnattu.

Raskaalle teollisuudelle ei juuri ole varattu alueita, joten pelkona on, että raskaan teollisuuden työpaikat menevät toisille paikkakunnille. Volyymityöpaikat valunnevat Oulun ulkopuolelle Raahan suuntaan.

Hyvä asia yleiskaava luonnoksessa on se, että satamalle on jätetty mahdollisuus kehittyä säilyttämällä rautatie uuden kolmioraide varauksen kanssa.

Toivottavaa on, että raitiotie kääntyy jossain vaiheessa lähijuniksi Keski-Euroopan malliin ja näin mahdollistetaan työvoiman liikkuminen etäämmäskin, kun Oulu on metropoli vuonna 2030.

VASTINE:

Yleiskaavaehdotus ohjaa kaupallisten palveluiden sijoittumista erityisesti pää- ja aluekeskuksiin sekä paikalliskeskuksiin. Näiden alueiden sijainti yhdyskuntarakenteessa on edullinen ja alueet ovat siten parhaiten saavutettavissa myös joukkoliikenteellä. Lisäksi keskusta-alueet ovat myös merkittäviä työpaikka-alueita varsinaisten työpaikka-aluevarauksien lisäksi.

Yleiskaavaehdotuksessa on varattu alueita monipuoliseen elinkeinoelämän kehittämiseen. Alueita on varattu sekä nykyisten vahvojen toimialojen että tulevaisuuden työpaikkojen tarpeisiin eri puolilta kaupunkia. Alueita on varattu mm. raskaan teollisuuden laajentamistarpeisiin, pieneteollisuudelle, toimistotyöpaikoille sekä kaupan ja palvelualojen työpaikoille. Ruskonselän laajennus on merkittävin erityisesti raskaan teollisuuden tarpeisiin varattu alue, joka yhdistää Ruskon ja Kiimingin Yrityspuiston alueet toisiinsa. Liikenneyhteyksissä on varauduttu sekä teollisuusraiteen jatkamiseen että merkittäviin uusiin tie- ja katu-yhteyksiin.

Oulun seudun väestön ja yhdyskuntarakenteen kehitys ei tue lähijunaliikenteen kehittämistä. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus pitää sitä lausunnossaan epärealistisena. Joukkoliikenteen kehittämiseksi on parhaat edellytykset siellä, missä on tiivein asutus ja tiiveimmin työpaikkoja ja palveluja sekä parhaat täydennysrakentamismahdollisuudet alueilla, joille tehokkaan asunorakentamisen kysyntä suuntautuu. Oulun seudulla nämä alueet ovat Oulun keskustasta noin 15 kilometrin säteellä. Joukkoliikenteen kehittäminen tukeutuu vielä pitkään bussiliikenteeseen, mutta pitkällä aikavälillä tiiveimmillä alueilla, joilla joukkoliikenne on kannattavinta, on yleiskaavaehdotuksessa varauduttu kaupunkiraideliikenteeseen.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttamalla lausunnon johdosta.

MUISTUTUKSET

Alatalo Hannu

kirjoittaa 6.9.2015:

Oulunsalon Kylänpuolen pohjavesialueet tulisi rajata tutkimustulosten mukaisiksi. Pohjavesialueet on huomioitava maataloustöiden suunnittelussa ja ne vaikuttavat paljon käytännön maanviljelyyn.

Virkistysreitti Kylänpuolen alueella tulisi poistaa. Peltoalueella oleva virkistysreitti tulee aiheuttamaan haittaa viljelyalueille.

Salonselän alueella oleva kaavamerkintä maaseudun kehittämisvyöhyke3 (make3) tulisi muuttaa merkinnäksi maaseudun kehittämisvyöhyke2 (make2). Make2 merkinnästä alueella tulisi poistaa virkistysreitit. Make3 merkintä voisi rajoittaa alueen metsätaloustaloutta. Alueella tapahtuvaa virkistyskäyttöä voidaan jatkaa jokamiehen oikeuksien pohjalta.

VASTINE:

Yleiskaavaehdotuksessa pohjavesialueet on osoitettu Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) virallisten pohjavesialuerajausten mukaisina. Pohjavesialueen raja osoittaa sitä aluetta, jolla on vaikutusta pohjavesiintymän veden laatuun tai muodostumiseen. Pohjavesialueen hyvin vetä läpäisevä osa eli niin sanottu muodostumisalue, on yleensä hieman pienempi. Yleiskaavaehdotuksen pohjavesialueet ovat siten virallisten pohjavesialuerajausten mukaiset.

Yleiskaavakartalla on osoitettu yleispiirteisesti ja ohjeellisesti tärkeät virkistysyhteydet. Merkintä ei ole reittimerkintä. Reitit suunnitellaan erikseen laadittavilla tarkemmilla suunnitelmilla yhteistyössä maanomistajien kanssa ja suunniteltavien reittien oikeusvaikutukset ja korvausvelvollisuus syntyvät vasta siinä yhteydessä.

Maaseutukehittämisvyöhyke 3, monikäyttöinen luonto -merkinnällä (make-3) edistetään mm. maaseutuelinkeinojen toimintamahdollisuuksia sekä virkistykseen, ulkoiluun ja matkailun kehittämistä. Make-3-merkintä perustuu virkistykseen edistämisen osalta Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan virkistysalueisiin. Make-3-alueet ovat olennainen osa Oulun seudun virkistysalueverkoston kehittämistä eivätkä sisällä maa- ja metsätaloutta rajoittavia määräyksiä. Toimintojen yhteensovittaminen tapahtuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja lupakäsittelyssä.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttamalla muistutuksen johdosta.

Haikala Jukka

kirjoittaa 4.9.2015:

Liitekarttaan 7 puuttuu luonnonsuojelulain 29§ mukainen Kallenrannan merenrantaniityn luonnonsuojelualue – päiväys 31.6.2010.

Kaavakartassa 1 Kallenrannan merenrantaniityn luonnonsuojelualue on sijansa verran liian lännessä.

Kaupunginhallitus palautti 16.6.2015 yksimielisellä päätöksellä Kempeleenlahden Vihiranta-Karhuojanranta (osa Hailuodontien eteläpuoli) välisen luo-merkinnän. Kyseinen luo-merkintä oli luonnosvaiheessa eikä siihen kohdistunut yhtään mielipidettä tai lausuntoa. Kyseinen merkintä on ehdottomasti säilytettävä mm. seuraavista syistä:

- Alue on laajin ja korkeimmat pistemäärät saanut luonnon monimuotisuuskeskittymä Uuden Oulun alueella (Vilmo 2014 ja Metla monimuotoisuus selvitys). Ellei tämä alue täytä yleiskaavoituksen mielestä luo-merkinnän määritelmiä, niin mikä sitten täyttää?
- alueella sijaitseva Salonrannan metsä on ollut systemaattisen luontoarvojen tuhoamisen kohteena syksystä 2009 lähtien mm.
 - o ely-keskuksen keskeyttämä laitton hakkuu v. 2010 (MRL, metsälaki)
 - o puukauppa, jolla pyrittiin hakkaamaan primäärisukessiometsä 2012. Metsäliitto on 14.9.2012 Metsäkeskukseen toimittamassa metsän-käyttöilmoituksessa hakenut harvennushakkuulupaa 5,6 hehtaarin metsäalalle, joka sijaitsee edellä mainitulla asemakaavoitettavalla alueella ja kohdistuu luontoarvometsään. Liite1 Vaatimus Toimenpiderajoituksesta
 - o viitasammakon lisääntymisalueen aktiivinen kuivatus mm. 2015, luonnonsuojelulaki 49§

Lisäys 6.9.2015:

Oulun Kaupunki käyttää kantakartan korkeuskäyrien pohjalla maanmittauslaitoksen keilausaineistoa. Käynnissä olevan Oulunsalonrannan kaavarungon yhteydessä on ilmennyt kyseisen keilausaineiston olevan virheellinen. Kasvillisuuden latvat näyttäisi keilatun maanpinnaksi. Alueelta tehdyt tulvakartat eivät ole paikkansapitäviä kyseisen virheen vuoksi, heittojen ollessa useita kymmeniä senttejä. Kyseinen virhe on kaavoituksen tiedossa keuhällä 2015 (10.4.2015 Linjama, Mustonen). Kaavaselostuksessa 4.13.2 Yleiskaavassa on annettu yleinen kaavamääräys tulvariskin huomioimisesta merenrannoilla ja jokivarsilla. Tuorein tulvariskitieto on Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksella. Kyseinen kartoitus on jo useita vuosia vanha ja pohjautuu myös väärään tietoon. Toisaalta Kaavakartassa 1 YLEISET KAAVAMÄÄRÄYKSET kohta 2) todetaan Merenranta-alueiden ja jokivarsien maankäytössä ja rakentamisessa tulee varautua tulvavaaraan. Asemakaavoja ja yleiskaavoja laadittaessa tulvariskit tulee ottaa huomioon määrittelemällä alimmat sallitut rakentamiskorkeudet riittäviin selvityksiin perustuen.

Tulvariskien hallinnasta annetun lain 19 §:n mukaisesti jokaisen kunnan tulee tehdä hu-levesitulvista aiheutuvien tulvariskien alustava arviointi alueellaan.

Mielipide:

- Yleiskaavassa ei ole otettu tulvariskiä riittäväällä tavalla huomioon, oikeastaan asiaa ei ole käsitelty laisinkaan
- Yleiskaavassa ei ole esitetty tulva-aluetta ja kartta-aineiston pohjana oleva keilausaineiston korkokäyrästä on virheellinen
- Liiteaineistoissa ei ole tulvavaara- tai tulvariskikarttoja
- Yleiskaavassa on osoitettu rakentamista tulva-alueelle (mm. Niemenranta, Oulunsalonranta) ja ne on poistettava lainvastaisina

Helsingin Sanomat 6.9.2015

On hyvä muistaa, että vaikka pohjoinen napajää sulaisi kokonaan vedeksi, merenpinta ei siitä nouse. Sen sijaan mannerjäätiköiden, kuten Grönlannin ja Etelämantereen jään sulamisesta virtaa lisää vettä meriin, mikä kohottaa merenpintaa myös Suomen rannikolla.

"Merenpinta nousee 3,2 millimetriä vuodessa, mikä tekee 32 senttimetriä sadassa vuodessa. Nousu on kuitenkin kiihtymään päin", kertoo Ilmatieteen laitoksen merentutkimusyksikön päällikkö Jari Haapala.

"Etelämantereella on jäätiköitä, jotka voivat sulaa äkillisesti. Niiden sulamisen riski voi toteutua sadassa tai kahdessa sadassa vuodessa. Silloin merenpinta voi nousta yli metrin sadan vuoden aikana", Haapala sanoo.

Viimeisen kuukauden aikana on julkaistu useita tutkimuksia (mm. Nasa <http://svs.gsfc.nasa.gov/cgi-bin/details.cgi?aid=11978>) merenpinnan nousun olevan aikaisemmin luultua suurempaa ja myrskyjen määrän ja voimakkuuksien kasvavan meriveden lämpenemisen johdosta. Nasa odottaa meriveden nousevan sadassa vuodessa metrin tai enemmän.

Mielipide:

- Vaikkakin yleiskaava on luonteeltaan yleispiirteinen ja osan merenpinnan noususta maankohoaminen kompensoi, niin yleiskaavassa ei ole käsitelty (riittävästi) ilmastonmuutoksen aiheuttamaa meriveden pinnan nousun vaikutuksia
- Edellä olevien seikkojen johdosta yleiskaavaehdotus ei täytä MRL:a siltä osin kuin siinä yleiskaavasta määrätään. Tosin kiitoksen yleiskaavoitus ansaitsee erinomaisesta VILMO selvityksestä ja luonnonmonimuotoisuuden huomioimisesta.

VASTINE:

Kallenrannan luontotyyppipäätöksellä suojeltu merenrantaniitty on oikeassa kohtaa kaavakartalla 1 ja selostuksen liitekartalla 16, luonnonympäristön arvot. Selostuksen liitekartalle 8, virkistys ja matkailu, lisätään myös Kallenrannan luonnonsuojelualue. Yleiskaavaehdotuksessa on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo) Kallenrannan ympäristöön. Kallenrannassa jää Uuden Oulun yleiskaavan hyväksymisen jälkeenkin voimaan Oulunsalon Keskeisten alueiden yleiskaava 2030.

Yleiskaavaehdotuksen yleismääräyksellä on määrätty tulvariski otettavaksi huomioon myös merenranta-alueiden maankäytössä ja rakentamisessa. Uuden Oulun yleiskaava on yleispiirteinen eikä ohjaa rakentamista suoraan. Yleiskaavan pohjakartassa ei ole suunnittelumittakaavan vuoksi esitetty korkeuskäyriä lainkaan. Yleiskaavaehdotuksessa ei ole esitetty rakentamista tulva-alueille Oulunsalossa, koska kaupunkikehittämisyöhykkeet kuvaavat asemakaavoitettavia

alueita, joiden maankäyttö määritellään vasta tarkemmassa suunnittelussa. Tarkemmassa suunnittelussa määritellään myös kunkin alueen turvallinen rakentamiskorkeus. Kaavoitusta valvovan valtion viranomaisen, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen mukaan yleiskaavan selvitykset ovat riittäviä.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttamaan muistutuksen johdosta.

Hanhela Hannu

kirjoittaa 6.9.2015:

Uuden Oulun yleiskaavan ehdotuksessa kiinteistömme 564-409-61-103, osoitteessa Koivukaarre 68, jakautuisi kahtia jolloin noin puolet kiinteistöstä kuuluisi AP - alueeseen ja puolet Ares - alueeseen. Tämä on mielestäni huono ratkaisu, koska se saattaisi hankaloittaa tai jopa estää kiinteistömme loppuosan hyödyntämisen talousrakennusten rakentamiseen (liite Pihankäyttö.pdf sekä liite 564-409-61-103_ilmakuva.pdf). Muutenkin olisi paljon selkeämpää jos koko kiinteistö kuuluisi samaan AP- alueeseen.

Tonttimme rakentamattomalle osalle olen suunnitellut suurehkoa harrastehallia. Kulkuyhteys rakentamattomalle alueelle on varattu tonttien 61:103 ja 61:81 välistä rajaa ja 61:103 ja 61:80 välistä rajaa pitkin. Vaihtoehtoisesti olen miettinyt pihasaunaa ja aittaa. Rakennusoikeutta on kuitenkin reilusti jäljellä ja vesi ja viemäri liittymät valmiina. Kaavan AP - merkintä mahdollistaisi tämän pihankäytön.

Mielestäni AP - alueen rajan voisi ihan hyvin siirtää kulkemaan kiinteistön rajoja pitkin, jotta tonttimme loppuosan hyödyntäminen rakentamiseen ei turhaan kaavamääräysten vuoksi monimutkaistu tai jopa vaarannu.

Litteenä ehdotus (liite Ehdotettu_uusi_AP-rajaksi.pdf) uudeksi AP-alueen rajaksi. Kuvassa ehdotettu AP-alueen raja on piirretty punaisella. Rajaa voi tietenkin soveltaa, mutta noin siitä tulisi selkeä kokonaisuus Koivukaarten päässä.

Pyydän että meidän kiinteistö 564-409-61-103 kuuluisi kokonaan AP-alueeseen Uuden Oulun yleiskaavassa.

VASTINE:

Yleiskaavakartalla 2 on esitetty alueiden pääkäyttötarkoitukset ja likimääräiset rajaukset. Kaikki esitetyt aluevaraukset on tarkoitettu myöhemmin asemakaavoitettaviksi, jolloin korttelien ja tonttien rajat vahvistuvat. Tässä yleiskaavassa ei ole mahdollista eikä tarkoituksenmukaistakaan esittää aluerajauksia kiinteistörajajen mukaisesti. Tilan 564-409-61-103 se osa, jossa rakennukset ovat, sisältyy AP-alueeseen, sama tilanne on myös naapuritilojen osalla. Yleiskaava ei muuta rakennuspaikan pinta-alaa, vaan se säilyy rakennusluvan mukaisena. Rakennuslupatietojen mukaan rakennuspaikan pinta-ala on 5 000 m² eli koko tila.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttamaan muistutuksen johdosta.

Haukipudas-seura ry / Kärkkäinen Ari ja Passoja Britta

kirjoittavat 7.9.2015:

Haukipudas-seura ry vaatii Oulun kaupunkia palauttamaan nähtävillä olevaan yleiskaavaehdotukseen luonnosvaiheessa olleen Martinniemen Laitakarin saha-alueen suojelu-

merkinnän, josta on seuraava maininta nähtävillä olevassa Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksen kaavaselosteessa.

4.10.4 Suojelukohteet

sivu 41

Luonnosvaiheessa oli suojelukohteeksi osoitettu myös Martinniemen sahan piippu. Merkintä on poistettu yleiskaavaehdotuksesta, koska ympäristöministeriö ei vahvistanut suojelupäätöstä.

Perustelut: Ympäristöministeriö ei vahvistanut Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen suojelupäätöstä. Martinniemen kyläyhdistys ja Haukipudas-seura ovat valittaneet ympäristöministeriön päätöksestä. Asian käsittely on vielä kesken. Oulun kaupungilla ei ole lainmukaisia perusteita poistaa suojelumerkintää RKY 2009 inventointiin kuuluvalla valtakunnallisesti arvokkaaksi luokitellulta kohteelta. Mikäli ympäristöministeriön päätös saa lainvoiman, suojelumerkintä voidaan poistaa sen jälkeen.

VASTINE:

Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksessa ei osoitettu Martinniemen sahan piippua suojelumerkinnällä, koska ympäristöministeriö (13.2.2015, YM4/531/2013) ei ole vahvistanut Martinniemen sahan voimalaitoksen savupiippua koskevaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen tekemää päätöstä (POPELY/926/07.01/2001) määrätä voimalaitoksen savupiippu suojeltavaksi rakennusperintölain nojalla. Tästä Ympäristöministeriön päätöksestä on valitettu edelleen Korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Koska suojeluasiaa ei ole vielä ratkaistu, ei suojelukohde –merkintää osoiteta yleiskaavaehdotuksessa. Yleiskaavan kaavakartalla 1 suojelukohteiksi on osoitettu alueet ja rakennukset, jotka on suojeltu erityislainsäädännön nojalla. Martinniemen sahan alue on kuitenkin edelleen valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009), jota osoittava rasterimerkintä on ollut nähtävillä olleessa yleiskaavaehdotuksessa ja tulee säilymään kaavakartalla.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Haukiputaan kirkonkylän keskustan asukasyhdistys ry / Liljamo

Hannu ja Kuusela Terttu

kirjoittavat 7.9.2015:

Seuraavat maininnat nähtävillä olevassa Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksen kaavaselosteessa.

s.6

Palveluverkkosuunnitelmat Palveluverkkosuunnittelu on jatkuva prosessi, jossa julkisten palvelujen tuotantotiloja ja tuotantoprosesseja optimoidaan. Tavoitteena on käsitellä palveluverkkosuunnitelma kahden vuoden välein vuorovuosina maankäytön toteuttamisohjelman kanssa. Uuden palveluverkkosuunnitelman laatiminen on käynnistymässä.

Muistutus: Käsityksemme mukaan suunniteltua palveluverkkoa 2015-2025 ei ole hyväksytty vrt. Kaupunginhallitus 16.2.2015 pöytäkirja kohta 82. Täten näiltä osin käsittääksemme ko. palveluverkkoa ei voida käyttää Uuden Oulun yleiskaavaa laadittaessa.

s.7

Arvokkaita alueita Oulussa 2015 -selvityksessä on tutkittu paikallisesti arvokkaat alueet keskeisimmältä kaupunkialueelta. Aiemmin määriteltyjen alueiden säilyneisyys on arvioitu ja muutaman vanhan alueen status poistettu. Uusia alueita on selvityksessä tunnistettu useita, erityisesti modernien ympäristöjen osalta. Selvityksen tulokset on otettu huomioon yleiskaavassa. Selvitys on hyväksytty kaupunginhallituksessa 27.4.2015 § 185.

Muistutus: Arvokkaita alueita Oulussa 2015- selvityksessä on käsityksemme mukaan vain kanta-Oulun alueet. Millä tavalla on huomioitu ja dokumentoitu uuteen Ouluun liittyneiden muiden kuntien arvokkaat alueet?

s.41

Luonnosvaiheessa oli suojelukohteeksi osoitettu myös Martinniemen sahan piippu. Merkintä on poistettu yleiskaavaehdotuksesta, koska ympäristöministeriö ei vahvistanut suojelupäätöstä.

Muistutus: Ympäristöministeriö ei ole vahvistanut Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen suojelupäätöstä Martinniemen Laitakarin saha-alueen piipun suojelusta. Martinniemen kyläyhdistys ja Haukipudas-seura ovat valittaneet ympäristöministeriön päätöksestä. Asian käsittely on vielä kesken. Oulun kaupungilla ei käsityksemme mukaan ole lainmukaisia perusteita poistaa suojelumerkintää RKY 2009 inventointiin kuuluvalla valtakunnallisesti arvokkaaksi luokitellulta kohteelta. Riippuen saako ympäristöministeriön päätös lainvoiman niin suojelumerkintä voidaan poistaa mahdollisen päätöksen jälkeen.

Kaavakartta 1

Muistutus: Jokikylä on Haukiputaan suuralueen kaupunginosa ja Kalimenkylän on Kelon suuralueen kaupunginosa. Mielestämme nämä on siten kaavakartassa merkittävä merkinnällä C4 kuten on merkitty esim. Martinniemi Haukiputaan suuralueen kaupunginosana.

VASTINE:

Palveluverkkosuunnitelma ei ole valmistunut eikä sitä siten ole käytetty yleiskaavaehdotusta laadittaessa. Yleiskaavaehdotuksen keskusverkko ei määritä julkisten palvelujen sijoittumista, vaan se ratkaistaan erikseen palveluverkkosuunnitelmissa.

Arvokkaita alueita Oulussa 2015 -selvitys kattaa vain Oulun kaupungin keskeisen alueen. Kyseisellä alueella voimassa oleva Oulun yleiskaava 2020 tulee korvautumaan Uuden Oulun yleiskaavalla. Useilla alueilla, mm. Oulunsalossa, Kiimingissä, Haukiputaalla ja Yli-Iissä jäävät voimaan nykyiset, ajantasaisiksi arvioidut yleiskaavat. Näissä yleiskaavoissa on osoitettu myös rakennetun ympäristön arvot. Kun näitä yleiskaavoja tulevaisuudessa päivitetään, tullaan siinä yhteydessä tutkimaan sekä alueiden kulttuurihistorialliset että luonnonarvot.

Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksessa ei osoitettu Martinniemen sahan piippua suojelumerkinnällä, koska ympäristöministeriö (13.2.2015, YM4/531/2013) ei ole vahvistanut Martinniemen sahan voimalaitoksen savupiippua koskevaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen tekemää päätöstä (POPELY/926/07.01/2001) määrätä voimalaitoksen savupiippu suojeltavaksi rakennuspe-

rintölain nojalla. Tästä ympäristöministeriön päätöksestä on valitettu edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Koska suojeluasiaa ei ole vielä ratkaistu, ei suojelukohde -merkintää osoiteta yleiskaavaehdotuksessa. Yleiskaavan kaavakartalla 1 suojelukohteiksi on osoitettu vain ne alueet ja rakennukset, jotka on suojeltu erityislainsäädännön nojalla. Martinniemen sahan alue on kuitenkin edelleen valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009), jota osoittava rasterimerkintä on ollut nähtävillä olleessa yleiskaavaehdotuksessa ja tulee säilymään kaavakartalla.

Yleiskaavaehdotuksessa kaupunginosakeskusmerkintöjä (C4) on osoitettu ainoastaan kaupunkikehittämisyöhykkeille ja asemakaavoitettavaksi tarkoitetuille alueille. Tämän periaatteen mukaisesti maaseutukehittämisyöhykkeille sijoittuvat merkittävimmät asutuskeskittymät on osoitettu kylämerkinnöin (at).

Yleiskaavaehdotuksen keskusverkko kattaa asemakaavoitetun tai sellaiseksi tarkoitetut alueet. Asemakaava-alueen ulkopuoliset kyläalueet eivät väestömäärältään ja muilta ominaisuuksiltaan täytä keskusverkon määrittämiä. Kyläalueille laaditaan tarpeen mukaan osayleiskaavoja, joilla ohjataan näiden alueiden maankäyttöä Uuden Oulun yleiskaavaa tarkemmin. Jokikylälle on vireillä Jokikylän ja Murron osayleiskaava. Keskusverkkoa ei laajenneta kyläalueille.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Haukiputaan moottorikelkkailijat ry / Klasila Pertti

kirjoittaa 6.9.2015:

Haukiputaan Moottorikelkkailijat pitää tärkeänä Oulusta pohjoiseen moottoriliikenteen läheisyyteen linjattavaa moottorikelkkareittiä. Reitin tulisi yhdistää Oulun nykyiset reitit Kellon ja Haukiputaan kautta Iihin ja sieltä pohjoisen reiteille.

Haukiputaan kirkonkylän ja Martinniemen osayleiskaavoissa on linjaukset em. Oulusta Iihin suunniteltuun reittiin.

VASTINE:

Haukiputaalla jäävät Uuden Oulun yleiskaavan hyväksymisen jälkeen edelleen voimaan Haukiputaan Kirkonkylän osayleiskaava 2020 ja Martinniemen osayleiskaava 2025, joissa ohjeelliset moottorikelkkaurat ja -reitit on esitetty. Uuden Oulun yleiskaavan kaavakartalla 1 ei ole esitetty moottorikelkkareittejä. Selostuksen liitekartalla 8, virkistys ja matkailu, on esitetty tärkeimmät viralliset moottorikelkkareitit sekä niiden uudet yhteystarpeet. Tavoitteena on muodostaa jatkuva keskeisen kaupunkialueen kiertävä pääreitistö, jolta on yhteydet tärkeimmille matkailualueille. Pääreitistöä voidaan täydentää moottorikelkkaurilla, joiden linjaukset on tutkittava tarkemmassa suunnittelussa eikä niitä esitetä yleiskaavassa. Liitekartta 8 käydään läpi moottorikelkkareitistön osalta.

Hietasaaren-Toppilansaaren asukasyhdistys ry / Sutela Marja-Liisa

kirjoittaa 7.9.2015:

Oulun kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2013-2018 toteaa: "Ympäristönsuojelulain mukaan meluntorjunnan toimintasuunnitelmalla pyritään torjumaan melua ja sen vaikutuksia sekä ehkäisemään melun lisääntymistä hiljaisilla alueilla. Meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa etsitään keinoja melutilanteen parantamiseksi ja sen laatisemassa käytetään hyväksi meluselvityksessä tuotettua tietoa " (s. 8)

Se esittää toteutettavaksi:

- hiljaisten alueiden suojelu otetaan mukaan meluntorjuntatyöhön
- herkkien kohteiden (päiväkodit, koulut ja hoitolaitokset) melusuojaukseen kiinnitetään erityistä
- huomiota
- tavoitteena on, että melulle altistuvien asukkaiden määrät eivät lisäänty vuodesta 2013

Ja jatkaa: "Melun huomioon ottaminen maankäytön suunnittelussa ja kaavoitusprosessissa on tärkein meluhaittojen torjuntakeino, jolla voidaan ennalta estää melusta aiheutuvien haittojen syntymistä. Kaavoituksella vaikutetaan melulähteisiin, melun etenemisteihin, melulähteiden ja -kohteiden välisiin etäisyyksiin sekä kohteiden sijoitteluun toisiinsa nähden (Ympäristöministeriö 2001). Erilaisten toimintojen sijaintia suunniteltaessa tulee ottaa huomioon toiminnan tai alueen luonne (esim. asuminen, virkistäytyminen, liikenne) ja sen herkkyys melun aiheuttamille haitoille. Melulle herkäät toiminnot ja alueet tule ensisijaisesti sijoittaa riittävän kauaksi melua aiheuttavista toiminnoista." "Liikennemäärää koskevat toimenpiteet tulisi toteuttaa siten, että liikenne siirtyisi väylille, joissa melusta olisi vähän haittaa. Tämä edellyttää liikennesuunnittelua ja mahdollisesti liikennejärjestelmän kokonaistarkastelua." (s. 15)

"Hiljaisten alueiden luokitteluun melutason perusteella ei ole virallista luokittelua ja hiljaisia alueita koskevissa selvityksissä on esitetty erilaisia luokituksia. Vantaan hiljaisten alueiden selvityksessä (Wiik ym. 2005) on päädytty luokittelemaan urbaanit hiljaiset alueet neljään luokkaan:

- laajat hiljaiset luontoalueet, melutaso alle 45 dB
- hiljaiset virkistys- ja ulkoilualueet, melutaso korkeintaan 45–50 dB
- hiljaiset asuinalueet, melutaso korkeintaan 45–50 dB
- hiljaiset katutilat, reitit ja torialueet, melutaso yleensä alle 50 dB

Hämeenlinnan hiljaisten alueiden selvityksessä ei käytetty lainkaan varsinaisia desibelirajoja, mutta erityyppisille alueille (luonnonrauha-alue, arkihiljaisuuden alue) asetettiin erilaisia vaatimuksia äänimaiseman suhteen, jotka käytännössä vastaavat Vantaan selvityksen desibelirajoja (Piilola 2005). Helsingin kaupunki määritteli hiljaiset alueensa asukaskyselyn perusteella. Monet alueet (mm. Töölönlahti ja Malmin lentokentän ympäristö), joiden melutaso oli yli 50 dB, koettiin kyselyn perusteella hiljaisiksi. Kuitenkin suuret, hiljaiset luontoalueet painoutuivat vastauksissa (Helsingin kaupunki 2008). Lahden hiljaisten alueiden selvityksessä hiljaisen alueen desibelirajaksi valittiin 45 dB (Lahden kaupunki 2010).

Tieliikenteen ja raideliikenteen aiheuttamien meluvyöhykkeiden perusteella hiljaisia alueita sijoittuu Oulun kaupungin reuna-alueille Kuivasjärvellä ja Ruskossa. Kuusamontien eteläpuolella Oulujoen itäpuoleiset alueet ovat suuntaa antavan tarkastelun perusteella hiljaisia alueita, joissa Lden taso on alle 35 dB (liite 8). Oulun yleiskaavassa tullaan määrittelemään hiljaiset alueet tarkemmin." (s. 17)

Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksessa ei määritellä hiljaisia alueita, eivätkä Oulun kaupungin meluntorjunnan toimintasunnitelma 2013-2018 tai Oulun kaupungin meluselvitys vuonna 2012 ole edes sen taustaselvityksinä. Niiden pitäisi kuitenkin olla ja hiljaiset

alueet pitäisi kartoittaa ja luokitella tarkemmin Uuden Oulun yleiskaavaan maankäytön suunnittelun pohjaksi.

Meluttomat alueet Oulussa

Oulun uuden yleiskaavan esittelytilaisuudessa pääkirjastolla Taina Pitkänen-Koli kysyi, miten hiljaiset alueet on otettu huomioon, ja hän sai Mika Uolamolta vastauksen, että hiljaiset alueet sijoittuvat kauemmas – hän viittaili kartalla jonnekin Sanginjoen ulkometsän taa – ja että sinne voi mennä jos haluaa hiljaisuutta.

Uolamo oli väärässä, mikäli uskomme Oulun kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2013-2018:aa. Sen karttaliite 8:n mukaan Hietasaari on lähes kokonaan hiljaista aluetta, käytännöllisesti katsoen < 45dB, merenrannan puoleinen osa < 40 dB. Suunnitelman teksti on virheellinen sikäli, ettei se mainitse Hietasaarta ja Oulun merenrantaa hiljaisina alueina. Alue ei ole laaja, mutta Hietasaaren painoarvo on suuri, koska se sijaitsee käytännöllisesti katsoen kaupungin keskustassa, se on Oulun keskustan oma merenranta ja on kaupungin tärkein virkistys- ja matkailupalvelujen alue. Se on myös merellisen Oulun tärkein alue. Matkailu- ja virkistysalueena sekä suosittuna nähtävyytenä sen tärkein ominaisuus on meluttomuus. Nallikarin ranta on auringonlaskun aikaan Oulun suosituin käyntikohde ja Oulun suosituin selfie-paikka. Tarkkailin tänä kesänä majakan aallonmurtajalla ihmismääriä öinä ja iltoina, jolloin aurinko näkyi ja sain joka kerta 20-30 henkeä. Yhdet lähtivät ja toiset tulivat, mutta määrä pysyi jokseenkin samana.

Hiljaisia alueita ei ole siis huomioitu Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksessa, vaikka Oulun kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2013-2018 siis toteaa: "Oulun yleiskaavassa tullaan määrittelemään hiljaiset alueet tarkemmin."(s. 17)

Oulun kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2013-2018 on tehty, koska EU:n direktiivi 2002/49/EY edellytti sitä. Valtioneuvoston asetus EU:n edellyttämistä meluselvityksistä ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmista (801/2004) määrittelee, että hiljaisella alueella väestökeskittymässä minkään melulähteen aiheuttama melutaso ei ylitä päivällä 50 dB eikä yöllä 45 dB. Hietasaaren lukemat ovat < 45 dB, joten se on hiljainen alue. Se on myös väestökeskittymän keskellä. Lisäksi merenpuoleinen Hietasaari on ydin-Oulun hiljaisin alue, < 40dB. Lähin yhtä hiljainen paikka on suolla Ruskon jätekeskuksen takana ja metsässä Vaalantien toisella puolen.

Siteeraan uudestaan Oulun kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2013-2018:a: "Melulle herkäät toiminnot ja alueet tule ensisijaisesti sijoittaa riittävän kauaksi melua aiheuttavista toiminnoista... Liikennemäärää koskevat toimenpiteet tulisi toteuttaa siten, että liikenne siirtyisi väylille, joissa melusta olisi vähän haittaa. Tämä edellyttää liikennesuunnittelua ja mahdollisesti liikennejärjestelmän kokonaistarkastelua. " (s. 15)" ja totean, että Hietasaari on melulle herkkä alue. Hiljaisella alueella kaikki äänet kuuluvat selvemmin ja kauemmas. Sillä on paljon melulle herkkiä toimintoja (lastenkoti, päiväkot, lasten vapaa-ajan keskus, useita eläkeläisjärjestöjen huviloita, ratsastustalli, jne). Merenrantaa ja toimintoja ei voi viedä järkevästi muualle, joten melua aiheuttavat toiminnot tulisi sijoittaa muualle. Niitä saattavat olla esim. Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksen matkailupalvelujen alueelle (RM) Mustasalmen molemmin puolin tulevat toiminnot, kuten teemapuisto. Matkailupalveluista syntyvä suuri liikennemäärä toisi myös melua. Myös suunnitellun teemapuistotoiminnan kohderyhmän, varhaisteinien, liikenne tulisi olemaan mopo- ja kevytmoottoripyörien liikennettä, joka on meluisampaa kuin autoliikenne. Sen merkitys myös korostuisi puiston sulkemisen jälkeen, jolloin muu liikenne

ne on yleensä vaimennut. Yön melurajat alkavat klo 22:sta. Hiljaisella alueella kaikki äänet kuuluvat selvemmin ja kauemmas. Ne häiritsevät silloin myös Hietasaaren ja Toppilansaaren asukkaita.

Meluttoman merenrannan tulevaisuus Oulun keskustassa pitäisi turvata yleiskaavalla, että meren rannan vetovoimaisuus saataisiin hyödynnettyä. Melu heikentää sen vetovoimaisuutta. Meren kokemisessa veden äänet ovat oleellisia ja niiden pitäisi erottua taustamelusta. Sillä olisi merkitystä virkistyskäytön ja matkailun kannalta.

Asukkaat

Hietasaaren ja Toppilansaaren asukkailla on kokemusta ympäristömelusta, jonka alkuperä on Meri-Oulun teatterissa ja Suomen tivolissa, joka on ollut sijoitettuna Hietasaaren kolmena kesänä. Samoin erilaisten yleisötapahtumien kuulutukset ja musiikki Nallikarissa, sekä kovaääniset juhlat Hietasaaren yhteisöjen huviloissa häiritsevät ja puhuttavat asukkaita säännöllisesti.

Meri-Oulun teatteri sijaitsee nykyisin Hietasaaren nurkassa, joka sen sen meluisin paikka. Tämä ilmenee Oulun kaupungin meluntorjuntasuunnitelman liitteestä 8. Teatteria suunnitellaan nyt ilmeisesti meluttomampaan ympäristöön suunnitellun teemapuiston lähelle - ja siten paikkaan, josta sen melu kuuluu selvemmin ja leviää tasaisesti asukkaille ja turisteille. Hiljaisemmalla paikalla melu kuuluu kauemmas ja useammille ihmisille. Meri-Oulun nykyinen sijainti on melun kannalta parempi.

Emme siksi hyväksy Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksen merkintää RM, matkailupalvelujen alue, joka on Mustasalmen molemmin puolin ennen kuin matkailupalveluiden melutasot ja niiden leviäminen ovat luotettavasti tiedossa ja Hietasaaren-Toppilansaaren asukas yhdistys ry:tä on kuultu niistä. Nallikarin asemakaavaluonnoksen jälkeen tehty tivolimeluselvytys on erittäin puutteellinen ja monissa kohdin virheellinen. Asukas yhdistyksen huomautukset tivolimeluselvityksestä, jotka on toimitettu asemakaavoittajille, ovat tämän esityksen lopussa.

Asukkaita ei ole kuultu silloin kun Oulun kaupungin meluntorjuntasuunnitelmaa tehtiin, ja haluamme, että tämä korjataan kuulemalla Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksen yhteydessä. Vaatimusta koskevat lainkohdat ja Nallikarin asemakaavaluonnosta koskevan tivolimeluselvitystä koskevat huomautukset:

(Muistutuksessa viitataan ympäristönsuojelulain pykälään 25 ja 92.)

Kommentteja Nallikarin asemakaavamuutoksen taustaselvitykseen:

”Ympäristömelun mittausraportti, Suomen tivoli, Hietasaari, Oulu. Mittaus 14.6.2014”

Kuva 1. Hiljaisten ja melualueiden vyöhykkeet Oulussa. Tivoli oli Hietasaarella kevätkesällä 2013 ja 2014. Asukkaiden mittauksia ja kommentteja Tivolin melusta kartalla.

Asemakaavamuutokseen merkitty huvipuisto on myös kartalla.

1) Asukkaiden kokemuksia kerättiin asukasillassa 6/2013. ”Tivoli häiritsee” -kommentit sijoittuvat 770m:n päähän Tivolista ja yli 60dB:n melua (kirkuminen) mitattiin 400m:n päässä Tivolista.

2) Mitä hiljaisempi alue on, sen paremmin myös melu erottuu. Hiljaisimmat alueet ovat meren rannassa, joten melu kuuluu sinne kaukaa. Merituuli ei vie kaikkea melua.

3) Määritelmän mukaan melua on sellainen ääni, joka häiritsee. Sitä ei mitata vain desibeleillä, vaan kuulijan kokemus ratkaisee. Tivolin kauimmas kuuluva ääni on kirkumista, joka on ihmisen hälytysääni. Se tarkoittaa, että ihminen reagoi siihen fyysisesti jo ennen kuin tietoisuus on käsittänyt sen luonteen. Se tarkoittaa, että ääni herättää huomion, vaikkei sitä haluaisi ja mm. verenpaine nousee jo ennen kuin järki selittää sen "Tivolista tulevaksi, eikä siten esim. vaaran merkiksi". Autonomisen hermoston reagoimista ääneen ei voi estää, vaikka siihen ajan kuluessa tottuisi jotenkuten.

4) Kirkumista tulee eniten vuoristoradasta (asukkaiden kokemukset ja "Ympäristömelun mittausraportti, Suomen tivoli, Hietasaari, Oulu. Mittaus 14.6.2014" (Nallikarin asema-kaavamuutoksen taustaselvitys)).

a) Tivolin vuoristorata oli puiden latvojen tasalla ja siltä tuleva kirkuminen kuului kauas, koska ylhäällä puut eivät vaimenna ja sirota ääntä yhtä paljon kuin alempana. Ääni kuului selvimmin parvekkeille. Ylhäällä kulkevaa ääntä ei huomioida kuitenkaan mitenkään mittausraportissa, koska mittaukset tehtiin ilmeisesti maassa seisovan ihmisen kuulokorkeudelta. Mittausetäisyys oli korkeintaan 150m, joten raportti ei kerro tilanteesta rauhallisella asuinalueella.

b) Huvipuiston 2 vuoristorataa ovat luultavimmin suurempia kuin tivolin vuoristorata ja niissä käy luultavasti enemmän väkeä. Ne ovat siis korkeampia (ääni kuuluu kauemmas, koska ääni ei vaimennu eikä siroa puissa ja alamäet, joissa ihmiset huutavat, ovat suurempia ja niissä pitää huudetaan lujemmin) ja pitempiä (enemmän alamäkiä, ja siten kirkumista) ja lisäksi niitä on kaksi.

c) Huvipuiston vuoristoradat sijoittuvat myös hiljaisemmalle vyöhykkeelle kuin tivoli, joten kirkuminen kuuluu selvemmin ja myös kauemmas.

e) Huvipuiston vuoristoradoista tuleva kirkuminen kuuluu selvästi meren rantaan. Meren rannat ovat kansainvälisesti tutkitusti kaikkein rentouttavimpia ympäristöjä. Hietasaaren rannat ovat sen hiljaisimpia alueita, joten virkistysarvo on siellä siis kahdestakin syystä suurimmillaan. Kirkumismelu laskee siis yleiskaavassakin mainittua virkistysarvoa. Huvipuiston vuoristorata on vain 420m:n päässä Edenistä ja lähimpään rantaan on 320m.

5) "Ympäristömelun mittausraportti, Suomen tivoli, Hietasaari, Oulu. Mittaus 14.6.2014" toteaa, että "suuri osa tivolilaitteista ja niissä olevat ihmiset eivät aiheuta 100m etäisyydellä havaittavissa olevaa ääntä" (s.7) ja "100m:n etäisyydellä laitteista kiljahdusten voimakkuus on noin 60 dB" (s.10).

a) Tivolin alueella taustamelu on kartan (kuva 1. Oulun kaupungin meluntorjuntasuunnitelma 2013- 2018/Karttaliitteet – ote liitteestä 8,1/14) mukaan yli 50dB. Tivolin aikaan liikennettä oli enemmän kuin tavallisesti, joten taustamelu on luultavasti ollut enemmän. Mittaukset on tehty vain yhtenä päivänä, mutta taustamelu ja siihen vaikuttava sää vaihtelevat paljon eri päivinä. Kiljahtelun mittauksen tulos on suunnilleen yhtä voimakas kuin taustamelu, joten ei ole ihme, ettei se erotu.

Taustameluun kuuluu tivolin lähistöllä myös ihmisten puhetta ja huudahtelua – ja myös lasten ja nuorten korkeita ääniä - joten senkään vuoksi kirkumismelu ei erotu mittauspaikalla selvästi.

Asuinalueiden taustamelu on meluntorjuntasuunnitelman kartan mukaan yli 40dB. Kirkuminen on korkeaa ääntä, joka erottuu selvästi liikenteen matalasta taustamelusta.

Korkea äänileikkaa äänimaisemaa hätkähdyttävästi, vaikkei se ylittäisi melurajoja. Asukkaiden mitaamat kirkumismelun 60dB:n piikit kuuluvat selvästi ja häiritsevästi.

c) "100m:n etäisyydellä laitteista kiljahdusten voimakkuus on noin 60 dB": 100m Tivolista sijaitsee metsässä tai vilkkaan päätien toisella puolella ja välissä on puita. Mittaustulokset on tehty maassa seisovan ihmisen kuulokorkeudella. Pehmeä maa vaimentaa melua tehokkaasti ja lisäksi on puitten vaimentava ja sirottava vaikutus. Samoin vilkas liikenne häivyttää yksittäisiä ääniä. Siten mittaustulos osoittaa tilanteen vain mittaustaikana. Korkealla liikkuvaa ääntä ei vaimenna mikään ja se on lähtökohtaisesti voimakkaampaa kuin raportin maan pinnalla ja kauempana äänilähteestä mitattu tulos.

6) Raportissa todetaan: "Erialaisten häiriöiksi mahdollisesti koettavien äänien (kiljahdukset, musiikki, yksittäisten laitteiden käyttöönotot) kannalta suojaetäisyys tulee arvioida tapauskohtaisesti huvipuiston ajallisen keston ja sijoituspaikan ympäristön perusteella."

a) Huvipuiston lähin asuttu naapuri on alle 300m:n päässä ja Toppilansaaren kerrostaloja on 550m:n päässä – eli jos verrataan tivolin meluun (770m, kohta 1.), se kuuluu näihin häiritsevästi. Talot toimivat meluvälillä, joten kaikki eivät koe haittaa. Asunnon korkeus ja suunta ratkaisevat kuuluvuuden, samoin kuin se, joutuuko pitämään ikkunoita ja parvekkeen ovea auki tai oleileeko parvekkeella. Itse en pystynyt keskittymään lehden lukemiseen parvekkeella kirkumisen vuoksi. Päivällä ei voi pitää parvekelaseja kiinni kuumuuden vuoksi.

b) Huvipuisto olisi auki 5 kk vuodesta, joka päivä klo 10-22. Asukkaat kuuntelisivat kirkumista lähes koko tämän ajan - ties kuinka monta kymmentä vuotta. Lisäksi tulee sulkemisaikan jälkeinen poistumisliikenteen melu. Puiston kohdeasiakkaat ovat varhaisaineita, jotka kulkevat mopoilla, skoottereilla ja kevytmoottoripyörillä, joissa on kova ääni. Illan hiljetessä ne erottuvat upeasti nuorten sankarien käsittelyssä.

c) Raportti ei mainitse mitään erään laitteen korkeasta, vihlovasta jarrutusäänestä, joka oli 90-100 dB omien mittausteni mukaan. Laitte ei ollut koko ajan käytössä.

7) Yhteenvetona todetaan, että Hietasaaren-Toppilansaaren asukas yhdistys ry pitää tivolin ympäristömelun mittausraporttia riittämättömänä ja esittää uusien mittausten tekemistä ensi kesänä jos tivoli tulee Hietasaareen.

Uusien mittausten pitäisi kohdistua myös asukkaiden kokemaan tivolimelun. Mittausten lisäksi olisi huomioitava melun psykofyysinen luonne ja sen seuraukset asukkaiden pitkäaikaisessa altistumisessa. Taustamelun ja -meluttomuuden vaikutus olisi huomioitava mittauspisteitä valitaessa, samoin kuin säätötilojen vaihtelu mittaustaikana määrättäessä. Meren rannalla mm. tuuli vaikuttaa äänen kantavuuteen. Huvipuiston kohdalla pitäisi tutkia myös Nallispölyn katon vaikutus melun kantavuuteen, koska kirkumismelu tulee ylhäältä. Kaikki äänet, mutta varsinkin korkeat äänet heijastuvat kovalta katoilta vaimentumatta. Kovat pinnat ovat ääniympäristön hi-fi-elementtejä.

VASTINE:

Voimassa olevaan yleiskaavaan verrattuna Hietasaaren esitetyt aluevaraukset ovat muuttuneet seuraavasti: Raakkulannassa ollut matkailupalvelujen alue on muutettu kerrostalovaltaiseksi asuntoalueeksi (AK) ja vastaavasti Holstinsalmentien varrella jo ollut matkailupalvelujen aluetta (RM) on laajennettu sisällyttäen siihen mm. Pohton koulutuskeskuksen alue. Vaaskiventien eteläpuolelle on varattu uusi kaupunkiviljelyalue (V), josta pieni osa merkitty siirtola-

puutarha-alueeksi RP). Yhteisöjen käyttöön varattua kulttuurihistorialliselta ympäristöltään merkittävää loma-asuntoaluetta (RA-1/s) on laajennettu eteläosasta niin, että kaikki jäljellä olevat huvilat sisältyvät nyt alueeseen. Holstinsalmentien varrelle esitetty RA-1/s – alueen muuttaminen pieneltä osin RM-alueeksi mahdollistaa huviloiden käyttämisen matkailupalveluihin eikä edellytä niiden purkamista. Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen alue (RKY) on uusi merkintä ja kattaa koko huvila-alueen. Raakkulanrantaan osoitettu uusi kerrostalovaltainen alue ei ulotu RKY-alueelle.

Kuten muistutuksessakin todetaan, Oulun kaupunki on teettänyt vuonna 2012 meluselvityksen ja meluntorjuntasuunnitelman keskeiselle kaupunkialueelle. Tämän lisäksi Pohjois-Pohjanmaan liitto on 2014 tehnyt hiljaisista alueista selvityksen, jossa nostettiin esille kaupunkialueen ulkopuolella olevia laajoja hiljaisia alueita, jotka on jaoteltu potentiaalisiiin ja maaseutumaisiin hiljaisiin alueisiin sekä luonnonrauha-alueisiin. Nämä molemmat selvitykset ovat olleet käytössä lähtöaineistona yleiskaavaa laadittaessa, vaikka niitä ei ole erikseen mainittu selvitysluettelossa. Jo yleiskaavan luonnosvaiheessa todettiin, ettei uusilla selvityksillä saada enää merkittävää uutta lisätietoa suunnittelun tueksi.

Yleiskaavan päätavoitteita ovat kestävä ja ekotehokas yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen ja näitä tavoitteita Hietasaaren maankäyttöratkaisut tukevat. Matkailupalveluiden sijoittaminen toistensa läheisyyteen on nähty selkeänä etuna. Matkailupalveluiden alue voi sisältää monenlaista toimintaa, kuten kaavamerkinnästäkin ilmenee. Vasta asemakaavoitusvaiheessa toiminnat ratkaistaan tarkemmin ja silloin tehdään ko. hankkeen edellyttämät selvitykset ja vaikutusten arvioinnit.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Jaakkola Aimo

kirjoittaa 7.9.2015:

Mielestäni kaavaehdotusta* ei tulisi hyväksyä siltä osin kun siinä esitetään ratayhteys (ns Kiviniemen kolmioraide) Kaupunkikuvan kannalta tärkeän maisema-alueen läpi.

Tuo ratayhteys toteutuessaan turmelisi näkymät lähes kokonaan, muista haitoista puhumattakaan.

Uudella ratayhteydellä liikennöisivät lähinnä vain Kostamuksesta tulevat rautapellettijunat, joiden kuljetukset voitaisiin ohjata myös Iisalmi-Ylivieskaradan kautta, kun se saadaan kunnostetuksi. Tai sitten Oulun sataman kautta maailmalle, kun syväväylä ja satarma-laitteet saadaan riittävään kuntoon-

*Koskee myös asemakaavan muutosta joka kolmioraiteen osalta on niin ikään laadittavana.

Jo pelkkä kaavamerkintä radasta, vaikka rata tarpeettomana ei koskaan toteutuisikaan alentaa kiinteistöjen arvoa.

Kaupunkimme näkökulmasta liikennöinti Oulun sataman kautta tai kokonaan toista reittiä olisivat paitsi maisemasyiden myös tärinähaittojen vähentämisen vuoksi parempi vaihtoehto.

Olisihan kolmioraiteen kautta tapahtuva liikennöinti raskailla junilla koko eteläänpäin suuntautuvilla osillaan tärinäherkillä merenpohja mailla.

VASTINE:

Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa aluelogistiikan tärkeimpinä kohteina on tunnistettu mm. pääradan ja Oulun ratapihan kehittäminen, kolmioraide sekä yhdistettyjen kuljetusten terminaalin kehittäminen. Kainuun radan ja pääradan välille esitetty ns. kolmioraide on välttämätön tavaraliikenteen sujumisen kannalta. Varaus on esitetty jo voimassa olevassa yleiskaavassa (Oulun yleiskaava 2020). Raidevaraus kulkee maisemallisesti arvokkaan peltoalueen (MA) reunassa. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 9.11.2015 § 98 kaksoisraiteen ja kolmioraiteen mahdollistavan asemakaavan muutoksen. Hyväksymispäätöksestä on jätetty yksi valitus Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttamaan muistutuksen johdosta.

Järvi-Oulun Vasemmisto ry / Sillanpää Tapani ja Kivimäki Antti kirjoittavat 6.9.2015:

Seudullisten ja alueellisten palvelujen aluekeskuksina (C1) on yleiskaavan ehdotuksessa osoitettu Ritaharju, Kaakkuri ja Hiukkavaara. Näistä Kaakkuri on jo keskus, Hiukkavaara joskus tulevaisuudessa. Ritaharjussa on moderni koulu ja Ideaparkki mutta se ole verrattavissa palveluiltaan ja toiminnoiltaan monipuolisiin Kaijonharjuun ja Linnanmaahan.

Kaijonharjun suuralueella – Teknologia kylässä, Kuivasrannassa ja Linnanmaalla on n. 10 000 työpaikkaa ja arvio vuodelle 2030 on 12 000. Opiskelijoita alueella on n. 10 000. Kaijonharjun 18 000 asukkaan suuralueen pienenä osana "aluekeskuksen" rooli on jostakin syystä annettu Ritaharjulle, joka rajoittuu entiseen Haukiputaan kuntaan, Kuivasrantaan ja Aaltokankaaseen, johon sen on perinteisesti ajateltu sisältyvän.

Miten valitulla alueluokittelulla kehittyvät Kaijonharju ja muut suuralueet I. kaavan mukaiset paikalliskeskukset (C3) ? Ne ovat suurempia kuin kaavaillut aluekeskukset (C1) ja ns. suuret paikalliskeskukset (C2) Haukipudas, Kiiminki ja Oulunsalo.

Varsinainen Ritaharju rajoittuu entiseen Haukiputaaseen ja on Kuivasrannan ja Aaltokankaan osa. Kaavaselostuksessa todetaan, että "Matalan tehokkuuden laajentumisalueet sijoittuvat Ritaharjuun ja Liikaseen."

Kaijonharjasta todetaan oikeasuuntaisesti, että "aluetta kehitetään osana kaupunkiraitiotien kehittämiskäytävää" ja että se on "merkittävä sekä täydennysrakentamisen että yhdyskuntarakennetta laajentavan aluerakentamisen kannalta". Samoin "Linnanmaata kehitetään innovaatiokeskittymänä..." ja että "... lähiympäristöä kehitetään ... monipuolisena ... kaupunkiympäristönä, jossa on nykyistä enemmän myös asumista, palveluja ja työpaikkoja"

Pelkästään kaavaselostuksen alueiden kehityskuvausten perusteella tosiasiallinen aluekeskuksen rooli on Kaijonharjulla ja Linnanmaalla. Mahdollisesti tulevat kaupan suuryksikötkään eivät perustele riittävästi Ritaharjun asemaa aluekeskuksena, koska niitä on jo suuralueella.

Ritaharjun aluekeskusroolin takia ehdittiin jo suunnitella aivan uusi, yksi neljästä palveluverkon ns. hyvinvointikeskuksesta (oik. terveyskeskuksesta) Ritaharjuun. Samalla olisi

asukaspohjaltaan Tuiraa isompien, suurten asukaspohjien Kaijonharjun ja Rajakylän terveyskeskukset lakkautettu.

Alueluokittelut ja -hierarkiat ovat siis jo vaikuttaneet palveluiden järjestämiseen ja suunnitteluun. Oman ongelmansa alueiden rooliin tuovat niiden nimien epäselvyydet, suoranaiset sekavuudet, jotka Kaijonharjun suuralueella ovat erityisen ilmeiset.

Ritaharjun ja Kaijonharjunkin sijaan luontaisin nimi aluekeskukselle ja suuralueelle on Kuivasjärvi. Kyse on entisestä Haukiputaan alueesta, joka liitettiin Ouluun 1961. Kuivasjärven kylään kuuluivat Kaijonharjun lisäksi nykyiset Kaijonranta, Linnanmaa, Pöllönkangas, Oinaansuo, Jylkynkangas, Kuivasranta, Ahvenoja, Aaltokangas ja Ritaharju.

Tiivistyvän kaupunkimaisen Kuivasjärven alueen osalta ei saa enää tehdä sitä virhettä, mikä tehtiin 2005 sijoittamalla 300 ha Punaisenladonkankaan jätealue asutuksen kasvusuuntaan pistemäisenä merkintänä seutuyleiskaavaan. Myös 60-luvulla Ruskon kaatopaikan sijoittamisella alkaneiden molempien arvokkaiden sisäjärvien Pyykös- ja Kuivasjärvien pilaamisen sijaan ne olisi rantavyöhykkeinen kunnostettava virkistyskäyttöön.

Näemme, että monipuolisten palvelujen ja aluesuunnittelun kannalta tarvitaan uusia keskusalueiden luokittelu- ja nimeämisperiaatteita.

Esitämme kaupunkirakenteen paremmaksi kuvaamiseksi paikalliskeskusten (C3) nimeämistä suuriksi paikalliskeskuksiksi (C2) ja kaavassa esitettyjen C2-keskusten muuttamista pienempinä keskuksina C3:ksi.

Esitämme myös Ritaharjun aluekeskuksen (C1) nimen muuttamista aluetta ja sen monipuolisuutta paremmin kuvaavaksi Kuivasjärven aluekeskukseksi.

VASTINE:

Yleiskaavan keskusverkko perustuu viisitasoiseen keskusluokitukseen, ja keskukset eroavat toisistaan palveluiden, väestöpohjan ja vaikutusalueen suhteen. Aluekeskusten määrittelyyn on vaikuttanut myös niiden merkitys merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksiköiden sijaintipaikkoina. Oulun pohjoinen aluekeskus on yleiskaavassa osoitettu Ritaharjuun maakuntakaavan ja aluekeskusten kehittämistavoitteiden mukaisesti. Yleiskaavaratkaisu korostaa kuitenkin Ritaharjun, Kaijonharjun, Linnanmaan ja Teknologia kylän kehittämistä kokonaisuutena, mikä käy ilmi mm. kaupunkiraitiotien kehittämiskäytävän ja Linnanmaan innovaatiokeskittymän merkinnöistä. Yleiskaavaratkaisu vahvistaa siten Kaijonharjun asemaa jatkossakin merkittävänä keskuksena.

Suurten paikalliskeskusten merkinnöillä (C2) on korostettu Haukiputaan, Kiimingin ja Oulunsalon keskuksia, koska ne eroavat maakuntakaavan merkinnöiltään, yhdyskuntarakenteelliselta sijainniltaan ja kehittämistavoitteiltaan muista Oulun paikalliskeskuksista.

Kolmen aluekeskuksen, Kaakkuri, Kaijonharju-Linnanmaa ja Hiukkavaara, malli on valittu keskeisen kaupunkialueen rakenteeksi jo edellisessä yleiskaavassa 2004. Ritaharjun paikalliskeskusten nostaminen aluekeskukseksi on linjaus kauas tulevaisuuteen ja sen sijainti antaa mahdollisuuksia myös paikallisjunaliikenteen kehittämiseksi. Kaijonharjun keskus on pitkään ollut Kuivasjärven alueen palveluiden ja kaupan keskittymä, jota voidaan kehittää edelleen ja laajentaa kohti Linnanmaan innovaatiokeskittymää.

Yleiskaavassa käytetään mahdollisimman pitkälle virallisia kaupunginosien ja suuralueiden nimiä, ja keskuksetkin nimetään niiden mukaan. Kaijonharjun keskus on jo vakiintunut käsite Oulussa, joten Ritaharjun kaupunginosaan sijoittuvalle aluekeskukselle oli annettava toinen nimi.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Kaakinen Matti, Niemelä Pasi, Vuorma Sirkku, Hyttinen Esko ja Häk- kilä Helena

kirjoittavat 29.8.2015:

Olemme tutustuneet Uuden Oulun yleiskaavaan, Kaavakartta 1 (16.6.2015).

Alla kommenttimme, huomiot ja muistutuksemme.

Viittaamme aiempaan muistutukseemme 20.3.2014. Toteamme, että tehdyt kaavaluonnoksen muutokset ovat kannaltamme oikean suuntaisia, eivät silti mielestämme riittäviä.

1. Maaseudun kehittämisvyöhyke 3, monikäyttöinen luonto. Make-3. Liminganlahti

Huolimatta alueen yksityisistä omistussuhteista ja lentomelualueesta kaavaluonnoksessa todetaan "Vyöhykettä kehitetään osana Oulun seudun virkistys- ja vapaa-ajan verkostoa." Tämä on ristiriidassa alueen nykyisen maan käytön (talousmetsä) ja maanomistajien etujen kanssa. Mielestämme jo nykyiset jokamiehenoikeudet takaavat riittävän virkistyskäytön. Lisäksi alue on pääosin pohjavesialuetta.

Mielestämme "maaseutuelinkeinojen toimintamahdollisuuksien turvaaminen" ja "matkailupalvelujen kehittäminen" ovat pikemminkin toisensa poissulkevia kuin toisiaan tukevia.

2. Maaseutukehittämisvyöhyke 2, maaseutu. Liminganlahti

Make-2. Maaseutuvyöhyke muodostuu kaupunkirakenteen kanssa vuorovaikutuksessa toimivasta maaseudusta. Vyöhykettä kehitetään maa- ja metsätalouteen, monipuolisiin muihin maaseutuelinkeinoin, luonnonvarojen kestävään hyödyntämiseen, maaseudun maisemaan ja kulttuuriympäristöihin, loma-asumiseen sekä luonnon moninaiskäyttöön perustuen.

Suunnittelumääräyksissä todettu maaseutuelinkeinojen toimintaedellytysten turvaamista pidämme kaavasuunnitelmassa myönteisenä tavoitteena ja samoin alueen elinvoimaisuutta ylläpitävänä.

Sen sijaan olemme huolissamme suunnitelmista lisätä alueen käyttöä yleisenä virkistysalueena. Alueella kuitenkin harjoitetaan aktiivista maa- ja metsätaloutta ja se rajoittuu Natura-alueeseen. Erityisesti huolissamme olemme suunnitelmista mahdollistaa kattavat kaupunkiseudun sisäiset ja maakunnalliset reitistöt mm. moottorikelkkailuun ja ratsastukseen. Patikointi ja hiihto ovat jo nykyisin mahdollisia jokamiehenoikeuksien puitteissa.

3. Maaseudun kehittämisvyöhyke ja sähkölinja

Suunnitelma sähkölinjasta on samanlaisena kuin edellisessä kaavaluonnoksessa. Luonnoksessa Riutunkarin tuulivoimapuistosta tuleva sähkölinja on merkitty kulkemaan maillemme.

4. Tärkeä virkistysreitti

Kaavaluonnoksessa 16.6.2015 'tärkeä virkistysyhteys' on merkitty kulkemaan maa- ja metsätila Sarkkisen ja Peltolan peltojen poikki Kylänpuolella. Edes jokamiehenoikeus ei salli liikkumista viljellyillä pelloilla.

5. Pohjavesialue

Pohjavesialue on uudemmassakin luonnoksessa piirretty laajemmaksi kuin, mitä se on tutkimusten perusteella. Tämäkin tuottaa käytännön ongelmia varsinkin peltoviljelyssä, mutta myös metsätaloudessa.

Vaatimuksemme kaavaluonnokseen

1. Vaadimme Liminganlahden make-3 vyöhykkeen suunnitelmista poistettavan maininnan virkistys- ja vapaa-ajan käytöstä.
2. Vaadimme, että sähkölinja vedetään maakaapelina, mikäli luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävä alue ja kulttuurimaisemallisesti tärkeä alue halutaan säilyttää.
3. Vaadimme, että Sarkkisen ja Peltolan tilojen kohdalla kulkeva 'tärkeä virkistysreitti'-merkintä poistetaan.
4. Vaadimme, että pohjavesialue merkitään tutkitun alueen mukaiseksi.

Muistutamme edelleen, että sekä Sarkkisen että Peltolan tilat ovat elinkelpoisia maa- ja metsätiloja ja osa perheiden elinkeinoa. Kummallakin tilalla on muutamia vuosia sitten suoritettu sukupolvenvaihdos. Tiloja on kehitetty useiden sukupolvien ajan. Toivomme, että kehitystä ei turmella kaavoituksella.

VASTINE:

1. Salonselän (muistutuksessa Liminganlahden) alueella Maaseutukehittämissuunnitelman 3, monikäyttöinen luonto -merkinnällä (make-3) edistetään mm. maaseutuelinkeinojen toimintamahdollisuuksia sekä virkistykseen, ulkoilun ja matkailun kehittämistä. Make-3-merkintä perustuu virkistykseen edistämisen osalta Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan virkistysalueisiin. Make-3-alueet ovat olennainen Oulun seudun virkistykseen kehittämistä eivätkä sisällä maa- ja metsätaloutta rajoittavia määräyksiä. Toimintojen yhteensovittaminen tapahtuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja lupakäsittelyssä.

2. Yleiskaavassa Riutankariin päättyvä sähkölinja on osoitettu ohjeellisena uutena linjana tai yhteystarpeena. Sähkölinjan sijainti tarkentuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Sähkölinjan toteuttamistapaa ei ratkaista yleiskaavalla.

3. Yleiskaavaehdotuksessa on yleispiirteisesti esitetty tärkeät virkistysyhteydet. Merkintä ei ole reittimerkintä eikä se sisällä tarkempaa suunnittelua, mistä syystä esitystapakin on yleispiirteinen. Reitit suunnitellaan erikseen laadittavilla reittisuunnitelmilla yhteistyössä maanomistajien kanssa ja oikeusvaikutukset ja korvausvelvollisuus syntyvät vasta siinä yhteydessä.

4. Yleiskaavaehdotuksessa pohjavesialueet on osoitettu Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) virallisten pohjavesialuerajausten mukaisina. Pohjavesialueen raja osoittaa sitä aluetta, jolla on vaikutusta pohjavesiesiintymän veden laatuun tai muodostumiseen. Pohjavesialueen hyvin vetä läpäisevä osa eli niin sanottu muodostumisalue, on yleensä hieman pienempi.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttamaan muistutuksen johdosta.

Kakko Marko

kirjoittaa 12.8.2015:

Arvoisat kaavoittajat:

Historia:

Kaavaluonnoksessa meidän talon kohdalle oli merkattu viheralue ja kulkureitti. Tehtiin siitä muistutus, jossa vaadittiin rakennetun talon tontilta (Kesäkoski 60:274) viheraluetta/reittiä poistettavan.

Sain puhelun teiltä (kaavoitus), jossa kerrottiin että asia korjataan. Sekä vastineen kirjallisena missä luki seuraavaa: Virkistysalueet ja viheryhteystarve osoitetaan rakentamattomille alueille. Olin huojentunut tiedosta ja luulin asian silloin fiksusti korjaantuneen.

Nyt menetin yöneni:

Nyt tässä uudessa kaavaehdotuksessa meidän pieni tontti on laitettu kolmion malliseksi, eli puolet jo rakennetusta pihasta on merkattu viheralueeksi. Meidän tontti on malliltaan kutakuinkin neliö, jossa jääliinoja kulkee kulmasta kulmaan. Tontin toiminnot jakautuvat käytännössä pakosta molemmin puolin jääliinojaa (sillat), niin kuin rakennuslupaa aikanaan haettaessa oli edellytys, lupaa ei olisi myönnetty kolmion malliselle epäkäytännölliselle tontille. (liitekartat 1/2/3)

Alue joka on merkattu viheralueeksi on: pihavalaistua, kauttaaltaan kuusiaidattua, nurmikoaluetta, siellä on kastelujärjestelmä, perunamaa, kasvimaata, mansikkamaa, herukkapensaat, omenapuut, perennamaa, kompostointi, lasten kiikut, puuvajat jne. Eli puolet tontin toiminnoista on rakennettu Jääliinojan toisella puolella.

Arvoisat kaavoittajat: Pyydän että korjaatte asuinpaikkamme kokonaisuudessa AP-alueeksi, niin kuin on luvattu.

Vaikka lopulliset virkistysalueet osoitetaan asemakaavavaiheessa. Olisi meidän kannaltamme kohtuutonta jättää asuinpaikasta virhe yleiskaavaan.

Emme hyväksy missään nimessä asiaa näin.

VASTINE:

Yleiskaavakartalla 2 on esitetty alueiden pääkäyttötarkoitukset ja likimääräiset rajaukset. Kaikki esitetyt aluevaraukset on tarkoitettu myöhemmin asemakaavoitettaviksi, jolloin korttelien ja tonttien rajat vahvistuvat. Tässä yleiskaavassa ei ole mahdollista eikä tarkoituksenmukaistakaan esittää aluerajauksia kiinteistörajojen mukaisesti. Tilan 564-409-60-274 Särkeläntien puoleinen osa, jossa rakennukset ovat, sisältyy AP-alueeseen. Yleiskaava ei muuta rakennuspaikan pinta-alaa, vaan se säilyy rakennusluvassa mukaisena. Rakennuslupatietojen mukaan rakennuspaikan pinta-ala on 3 050 m² eli koko tila.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttamaan muistutuksen johdosta.

Karppinen Terttu, Kronqvist Riitta, Levanto Kaija, Mehtomaa Riitta **kirjoittavat 7.9.2015:**

Uudessa yleiskaavassa on esitetty matkailupalveluiden keskittymiksi Oulujoen suisto ja Hietasaari. Huvipuistoa esitetään Hietasaaren siten, että palstanviljelypalstat I ja II jäävät sen alle. Huvipuisto ei mahdu Hietasaaren ja se tuhoaa kaupunkilaisten oman virkistysalueen sekä uhanalaiset kasvit ja eläimet.

Oulujoen suiston kaupunkipuistoon kaavassa kuuluu mm. Hietasaari. Suistoalueella pesii tai mahdollisesti pesii kuusi uhanalaista lintulajia. Hietasaaren alueella selkä lokki ja pikkutikka.

Mustasalmi erottaa Hietasaaren ja Mustasaaren. Mustasalmen rannalla ovat lehtipuut ja rehevä rantakasvisto. Näistä muodostuu elävä maisemakokonaisuus. Länsipuolella salmea kasvaa lehtipuutiheikkö, mm. kiiltopaju ja punaherukka. Mustasalmen teollisuusopiston läheisyydessä kasvaa uhanalaiseksi luokiteltu uposkasvi oikovesirikko. Muista samalta paikalta tavattavia putkilokasveja ovat paunikko, kolmihedevesirikko ja lietetatar. Viljelypalstat ulottuvat mustasalmeen asti.

Luonnontilaisen kaltainen rantatöyräiden lehtipuusto tarjoaa linnuille hyvät pesimis- ja suojautumisolosuhteet. Alueella on runsas kulttuuri- ja vesilinnusto. Ranta-alueella pesii sorsalintuja, kuten koskeloita, tukkasotkia, sinisorsia sekä kahlaajia. Pensaikon ja metsäalueen linnustosta mainittavin on uhanalainen pikkutikka. Mustasaaren länsipuolelta Retinrannaksi kutsutulta merenrantaniityltä on tavattu eri vuosina kolme hyvin harvinaista maitiaiskehrääjäperhoslajia. Samoja tai vastaavia lajeja saattaa esiintyä muualla samankaltaisilla niityrannoilla. kuten Hietasaari.

Asutus ja maatalous ovat monipuolistaneet Hietasaaren kulttuuri- ja puolikulttuurikasvillisuutta ja kasvilajistoa. Se ei kuitenkaan ole hävittänyt keskeisempiä elementtejä rantaniittyjä ja -lehtoja.

Hietasaaresta on löytynyt 162 eri putkilokasvilajia v. 1987. Merenrantalajisto ei ole erityisen monipuolinen, mainittavimmat ovat suomyrtti, rantavehänä, vilukko, sinikaisla ja hentosuolake. Ranta-allikossa on mm. runsasravinteisten vesien ja kosteikkojen kasveja, kuten ratamosarpio, säderusokki, kiehkuraärviä, pikkuvita ja hapsivita. Tulokaslajeja esiintyy.

Alueella on uhanalaiseksi luokiteltujen uposkasvien esiintymispaikkoja. Paunikko, oikovesirikko, kolmihedevesirikko ja lietetatar esiintyvä Mustasalmissa POHTO:n läheisyydessä ja Sorsasaaren etelärannalla paunikko ja lietetatar.

Hietasaarella esiintyy tavanomaisia pikkunisäkkäitä jäniksiä ja oravia. Mustasalmen rannat ovat olleet hyvää lepakkoaluetta. Matkailupalvelujen laajentamisen myötä häviävät monet lajit, myös uhanalaiset.

Hietasaaren alue on linnustollisesti hyvin merkittävä. Lintuseurantaa on ollut vuodesta 1979 alkaen. Vesilinnuista saaren itärannalla pesii mm. silkkiuikku, sinisorsa, telkkä ja tukkasotka. Kahlaajalajistosta pesivät rantasipi, punajalkaviklo ja tylli sekä lokkeja ja tiirjoja. Matalan veden aikana ruokailemassa käy länsirannan lietteiköllä mm. tylli, lapinsirrija ja punajalkaviklo. Todennäköisesti esiintyy myös maitiaiskehrääjäperhosia. Edellä mainittujen lajien elintilan kaventaminen hävittää pikkuhiljaa koko lajiston. Matkailulle varattua aluetta ei tule laajentaa. Kasveille ja eläimille tulee jättää riittävästi elintilaa.

Koululaiset käyvät keväisin luontoretkellä Hietasaarella ja tutkivat sekä tunnistavat eri lintulajeja. Heille tulee suoda tämä mahdollisuus jatkossakin. Alueella sijaitseva lastenkoti on tähän asti ollut rauhallisella paikalla, mutta matkailupalvelujen laajentaminen tekee seudun levottomaksi.

Palstanviljelijöiden tulee saada viljellä palstojaan siinä laajuudessa kuin nykyisinkin Hietasaarella. Matkailu ei tarvitse niin laajaa aluetta kaupunkimatkailuun. Viljelypalstat ovat pienituloisten kaupunkilaisten kesämökki ja vapaa-ajan viettopaikka, vain vessa puuttuu. Mihin joutuisivat polkupyörillä liikkuvat viljelijät ilman näitä palstoja. Uusien palstojen muokkaaminen tuottavaksi kestää useita vuosia ja moni meistä palstanviljelijöistä on jo iäkkäämpiä eivätkä he enää kykene muokkaamaan uusia palstoja tuottaviksi. Jos palstat tehtäisiin muualle Hietasaareen, tuhottaisiin samalla sen arvokasta luontoa.

Valitettavasti en saanut kaava kuvasta edelleenkään selvää, miten käy invalidien palvelutalon. Olemme kuitenkin sitä mieltä, että se tulee säilyttää sellaisenaan. Uuden rakentaminen on liian kallista. Kesänvietto paikalla on aktiivista ja virkistävää. Se pitää säilyttää invalideille.

Kohta 4.4.3.

Kaavan selostuksessa : Hietasaaren keskeisiä alueita kehitetään alueen arvot ja monipuolinen historia huomioiden entistä monipuolisempaan ja vetovoimaisempaan matkailu- ja virkistyspalvelujen keskittymänä.

Kohta 4.9.3.

Yleiskaavassa on esitetty matkailupalveluiden keskittymänä Oulun seudun virkistys- ja vapaaajan suunnitelman (VIVA) mukaiset matkailullisesti merkittävät kohteet, eli Oulujoen suisto ja Hietasaari.

Hietasaaren matkailupalvelualueetta ei tule laajentaa, vaan eläin- ja kasvilajiston tulee antaa olla rauhassa ja tukea niiden säilymistä alueella. Palsta-alueellakin on lintuja, ei vain variksia vaan myös muita pienempiä lintuja mm. keltasirkkuja. Älkäämme tuhotko kaupunkilaisten omaa virkistysaluetta, jonne pääsee helposti polkupyörällä ja jossa voimme viettää kesäaikaamme lenkki- ja luontopoluilla sekä viljelypalstoilla. Yleiskaavan liitteessä 7 on alueelle edelleen merkitty matkailun keskittymä ja kaupunkilaisten virkistystoiminta mm. palstanviljely estyy. liite 8 tarkoittaa matkailupalvelujen sijoittuvan juuri palstanviljelyalueelle ja ulottuvan Mustasalmeen. Kaupunkilaisten omaa virkistystoimintaa ei tueta. Aiemmin perusteltuna matkailualueetta ei tule laajentaa Mustasalmen suuntaan.

VASTINE:

Voimassa olevaan yleiskaavaan verrattuna Hietasaareen esitetyt aluevaraukset ovat muuttuneet seuraavasti: Raakkulanrannassa ollut matkailupalvelujen alue on muutettu kerrostalovälikäyttöiseksi asuntoalueeksi (AK) ja Holstinsalmentien varrella jo ollut matkailupalvelujen aluetta (RM) on vastaavasti laajennettu sisällyttämällä siihen mm. Pohton koulutuskeskuksen alue ja nykyinen palstaviljelyalue. Nallikari on Oulun merkittävin matkailukohde ja muiden toimintojen sijoittaminen sen läheisyyteen lisää alueen vetovoimaa ja mahdollistaa kävelemisen kohteesta toiseen. Vaaskiventien eteläpuolelle on varattu korvaava kaupunkiviljelyalue (V), josta pieni osa merkitty siirtolapuutarha-alueeksi (RP). Holstinsalmentien varrelle esitetty RA-1/s -alueen

muuttaminen pieneltä osin RM-alueeksi mahdollistaa huviloiden käyttämisen matkailupalveluihin.

Mustasalmi tulee säilymään yleisenä vesiväylänä ja sen rantavyöhykkeen kasvillisuus on mahdollista säilyttää, vaikka matkailupalveluiden aluevaraus ulottuu pieneltä osin salmen eteläpuolelle. Hietasaaren luonnon monimuotoisuus näkyy sekä luonnontilaisilla että rakennetuilla alueilla. Hietasaaren nykyinen polkuverkosto taukopaikkoineen voidaan säilyttää ja rantavyöhykkeet säilyvät yleisessä käytössä. Hietasaari säilyy edelleenkin kaupunkilaisten merkittävimpänä virkistysalueena, jonka käyttöä pyritään monipuolistamaan. Liitekartalla 8 Virkistys ja matkailu on esitetty keskeisen kaupunkialueen viheralueverkosto, josta ilmenee että Hietasaari on hyvin saavutettavissa myös viheralueita pitkin jalan tai pyörällä.

Oulun invalidien yhdistys ry:n kesäkotia Irjala (Mustasaarentie 11) sijoittuu yleiskaavassa matkailupalveluiden alueelle (RM) ja sisältyy valtakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön (RKY 2009). Alueelle laaditussa asemakaavaehdotuksessa kesäkodille on osoitettu erillinen palvelurakennusten tontti (P), mikä mahdollistaa päärakennuksen säilymisen nykyisellä paikallaan ja toiminnan kehittämisen.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttua muistutuksen johdosta.

Kellon suuralueen yhteistyöryhmä / 22 osallistujaa, yhteyshenkilöt Similä Simo ja Himsworth Nina kirjoittavat 31.8.2015:

- Kellon alueen aikaisemmissa kaavoissa on ollut esillä Virpiniementie-Holstinmäki -tieyhteys, joka vähentäisi Kellon läpikulkuliikennettä. Ehdotettu tieyhteys sijoittuu Oulun ja entisen Haukiputaan kunnan rajalle välillä Holstinmäki – Kellon Kiviniemi. Tieyhteys alkaa Haukiputaantieltä 847 ja jatkuu Kiviniementien 8484/ Virpiniementien 8484 liittymään. Kellon Kiviniemen päässä on voimassa oleva asemakaava, jossa tieyhteydelle on osoitettu paikka.
 - o Vuonna 2011 on tehty selvitys, jossa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus esitti, että tie merkittäisiin uudemman Kellon osayleiskaavan 1. vaiheen kaavaan, joka on nykyään yhdistetty Uuden Oulun yleiskaavaan.
 - o Asiasta on tehty aloite kaupungille (AloiteOululle, Jukka Tallgren, aloite nro. 665), jonka vastauksessa todettiin, että tien linjaus otetaan tarkasteluun Uuden Oulun yleiskaavaa laadittaessa (Lainaus aloitevastauksesta: "...tieyhteyden linjaus tulee tässä yhteydessä tarkasteluun. Väylä on mahdollista rakentaa tulevaisuudessa, kun alueelle on laadittu asemakaava, tieyhteyden suunnitelma on laadittu ja hyväksytty ja hankkeella on rahoitus.").
- Nyt tämä tiesuunnitelma uupuu uuden Oulun yleiskaavaehdotuksesta.
- Tiesuunnitelmalle tulisi tehdä yleiskaavaehdotukseen suunnitelma- tai tarvemerkinä, koska
 - o Kiviniementie on Kellon kohdalla liian ahdas ja vaarallinen nykyisille liikennemäärille (6521 ajon./vrk, lähde Liikennevirasto) pienellä alueella olevien useiden risteysten takia.
 - o Liikennemäärä on suurempi kuin esimerkiksi Kainuuntiellä Madekosken kohdalla tai Lentokentäntien loppuosalla, joihin molempiin on merkitty Uuden Oulun kaavassa parannuksia.
 - o Kellon keskustan alueella on koulu ja kauppoja, jonka takia myös kevyttä liikennettä on runsaasti.

- o Kun Letonrannan rakentaminen alkaa, ajoneuvoliikenne tulee varmasti vielä lisääntymään.
- o Virpiniementie-Holstinmäki -tieyhteys lyhentäisi ajomatkaa Kiviniemeen ja Virpiniemeen ja olisi siten myös ympäristön kannalta edullinen. ELY-keskuksen raportin mukaan ajomatka lyhenisi 1,5 km ja tien arvioitu liikenne olisi 3000 ajon./vrk. Siten keskimääräisellä 7 l/100 km kulutuksella laskettuna nykyisellään kuluu vuositain yli 100 000 litraa polttoainetta turhaan, kun Kiviniemeen ja Virpiniemeen menevä liikenne joutuu kiertämään Kellon kautta.
- Tai vaihtoehtoisesti tälle tielle esitettäisiin jokin korvaava ratkaisu, esim. tieyhteys suoraan vanhan Shellin kohdalta (Haukiputaantien ja Hakalahdentien välissä) Takkurannan kautta moottoritielle (E8).
- Virpiniemen kehittäminen tulisi ottaa huomioon yleiskaavassa. Tarvittaisiin uusi kaavamerkintä, joka mahdollistaisi vakituisemman asumisen alueella. Kaikkien palveluiden ei tarvitse olla ihan lähellä. Virpiniemen kehittäminen palvelisi koko Oulun etua.
- Osayleiskaava on jäädytetty, ja alueen asukkaat ovat huolissaan, että jäädyttävä tämä alueen kehittämisen.

VASTINE:

Oulun seudulle on laadittu uusi liikennejärjestelmäsuunnitelma. Siinä uudelle tieyhteydelle Virpiniementie-Holstinmäki ei ole nähty riittävää liikenteellistä tarvetta, jotta siihen tulisi tulevaisuudessa varautua. Sen sijaan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on osoitettu Virpiniementien oikaisuun tarvittava tievaraus. Tämä tieyhteys on esitetty yleiskaavaehdotuksen selostuksen liitekartalla, mutta puuttui kaavakartalta 1 ja kaavakarttaa tarkistetaan vastaamaan liikennejärjestelmäsuunnitelmaa.

Oikaisuluonteisena korjauksena kaavakartalle 1 lisätään Virpiniementien lyhyt oikaisu, joka oli jo esitetty liitekartalla 10.

Kemppainen Kari ja Siira-Kemppainen Hannele

kirjoittavat 27.8.2015:

Muistutus koskee suunniteltua luontopolkua ja viheralueita tilojen Urkki RN:o 60:231 ja Välimaa RN:o 60:232 osalta Jäälissä Särkeläntiellä.

1. Kaavaehdotuksessa luontopolku on suunniteltu kulkemaan käyttöpihamme sekä pihasaunamme yli. Vaadimme luontopolun siirtämistä rakentamattomalle kiinteistölle RN:o 60:15. Luontopolku on tarkoitettu yleiseen käyttöön ja tällöin se on sijoitettava OUKA:n omistamalle rakentamattomalle kiinteistölle, eikä omistamamme kiinteistön päälle aiheuttaen kohtuutonta häitää. Ohessa kuva ja uusi linjaus luontopolulle.
2. Vaadimme viheralueiden poistamista kokonaan Urkki RN:o 60:231 ja Välimaa RN:o 60:232 osalta. Viheralueet voivat sijaita myös metsäaluille eikä pihapiirissämme. Suunnitellut viheralueet vievät 75 % tilojemme pinta-alasta ja tämä on kohtuuton esitys. Särkeläntie 59:ssä on asuinrakennus, jota on tarkoitus laajentaa tyttäreemme omakotitaloksi tulevaisuudessa. Viheralu on poistettava, jotta talon pihapiiri ei jää liian pieneksi.

Oulun Hallinto-oikeus on aikaisemmin päättänyt, ettei viheraluita saa suunnitella rakennettujen tilojen päälle. Haimme oikeutta naapureidemme kanssa, kun Kiimingin kunnan

yleiskaavassa esitettiin viheralueita, luontopolkua ja nuotiopaikkaa silloiselle omistamalle kiinteistölle ja naapureiden omistamien tilojen päälle Jäälinojan varressa.

VASTINE:

Yleiskaavakartalla 2 on esitetty alueiden pääkäyttötarkoitukset ja likimääräiset rajaukset sekä ohjeelliset reservialueet ja yhteystarvemerkinnot. Kaikki esitetyt aluevaraukset on tarkoitettu myöhemmin asemakaavoitettaviksi, jolloin korttelien ja viheralueiden rajat vahvistuvat. Ohjeellinen viheryhteystarve -merkintä tarkoittaa, että asemakaavoitusvaiheessa on etsittävä viheryhteyden tarkoituksenmukainen sijainti. Tämä on kerrottu jo kaavamerkintään liittyvässä määräyksessä. Eli viheryhteyden paikka voidaan osoittaa sitovasti vasta siinä vaiheessa kun aluetta asemakaavoitetaan. Yleiskaava ei muuta rakennuspaikan pinta-alaa, vaan se säilyy rakennusluvan mukaisena. Rakennuslupatietojen mukaan rakennuspaikan pinta-ala on 6 934 m² eli koko tila.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Kempainen Kari, Siira-Kempainen Hannele ja Siira Tapani kirjoittavat 17.8.2015:

Vaadimme, että yleiskaavaehdotuksessa Välikylässä merkitty Ares-merkintä muutetaan AP-alueeksi ja yleiskaavaehdotuksessa tuodaan esille tämän alueen asemakaavoituksen laatimisen aloittamisesta välittömästi alla olevien tilojen osalta:

Tapani Siira: Hakamaa 61:75, Kiila 61:76, Sillankorva 61:73 ja Tapiola 61:77

Hannele Siira-Kempainen ja Kari Kempainen: Saunamaa 61:74

Kiimingin kunnanhallitus on tehnyt päätöksen 30.1.2008 asemakaavan laatimiseksi Välikylään, Jäälinojan ja Oulun kaupungin rajan väliselle alueelle Raivaanjankujan molemmin puolin. Alue on yksityisessä omistuksessa ja omistajien kanssa on neuvoteltu kaavoituksen käynnistämissopimus.

Tämä päätös on kirjattu Kiimingin kunnan kunnanhallituksen pöytäkirjaan 21.9.2009 §183.

Käynnistämissopimuksen mukaisesti, me maanomistajat olemme laadittaneet pohjakartan täydennyksen, kaavas suunnitelmat, tarvittavat selvitykset ja vaikutusten arvioinnit omalla kustannuksellamme. Alueella on valmis kunnallistekniikka.

Sopimusta ei ole voitu allekirjoittaa kantelujen ollessa oikeuskäsittelyssä Oulun hallinto-oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä diaarinumero 3184/3/11 juridista estettä sopimuksen tekemiselle ei ole.

Me maanomistajat esitämme, että asemakaavan laatimisprosessia jatketaan välittömästi. Asemakaavan tavoitteista tulee sopia ja maankäytösopimuksen periaatteet tarkastaa.

Olemme jo aikaisemmin 11.11. 2013 esittäneet vaatimuksemme OUKA:lle Mikko Törmäselle ja Suvi Korpiselle kirjallisesti. Tällöin OUKA:n vastaus oli, että tämä asia sisältyy tähän Uuden Oulun yleiskaavaehdotukseen.

VASTINE:

Yleiskaavan asuntoaluevaraukset on mitoitettu väestöennusteen ja nähtävillä olevan kehityksen perusteella vuoteen 2030 saakka ja reservialueet vuoteen 2050 saakka. Ylikiimingintien varrelle osoitetun reservialueen Ares osoittaminen pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi AP ei ole yleiskaavan aikajänne huomioiden perusteltua. Kysymyksessä on iso asuntoalue, joka tulee suunnitella kokonaisuutena huomioiden mm. Jäälinojan itäpuolisen alueen kulkuyhteydet pitkällä aikavälillä. Asemakaavoitusohjelma sisältyy joka toinen vuosi laadittavaan Maankäytön toteuttamisohjelmaan. Uusin maankäytön toteuttamisohjelma on laadittu vuosille 2016-2020 ja se on parhaillaan hyväksymiskäsittelyssä.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Keskustan Oulun kunnallisjärjestö / Kauppila Lauri ja Vuollo Kari kirjoittavat 7.9.2015:

Oulun yleiskaavan laatimisprosessissa kaavojen laatijat ovat tehneet huolellista työtä. Uuden Oulun kuntaliitoksen päätarkoitus oli tuoda alueelle lisää kaivattua elinvoimaa. Kaupunginhallituksen ohjauksessa laadittava yleiskaava on tässä keskeisessä asemassa.

Onnistunut kaavoitusprosessi edellyttää myös kaupunkilaisilta perehtymistä, ehdotettujen ratkaisujen tarkastelua ja keskustelun avauksia vaihtoehtoisista ratkaisumalleista.

Keskustan Oulun kunnallisjärjestö katsoo, että etenkin paikallinen asiantuntemus tulee ottaa huomioon työstettäessä yleiskaavaehdotusta.

Toivomme oheisten näkökantojen tulevan tutkituksi ja hyväksytyksi uuden Oulun yleiskaavaan.

Kaupunkirakenteen tiivistämisen vaikuttavuus

Uuden Oulun yleiskaavan pääteema on kestävyys. Tavoitteen saavuttamiseksi yhdyskuntarakennetta pyritään eheyttämään tehostamalla maankäyttöä etenkin kaupunkikehittämisyöhykkeillä. Kehittäminen suunnataan alueille, joilla kestäviä kulkumuotoja käytetään eniten. Yleiskaavan selostuksessa mainitaan, että keskeiselle kaupunkialueelle rakennetaan asuntoja useille kymmenille tuhansille uusille asukkaille.

Joukkoliikenteen pääreittien vaikutusvyöhykkeille suunnataan tehokasta, kerrostalovaltaista täydennysrakentamista. Asutuksen keskittämisellä pyritään kasvattamaan joukkoliikenteen käyttöastetta ja kulkutapaosuutta.

Yleiskaavan periaate tiivistää kaupunkirakennetta on nyttemmin osoitettu vaikutuksiltaan kyseenalaiseksi. Aalto-yliopiston tutkijaryhmä professori Seppo Junnilan johdolla on tutkinut ja vertaillut asumisen hiilijalanjälkeä tiiviissä kaupunkirakenteessa, tiiviillä pientaloalueilla ja väljillä pientaloalueilla. Junnila toteaa: "Ilmastopolitiikka näyttäisi epäonnistuneen Suomessa tiivistävässä kaupunkirakenteessa, mutta väljemmässä kaupunkirakenteessa se näyttäisi onnistuneen paremmin."

Koska yleiskaavan kaupunkirakennetta tiivistävän linjauksen vaikuttavuus on perustellusti kyseenalaistettu, yleiskaavan perusteet tulee tutkia, tarkistaa ja tarvittaessa muuttaa. Yleiskaavoitus ei voi perustua kiistanalaisiin, jopa virheellisiin tietoihin ja käsityksiin.

Yleiskaavaehdotuksen selostukseen tulee liittää neutraali arvio yleiskaavaehdotuksen vaikutuksista hiilijalanjälkeen tiivistävässä kaupunkirakenteessa.

Kaavan muoto ja sitovuus

Yleiskaavaehdotuksen selostuksen mukaan yleiskaavakartta 1 on strateginen ja kaavakartta 2 "aluevaraustyyppinen yleiskaavakartta".

Yleiskaavakartta 1 ja pääasiassa sitä koskeva selostus kuvaavat uuden Oulun kehittämisen periaatteet selkeästi ja riittävän yleispiirteisellä tavalla.

Sen sijaan kaavakartta 2, aluevarauskaava, on yksityiskohtainen, rajauksiltaan ja määräyksiltään tarkka ja sitova. Koska lain mukaan oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueiden käyttöä suunniteltaessa ja toimenpiteistä päätettäessä viranomaisten on määrä valvoa, ettei toimenpiteellä vaikuteta yleiskaavan toteuttamista, voidaan todeta, että kaavan määräykset ovat sitovia ja vaikeasti muutettavia. Kokemus osoittaa, että kaavan laatijat ja viranomaiset kaavan toteuttamisen valvojina ovat lähtökohtaisesti haluttomia muuttamaan ja korjaamaan aiemmin tekemiään ratkaisuja. Siksi vaarana on, että kansanvaltaisesti valitut valtuutetut menettävät päätösvallan virkakoneistolle, eikä kyseenalaisia, jopa vahingollisiksi osoittautuneita kaavaratkaisuja kyetä kohtuudella korjaamaan.

Vaarana on myös, että yhdyskuntarakenteen kehittämisen sijasta kaavakartan 2 muoto ja sisältö muodostuvat rasisiteeksi ja esteeksi joustavalle, yhteisön etua ajavalle kehitystyölle. Kehittämisen sijaan voimavarat hupenevat byrokratiasta selviämiseen.

On ilmiselvää, että nykyinen, nopeastikin muuttuva toimintaympäristö vaatii kaupungilta nopeaa reagointikykyä, valmiutta vastata viivytyksettä muuttuviin mahdollisuuksiin ja haasteisiin. Se tarkoittaa, että kaavoitus on saatava dynaamiseksi ja poliittisessa ohjauksessa joustavasti toimivaksi prosessiksi. Tulee myös vakavasti harkita aluevarauskaavan asemaa ja sitovuutta. Tämän vuoksi on suositeltavaa määritellä aluevarusiin perustuva yleiskaavakartta korkeintaan ohjeellisena noudatettavaksi sekä siirtyä yleiskaavoituksessa jatkuvaan prosessiin. Koska kaupungin strategiset tavoitteet tarkistetaan valtuustokausittain, on luonnollista, että valtuusto määrittelee myös yleiskaavan linjaukset toimikausittain.

Asuminen

Oulun kaupungin nykyinen, hyväksi koettu linja on taata monipuolinen ja riittävä asuntotuotanto. Asuntopoliittisten linjausten mukaan tuotannosta on noin puolet kerrostaloja ja puolet pientaloja. Oulun kaupunki on onnistunut asuntopoliitikassaan ja kyennyt tarjoamaan asukkailleen todellisia vaihtoehtoja, asumismuotoja, paikkoja ja ympäristöjä.

Yleiskaavaehdotus poikkeaa totutusta linjasta asettamalla tavoitteeksi lisätä kerrostalotuotannon osuutta merkittävästi.

Perusteluksi kaavan laatija esittää asukasbarometrin 2011 tuloksia, joiden mukaan kerrostalon suosio toiveasuntona on kasvanut. On oikein ja hyväksyttävää, että barometrin tuloksiin reagoidaan toteutusohjelmassa (MATO). Sen sijaan yleiskaavaan sisältyvien pitkäkestoisten ratkaisujen perusteeksi alati vaihtelevat trendit eivät kelpaa. Myöskään skenaarion kaltainen väite kerrostaloasumisen kysynnän merkittävästä kasvusta ei ole riittävän vahva peruste muuttaa Oulun käytäntöjä.

Jos perusteluja kerrostalovaltaisuuden etsitään, ne löytyvät yleisestä maankäytön tehostamistarpeesta ja rakennusliikkeiden edulliseksi kokemista tuotantomuodoista.

Myös tehokkaan kivikaupungin rakentajien ja suunnittelijoiden tulee havaita, että vuosisatainen garden city -ideologia on käyttökelpoinen myös tulevaisuuden Oulussa. Puutarhakaupunki on tehokas malli myös yhdyskuntarakennetta eheyttäessä.

Yleiskaavaehdotuksen selostukseen tulee lisätä selkeä kuvaus yleiskaavan sisältämien maankäyttöratkaisujen perusteista. Metodina analyttisyys ja terve lähdekriittisyys vievät mututasoa luotettavampaan lopputulokseen.

Pientalovaltaisen rakennustavan osuutta ei kaupungissa tule vähentää. Tavoitteena olkoon tasapuolinen ja monimuotoinen asumismuotojen ja paikkojen kirjo.

Kantakaupungin näkökulmasta

Yleiskaavakartta 2 määrittelee alueiden käyttötarkoitukset ja aluevarausten rajat kohtuuttoman tarkasti. Kyseinen menettely on johtanut epätarkoituksenmukaisiin ja perusteettomiin ratkaisuihin. Tämä tarkoittaa sitä, että yleiskaavakartta 2 tulee tutkia ja arvioida erillisessä asiantuntijaryhmässä. Lisäksi on syytä muuttaa yleiskaavakartan 2 status "ohjeellisena noudatettavaksi".

Mielestämme on välttämätöntä, että kaupungissa käydään vuorovaikutteinen, laaja keskustelu yleiskaavaan sisältyvistä kiistanalaisista linjauksista. Esimerkiksi:

- Onko järkevää säilyttää Äimärautio hevosurheilukeskuksena, onko yleiskaavan aikajänteellä syytä tutkia ko. toiminnan siirtyminen esim. Virpiniemeen.
- Hietasaaren toiminnot ovat ajankohtaisia kysymyksiä. Tuleeko Hietasaaren kaupungin puoleinen ranta-alue osoittaa kerrostaloalueeksi.
- Yleiskaavaehdotuksessa kaupan ja liiketoiminnan kaavamääräyksissä esiintyy pintaalamääritteitä. Onko menettelytapa välttämätön, ovatko kyseisten aluevarausten merkintöjen erot koko totuus.
- Yleiskaavaehdotuksessa liitesuunnitelmassa Kemintie ja sen ympäristö on osoitettu tiiviiksi kaupunkialueeksi ja tie bulevardiksi. Ajatus on tuttu pääkaupunkiseudulta, Tampereelta ja Turusta. Sama konsultti esittää samaa ajatusta myös Ouluun. Onko liikenteen huiikkaspäästöjen terveydellisiä vaikutuksia tutkittu, voidaanko asumisviihtyvyyts taata, miten taloudellisten etujen yksinvalta voidaan rajoittaa?

Oulunsalon näkökulmasta

Ohitustie

Oulunsalon erityispiirteenä on lentokenttä ja sen vähitellen laajeneva lentomelualue. Oulunsalon entinen kuntakeskus on asutuksen kehittämisen osalta alueellisesti rajautunut yhä pienemmäksi. Yleiskaavassa lentokentän ja entisen kuntakeskuksen välinen alue on määritelty työssäkäyntialueeksi. Tätä ns. Lentokenttäkaupunkia on kehitettävä tuoman elinvoimaa alueelle ja koko kaupunkiseudulle. Lentokenttäkaupungin kehittäminen puolestaan edellyttää nykyisen lentokentäntien voimakasta kehittämistä. Se tulee merkitä yleiskaavassa tien välityskyvyn lisäämiseksi kaupunkibulevardiksi, jota pitkin sekä lentomatrustajat, että lentokenttäkaupungin työntekijät ja alueen asukkaat voivat liikkua. Tämä luo lentokenttäkaupungille vetovoimaa ja näkyvyyttä. Nykyisen tien kehittäminen eheyttää yhdyskuntarakennetta ja luo joukkoliikenteelle kehitysmahdollisuuksia. Samalla entinen kuntakeskus saa kaupunkimaisuutta täydennysrakentamisen kautta. Oulunsalossa lentokenttä, lentokenttäkaupunki, lentokentäntie, kuntakeskus, elinvoima ja palvelut nivoutuvat voimakkaasti toisiinsa.

Oulunsalon eteläpuolinen ohitustievaraus on uhka kuntakeskuksen elinvoimalle. Kaa-voituksen tulisi kyetä reagoimaan muuttuvaan maailmaan ja erityisesti elinkeinoelämän rakennemuutokseen. 1970-luvulla syntynyt ohitustieajatus ei huomioi luonto- eikä maisema-arvoja. Se ei lisää joukkoliikenteen mahdollisuuksia, eikä tue alueen elinvoimaa. Lisäksi uusi tie on kasvavaa liikennettä ajatellen turha. Voimakkaasti kehitettävä nykyinen tie pystyy turvaamaan vaivattoman pääsyn Oululle tärkeälle lentokentälle. - Ohitustievaraus on poistettava yleiskaavasta.

Oulunsalon osalta kaupunginhallitus antoi 28.9.2013 kokouksessa lausunnon yleiskaavaa ohjaavaan maakuntakaavan. Lausunnossa kaupunginhallitus halusi poistaa ns. Oulunsalon eteläpuolisen tievarauksen. Maakuntakaavaan lausunto ei vaikuttanut, koska haluttiin odottaa Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistumista.

Kaupunginhallitus antoi lausunnon 19.1.2015 kokouksessaan Oulun seudun liikennejärjestelmään. Sen mukaan Oulunsalon eteläpuolinen ohitustievaraus oli poistettava sekä Kempeleenlahden ylitystie oli merkittävä kaavaan. Poliittisten päättäjien ohjauksesta huolimatta muutoksia ei tehty. Niinpä 16.6.2015 kaupunginhallitus päätti laittaa yleiskaavaehdotuksen esityksen mukaisesti nähtäville.

Kempeleenlahden ylitystie

Yleiskaavan yleisen hengen tulisi olla mahdollistava eikä poisrajaava. Sen on uskallettava olla rohkea tulevaisuuden suhteen. Uuden Oulun yleiskaavassa ei voida hyväksyä vain vanhojen suunnitelmien toistamista. Tämän vuoksi yleiskaavaan on merkittävä Kempeleenlahden ylitys. Se voidaan merkitä joko selvitysalueeksi tai tutkittavaksi mahdollisuudeksi. Tärkeintä on, että yhdystien suunnitteluun ja rakentamiseen varaudutaan. Oulunsalon suuralueen asutuksen ainoa laajenemissuunta lentomelualueen johdosta on ja tulee olemaan Hailuodontien suuntainen. Sen vuoksi lahden ylittäminen on tarpeen tutkia ja merkitä varauksena yleiskaavaan.

Salonselkä

Salonselkä ja Papinjärven alue on merkitty Make 3 merkinnällä. Tämän mukaan maa-seutuelinkeinojen ohella aluetta olisi kehitettävä virkistystä ja matkailua ajatellen. Alue on pääasiassa paikallisten maanviljelijöiden omistuksessa. Maataloudessa on sekä metsätaloudella että maa-ainesten ottamisella ollut suuri taloudellinen merkitys. Make 3 tuo vain turhaa byrokratiaa alueen hyödyntämiseen. Lisäksi virkistyskäytön ja matkailun kehittäminen alueella on kyseenalaista. Onhan alue lentomelualue ja soraomonttujen pirstomaa. Alueen virkistyskäyttö on mahdollista Suomen laajoin jokamiehenoikeuksin. Valjakan alueen merkitsemiseen Make 3 puolestaa soveltuu oivallisesti.

Kiimingin näkökulmasta

Yleiskaavaehdotuksessa on Jäälin ohitustien varaus säilytetty entisellä paikallaan. Koillismaahan matkailuyritystenkin kannalta on merkittävää, että liikenne Oulusta Pudasjärvelle ja Kuusamoon on sujuvaa. uusi Jäälin ohitustie sujuvoittaisi liikennettä merkittävästi. Nykyisen Kuusamontien liikenteen sumat syntyvät aina siinä, missä Kuusamontie muuttuu kaksikaistaiseksi. On erittäin tärkeää kiirehtiä tien leventämistä nelikaistaiseksi Ylikiimingintien risteykseen saakka.

Yleiskaavaan Jäälin kohdalle Kuusamontien länsipuolelle on merkitty nykyiset soranotto- ja maa-ainestenottoalueet EO-merkinnällä. Koska yleiskaava ulottuu vuoteen 2050 saakka voisi noita merkintöjä ja ottolupien jatkoa harkita uudelleen.

Kiimingin keskustan ja Jäälin kasvaminen yhteen Kuusamontien suuntaisesti on keskeisten taajama-alueiden osayleiskaavan mukainen laajenemissuunta. Välikylän ja Jäälin välille on yleiskaavassa make-2 -aluetta, jonka sijainti tulee harkita uudelleen.

Jääli on merkitty yleiskaavassa merkinnällä C3. Kaavamerkinnän selityksessä mainitaan mm. se, että suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota kävely- ja pyöräilyympäristön viihtyisyyteen sekä korkeaan laatuun. Jäälistä olisikin syytä saada hyvä kevyen liikenteen väylä, pyöräilyn laatuikävä Koitelinkoskelle, joka on yksi Oulun merkittävimmistä virkistysalueista. Kevyen liikenteen väylä ja sen yhteyteen tehtävä hiihtolatu Jäälistä Koitelinkoskelle muodostaisi luontevan jatkon Oulun suunnasta pyöräileville ja hiihtäville. Kiimingin - Jäälin vesienhoitoyhdistys on teettänyt suunnitelman luontopoluta Jäälistä Koitelinkoskelle. Suunnitelmaa tulee käyttää pohjana jatkosuunnittelulle.

Välimaan jätteenkäsittelyaluemerkintä tulee poistaa. Välimaan kaatopaikka on aikoihin suljettu ja kunnostettu. Alueen käyttö jätteenkäsittelyyn vaarantaisi lähellä olevien natura-alueiden suojelliset arvot. Alue sijaitsee myös Naturaan kuuluvan Kiiminkijoen valuma-alueella. Jätteenkäsittelyalueen sijoittuminen Välimalle aiheuttaisi myös merkittäviä liikenteellisiä ongelmia.

Yleiskaavatyön tässä vaiheessa on välttämätöntä, että jätteiden käsittelyn kokonaisratkaisu kyetään määrittelemään. Lisäksi kaavan laatijoiden tulee osoittaa tulevaisuuden tarpeet tyydyttävä ratkaisu, joka on optimaalinen paitsi teknistaloudelliselta mutta myös ympäristövaikutusten kannalta. Lisäksi uusien jätteenkäsittelyalueiden sijaan tulee pannaostaa lajitteluun ja kierrätykseen.

Haukiputaan näkökulmasta

Uuden Oulun yleiskaavan tulisi tarkastella aluetta kokonaisuutena ja eheyttää rakennetta ydinkeskustan ja vanhojen kuntakeskusten välillä. Yleiskaava voisi siten mahdollistaa alueen kehittymisen ekologiseksi, eheäksi ja hyväksi julkisen liikenteen ja pyörätieverkoston alueeksi, emokaupunki - tytärikaupunki -mallin mukaisesti. Yleiskaavan linjausten tulisi olla maanomistuksista riippumattomia. Yleiskaavaehdotuksen liitteen 5 mukaan Haukiputaan ja Pateniemen välistä aluetta ei kehitetä kaavoituksen keinoin vuoteen 2050 ulottuvalla suunnittelukaudella. Aluelle on selkeää rakentamispainetta, mikä on nähtävissä suunnittelutarvehakemusten määrässä. Hakemuksia ei ole hyväksytty perusteena haitta myöhemmälle kaavoitukselle.

Kellon osayleiskaavan laatiminen on lopetettu. Alueen osayleiskaavat tulisi saattaa pikaisesti ajan tasalla ja siten mahdollistaa asemakaavoitus. Oulun kaupungin maapoliittisten linjausten mukaan aluetta voitaisiin kehittää myös maankäyttösopimusten keinoin. Käsityksemme mukaan sekä yksityisen että kunnallisen edun mukaista on saada rakentaminen käyntiin mahdollisimman nopeasti.

Oulun kaupungin selkeä vetovoima on meressä ja joissa. Rantojen rakentamista tulisi mahdollistaa ja loma-asuntojen muuttamista vakituiseen asuinkäyttöön edistää. Tämä on myös hallitusohjelman tavoitteiden mukaista.

Lisäksi edellytämme, että yleiskaavakartan ja liitekarttojen yhdenmukaisuus tarkistetaan. Esim. Haukiputaalla liitekartan ja yleiskaavakartan teollisuusaluemerkinnät poikkeavat toisistaan Laitakarin ja Ukonkaivoksen alueilla. Kiimingin ja Haukiputaan Jokikylän väliselle alueelle laaditaan parhaillaan osayleiskaavoja. Suunnittelun alueen rajausta puuttuu yleiskaavakartasta.

Ylikiimingin näkökulmasta

Yleiskaavaehdotukseen on merkitty kyläalueet (at). Maankäytön suunnittelu tulee saattaa vireille kyseisillä kyläalueilla. Riittävien suunnitteluresurssien takaamiseksi asemakaavoitusta tulee kehittää maanomistajalähtöiseksi poliittisessa ohjauksessa.

Madekosken näkökulmasta

Oulujoen osayleiskaavan edellyttämää maankäytön suunnittelua ja asemakaavoitusta ei ole käytännössä aloitettu. On erittäin tärkeää koko jokivarrelle, että suunnittelua pääteään edistää ja jouduttaa. Käsitksemme mukaan sekä yksityisen että kunnallisen edun mukaista on saada rakentaminen käyntiin mahdollisimman nopeasti.

Muuta huomioitavaa

Lähtökohtana on, että Oulu tekee yleiskaavan yhteistyössä maakunnan kanssa. Kaavoitustyössä tulee huolehtia, että nämä kaksi suunnittelumuotoa etenevät vuorovaikutteisesti, toinen toiseensa vaikuttaen.

Yleiskaavassa maa-ainesten hyödyntämisalueet on osoitettu. Tähän liittyen harjualueiden maankäyttösuunnitelmien tarkistaminen on ajankohtaista ja välttämätöntä.

Yleiskaavatyössä tulee varmistaa, ettei metsä- ja peltoalueita perusteettomasti pirstota. Elinkeinojen tulevaisuus tulee taata.

Mielestämme aluevarausten sisältämät rakentamismäärien tehokkuusluvut ja rakentamisen ajoituksen määrittelyt eivät kuulu yleiskaavoitukseen.

VASTINE:

Tiivistäminen

Yleiskaavaehdotus perustuu monipuoliseen tietoaaineistoon, selvityksiin ja vaikutustenarviointiin. Laaditut selvitykset ja vaikutustenarviointi tukevat yleiskaavaehdotuksen ratkaisuja myös ilmaston näkökulmasta. Yleiskaavan tulee perustua riittäviin selvityksiin, jota lain mukaan arvioi ELY-keskus. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen mukaan yleiskaavatyön yhteydessä laaditut selvitykset ovat riittäviä ja ratkaisut perusteltuja.

Asukkaiden elintason, henkilökohtaisiin valintoihin ja kulutuskäyttäytymiseen ei yleiskaavalla voida vaikuttaa. Muita merkittäviä hiilijalanjälkeen vaikuttavia tekijöitä ovat mm. kaukolämmön tuotantotapa sekä ajoneuvoteknologiset ja talotekniset ratkaisut, joihin yleiskaavalla ei myöskään vaikuteta. Yleiskaavan ilmastovaikutukset ovat ensisijaisesti liikenteellisiä, joita on tutkittu laaditussa Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa. Toimintojen sijoittelulla voidaan vaikuttaa liikenteen määrään ja kulkumuotojakaumaan ja siten liikenteen päästövaihtokutuksiin.

Muoto ja sitovuus

Uuden Oulun yleiskaavan on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain sekä -asetuksen mukaisesti ja ympäristöministeriön ohjeen mukaisia yleiskaavamerkintöjä käyttäen ja soveltaen. Lain mukaan yleiskaavassa esitetään tavoitellun kehityksen periaatteet ja osoitetaan tarpeelliset alueet yksityiskohtaisen kaavoituksen ja muun suunnittelun perustaksi. Uuden Oulun yleiskaavan kaavakartta 2 on monessa suhteessa joustavampi kuin voimassa oleva Oulun yleiskaava 2020. Yleiskaavan aluevaraukset asumisen, teollisuuden, työpaikkojen ja kaupan osalta ovat ennustettua tarvetta suuremmat. Mitoituksella varaudutaan erilaisiin tulevaisuuden kehityskulkuihin. Yksityiskohdat ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa.

Asuminen

Yleiskaavaselostuksessa on kuvattu perusteet yleiskaavaratkaisuille. Asuntotuotannon osalta yleiskaavan tavoitteena on monipuolisuus. Asuinaluevarausten toteuttamistapa ratkaistaan asemakaavoissa.

Kantakaupunki

Yleiskaavan laatimista on ohjannut Oulun kaupungin asiantuntijoista koottu asiantuntijaryhmä. Lisäksi laatimisvaiheessa on ollut laajaa vuorovaikutusta eri tahojen kanssa.

Yleiskaava ei estä hevosurheilukeskuksen siirtämistä esim. Virpiniemeen.

Yleiskaava mahdollistaa asuinalueen sijoittamisen Hietasaaren kaupungin puoleiselle rannalle. Alueella voimassa olevassa yleiskaavassa esitetty matkailualueen varaus (RM) on muutettu asuinalueeksi. Asia tutkitaan tarkemmin asemakaavoituksessa.

Kaupun pinta-alarajoitukset perustuvat maankäyttö- ja rakennuslakiin sekä Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavaan.

Kemintien bulevardisointi sisältyi ensimmäisen kerran kaupungin omana työnä laadittuun Oulun keskeisen kaupunkialueen täydennysrakentamisselvitykseen vuodelta 2011. Konsultin laatimat havainnekuvat ovat yleiskaavaehdotuksen kehittämisidean havainnollistamista. Jatko-suunnittelussa tulee tutkia hiukkaspäästöjen vaikutuksia ja kiinnittää huomioita asumisviihtyyteen. Kemintien ympäristö on lähes täysin kaupungin maata, jolloin kehittäminen on kuntataloudellisesti edullista.

Oulunsalo

Oulunsalossa on voimassa Keskeisten alueiden yleiskaava 2030. Tuo voimaan jäävä yleiskaava mahdollistaa Oulunsalon entisen kuntakeskuksen ja Lentokentäntien ympäristön kehittämisen muistutuksessa esitetyllä tavalla. Oulun kaupunki on laatinut Oulunsalon taajamarakenteen kehittämisen esiselvityksen (2015), jossa on tutkittu keskuksen kehittämismahdollisuuksia. Keskuksen ja Lentokenttäkaupungin jatkokehittäminen tapahtuu asemakaavoituksella.

Liikenneyhteyksiä lentoasemalla on tutkittu Oulun seudunliikennejärjestelmäsuunnitelmassa ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa. Liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaan lentokentän liikenneyhteyksiä kehitetään ensisijaisesti Lentokentäntiellä, mutta pitkällä aikavälillä on tarpeen varautua myös taajaman eteläpuoliseen ohitustiehen. Lentokentäntie ja suunniteltu ohitustie ovat yleisiä teitä, joista vastaa valtio. Valtion teiden kehittämisestä vastaava viranomaisnäkemyksenä näkee ohitustien tarpeelliseksi, joten se tulee myös yleiskaavaan merkitä. Oulunsalossa jää voimaan ajantasaiseksi todettu Oulunsalon Keskeisten alueiden yleiskaava 2030, jossa eteläisen ohitustien tievaraus on jo osoitettu.

Liikennejärjestelmäsuunnitelmassa tai Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa ei ole esitetty tieyhteyttä Oritkarista Kempeleenlahden yli lentoasemalle. Kempeleenlahden ylittävälle tielle ei ole perusteita laadittujen selvitysten perusteella. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen mukaan laaditut selvitykset ovat riittäviä. Yleiskaavaehdotuksessa on liikennejärjestelmäsuunnitelmaan tukeutuen esitetty myös pitkän aikavälin varaus pikaraitiotielle matkakeskuksen ja lentoaseman välille, minkä toteutuminen edellyttäisi runsasta täydennysrakentamista Limingantien ympäristössä sekä Kaakkurin ja lentoaseman välillä.

Salonselän alue on Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa virkistysaluetta. Yleiskaavan tulee noudattaa maakuntakaavaa. Maa- ja metsätalouselinkeinojen harjoittaminen on jatkossakin alueella mahdollista. Maa-ainestenotto alueella on mahdollista laaditun yleissuunnitelman mukaisesti. Maa-ainesten ottoa ohjaa maa-ainelaki.

Kiiminki

Yleiskaavaehdotuksessa on Kuusamontie esitetty moottoriliikennetienä Pohjantieltä Ylikiimintien risteykseen saakka ja nelikaistaisen tien jatkamiseen on varauduttu sen koillisimmalla osuudella merkinnällä merkittävästi parannettava tie. Kuusamontien kehittämisestä vastaa valtio.

Yleiskaavaehdotuksessa esitetyt Kuusamontien länsipuoliset EO-alueet ovat nykyisen yleissuunnitelman mukaiset. Alue on vielä pitkään seudullisesti merkittävä maa- ja kiviaineshuollon alue. Yleiskaavamerkinnot mahdollistavat myös alueen monipuolisen jälkikäytön suunnittelun, kun ottotoiminta alueella lakkaa. Alueen jälkikäyttö on yksityiskohtaista suunnittelua, joka tulee tehdä myöhemmin, nykyisen toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisessa vaiheessa.

Jäälin ja Kiimingin keskustan välisellä alueella jää voimaan vuonna 2014 lainvoiman saanut Kiimingin Keskeisten taajama-alueiden osayleiskaava 2030. Välikylän ja Jäälin välinen alue on osoitettu kaavakartalla 2 pääosin pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi.

Seudullisesta jätteenkäsittelyalueesta on laadittu Pohjois-Pohjanmaan liiton johdolla asiantuntijaselvitys vuonna 2014. Selvityksen mukaan Ruskon rinnalla toimivan materiaalikeskuksen sijoituspaikaksi sopisi Punaisenladonkangas, Saviharju tai Välimaa. Oulun kaupungin aiempien päätösten mukaisesti Punaisenladonkangas on poissuljettu. Asia on ratkaistu Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan 2. vaihemaakuntakaavassa osoittamalla sijoituspaikaksi Välimaa. Uuden Oulun yleiskaavan ratkaisu on sama, eli yleiskaavaehdotuksessa on jätteenkäsittelyalueiksi (ej) merkitty Rusko ja Välimaa.

Haukipudas

Alueet Haukiputaan keskuksesta kohti Oulun keskustaa ovat kaikki kaupunkikehittämisyöhykettä 4, laajentumisvyöhyke. Näitä alueita on tarkoitus kehittää ensisijaisesti asemakaavoitettavina alueina. Selostuksen liitekarttaa 6 tarkistetaan Kellon osalta.

Merellisyys on yksi yleiskaavan teema. Rantojen hyödyntäminen on paitsi asumista rantavyöhykkeellä, myös mm. virkistystä ja matkailua. Yleiskaavassa uutta rannan tuntumaan sijoitettavaa rakentamista on osoitettu mm. Kellon Kiviniemeen, Oulunsaloon Kempeleenlahden rannalle, Toppilansalmen ympäristöön sekä Pateniemeen. Esimerkiksi Kiiminkijoen varrella tullaan rakennuspaikkakohtaisilla osayleiskaavoilla ohjamaan rakentamista sekä kyläalueilla että muilla ranta-alueilla. Mahdollisuudet loma-asuntojen muuttamiseen pysyvään asumiseen tutkitaan tätä yleiskaavaa tarkemmassa suunnittelussa.

Yleiskaavaehdotuksessa on kaavakartalla 1 osoitettu teollisuusalueen (T) ja työpaikka-alueen (TP) kohdemerkinnöillä Oulun työpaikat 2013 -selvitykseen perustuen alueellisesti merkittävimmät teollisuus- ja työpaikka-alueet. Laitakari ja Ukonkaivos eivät selvityksessä ole tällaisia alueita. Selostuksen liitekartoilla esitetään kukin teema kaavakarttaa tarkemmin tai laajemmin. Laitakarin alueella jää voimaan Martinniemen osayleiskaava. Ukonkaivoksen alueella Haukiputaan Kirkonkylän osayleiskaava 2020 ja alue on myös asemakaava-alueita. Alueiden kehittäminen ratkaistaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Yleiskaavakartalla ei ole mahdollista osoittaa vireillä olevien yleiskaavojen rajauksia, vaan ne on osoitettu selostuksen liitekartalla 1. Voimaan tullessaan kyseiset yleiskaavat korvaavat aikanaan Uuden Oulun yleiskaavan alueellaan.

Ylikiiminki

Uuden Oulun yleiskaavan kaavakartalla 1 on osoitettu kylät merkinnällä at. Yleiskaavaehdotuksen kaavakartalla 1 on maaseutukehittämisyöhykemerkinneillä make-1 osoitettu ne kyläalueet, joilla on joko voimassa tai vireillä rakennuspaikkakohtainen osayleiskaava. Kaikilla kylillä ei ole niin merkittävää suunnittelutarvetta, että niille olisi tarvetta laatia osayleiskaavat.

Ylikiiminkiin on laadittu Kiiminkijokivarren osayleiskaava (2011), jossa alueen maankäyttö on ratkaistu. Yleiskaava on ajantasainen ja jää voimaan Uuden Oulun yleiskaavan saatua lainvoiman.

Madekoski

Oulujokivarren osayleiskaavassa on koko Madekoski osoitettu asemakaavoitettavaksi alueeksi. Madekosken länsiosan alueella on vireillä asemakaava, joka kattaa noin puolet Oulujokivarren osayleiskaavan asemakaavoitettavaksi tarkoitettua alueesta Madekoskella. Yleiskaavalla ei ratkaista asemakaavoituksen vaiheistusta.

Muuta

Uuden Oulun yleiskaava on laadittu yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan liiton kanssa. Yhteistyötä on tehty myös mm. Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaa ja erilaisia selvityksiä laadittaessa.

Yleiskaavassa on osoitettu vain seudullisesti merkittävät maa- ja kallioainestenottoalueet merkinnällä EO. Ne pohjautuvat alueille laadittuihin yleissuunnitelmiin.

Kaupunkirakenteen tiivistäminen säästää metsiä ja peltoja tuotantokäyttöön. Yleiskaava on yleispiirteinen suunnitelma. Yksityiskohdat ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa, kuten asemakaavoissa, tiesuunnitelmissa ja reittisuunnitelmissa.

Yleiskaavaehdotuksessa on annettu kaupunkikehittämisyöhykkeille ohjeellisia tehokkuuslukuja. Vaikutustenarvioinnissa on kiinnitetty huomiota riittävään tehokkuuteen tiivistettävillä alueilla, jotta saavutetaan tietty palvelutaso. Yleiskaavassa on osoitettu yhdyskuntarakenteen laajentamisen pitkän aikavälin vaiheistus. Asemakaavojen vaiheistus ratkaistaan Oulussa joka toinen vuosi päivitettävässä maankäytön toteuttamishjelmassa (MATO). Uusin maankäytön toteuttamishjelma on laadittu vuosille 2016-2020 ja se on parhaillaan hyväksymiskäsittelyssä.

Kiinteistö Oy Alakortes / Airio Heikki, Kiinteistö Oy Lekatie 6 / Airio Heikki, Pyörä-Suvala Oy / Suvala Veikko ja Joutsen Media Oy / Huihuri Sauli

kirjoittavat 4.9.2015:

Vaatimukset

1. Ensisijaisesti muistutuksen tekijät vaativat Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksen Karjasillan kaupunginosan kortteleiden 48, 50, 51 ja 52 alueen uudelleen tarkastelua ja kaavamerkintöjen yhdenmukaistamista siten, että kaikkien näiden kortteleiden kaavamerkinnot tulisi olla P-ak.
2. Toissijaisesti muistutuksen tekijät vaativat, että uuden Oulun yleiskaavaehdotuksen Karjasillan kaupunginosan korttelin 51 kaavamerkintä tulisi olla P-ak koko korttelin osalta.

Perusteet

1. Korttelit 48,50,51 ja 52

Yleiskaavaehdotuksessa kortteli 50 ja osa korttelista 51 on merkitty P-ak-alueeksi, jolle asuinrakentaminen on mahdollista. Sen sijaan korttelit 48, 52 ja osa korttelista 51 on merkitty P-1-alueeksi, jolle asuinrakentaminen ei ole mahdollista.

Yhdenvertainen kohtelu

Kortteleiden 48, 50, 51 ja 52 kiinteistöjen omistajia tai vuokralaisia ei kohdella yhdenvertaisesti yleiskaavaehdotuksessa, koska osaan kortteleista (kortteli 50 ja osa korttelista 51) annetaan muita merkittävästi arvokkaampi käyttötarkoitus/tehokkuus.

Perustuslain 6 §:n ja hallintolain 6 §:n perusteella viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti. Yhdenvertaisen kohtelun vaatimus on voimassa myös kaavoituksessa. Jotta yhdenvertainen kohtelu toteutuisi, tulisi alue merkitä samalla kaavamerkinnällä kaikkien kortteleiden (48, 50, 51 ja 52) osalta.

Alueen jakaminen yleiskaavassa

Yleiskaavaehdotus jakaisi kortteleista 48, 50, 51 ja 52 muodostuvan alueen käyttötarkoitukseltaan erilaisiin alueisiin. Mikäli kyseinen alue jaetaan käyttötarkoitukseltaan erilaisiin alueisiin, aluetta ei voida kehittää tarkoituksenmukaisesti järkevällä tavalla.

Konsultin tekemissä käyttösuunnitelmaluonnoksissa ns. sekakorttelirakennetta ei ole todettu toimivaksi. Luonnosten laadintaa ohjasi Oulun kaupungin asemakaavaosasto. Myös yleiskaavaosasto oli näistä luonnoksista tietoisia.

Kaupallisen selvityksen virheelliset johtopäätökset

Lekatien ympäristön kaupallistoiminnallisen tarkasteluraportin 4.9.2012 kohdan 3.2.3 ja muistutuksen tekijöiden mukaan asuminen soveltuu koko alueelle hyvin. Yleiskaavaehdotuksessa tälle ei ole annettu sille kuuluvaa painoarvoa. Muistutuksen tekijät katsovat, että kaupallisessa selvityksessä tehdyt johtopäätökset ovat olleet virheellisiä.

Muistutuksen tekijät ovat yksimielisesti sillä kannalla, että asumisen lisääminen on järkevin tapa kehittää koko alueen toimintaa. Se on myös linjassa kaupungin omien selvitysten kanssa mm. radanvarren kehittämisestä.

Yleiskaavan tarkoitus

MRL 35 §:n 1 momentin mukaan yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteensovittaminen. Yhden korttelin kokonaan ja toisen korttelin osaksi määrittäminen erikseen erilaisella kaavamerkinnällä ei ole MRL 35 §:n mukaista yleispiirteistä ohjaamista ja yhteensovittamista.

Turvallinen elinympäristö

Yleiskaavaehdotuksen korttelin 50:n ja osan korttelista 51 kaavamerkintä (P-ak) mahdollistaa alueelle yhden alueen, jossa on pääasiassa asumista ja muu alue jää pienteollisuuden ja kaupan toiminnoille. Mikäli yleiskaava laadittaisiin kaavaehdotuksen mukaisesti, asuinalueiden ympäristössä tulisi olemaan huomattavasti mm. raskasta liikennettä, mikä vähentäisi alueen asukkaiden turvallisuutta.

Siten yleiskaavaehdotuksessa ei ole otettu huomioon näiden kortteleiden osalta MRL 39 §:n 5-kohdan mukaisia mahdollisuuksia turvalliseen elinympäristöön.

Alueen uudelleenarviointi

Edellä mainittujen seikkojen perusteella koko kortteleiden 48, 50, 51 ja 52 muodostama alue tulee arvioida ja tarkastella kokonaisuutena uudestaan. Tämä on alueen kokonaisuuden kannalta välttämätöntä hyvän lopputuloksen saavuttamiseksi.

2. Kortteli 51

Yhdenvertaisuus

Korttelin 51 tonttien omistajia tai vuokralaisia ei kohdella yhdenvertaisesti yleiskaavaehdotuksessa, sillä osaan tonteista (tontit 8 ja 10) annetaan muita merkittävästi vähäarvoisempi käyttötarkoitus/tehokkuus.

Mikäli kortteli jaettaisiin kuten yleiskaavaehdotuksessa on ehdotettu, asuinrakentamisen sijoittaminen tonteille 8 ja 10 ei olisi mahdollista, koska tontit 8 ja 10 kuuluvat kokonaan yleiskaavaehdotuksessa P-1-alueeseen. Sen sijaan saman korttelin tonteille 4, 11 ja 12 asuinrakentaminen olisi mahdollista. Siten korttelin 51 jakaminen kahteen eri kaava-alueeseen (P-1 ja P-ak) kohtelee korttelin 51 tonttien omistajia tai vuokralaisia eriarvoisesti.

Menettely on selvästi kaavoituksessa noudatettavan yhdenvertaisuusperiaatteen vastaista, sillä menettelyyn tai korttelin 51 tontteihin ei liity sellaisia seikkoja, joiden perusteella yhdenvertaisuusperiaatteesta voitaisiin poiketa.

Toimimattomat alueet

Korttelin 51 jakaminen kaavamääräyksillä kahteen käyttötarkoitukseltaan erilaiseen alueeseen ei mahdollista toimivaa asuinrakentamista eikä yksityisten palvelujen tai hallinnon sijoittamista korttelin 51 alueelle.

Mikäli kortteli 51 jaettaisiin kahteen eri kaava-alueeseen (P-1 ja P-ak) yleiskaavaehdotuksen mukaisesti johtaisi tämä siihen, että tonteille 4, 11 ja 12 muodostuvat P-ak-alueet ja mahdollisesti niille muodostettavat uudet tontit muodostuisivat hyvin pieniksi. Alueet ja mahdolliset uudet tontit olisivat niin kapeita ja ahtaita, että turvallinen ja toimiva asuinrakentaminen ei olisi mahdollista näille alueille. Huomattavaa olisi, että esimerkiksi asuinrakennuksille ei olisi mahdollista rakentaa piha-alueita, jotka lisäisivät asuinrakennusten viihtyvyyttä ja turvallisuutta huomattavasti.

Vastaavasti tonteille 4,11 ja 12 muodostuvat P-1-alueet muodostuisivat myös hyvin pieniksi eikä tonttien käyttötarkoituksen jakamisella mahdollistettaisi myöskään toimivaa yksityisten palveluiden tai hallinnon sijoittamista näille tonteille.

Tonttien 4, 11 ja 12 käyttötarkoituksen jakaminen

Mikäli yleiskaavaehdotus toteutettaisiin sellaisenaan, jakaisi tämä olemassa olevat korttelit 51 tontit 4, 11 ja 12 käyttötarkoituksen osalta erilaisiin alueisiin. Tämä aiheuttaisi tonttien 4, 11 ja 12 omistajille tai vuokralaisille kohtuutonta haittaa, sillä tonttien käyttäminen ja kehittäminen vaikeutuisi huomattavasti tonttien jakautuessa eri käyttötarkoituksen mukaisiin alueisiin.

Tonttien jakaminen käyttötarkoitukseltaan erilaisiin alueisiin ei ole myöskään MRL 35 §:n mukaista yleispiirteisistä ohjaamista ja yhteensovittamista eikä se ole muutoinkaan tarkoituksenmukaista ajatellen tonttien käyttöä tulevaisuudessa.

VASTINE:

Korttelit 48, 50, 51 ja 52 ovat osa Karjasillan palvelujen ja kaupan aluetta, jota yleiskaavan mukaan kehitetään sellaisena edelleenkin. Perinteinen pienteollisuus on jo pääosin poistunutkin alueelta ja korvautunut palveluilla ja kaupalla. Yleiskaavamerkintä P-1 (Palvelujen, hallinnon ja kaupan alue) määrittelee koko alueen pääkäyttötarkoituksen. Lisäksi alue on osoitettu

yhdeksi seudullisesti merkittävistä vähittäiskaupan suuryksiköiden kehittämisalueista (kma). Nämä merkinnät ovat yhteisiä ja samanlaisia kaikille kortteleille. Merkinnät siis määrittelevät pääkäyttötarkoituksen, jonka lisäksi alueilla voi olla muitakin niille soveltuvia toimintoja. Kullakin alueella muiden toimintojen laatu ja määrä selvitetään erikseen asemakaavoitusvaiheessa. Tämä muu toiminta voi olla jollakin alueella asumista ja toisella esim. teollisuutta.

Yleiskaavan mukaan alueella voi siis olla asumistakin. Sen luontevin sijainti lähellä Höyhtyän kaupunginosakeskusta ja sen palveluita on osoitettu erillisellä P-ak merkinnällä. Eli Lekatin varsi on nostettu esille asumiseen parhaiten soveltuvana osana. Vyöhyke jatkuu myös Joutsentien pohjoispuolelle. Tällöin myös mahdolliset rautatiemelu- ja tärinähaitat vältetään.

Yhdenvertaisuus toteutuu siis koko alueen pääkäyttötarkoituksessa sekä asumisen parhaiten sopivan vyöhykkeen rajaamisessa. Yleiskaavaratkaisu, jossa asumista ei erikseen osoiteta alueen länsiosaan, on alueen sijainnista ja olosuhteista johtuva ratkaisu, eikä siten ole vastoin yhdenvertaisuuden periaatetta.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Kinnunen Anni ja Seilonen Riku

kirjoittavat 07.09.2015:

Kaavoituksesta ja sen ristiriidoista

RKY-alue:

Museoviraston kansallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen inventoinnissa Hietasaaren RKY-alueen rajoja ei kunnioiteta uudessa yleiskaavassa. RKY-inventointi valmistui vuonna 2009, ja Ympäristöministeriön ohjeiden mukaan sitä tulisi hyödyntää kaavoituksessa välittömästi.

Valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen oikeudellinen asema perustuu valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden oikeusvaikutuksiin, joista säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL).

”MRL:n 24 §:n 1 momentin mukaan valtion viranomaisten tulee toiminnassaan ottaa huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, edistää niiden toteuttamista ja arvioida toimenpiteidensä vaikutuksia aluerakenteen ja alueiden käytön kannalta.

MRL 24 §:n 2 momentin mukaan maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista.”

On ikävä huomata, että matkailupalvelujen laajennettu alue kulkee yhä keskeltä RKY-alueelta. Edellisessä yleiskaavaehdotuksen vastinepalautteessa mainittiin, että RKY-alueelta ja RM-alueelta on mahdollista kehittää rinnakkain yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Miten se onnistuu, jos asemakaavaehdotuksen hyväksyvän yleiskaavan ja tullessa voimaan mahdollisine huvipuistoinen RKY-alueen rajoja siirretään? Tämä menettely käy ilmi Hietasaaren asemakaavaehdotuksestakin.

Uusi yleiskaava rikkoo Hietasaaren inventoidun RKY-alueen rajat. Matkailupalvelujen kohdistaminen RKY-alueelle on epäsovivaa ja myös ristiriidassa RKY-alueen määritelmän kanssa.

Hietasaaren pysyvä asutus

Onko kaavoitusmuutoksissanne mielestänne huomioitu tarpeeksi Hietasaaren vanhan huvila-alueen pysyvät, ympäri vuoden asutut kotitaloudet? Sopivatko kaavamuutokset mielestänne asuinalueelle?

Koska Hietasaassa on yhdistysten huviloiden lisäksi asukkaita, ja alueella sijaitsee myös lastenkoti, koemme näin suurien muutoksen alueelle salliva yleiskaavan olevan ristiriidassa pysyvien asukkaiden hyvinvointia ja asumisrauhaa suojaavien lakien kanssa.

Kysymmekin, pitäisikö asutusten läheisyyteen kaavoittaa EV-alue ja pitäisikö RM-alueen raja kulkea kauempaa, ettei asuminen ja toimintamme häiriintyisi? Mahdollista olisi myös siirtää RM-alue paikalle, johon nyt palstaviljelyalueita ollaan nyt siirtämässä. Näin turvattaisiin Hietasaaren asukkaiden ja yhdistysten toiminta.

Palstojen tämänhetkinen sijoituspaikka palloiluhallin molemmin puolin takaa alueen asukkaille elinkelpoisen ympäristön, joka RM-alueen myötä muuttuu metelin, liikenteen ja valtaviin parkkialueiden myötä hankalaksi. Muutossuunnitelmien alueella asuu pysyvästi useita perheitä, jotka ylläpitävät vanhoja suojeltuja rakennuksia.

Lopuksi

Hietasaaren luonnontilaista ja monimuotoista luontoa ei näe usein kaupunkialueella. Jos Hietasaari muutetaan parkkipaikoilla ja huvipuistolla (kuten Hietasaaren asemakaavaluonnos ja Uuden Oulun yleiskaavaluonnosten yhteneväisyydet antavat ymmärtää) on tämä mahdollisuus viety Oulussa asuivilta. Matkailun ja liiketoiminnan kehitys on mielestämme tervetullutta, kun se tapahtuu aluetta koskevien säädösten puitteissa, häiritsemättä alueen asukkaita ja luontoa.

Kaavamuutoksella tehdään historialliselle alueelle muutoksia, jotka vaikuttavat useita vuosikymmeniä eteenpäin alueen maisemaan, kasvillisuuteen, historiaan ja rakennuskantaan. Vastaavanlaista luontoa alueelle ei saada takaisin.

Mielestämme Uuden Oulun asemakaavan luonnos ei täytä Hietasaaren matkailupalvelualueen osalta maan rakennuslain 39:n pykälän kohtia 7 ja 8, varsinkin kun kyseessä on Oulun kaupunkialueella sijaitseva ainutlaatuinen luonto ja historiallinen RKY-alue.

Vastine:

Museovirasto kuvaa Hietasaaren RKY-aluetta mm. seuraavasti: "Oulun kaupungin edustalla oleva Hietasaaren vehmas huvila-alue on merkittävä ja varhainen esimerkki kaupunkien lähi-alueille 1800-luvulla syntyneestä huvilakulttuurista. Alue muodostuu Hietasaaresta, Mustasaaresta, Toppilansaaresta ja useista pikkusaarista ja se kuuluu alavaan Oulujoen suistomuodotumaan. Huvilarakennukset ovat keskittyneet Hietasaaren keski- ja itäosiin, Puomitien ja Vaaskiventien varsille sekä nuorempi huvila-alue kapean Mustasalmen rannoille. Huvila-alueen ominaispiirteisiin kuuluvat vehmas puusto, rehevät puutarhat ja sorapintaiset tiet. Hietasaari on ollut 1900-luvun alusta alkaen huomattava kaupunkilaisten julkinen tila ja virkistysalue, jonka yleiset alueet ovat puistomaisesti hoidettuja."

Yleiskaavassa esitetyt aluevaraukset eivät edellytä yhdenkään huvilan purkamista tai niiden pihiiriin tai puuston tuhoamista. Raakkulanrantaan osoitettu uusi kerrostalovaltainen alue ei ulotu lainkaan RKY-alueelle. Museoviranomainen ei ole huomauttanut aluevarauksista lausunnossaan.

Voimassa olevaan yleiskaavaan verrattuna Hietasaareen esitetyt aluevaraukset ovat muuttuneet seuraavasti: Raakkulanrannassa ollut matkailupalvelujen alue on muutettu kerrostalovaltaiseksi asuntoalueeksi (AK) ja vastaavasti Holstinsalmentien varrella jo ollut matkailupalvelujen aluetta (RM) on laajennettu sisällyttäen siihen mm. Pohton koulutuskeskuksen alue. Vaaskiventien eteläpuolelle on varattu kaupunkiviljely/siirtolapuutarha-alue (V ja RP). Yhteisöjen käyttöön varattua kulttuurihistorialliselta ympäristöltään merkittävää loma-asuntoaluetta (RA-1/s) on laajennettu eteläosasta niin, että kaikki jäljellä olevat huvilat sisältyvät nyt alueeseen. Holstinsalmentien varrelle esitetty RA-1/s – alueen muuttaminen pieneltä osin RM-alueeksi mahdollistaa huviloiden käyttämisen myös matkailupalveluihin eikä edellytä niiden purkamista. Muistutuksessa esitetty matkailupalveluiden siirtäminen saaren eteläosaan Vaaskiventien varteen hajottaisi toiminnat laajalle alueelle, lisäksi liikenteen määrää ja häiritsisi luonnontilaisena säilytettävän virkistysalueen rauhaa.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Kivarin perikunnan puolesta Kivari Jouni, Virpiniemi Golf Oy:n / Virpiniemi Golf Club ry:n puolesta Hirvisalo Kalle kirjoittavat 7.9.2015:

Me allekirjoittaneet esitämme muistutuksena Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksen liikenneyhteyksien järjestämiseen välillä Virpiniementie- Kellon väylä seuraavaa:

Yleiskaavaehdotuksesta on poistettu aiemmin suunnitelmissa ollut oikaiseva tieyhteys Virpiniementien ja Kellonväylän välillä. Mielestämme tämä tieyhteys on erittäin tarpeellinen ja tulisi rakentaa pikimmiten mm. seuraavista syistä:

- Liikennemäärät ovat kasvaneet Virpiniemen alueelta ja Kellon Kiviniemen taajamasta Oulun keskustan suuntaan viime vuosina voimakkaasti ja ne ovat edelleen kasvussa. Ko. yhteys sujuvoittaisi liikennettä merkittävästi. On huomattava, että hyvät liikenneyhteydet Virpiniemeen ovat alueen kehittymisen kannalta ensiarvoisen tärkeitä.
- Kellon liikekeskuksen kohdalla Kiviniementien ja Kellonkaupantien/Kellon kylätien risteyksessä liikenne puuroutuu edellä mainitusta kasvavasta liikenteestä, kauppojen asiakkaiden ja koulukeskuksen sekä päiväkodin liikenteestä.
- Koululaiset joutuvat ylittämään Kiviniementien päivittäin koulumatkallaan yhtä aikaa vilkkaan autoliikenteen kanssa. Vaikka tien ylityskohtiin on rakennettu suojatiet, eivät ne välttämättä anna tien ylittäjille riittävää turvaa. Töyssyjenkin teho vaimenee talvisin, kun tiet jäätyvät.

VASTINE:

Yleiskaavaehdotuksen tieliikenneverkko pohjautuu Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaan 2030. Liikennejärjestelmäsuunnitelmassa ei ole esitetty uutta tieyhteyttä välille Kellonväylä-Virpiniementie, sen sijaan Virpiniementielle on osoitettu oikaisu välille Hälintie-Hätälänperän mutka. Tämä oikaisu osoitetaan sekä kaavakartalla 1 että yleiskaavan liitekartalla 10, Tie- ja pääkatuverkko. Virpiniementien liikenneturvallisuuden parantamiseen on kohdistettava alkuvaiheessa muita, nopeammin toteutettavia toimenpiteitä.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Kivarin veljesten puolesta Kivari Juha

kirjoittaa 7.9.2015:

Me allekirjoittaneet esitämme muistutuksena Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksen liikenneyhteyksien järjestämiseen välillä Virpiniementie- Kellonväylä seuraavaa:

Yleiskaavaehdotuksesta on poistettu aiemmin suunnitelmissa ollut oikaiseva tieyhteys Virpiniementien ja Kellonväylän välillä. Mielestämme tämä tieyhteys on erittäin tarpeellinen ja se tulisi rakentaa pikimmiten mm. seuraavista syistä:

- Liikennemäärät ovat kasvaneet Virpiniemen alueella ja Kellon Kiviniemen taajamasta Oulun keskustan suuntaan viime vuosina voimakkaasti. Ko. yhteys sujuvoittaisi liikennettä huomattavasti.
- Kellon liikekeskuksen kohdalla Kiviniementien ja Kellonkaupantien/Kellon kylätien risteyksessä liikenne puuroutuu kauppojen asiakkaiden ja koulukeskuksen sekä päiväkodin liikenteestä.
- Koululaiset joutuvat ylittämään Kiviniementien päivittäin koulumatkallaan yhtä aikaa vilkkaan autoliikenteen kanssa. Vaikka tien ylityskohtiin on rakennettu suojatiet, eivät ne välttämättä anna tien ylittäjille riittävää turvaa. Töyssyjenkin teho vaimenee talvisin, kun tiet jäätyvät.

VASTINE:

Yleiskaavaehdotuksen tieliikenneverkko pohjautuu Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaan 2030. Liikennejärjestelmäsuunnitelmassa ei ole esitetty uutta tieyhteyttä välille Kellonväylä-Virpiniementie, sen sijaan Virpiniementielle on osoitettu oikaisu välille Hälentie-Hätälänperän mutka. Tämä oikaisu osoitetaan sekä kaavakartalla 1 että yleiskaavan liitekartalla 10, Tie- ja pääkatuverkko. Virpiniementien liikenneturvallisuuden parantamiseen on kohdistettava alkuvaiheessa muita, nopeammin toteutettavia toimenpiteitä.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttamaan muistutuksen johdosta.

Kohonen Eeva-Kaisa

kirjoittaa 31.7.2015:

Vaadin, että Lavakorven tuulivoimahanke poistetaan Oulun yleiskaavaehdotuksesta.

Tuulivoimahanke leimaisi Ylikiimingin itälaidan teollisuusalueeksi. Voimaloita kaavailaan liian lähelle asutusta ja ne ovat kooltaan teollista kokoluokkaa. Voimaloita on suunniteltu niin lähelle asutusta, että suositellut meluarvot tulevat ylittymään. Alavuoton ja Ylivuoton kylien imagot muuttuisivat tyystin - rauhallisesta maalaisidyllistä teollisuuden laita-alueeksi.

Melu

Ympäristöministeriön hallinnon ohje 2/2014 "Tuulivoimaloiden melun mallintaminen" ja Sosiaali- ja terveysministeriön "asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista" tulevat estämään asuinrakentamisen kartalla osoitetuilla 40 dB:n melualueilla. Rakentamiskiellon alueelle jää koko Alavuoton kyläkeskus ja Kiiminkijoen rantoja, perustuen Porin Peittoossa 4,5MW:n voimalakoolla tehtyihin mittauksiin.

Melu siis leviää alueelle, jolla asuu jo ihmisiä, joten öisen sisämelurajan (25 dB) täyttymiseksi lähelle rakennetut voimalat olisi pidettävä kiinni klo 22–07. Sosiaali- ja terveysministeriön laskelmien mukaan yöaikainen raja 25 dB toteutuu todennäköisimmin, jos ulkomelu on 35–37 dB. http://www.hare.vn.fi/upload/Asiakirjat/20534/236327_Eriävä_mielipide.pdf

Kaavassa ei ole ulotettu tuulivoimala-alueita koko sille alueelle, jolle melu leviää. Tämä on vakava puute. Kemiönsaaren Nordåna-Lövbölen tuulivoimakaavasta ELY-keskus on edellyttänyt, että kaava laajennetaan koskemaan koko sitä aluetta, jonne tuulivoimalan mallinnettu 35 dB :n melu leviää ja aiheuttaa näin alueelle maankäytön rajoitteita (Utlåtande över delgeneralplaneförslaget för Nordanå-Lövböle Vindkraftpark, 10.9.2014). Esimerkiksi rakennusrajoitukset olisivat kaavan takia voimassa sen lähialueilla, eikä melun leviämisalueelle saisi rakentaa asumuksia 25 dB:n sisämelurajojen vuoksi.

Jos kaavoitetaan nyt hätiköiden, saadaan alueelle suuri haitta siinäkin tapauksessa, että tämä nimenomainen vireillä oleva tuulivoimahanke kaatuisi.

Kahden kilometrin suojaetäisyyteen on tähän mennessä päätyntä jo ainakin Uusikau-punki, Pori, Pyhäjoki, Raahe, Laihia, Asikkala ja Hollola.

Melu haittaa nukkumista ja päivisin keskittymistä arjen puuhiin. Lisäksi voimaloista lähtee infraääntä. HS:n mukaan (14.7.) infraäänit aktivoivat tunteisiin liittyviä aivoalueita. Tanskassa useat kunnat jäädyttivät voimaloiden suunnittelun osottaakseen uusimpia tutkimustuloksia (Die Welt, 31.5.) Ylivuoton asukkaat saattavat altistua infraäänille monesta suunnasta samanaikaisesti, sillä ne voivat levitä lähes vaimentumattomina kymmenenkin kilometriä, ja kymmenen kilometrin säteelle olisi suunnitteilla tuulivoimaloita myös Utajärven puolelle. Infraäänien vaikutus pahenee sitä suuremmaksi, mitä enemmän myllyjä on - jo yksi voimala voi aiheuttaa haittoja. Talojen rakenteet vaikuttavat siihen, voimistuvatko infraäänit sisätiloissa vai eivät.

Lisää melusta: tuulivoimamelu.blogspot.fi

Maisemahaitat

Näkymät lähikylillä tulevat muuttumaan perusteellisesti. Jättimäisten voimaloiden vaikutusta maisemaan voisi luonnehtia jopa murskaavaksi. Pyörivinä ne hallitsevat maisemaa ja vievät huomion. Talvipimeillä näkyisivät lentoestevalot suurimman osan vuorokaudesta.

Välkevaikutuksia tulee. Paikalliset joutuisivat siis elämään vinhasti pyörivien varjojen alla. Ylivuotolla lienevät voimakkaimmillaan keskikesällä, Alavuotolla syys- ja keväätaamuisin. Entä talvella pakkaspäivänä kun aurinko paistaa matalalta?

Voimala-alue rakennetaan täyteen teitä, jotta voimalat saadaan pystytettyä ja niitä päästään huoltamaan. Suunnitelmissa lukee, että materiaaleja rakentamiseen suunnitellaan otettavaksi alueelta. Mihin kohtaan Lavakorven aluetta tuo kaivanto sijoittuisi?

Natura-alueet ja luonto

Natura-alueet ympäröivät tuulivoimala-alueita, ja Kiiminkijoen Natura on jopa sen sisällä. Millä tutkimuksilla varmistetaan, että eläimillä on jatkossakin paikkoja missä elää luonteelleen sopivalla tavalla ja että vesistöt, suot ja pohjavedet pysyvät kunnossa?

Toissa talvena suunnittelualueella tehtiin varma havainto karhun pesinnästä, ja met-sähanhi kulkee suunnittelualueen yli pesimäalueiltaan ruokailualueilleen. Tunnettuja metson teeren soidinpaikkoja on suunnittelualueella ja sen välittömässä läheisyydessä.

Kurjet, joutsenet, hanhet ja isot petolinnut ovat törmäysalttiita lajeja. Voimala-alue osuu maakotkan reviiirille.

http://energia.fi/sites/default/files/et_tuulivoima_linnusto_final.pdf

On myös hyvä ottaa huomioon, että tuulet toisinaan painavat lintuja rannikon muuttoreiteiltä pitkälle sisämaahan.

Elinkeinot

Tuulivoimalat haittaisivat porotaloutta.

Turvallisuus voimala-alueella

Voimaloiden välissä ei voi noin vain marjastaa tai hiihtää. Turvallinen liikkuminen on alueella mahdollista vain suojarajan ulkopuolella, mutta suojarajan ulkopuolista aluetta ei Lavakorpeen jäisi tällä voimalakoolla ollenkaan.

Joitakin tuulivoimatyöntekijöitä ohjeistettiin vuonna 2008, että 400 m lähemmäs Vestas V90- voimalaa ei kannata mennä oleskelemaan: (ks. sivu 3/32: docs.wind-watch.org/vestasv90-100_safetymanual.pdf)

Jään lentämisen suhteen turvaraja voidaan laskea erään laskukaavan mukaan seuraavasti: $1,5 \times (\text{napakorkeus} + \text{roottorin halkaisija})$ eli $1,5 \times (160 \text{ m} + 140 \text{ m}) = 450 \text{ m}$.

Lähde: www.cbuilding.org/sites/cbi.drupalconnect.com/files/ger4262.pdf

Voimaloiden etäisyyden täytyisi siis olla yli 900 m, jotta niiden väliin jäisi senttikään varmasti turvallista aluetta.

Jääkimpaleet voivat painaa useita kiloja: www.svt.se/nyheter/regionalt/norrbotten/vindsnurror-en-dodsfalla-1.

Ohessa linkki Rambollin vuonna 2011 tekemä selvitys jääkappaleiden lentämisestä 2–3 MW:n voimaloissa. Kyseisestä tapauksesta todettiin: "Laskennan perusteella voidaan sanoa, että jääkappaleet eivät lennä edes teoriassa yli 900 metrin etäisyydelle. Teoriassa yli 800 m lentää 1% jääkappaleista, yli 200 metriä lentää 50% jääkappaleista ja alle 600 metriä lentää 90% jääkappaleista." http://www.rauma.fi/sites/default/files/atoms/files/kaav_00203882138782_rauma_jaavaararaportti_2011-12-20.pdf

Jos jääkimpaleet lentävät näin kauas, niin miten on voimalan kappaleiden laita mahdollisessa onnettomuustilanteessa?

Kiinteistöjen arvo

Maakuntakaavassa ei ole mainittu tuulivoimarakentamista tms. tälle alueelle, ja sillä perusteella Ylivuotolle on uskallettu muuttaa ja rakentaa. Maakuntakaavan ulkopuolisella tuulivoimalla Oulu osoittaisi, ettei sen alueiden kehittämisessä voida luottaa pitkäjänteisyyteen. Tämä vähentänee muuttopäätöksiä myös Oulun muille vastaavatyypisille alueille. Maaseudun elävöityminen estyy.

Vakituisten kiinteistöjen arvo voi alentua noin 33% ja omarantaisissa tonteissa enemmän. Arvio koskee Raaseporin ja Perniön alueita. Tätä ei voitane soveltaa suoraan Lavakorven vaikutuspiirin läheisyyteen vähäisemmän kysynnän vuoksi, mutta arviosta näkyy

selvästi, etteivät ihmiset halua ostaa asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjä 3 km säteellä tuulivoimaloista. Toisaalta Pohjoisessa välimatkat ovat suurempia, ja uskomme kiinteistöjen arvonalennuksen ulottuvan koko Ala- ja Ylivuoton alueelle.

http://profrankboletrask.bittikaista.net/2013_01_17_Lausunto_Aktia_lkv_MosseL_Nasen_kartanon_tuulivoimapuisto.pdf

Ei ole liioiteltua olettaa, että tonttiaan, mökkiään tai taloaan ei saa kaupaksi edes alennuksella. Jos mökki ei ole enää rentouttava paikka tai asukkaat joutuvat muuttamaan esim. meluhaitan takia pois, on heille maksettava korvaus, jolla saa vastaavan asunnon tai mökin muualta. Tanskassakin lähistön kiinteistöjen arvonlasku korvataan.

Eikä kaikkea tietenkään voi edes rahalla mitata. Monella tšekäläisellä on lukuisten sukupolvien ajalta juuret paikkakunnalla. Toiset taas ovat käyttäneet elinikäiset säästönsä saadakseen tehdä unelmiensa paikan lepoon ja virkistäytymiseen.

Muita vaikutuksia

Sosiaalinen epätasa-arvo: kaukana asuva maanomistaja voi saada isot korvaukset maan vuokrasta kun kylän mieheltä pakkolunastetaan maata sähkölinjan alle jäävä maa puoleen hintaan käyvästä arvosta ja kaupan päälle tontin reunaan nousee voimalinja.

Muulla Suomessa tuulivoimala-alueet ovat haitanneet puhelimen, netin ja tv:n signaaleita lähiseudulla.

Paikallisten päätäntävalta: se, että Oulu päättää, kaavoitetaanko tänne tuulivoimaa, tuntuu yhtä kaukaiselta kuin jos kaavoittaja olisi muusta maasta. Olemme huolissamme. Oulun kohdalla yhteiskuntarakenteen eheyttäminen tuntuu tarkoittavan itäisen aluerajan muuttamista teollisuusalueeksi. Tätäkö se "maaseudun kehittäminen" on?

Sanelupolitiikka vuokrasopimuksissa

Lähes kaikki myllyt olisivat tulossa Tornatorin ja Oulun Kaupungin maille. Vuokra ei jakaudu Tarastin työryhmän suositusten mukaisesti.

Oulu ei ole puolueeton kaavoittaja. Kaupunki saa tuuliyhtiöltä vuosittain maavuokran lisäksi 6000 euroa myllyltä ja 2500 euroa MW:lta. Oulu omistaa alueelta 520,5 hehtaaria.

Oulu on tehnyt huonon sopimuksen purkukustannusten vakuuden osalta. Vakuudeksi on määritely vain 70 000 € myllyltä!

http://www.tuulivoimayhdistys.fi/filebank/682-Tuulivoimalan_purkaminen_kustannukset_final.pdf

- Yhden voimalan purkaminen maksaa 59 300 - 121 500 €.
- Laskelmissa on arvio materiaalien kierrätyksestä saatavista tuloista, jotka olisivat muutaman kymppitonnin per mylly. Jos näitä ei huomioida, jäisi myllyjen purkukustannuksiksi 111 400 - 140 800 €, ehkä vielä lisäksi jotakin jätemaksujakin.
- "Perusoletuksena on että perustus voidaan jättää maahan ja maisemoida." Eli purkuhintaan sisältyy perustusten maisemointikustannus, mutta ei betonin kuljetusta pois maastosta (60 voimalan rakentaminen voi vaatia enintään 6 000 betoniautollista betonia)
- Oulun kaupungin sopimusta tehtäessä ei ainakaan vielä tiedetty, millaisia myllyjä alueelle tulee. Miksi vakuuden suuruus on silti jo päätetty?
- Lainaus asiaa tutkineilta yksityishenkilöiltä:
"Ison tuulivoimalan purkukustannus (napakorkeus 100-145 metria): Purkuun tarvi-

taan järeämpi nosturi, sillä nostokorkeus on jopa yli 200 metriä. 300-500 tonnin nosturit kuljetetaan työmaalle osina. Juha Stenvallin insinööriyön (Lappeenrannan teknillinen yliopisto, 2013) mukaan ison voimalan yhden siiven irroitus ja laskeminen maahan maksaa 100 000 euroa eli yhteensä 300 000 euroa. Tyovoimakustannukset koneiston ja tornin osalta arviolta puolet konekustannuksista eli 150 000 euroa. Siipien kuljetus Ekokemille Riihimäelle 3x5 500 eli 16 500 euroa. Käsittelymaksun hinta on 15300 ja siipien paloittelun 6000 euroa. Suuren voimalan purkukustannus 300 000 euroa +150 000 +16 500 +15 300 + 6000 = 487 800. Alvillinen hinta tämän mukaan 604 000 euroa per tuulivoimala."

Ilmastovaikutukset

Niin kauan kuin tuulivoimaa ei saada toimimaan ilman säätövoiman tarvetta, ilmasto- ja energiatavoitteet eivät sen avulla täyty. Tuulivoimala-alueita suosimalla tulee ainoastaan pelanneeksi verorahoja sijoittajien pussiin syöttötariffien muodossa. Lisää verovarojen ja tuulivoimaloiden suhteesta: pitkaranta.blogspot.fi.

Tuulivoimarakentaminen ei hillitse ilmastonmuutosta, sillä sen säätövoima on vihreää energiaa eli vesivoimaa, jolloin tuulivoiman käyttöönotto ainoastaan estää vesivoiman käytön samanaikaisesti tai hiilidioksidipäästöjen voidaan olettaa vähenevän vasta, kun vesivoimaa rakennetaan lisää. Tällöinkin pelkkä vesivoiman rakentaminen ilman tuulivoimaloita riittäisi. Vesivoima ei kuitenkaan ole suositeltavaa, sillä se haittaa jokien ekosysteemejä.

Samoin vaadin Vepsän lähellen suunnitellut tuulivoimala-alueen poistamista kaavasta. Mitään tämän kokoluokan tuulivoimala-alueita ei tule Oulun alueelle rakentaa.

Liitteenä mielipidekirjoitukseni Kalevaan 31.7.2015.

VASTINE:

Uuden Oulun yleiskaavassa on osoitettu kaavakartoilla vain nykyiset tuulivoimaloiden alueet. Tuulivoimarakentamista koskevan yleismääräyksen mukaan muiden kuin yksittäisten tuulivoimaloiden rakentaminen tulee ratkaista erillisellä osayleiskaavalla. Lisäksi yleismääräyksen mukaan suurempien seudullisten tuulivoimapuistojen sijoittaminen (10 voimalaa tai enemmän) tulee perustua maakuntakaavaan.

Lavakorven tuulivoimapuiston aluetta ei ole siten osoitettu Uuden Oulun yleiskaavassa eikä asiaa ratkaista tämän yleiskaavan yhteydessä. Oulun kaupunginhallitus on maaliskuussa 2015 tehnyt päätöksen osayleiskaavan käynnistämisestä. Lavakorven tuulivoimapuiston suunnittelu edellyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA), jonka yhteydessä hankkeen vaikutukset ja toteuttamiskelpoisuus arvioidaan. Lavakorven tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksyminen edellyttää myös sen osoittamista tulevissa vaihemaakuntakaavoissa.

Kokko Arto ja Höyhtyä Terhi

kirjoittavat 6.9.2015:

Muistutus Uuden Oulun yleiskaavan ehdotuksesta

- Maaseudun kehittämisvyöhyke 3 muutettava Maaseudun kehittämisvyöhyke 2:ksi . Make 3 korostaa liikaai virkistykseen ja ulkoilun merkitystä, joka kuitenkin voidaan hoitaa Make 2:lla jokamiehenoikeuksien pohjalta. Pelkona on rajoitukset talousmet-

sien hoidossa sekä niihin liittyvä luvanhaku että viranomaismaksut lupapäätöksistä. Suunnittelumääräyksistä on poistettava lauseet ratsastus-, moottorikelkkailu-, hiihto- ja patikointireitistöistä sekä ulkoilunohjaustarpeesta alueella.

- Liitekartoissa yli puolet Oulunsalon rakentamattomasta pinta-alasta on virkistys- ja ulkoilualuetta. Alue sijoittuu kuitenkin pääosin lentomelualueelle, mikä on erittäin ristiriitaista. Kylänpuolen rannan ja Salmiojan varren viheryhteydet on poistettava, koska ne sijaitsevat peltoalueilla.
- Uusi Lentoaseman tieyhteys on poistettava kaavasta ja kehitettävä olemassaolevaa tietä.
- Pohjavesialueet on vieläkin piirretty laajempina kuin mitä ne tutkimusten pohjalta ovat. Tämä vaikeuttaa käytännön viljelyä ja metsänhoitoa, sekä rakentamista. Merkitkää kaavaan pohjavesialue vain tutkitulle alueelle.

VASTINE:

Maaseutukehittämisvyöhyke 3, monikäyttöinen luonto -merkinnällä (make-3) edistetään mm. maaseutuelinkeinojen toimintamahdollisuuksia sekä virkistykseen, ulkoilun ja matkailun kehittämistä. Make-3-merkintä perustuu virkistykseen edistämisen osalta Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan virkistysalueisiin. Make-3-alueet ovat olennainen osa Oulun seudun virkistysalueverkoston kehittämistä eivätkä sisällä maa- ja metsätaloutta rajoittavia määräyksiä. Toimintojen yhteensovittaminen tapahtuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja lupakäsittelyssä.

Yleiskaavaehdotuksessa on yleispiirteisesti esitetty tärkeät virkistysyhteydet. Merkintä ei ole reittimerkintä eikä se sisällä tarkempaa suunnittelua, mistä syystä sen esitystapakin on yleispiirteinen. Reitit suunnitellaan erikseen laadittavilla tarkemmilla suunnitelmilla yhteistyössä maanomistajien kanssa ja suunniteltavien reittien oikeusvaikutukset ja korvausvelvollisuus syntyvät vasta siinä yhteydessä.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa ei ole esitetty tieyhteyttä Oritkarista Kempeleenlahden yli lentoasemalle. Sen sijaan on osoitettu selvitysten perusteella tarpeelliseksi katsottu uusi tieyhteys Oulunsalon kirkonkylän eteläpuolitse Kaakkurista lentoasemalle. Laaditussa seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on arvioitu lentoasemayhteyksien tarpeellisuutta ja vaikutuksia. Kempeleenlahden ylittävälle tielle ei ole perusteita laadittujen selvitysten perusteella. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen mukaan Oulunsalon eteläinen ohitustie on tarpeellinen pitkän aikavälin varaus. Oulunsalossa jää voimaan ajantasaiseksi todettu Oulunsalon Keskeisten alueiden yleiskaava 2030, jossa eteläisen ohitustien tievaraus on jo osoitettu.

Yleiskaavaehdotuksessa pohjavesialueet on osoitettu Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) virallisten pohjavesialuerajausten mukaisina. Pohjavesialueen raja osoittaa sitä aluetta, jolla on vaikutusta pohjavesiesiintymän veden laatuun tai muodostumiseen. Pohjavesialueen hyvin vetä läpäisevä osa eli niin sanottu muodostumisalue, on yleensä hieman pienempi.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttamaan muistutuksen johdosta.

Leskinen Teija

kirjoittaa:

Voimme viikoittain lukea lehdistä uusista ja käynnissä olevista tuulivoimahankkeista. Olen tutustunut tuulivoimalahankkeisiin Siikajoki-Revonlahti alueella, jonne ollaan suunnittelemassa noin 200 tuulivoimalaa. Hankkeet ovat aiheuttaneet asukkaiden vastustusta.

Sisäministeriö painottaa omassa lausunnoissaan, joita voi lukea Pohjois-Pohjanmaan liiton sivulta "Vastineet ympäristöministeriön Pohjois-Pohjanmaan 1.vaihemaakuntakaavasta pyytämiin lausuntoihin" Eli sisäministeriö pyytää huomioimaan tuulivoimaloiden vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen lähinnä melutason sekä visuaalisen häiriövaikutuksen osalta. Lisäksi sisäministeriö pyytää huomioimaan mahdolliset onnettomuusvaarat, joita ovat talvella lavoista irtoava jää, tuulivoimalan jarrumekanismien rikkoutuminen, lapojen rikkoutuminen (osien lentäminen), tuulivoimaloiden tulipalovaara. Sisäministeriön näkemyksen mukaan ihmiset eivät tiedosta riittävästi näitä tuulivoimaan liittyviä riskejä.

Uuden Oulun yleiskaavan yleiskaavaehdotuksessa selostuksen sivulta 45, voidaan lukea yleismääräyksen, jossa tuulivoimaloiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon tuulivoimaloiden vaikutukset mm. asutukseen, maisemaan, luontoon ja linnustoon sekä arvioida läheisten tuulivoima-alueiden yhteisvaikutuksiin.

Toivottavasti Oulun kaupungin virkamiehet osaavat asiansa ja ottavat huomioon ministeriön lausunnot sekä yleismääräykset. Lisäksi toivon, että asukkaita kuunnellaan. Suomessa on vielä paljon asumatonta aluetta, varsinkin Pohjois-Suomessa. Tuulivoima on melko uusi asia näillä korkeuksilla. Hyvällä suunnittelulla ja tuulivoimaloiden haittavai-
kutusten minimoimisella voidaan varmaankin vähentää asukkaiden vastustusta.

VASTINE:

Uuden Oulun yleiskaavassa annettu yleismääräys ohjaa uusien tuulivoimaloiden suunnittelua ja rakentamista Oulun alueella. Lisäksi tuulivoimaloiden rakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon maankäyttö- ja rakennuslain sekä muun lainsäädännön vaatimukset.

Lukka Matti ja useat muut yksityishenkilöt kirjoittavat 7.9.2015:

Me allekirjoittaneet vaadimme, että Madekosken ja Oulujokivarren asemakaavoitus otetaan mukaan nyt lausuntokierroksella olevaan yleiskaavaan seuraavin perustein:

- asemakaavoitus on luvattu toteuttaa jo lähes 20 vuotta. Nyt on korkea aika saada kaava valmiiksi
- alueen asukkaat eivät voi suunnitella tulevaisuuttaan, koska remontointi ja rakentaminen ovat jäissä. Tämä vähentää investointia ja verotuloja.
- viemäröinnin hoitaminen on kallista ja rasittaa huonokuntoista tiestöä. Asukkaat odottavat luvattua kaavaa, joten likakaivoihin tarvittavat kalliit investoinnit jäävät tekemättä. Tästä on seurauksena harmaakaivojen ylivuoto, mikä rasittaa Oulujokea.
- pitkään Oulun kaupungille veronsa maksaneet asukkaat odottavat kaupungin täyttävän kaavoituslupauksensa
- uusia asukkaita ja rakennuksia olisi alueelle tulossa, mutta puuttuva asemakaava estää sen. Uusien asukkaiden myötä myös koulun oppilasmäärä olisi taattu.

VASTINE:

Madekoskelle jää Uuden Oulun yleiskaavan hyväksymisen jälkeenkin voimaan vuonna 2007 hyväksytty Oulujokivarren osayleiskaava, jossa Madekoski on kokonaisuudessaan osoitettu asemakaavoitettavaksi alueeksi. Madekosken länsiosiin on vireillä asemakaava. Asemakaavoitettavien alueiden aikataulu määritellään joka toinen vuosi hyväksyttävässä maankäytön toteuttamisohjelmassa. Uusin maankäytön toteuttamisohjelma on laadittu vuosille 2016-2020 ja se on parhaillaan hyväksymiskäsittelyssä.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Luukela Ritva ja Pauli

kirjoittavat 3.9.2015:

Uuden Oulun yleiskaavaluonnoksessa Haukiputaan Halosenniemellä näkyvä TV-alue on liian lähellä asutusta. Nykyinen alue tulisi osin alle kilometrin päähän olemassa olevasta asutuksesta. Sosiaali- ja terveysministeriön suosituksen mukaan tuulivoimalat tulisi rakentaa ainakin 2 km etäisyydelle asutuksesta (http://yle.fi/uutiset/ministerio_havahtunut_tuulivoiman_terveysriskeihin/6930659), nyt alue ylettyy alle kilometrin päähän asutuksesta.

Kyseinen suositus perustuu Sosiaali- ja terveysministeriön uuteen asumisterveysasetukseen (<http://stm.fi/documets/1271139/1408010/Asumisterveysasetus/6f6df35b-4700-4bae-a91a-7abe97d36e04>), joka on astunut voimaan 15.5.2015 ja sisältää mm. 12 § "...mahdollisesti unihäiriötä aiheuttava melu, joka erottuu selvästi taustamelusta, ei saa ylittää 25 dB yhden tunnin keskiäänitasona". Asumisterveysasetus 12 § viittaa myös sisätilojen uusiin melun toimenpiderajoihin, jotka asuin- ja oleskelutiloissa on päivällä 35 dB ja yöllä 30 dB.

Yleiskaavan kartassa oleva TV-alue on ilmoitetun mittakaavan mukaan 1,5 km pohjois-eteläsuunnassa Iin rajasta mitaten, ja Luukelantie olisi noin 2,5 km Iin rajasta junaradan kohdilla (Luukelan tasoristeyksessä). Todellisuudessa Iin rajasta Luukelantielle on noin 1,7 km. Mistä moinen poikkema johtuu? Ja lisäksi TV-merkintä tarkoittaa kartan selitteiden mukaan olemassa olevia tuulivoimaloita - kyseisellä alueella ei niitä ole. Alueelle suunnitellut tuulivoimalat ovat vasta osa Pohjois-Suomen hallinto-oikeudessa, osa rakennuslautakunnassa käsittelyssä.

Liitekartat 16:ssa näkyvä suunniteltu tuulivoima-alue 3 tulee noin 450m päähän lähimmästä asunnosta. Tämä ei nyt mene enää mihinkään melurajaan. Osa alueesta ulottuu kahden asumuksen eteläpuolelle, suoraan tv- ja puhelinverkkojen eteen. Tuulivoimarakentamista koskeva yleismääräys: "...Tuulivoimaloiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, maisemaan, luontoon ja linnustoon, kulttuuriympäristöön, liikenteeseen ja puolustusvoimien tutkajärjestelmiin sekä ehkäistävä haitallisia vaikutuksia..."

Kyseinen alue kuuluu Make-2 alueeseen eli maaseutukehittämisvyöhykkeeseen. Maaseutuvyöhyke pitää sisällään maa- ja metsätalouden, muut maaseutuelinkeinot, luonnonvarojen kestävä kehittäminen, maaseudun maiseman kulttuuriympäristöineen, loma-asumisen ja luonnon jokamiesoikeudet (luonnon moninaiskäyttöön perustuen). Kaupungin tulee toimia aktiivisesti kannattavan ja monipuolisen maatalouden ja maaseutuelinkeinojen turvaamiseksi sekä elinvoimaisten kylien kehittämiseksi. Lisäksi toimia

asukkaiden edunvalvojana ja huolehtia siitä että kylien kehittyminen ei pysäky, kiinteistöjen arvo ei alene eikä asukkaiden terveys ja hyvinvointi vaarannu (http://www.ouka.fi/c/document_library/get_file?uuid=fa2c7c73af91-4c86-b45f-a9ffd418d97c&groupId=64220).

Miten Oulun kaupungin edustajien mielestä tuulivoimateollisuus tukee maaseutukehittämistä? Miksei tuulivoimaloita suunnitella alueille joissa on jo teollisuutta entisestään, jottei ympäristön kantokyky rasitu? Välke ja lentoestevalot vaikuttavat asumisviihtyisyyteen. Erityisen merkittäväksi ne muodostuvat kun maalaismaisemassa ei ole muuta valaistusta. Alueen ihmiset ovat hakeutuneet rauhalliseen paikkaan asumaan, jossa eivät liiat valot häiritse, joten lentoestevalot tuhoavat muuten rauhallisen maiseman ja asuinympäristön.

Noin kilometrin päässä yleiskaavan kartassa olevasta TV-alueesta itään ja Liitekartat 16:ssa suunnitellusta 3-alueesta pohjoiseen on muinaismuistokohde. "Merkinällä on osoitettu tiedossa olevat muinaismuistolailla (295/63) rauhoitetut kiinteät muinaisjäänökset. Kohteet voivat olla osoitettua huomattavasti laajempia alueita. Suunnittelumääräys: Kohteen ympäristön kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty muinaismuistolain nojalla. Aluetta koskevista suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto." (http://www.ouka.fi/c/document_library/get_file?uuid=fa2c7c73-af91-4c86-b45f-a9ffd418d97c&groupId=64220).

Jos alueelle rakennetaan tuulivoimateollisuutta, ei alueella ole enää turvallista liikkua, talvisin siivistä lentävät jäälohkareet ovat realistinen uhka. Esimerkiksi Ramboll on laskenut Rauman kaupungin pyynnöstä vuonna 2011 että teoriassa puolet jääkappaleista lentää yli 200 metriä, 10 prosenttia yli 590 metriä ja 1 prosentti yli 800 metriä (<http://www.lappeenrannanuutiset.fi/artikkeli/314382-muukon-tuulivoimala-heittinyrkinkokoisia-jaamurikoita-naapurit-huolissaan>). Entä junaliikenteelle aiheutuva riski?

Miten kunnalla on varaa asettaa riskialttiiksi tällainen alue, jossa asukkaat voivat nauttia luonnonrauhasta ja liikkua luonnossa, sekä opettaa lapsille luonnossa liikkumista. Oulua mainostetaan lapsiystävällisenä kuntana, mutta tämäkö on Oulun tarjoama karu totuus?

Tietoliikenneyhteys on perusoikeus myös alueen ihmisille, Oulun kaupungilta ei ole edes vaivauduttu ylläpitämään puhelin- ja sähkökaapeleita joten langaton yhteys on käytännössä ainoa vaihtoehto. Langattoman yhteyden ongelmat lisääntyvät vielä jos tuulivoimaloita rakennetaan alueelle, varsinkin suunnitellulle 3-alueelle koska lähetysmastot ovat samassa suunnassa. Tämä asettaa kaupungin asukkaat eriarvoiseen asemaan, kun lähialueen asukkaat saavat nämäkin haitat riesakseen. Kuka korvaa asukkaille aiheutuvan vaivan tietoliikenneyhteyksissä ja puhelin- sekä sähkökatkoksissa? Tähän liittyen ei ole esitetty minkäänlaista suunnitelmaa miten nämä haitat ehkäistään tai korvataan alueen asukkaille.

Oulun kaupungin yhdyskuntalautakunnan ympäristöselvityksessä tuodaan esiin tuulivoiman maisemavaikutukset, jotka on arvioitu näkemäalueanalyysiin ja havainnekuviin perustuen, ettei tuulivoimalat juurikaan ole havaittavissa lähiympäristöön maaston peitteisyydestä. Entä jos maanomistaja päättää hakkauttaa metsänsä? Ja kenen mielestä rakennushanke on "sopivaa maisemalliselta kannalta"? Onko suuri tolppa propellin kanssa sekä sen pystyttämistä varten raivattu alue esteettisesti silmää miellyttävä? Päätöksessä yleiskaavaa 2020 koskevassa kohdassa mainitaan että "Rakennukset on sijoitettava siten, että niistä ei aiheudu maisema- ja ympäristöhaittaa".

Kiinteistöjen arvot tuulivoimaloiden läheisyydessä alenevat asiantuntija Mosse Lindholmin (Aktia kiinteistövälitys Oy, LKV ammattilainen, joka on ollut alalla lähes 30 v.) mukaan kolmanneksen (<http://tvky.info/2014/03/kiinteistojen-arvot-alenevat-kolmanneksen-tuulivoimaloiden-laheisyydessa/>). Tuulivoima-kansalaisyhdistyksen arvion mukaan tämä kolmannes ei edes riitä, mikäli kiinteistö on esim. kilometrin päässä voimalasta ja toisaalta kiinteistön arvon alentuminen ei lopu n. kolmen kilometrin vaikutusalueen päähän.

Onko Oulun kaupunki pyrkinyt selvittämään miten kunkin tuulivoima-alueen rakentaminen rajoittaa muuta rakentamista ja vaikuttaa jo alueella oleviin taloihin? Oulun kaupungin tulee avoimesti tiedottaa rakennuskiellon aluerajoista ja laajuudesta jo ennen tuulivoimateollisuuden tuloa. Onko Oulun kaupunki määrännyt tuulivoimateollisuuden käyttöön suunnitellut alueet rakennuskieltoon? Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti tämä koskee myös Oulun kaupunkia. Lain tavoitteenahan on luoda edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä mahdollistaa ekologista, taloudellista, sosiaalista ja kestävää kehitystä.

Ketunmaankankaalle suunniteltu tuulivoima-alue on liian lähelle asutusta, eikä kyseiselle alueelle voi rakentaa tuulivoimaloita asukkaiden siitä kärsimättä. Ketunmaankankaan tuulivoima-alueet tulee poistaa yleiskaavaehdotuksesta koko kaupunki 2050, Haukiputaan Halosenniementä (1A ja 1B).

VASTINE:

*Ketunmaankankaan tuulivoimaloiden aluemarkinta (tv) perustuu alueelle tehtyihin suunnittelu-
tarveratkaisupäätöksiin. Aluerajaus on yleispiirteinen ja tuulivoimalat tulee yksityiskohtaisem-
massa suunnittelussa sijoittaa siten, että ne täyttävät mm. melun ohjearvot ja liikenneviraston
edellyttämät vähimmäisetäisyydet rautatiehen. Myös liitekartassa 17 Oulun tuulivoimaselvi-
tykseen perustuvan alueen 3 rajaus on esitetty yleispiirteisesti.*

*Yleiskaavan maaseutuvyöhykkeen 2 yleiskaavamääräys mahdollistaa tuulivoimaloiden sijoit-
tamisen vyöhykkeelle, mikäli alueet ovat tuulivoimarakentamiselle soveltuvia. Yleismääräyksen
mukaisesti tuulivoimarakentaminen edellyttää yksityiskohtaisempaa vaikutusten selvittämistä
ja arviointia.*

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Lähdesmäki Raija

kirjoittaa 6.9.2015:

Maakuntavaltuusto (10.5.2010) on linjannut maakuntakaavoituksella kulttuuriympäristön vaalimista, elinkaariajattelua ja kulttuuriympäristön arvokohteiden hyvää hoitoa. Lisänä ovat virkistysalueiden laatu ja määrä sekä monimuotoisuuden säilyminen, luontopalvelut ja ekologinen matkailu. Tähän yleiskaavaehdotukseen on kuitenkin kirjattu, että "Hietasaaren keskeisiä alueita kehitetään alueen arvot ja monipuolinen historia huomioiden entistä monipuolisempana ja vetovoimaisempana matkailu- ja virkistyspalvelujen keskittymänä".

- Virkistysalueeksi on merkitty ainoastaan vesistöjen rantakaistaleet ja Hietasaaren eteläisin osa, joka on maankohoamisrannikon sukkessio vyöhykettä. Siellä luonto on

pusikkoista ja maaperältään märkää eikä sovellu vielä pitkään aikaan ulkoilu/virkistyskäyttöön.

- puustoltaan ja luonnon monimuotoisuudeltaan Oulun rikkaimmalle alueelle Mustasalmen molemmin puolin on osoitettu virkistyspalvelujen alue, joka tulee tuhoamaan nämä arvot.
- Mustasalmi toimii monipuolisesti pienveneily ja suppailutarpeisiin, mutta virkistyspalvelut ovat suuri uhka sen käytölle. Mustasalmi tulee säilyttää yleisessä käytössä.
- Hietasaaren palstaviljelyalueet soveltuvat nykyisille paikoilleen, kun niiden infra on huomioitu ja rakennettu viljelijöiden käyttöön. Palstaviljelytoiminta ei vaadi suuria taloudellisia uhrauksia ja on jokaiselle mahdollinen monipuolinen hyötyharrastus poiketen ryhmäpuutarhoista. Viljelytoiminnan arvostus ja suosio ovat kasvamassa. Oulun arvokkaiksi alueiksi on merkitty Markkuun ja Äimäraution ryhmäpuutarhat.

Yleiskaavaehdotus ei huomioi hiljaisia alueita, jota edelleen löytyy kävely- ja pyöräilyetäisyydeltä kantakaupungista Hietasaaren keski- ja länsiosista. Yleiskaavaehdotukseen merkitty virkistyspalveluiden laajennettu alue tulee hävittämään hiljaiset alueet kantakaupungista.

Virkistysalue on merkitty nimikkeellä 'Maaseutukehittämisvyöhyke 3', joka jää jopa kymmenen kilometrin etäisyydelle kantakaupungista kiertäen sitä kehänä. Maaseutukehittämisvyöhykkeiden suunnittelu-määräykset kiinnittävät huomiota reitistösuunnitteluun virkistys- ja matkailun tarpeisiin. Hietasaarella on hyvät mahdollisuudet tällaisiin reitistöihin niin kauan kuin uusia luontoalueita ei oteta virkistyspalveluiden käyttöön. Hietasaaren keskeiset alueet tulee myös jättää virkistysalueeksi turvaten kantakaupunkilaisten virkistäytymisen kävely- ja pyöräilyetäisyydellä. Tämä tukee myös viherkäytäväverkostoa.

Oulujoen suiston kaupunkipuiston merkitys on vesitetty kaavaehdotuksessa, koska se antaa mahdollisuuden rakennettuun ympäristöön mikä tulee tuhoamaan luontoarvot eikä kaupunkilaisten virkistäytymistä lähialueella ole kirjattu perusteluihin.

- Virkistyspalveluihin voi laskea mm. huvipuiston, kesäteatterin, Vauhtipuiston ja risteilyt.
- Hietasaarella on järjestetty liikunnallista virkistystoimintaa kuten jousiammunta, mini-golf, tennis, tanssit, ratsastus, yhdistysten tapahtumat (kolmattakymmentä yhdistystä vuokralla RKY huviloissa) ja palstaviljely.
- Ihmisen omaehtoinen liikunta vaatii tilansa asuinalueen läheisyydestä, kuten Hietasaari on Oulun ydinkeskustalle. Näitä ovat mm. kävely, juoksu, pyöräily, lumikenkäily, hiihto, luonnontarkkailu, linturetket, kasviretket, valokuvaus, luontoretket, piknikit, uinti, liitovarjot, melonta, soutu ja purjehdus.

Hietasaari on pinta-alaltaan pieni ja sen perinnemaisemia on hävitetty nykyisten rakennusten ja toimintojen alle. Uhkana on, että virkistyspalvelujen rakentaminen tuhoaa liikaa niin, että Hietasaari arvokkaana luonnon monimuotoisuuskohteena katoaa.

Oululaisuuden juuret ovat vielä sitkeästi Hietasaarella ja se on matkailun huippukohteena vetäen puolimiljoonaa kävijää pelkästään Nallikariin. Saaren muun luonnon merkitystä kävijöille ei tule aliarvioida. Uudella Oululla on tilaa rakentaa virkistyspalvelutoimintaa eri puolille kaupunkirakennetta, joka monipuolistaisi kaupunkikuvaa ja saisi sen tuntu-

maan aktiiviselta ja kultturellilta. Kaiken keskittäminen yhteen saareen ei ole suuren keskuksen edun mukaista.

Rantarakentaminen ydinkeskustassa, johon myös kaupunkipuisto-alue voidaan laskea, ei edistä valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita, joiden mukaan erityistä huomiota tulee kiinnittää elinympäristön laatuun, kulttuuri- ja luonnonperintöön, virkistyskäyttöön, luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityisiin aluekokonaisuuksiin, esimerkkinä maankohoamisrannikko. Lisäksi rantarakentaminen on uhka saaren itäpuolen Natura-alueelle, koska matala maasto tulee edellyttämään pengertämistä (100 v. tulva-alue).

Kaavaluonnoksen ristiriitoja:

- "Kaavalle asetetut luonnonympäristöä koskevat tavoitteet täyttyvät." -> Tulee täyttyä myös Oulun keskustassa.
- "Virkistysalue ja luonnon monimuotoisuus –selvitys (VILMO)" -> Ydinkeskustan lähiluonto ja ulkoilun virkistysalue tulee turvata! Kaavaluonnoksessa ei ole mainintaa ulkoilun virkistysalueesta keskustassa.
- "Perinnemaisemakohteita ei ole esitetty kartoilla, joten niiden arviointi jää vaillinaiseksi." -> Tämä on erityinen uhkakuva Hietasaarella! Perinnemaisema ei voi sijaita uudisrakennusten ja rakennetun virkistyspalvelujen keskellä.
- "Kulttuuriympäristön arvojen huomioon ottaminen varsinkin muuttuvan maankäytön alueilla tapahtuu tarkemmassa suunnittelussa, jolloin ratkaistaan, miten suojelu toteutetaan." -> Toppilansaarella kulttuuriympäristö ja luonto on aidattu pieniksi kimpaleiksi kerrostaloalueiden keskelle. Se on erinomaisen heikko toteutus eikä saa toistua Hietasaarella.
- "Oulun maisemaselvityksessä on esitetty luonnonsuojelualueena ja arvokkaana säilytettävänä ympäristönä Mustasaari ja Hietasaari itäisen reunan Natura-alueiden lisäksi." -> Ei toteudu yleiskaavaehdotuksessa.
- "Kanta-Oulun kymmenestä lajirikkaimmasta ruudusta viisi sijaitsi aivan keskustan tuntumassa Hietasaarella, Mustasaarella, Toppilassa ja Äimärautiolla/Nokelassa ja muut meren tai Oulujoen läheisyydessä ja kaikkein lajirikkain neliökilometriruutu sijaitti Mustasaarella, ja siinä oli havaittu peräti 287 lajia." Nämä uhanalaistuvat Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksen merkintöjen nojalla.
- "Arvokkaat alueet Oulussa ovat kohteita, joilla on paikallisesti erityistä historiallista, rakennustaiteellista, kaupunkikuvallista ja maisemallista merkitystä. Maisemallisesti merkittäviä näistä kohteista ovat mm. Hietasaari, Kaupunginoja ja Kaupunginojan maisema ja Oulujoen suisto." -> Ainoastaan Hietasaaren itäreuna on merkitty Oulun arvokkaaksi alueeksi. Tämä on esiselvitysten kanssa ristiriitainen merkintä.
- "Maankäyttöä kehitetään erityisesti kävely-, pyöräily- ja joukkoliikennevyöhykkeillä ja asukkaiden hyvinvointia tuetaan viheralueverkon kehittämisellä ja arkiliikuntaa edistävällä ympäristöllä. "Edellisen lauseen jälkimmäinen osa eli asukkaiden hyvinvoinnin tukeminen jää toteutumatta, jos Hietasaaren virkistyspalvelujen alue toteutuu. Erityisen tärkeää tämä on, koska Uuden Oulun strategiassa vahvasti ilmaistaan, kuinka meren ja kolmen joen kaupungin rikasta kulttuuri- ja luonnonympäristöä hyödynnetään ihmisten hyvinvoinnin ja elinvoimaisuuden perustana. Tämä tulee toteutua tasapuolisesti koko kaupunkialueella ja tässä yhteydessä keskustan tuntumassa.
- Merkittävää on huomioida Oulun edustalle tavoite, jossa turvataan "reitistöjen jatkuvuus sekä lähiluonnon ja viheralueiden saavutettavuus". Kaupunkilainen tarvitsee rakentamatonta lähiluontoa virkistyäkseen kävely ja pyöräilyetäisyydellä. Siihen ei riitä

pientareet ja viherkaistat. Yleiskaavaehdotus ei tässä muodossa tue lähiluonnon ja viheralueiden saavutettavuutta kantakaupungin alueella.

Uudella Oululla ei ole varaa menettää nykymuotoista Hietasaarta. Rantarakentaminen ei enää palvele kuin rakentajien omaisuuden kasvattamista. Oululaisena en sitä hyväksy.

Pyydän teitä huomioimaan esittämäni muistutukset Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksen käsittelyssä.

VASTINE:

Yleiskaavan päätavoitteita ovat kestävä ja ekotehokas yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen ja näitä tavoitteita myös suiston ja Hietasaaren maankäyttöratkaisuissa on noudatettu. Voimassa olevaan yleiskaavaan verrattuna rakentamiseen varatut alueet Hietasaassa laajenevat vain vähäisesti huvila-alueen eteläreunalla ja saaren eteläosa on varattu edelleenkin luonnonmukaisena säilytettäväksi virkistysalueeksi (V/s).

Oulun kaupunki on teettänyt vuonna 2012 meluselvityksen ja meluntorjuntasuunnitelman keskeiselle kaupunkialueelle. Tämä on ollut käytössä lähtöaineistona yleiskaavaa laadittaessa, vaikka sitä ei ole erikseen mainittu selvitysluettelossa.

Mustasalmi tulee säilymään yleisenä vesiväylänä ja sen rantavyöhykkeen kasvillisuus on mahdollista säilyttää, vaikka matkailupalveluiden aluevaraus ulottuu pieneltä osin salmen eteläpuolelle. Hietasaaren luonnon monimuotoisuus näkyy sekä luonnontilaisilla että rakennetuilla alueilla. Hietasaaren nykyinen polkuverkosto taukopaikkoineen voidaan säilyttää ja rantavyöhykkeet säilyvät yleisessä käytössä. Hietasaari säilyy edelleenkin kaupunkilaisten merkittävimpänä virkistysalueena, jonka käyttöä pyritään monipuolistamaan. Liitekartalla 8 Virkistys ja matkailu on esitetty keskeisen kaupunkialueen viheralueverkosto, josta ilmenee että Hietasaari on hyvin saavutettavissa myös viheralueita pitkin jalan tai pyörällä.

Oulun arvokkaat alueet –selvitys käsittelee paikallisesti arvokkaita rakennettuja ympäristöjä. Siinä ei ole mukana Hietasaarta, koska osa saarta on jo aiemmin luokiteltu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (RKY 2009). Kaavakartalla valtakunnalliset arvot on esitetty ruuturasterimerkinnällä, joka liittyy saaren itäpuolella viivarasterilla esitettyyn paikallisesti arvokkaan alueen merkintään.

Oulujoen suiston kaupunkipuiston raja-alue on muuttunut ainoastaan Raakkulanrannan kohdalla. Aiemmin matkailupalveluille varattu alue oli osa kaupunkipuistoa, mutta nyt kun alue on varattu Toppilansaareen että Varikonrantaan liittyväksi asuntoalueeksi, on puistorajausta muutettu.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttamaan muistutuksen johdosta.

Lääkkö Juha

kirjoittaa 7.9.2015:

Omistan Oulunsalossa Kuivala-Lääkkö-nimisen (564-430-0011-1) tilan. Tila on Oulunsalon ainoa lypsykarjatila ja tilanpitoa ei ole tarkoitus lopettaa, sillä maatila on elinkelpoinen. Pyydän arkkitehdeiltä ja päättäjiltä tähän ymmärrystä.

Yleiskaavan ehdotuksessa tilan kotipalsta Oulunsalon kirkon kaakkoispuolella on merkitty kaupunkikehittämisyöhykkeen 4. laajentumisvyöhykkeeksi. Toisaalla selostuksissa mainitaan, että Oulunsalon keskeisten alueiden yleiskaava jää voimaan. Siinä kotipalsta on merkitty maatalousalueeksi. Vaadin yhä, että kotipalsta muutetaan Uuden Oulun

yleiskaavaankin Maaseutukehittämisvyöhyke 2. maaseutu-merkinnälle, ettei elinkeinoleni tulisi ongelmia. Uutta yleiskaavaa tullaan käyttämään pohjana, sitten kun Oulunsalon keskeisten alueiden yleiskaavaa päivitetään, joten haluan nämä saman suuntaisiksi.

Samoin on metsäsarka Pitkäkankaan suunnalla. Merkitkää sekin Maaseutukehittämisvyöhyke 2. maaseutu-merkinnällä niin Kaupunkikehittämisvyöhykkeen 4. laajentumisvyöhykkeen kuin Maaseutu kehittämisvyöhyke 3:n osalta. Perusteluiksi esitän sen, että metsätalous on olennainen osa tilani taloutta.

Maaseudun kehittämisvyöhyke 2:n suunnittelumääräyksistä on ehdottomasti poistettava lauseet "Vyöhykkeelle tulee suunnitella kattavat kaupunkiseudun sisäiset ja maakunnalliset reitistöt virkistykseen ja matkailun tarpeisiin mm. ratsastukseen, moottorikelkkailuun, hiihtoon ja patikointiin." sekä "Kaupunkivyöhykkeiden läheisyydessä tulee ottaa huomioon ulkoilun ohjaustarve". Niiden tilalle esitän lausetta: "Vyöhykkeellä voidaan suunnitella reittejä virkistykseen vain ja ainoastaan yhteisymmärryksessä maanomistajien kanssa ja siten että reiteistä aiheutuvat taloudelliset haitat ja menetykset korvataan maanomistajille täysimääräisinä."

Lentokenttien eteläinen vaihtoehto on poistettava pelloilta ja kaavassa tulisi edes varautua meren ylittävään tieyhteyteen. Sitä ennen kustannustehokkainta on tien kehittäminen entiselle paikalleen. Yleensäkin kaavoituksessa pitäisi havahtua siihen tosiasiaan, että peltojen pirstominen teiden rakentamisella yms. hankaloittaa maatalouden harjoittamista niin viljelyteknisesti kuin taloudellisestikin. Maapallon väkiluku paisuu paisumistaan ja ruuan tuotantoon tarvitaan nimenomaan peltoa. Sitä kunnioittakaa, kun ruokaa syöttekään!

Pöyry on aikaisemmin tutkinut Oulunsalon pohjavesialueet ja yleiskaavan ehdotuksessa nämä tutkitut rajat ylittyvät. Miksi kaavoittaja haluaa vaikeuttaa maasta ja metsistä eläntönsä saavien toimintaa sillä tavoin? Rajatkaa pohjavesialueet tutkituille alueille.

VASTINE:

Kuten muistutuksessa on todettu, Oulunsalon keskeisten alueiden yleiskaava 2030 jää voimaan ko. lypsykarjatilalla ja Pitkäkankaan alueilla. Yleiskaavaehdotuksen yleispiirteisillä kehittämisvyöhykemerkinnöillä ei siten ratkaista alueiden maankäyttöä, vaan se perustuu yksityiskohtaisempaan suunnitteluun. Siten rajauksien esittäminen yksityiskohtaisesti voimassa olevaan yleiskaavaan perustuen ei ole em. alueilla tarkoituksenmukaista.

Yleiskaavaehdotuksessa on yleispiirteisesti esitetty tärkeät virkistysyhteydet. Merkintä ei ole reittimerkintä eikä se sisällä tarkempaa suunnittelua, mistä syystä esitystapakin on yleispiirteinen. Reitit suunnitellaan erikseen laadittavilla reittisuunnitelmilla yhteistyössä maanomistajien kanssa ja oikeusvaikutukset ja korvausvelvollisuus syntyvät vasta siinä yhteydessä.

Lentokentän tieyhteydet on tutkittu tuoreessa Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa. Ajoneuvoliikenteen lentokenttäyhteyksissä tukeudutaan sen mukaan pitkälti olemassa olevan Lentokenttien kehittämiseen, mutta pitkällä aikavälillä on tarpeen varautua myös Oulunsalon eteläiseen ohitustiehen. Oulunsalossa jää voimaan ajantasaiseksi todettu Oulunsalon Keskeisten alueiden yleiskaava 2030, jossa eteläisen ohitustien tievaraus on jo osoitettu.

Yleiskaavaehdotuksessa pohjavesialueet on osoitettu Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) virallisten pohjavesialuerajausten mukaisina. Pohjavesialueen raja osoittaa sitä aluetta, jolla on vaikutusta pohjavesiesiintymän veden laatuun tai muodostumiseen. Pohjavesialueen hyvin vetä läpäisevä osa eli niin sanottu muodostumisalue, on yleensä hieman pienempi.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Manninen Jonna ja muut kirjoittavat 4.9.2015:

Virpiniemen alueella asuu tällä hetkellä vakituisesti noin 300 asukasta. Asukkaat ovat tietoisia siitä, että alue on loma-asuntoaluetta, joka on kaavoitettu ympärivuotiseen loma-asumiseen ja tietoisia siitä, että lähipalveluja alueella ei ole normaaliin asemakaavan tapaan. Suurin osa kiinteistöjen omistajista on muuttanut tai rakentanut alueelle niin, että ovat olleet siinä tiedossa, että vakituinen asuminen sallitaan. Tällä hetkellä maistraatti ei enää hyväksy uusia asukkaita alueen asukkaiksi, heidät kirjataan vailla vakituista asuinpaikkaa olevaksi. Siitäkin huolimatta, että mm. verohallinto ja Kela käsittelevät asukkaita ja kiinteistön omistajia täysin samalla tavalla kuin normaaliin kaava-alueiden asukkaita. Tilanne vaikuttaa huomattavasti kiinteistöjen arvoon. Lähes sata taloutta alueella voi joutua taloudellisiin vaikeuksiin.

Valtakunnallisesti hallitus on linjannut, että "vapaa-ajan asuntojen muuttamista pysyvään asuinkäyttöön joustavoitetaan". Me allekirjoittaneet toivomme, että virkamiehet ja päättäjät ottaisivat tämän huomioon yleiskaavan osalta Virpiniemessä.

Esitämme, että tutkittaisiin mahdollisuutta kaavamerkintään joka mahdollistaisi loma-asuntoalueella myös vakituisen asumisen silloin kun rakennusten tekniset vaatimukset täyttyvät. Tällä hetkellä suurin osa alueen rakennuksista on tehty omakotitalojen rakennsmääräysten mukaisesti ja alueella on kunnallistekniikka, joten ympäristölle asuminen ei ole haitaksi.

VASTINE:

Virpiniemi on tunnistettu Oulun seudun virkistys- ja vapaa-ajan suunnitelmassa, voimassa olevassa maakuntakaavassa ja parhaillaan laadittavassa 2. vaihemaakuntakaavassa seudullisesti merkittäväksi virkistys- ja vapaa-ajanviettoalueeksi sekä matkailupalveluiden kehittämiskohdeksi. Yleiskaavaratkaisu perustuu näihin Virpiniemen kehittämisen lähtökohtiin, jonka lisäksi yleiskaavaa laadittaessa on otettu huomioon myös alueen nykyiset asemakaavat, joissa alueita on varattu loma-asuntoja ja matkailupalveluita varten.

Virpiniemen alueella laaditaan parhaillaan matkailun kehittämissuunnitelmaa, jonka yhteydessä tunnistetaan matkailu- ja virkistyspalveluihin liittyviä maankäytön kehittämistarpeita. Kehittämissuunnitelman laadinnan jälkeen kaupunki arvioi Virpiniemen ja Kellon alueiden maankäytön kehittämistarpeita kokonaisuutena myös nykyisiä loma-asuntojen alueita koskien. Laadittavassa selvityksessä arvioidaan, mitä vaikutuksia loma-asuntojen muuttamisella asuinalueiksi olisi mm. yhdyskunta- ja palvelurakenteelle sekä kuntataloudelle aiheutuville kustannuksille. Samalla arvioidaan, tarvitaanko kehittämistarpeiden toteuttamiseksi yleiskaavallisten selvitysten lisäksi osayleiskaavan laadintaa.

Markkuun Ryhmäpuutarhayhdistys ry / Pekka Vasari kirjoittaa 7.9.2015:

Markkuun Ryhmäpuutarhayhdistys ry käsitteli Uuden Oulun yleiskaavaehdotusta hallituksensa kokouksessa 6.9.2015. Hallitus päätyi yksimielisesti esittämään seuraavaa:

Vaalantien takana olevaa Mustikkakangasta pitää varata suunniteltua laajemmin virkistysalueeksi. Alue on mm. tärkeä marjastus- ja sienestysalue sekä ryhmäpuutarhamme autottomille mökkiläisille että muillekin jäsenillemme. Unohtaa ei pidä muitakaan lähi-alueilla jo nyt asuvia ja sinne muuttavia oululaisia.

VASTINE:

Hiukkavaara valittiin kasvusuunnaksi jo edellisessä yleiskaavassa 2004. Hiukkavaaran tuleva rakenne ja mitoitus hyväksyttiin kaavarunkovaiheessa 2008. Osa-alueita asemakaavoitetaan vaiheittain tontinluovutustarpeen mukaisesti, jolloin ratkaistaan myös niiden tarkempi raja. Mustikkakankaan asemakaavoittaminen näyttää tällä hetkellä ajoittuvan vuoden 2020 jälkeen. Välittömästi suunniteltujen asuntoalueiden koillispuolelta alkaa laaja Hiukkavaaran ja Sanginjoen ulkoilualue, jolla marjastus- ja sienestysmahdollisuudet säilyvät. Kero-ojan varsi on osoitettu yleiskaavassa vihervyöhykkeeksi, jota pitkin on yhteydet Hiukkavaaran ja Sanginjoen metsäalueille.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Martinniemen kyläyhdistys ry / Vuononvirta Arne

kirjoittaa 5.9.2015:

Martinniemen kyläyhdistys huomauttaa, että Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksessa Martinniemen kaupunginosakeskuksen alueella karttamerkinnoista puuttuvat seuraavat merkinnät, jotka ovat Martinniemen osayleiskaavassa merkitty seuraavasti:

1. Vähä-Laitakarin teollisuusalue (T: teollisuus- ja varastoalue) ja erikoisviheralue (EV: alueiden tarkoitus on suojata muita alueita mm. melulta, eikä niitä ole tarkoitettu virkistyskäyttöön.) puuttuvat
2. Kurtinhaudan ja Mustakarin alue tulisi merkitä merkinnällä, joka tarkoittaa:
Alue, jolla ympäristö säilytetään.
s-1 Kurtinhaudan rantavyöhyke. Alue on paikallisesti merkittävää kulttuurimaisemaa ja virkistysaluetta. Alueen käyttö on järjestettävä niin, että alueella olevat rakennelmat, kulkureitit ja polut sekä vanha puusto säilyvät.
-> Nykyisessä kaavaehdotuksessa tässä kohdin on vain merkintä Martinniemen osayleiskaavaan (ympyröinti), tämä tulee muuttaa. Osayleiskaavassa alue jäi merkitsemättä (valkoinen alue), mutta nyt vallitseva tilanne on hyvä vahvistaa.

Nämä merkinnät tulisi laittaa isoon yleiskaavakarttaan, vaikkakin Martinniemen osayleiskaava jää voimaan, koska kaavamuuosvaiheessa koko Oulun yleiskaavaa tarkastellaan ensimmäisenä ja osayleiskaavakartta saattaa jäädä vähemmälle huomiolle. Yleiskaavakartalla on muitakin samankokoisiin alueisiin kohdistuvia merkintöjä.

VASTINE:

Uuden Oulun yleiskaavan laatimisen yhteydessä on arvioitu voimassa olevien yleiskaavojen ajantasaisuus. Martinniemen alueella jää Uuden Oulun yleiskaavan hyväksymisen jälkeenkin edelleen voimaan Martinniemen osayleiskaava, jossa maankäyttö on osoitettu yksityiskohtaisesti. Martinniemessä on osalla alueista voimassa myös asemakaava, jolla maankäyttöä ohja-

taan. Uuden Oulun yleiskaava on kaavakartan 1 suunnittelutarkkuudeltaan sellainen, että käyttötarkoituksia ei siinä ole pääsääntöisesti osoitettu eikä Martinniemeä ole tarkoituksenmukaista esittää tarkemmin kuin muita alueita.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

**Martta ja Jalmari Lehdon kuolinpesän / perikunnan puolesta sekä
Marja ja Jouni Kokkonien puolesta Lehto Eeva
kirjoittaa 7.9.2015:**

Meillä on kaksi muistutusta esillä olleeseen Oulun yleiskaavaehdotukseen:

1) Muistutus 1

Muistutus Koitelin yli vihreällä merkittyyn tärkeään virkistysyhteyteen:

Tämä virkistysyhteys toteutettava niin, ettei se mene joen rannassa ja sen varrella tai saarissa yksityisen maan kautta (kiinteistörekisterinumerot 6:5 ja 1:255), vaan toteutetaan jo Koiteliin rakennettujen yhteyksien ja yleisen alueen kautta.

Tämän muistutus koskee kiinteistörekisterinumeroita: 6:5 ja 1:255.

2) Muistutus 2

Muistutus Huttukylän joen pohjoispuolella merkityistä MAKE 1 ja MAKE 2-alueista

Oulun yleiskaavaehdotuksessa Huttukylässä Purontien pohjoispuoli ja Vesalan tien pohjoispuoli on merkitty MAKE 2 alueeksi. Se olisi kuitenkin merkittävä Huttukylän vireillä olevan osa-yleiskaavan alueelta MAKE 1-alueeksi, jolloin asuinrakentaminen on mahdollista. Vastaavalla tavalla kuin esim. osayleiskaavassa nro 11 on myös tien pohjoispuoli merkitty MAKE 1-alueeksi (yhdenvertaisuus).

Tämä muistutus koskee kiinteistörekisterinumeroita 6:5 ja 6:10 ja 8:3.

Ohessa karttaliite, johon tämä ko alue on keltaisella merkitty. HUOM: TÄMÄ KARTTALIITE LÄHETETTY POSTITSE 7.9.2015.

VASTINE:

Yleiskaavaehdotuksen kaavakartalla 1 on käytetty merkintää tärkeä virkistysyhteys osoittamaan yhteystarpeita laajojen ja tärkeiden virkistykseen soveltuvien alueiden välillä. Yksi tällainen yhteystarve on Sanginjoen ympäristön ja Juuvanjoen suoluontokokonaisuuden välillä. Merkintä on yleispiirteinen. Reitit suunnitellaan vasta yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, jolloin ratkaistaan yksityiskohdat. Merkintää tarkistetaan kuitenkin siten, että se risteää Kiiminkijoen kanssa Koitelinkoskella.

Huttukylälle on vireillä rakennuspaikkakohtainen osayleiskaava, jossa ratkaistaan mm. rakentamismahdollisuudet. Uuden Oulun yleiskaavan maaseutukehittämismerkintöjä ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Metsänhoitoyhdistys Oulun Seutu ry / Sipola Juha ja Harju Mikko

kirjoittavat 7.9.2015:

Metsänhoitoyhdistys Oulun Seutu ry on paikallinen metsänomistajien yhteenliittymä, jonka tarkoituksena on edistää jäsentensä metsätalouden kannattavuutta ja heidän metsätaloudelleen asettamiensa muiden tavoitteiden toteutumista sekä edistää taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää metsien hoitoa ja käyttöä sekä valvoa jäsentensä etua. Metsänhoitoyhdistys Oulun Seutu toimii Oulun kaupungin (Haukipudas, Oulunsalo), Hailuodon ja Kempeleen kuntien alueella sekä Ylikiimingin ja Utajärven ulkometsäpalstoilla. Metsänomistaja jäseniä on yhteensä 1500. Alueen metsäpinta-ala on 100 900 ha, puuston määrä n. 8. milj.m³, vuotuinen puunmyyntimäärä n. 150 000 m³. Yhdistys työllistää neljä metsäkoneyrittäjää, viisi yrittäjämetsuria ja viisi toimihenkilöä. Metsänhoitoyhdistyksen hallitus on hyväksynyt seuraavan muistutuksen Uuden Oulun yleiskaava ehdotuksesta kokouksessaan 19.8.2015.

Metsätaloudella on suuri merkitys Oulun aluetalouteen, koska metsät sijaitsevat Oulun paperitehtaan ja alueen sahojen keskeisimmällä puunhankinta-alueella. Metsien käsitteilyssä noudatetaan aina metsälakia, luonnonsuojelulakia ja vesilakia sekä niiden määräyksiä esimerkiksi arvokkaista elinympäristöistä, uhanalaisista lajeista ja pohjavesialueista. Lähes kaikki yksityismetsät ja toimijat ovat sitoutuneet metsien sertifiointiin ja noudattavat Tapion hyvän metsänhoidon suosituksia.

Metsänhoitoyhdistys Oulun Seutu ry katsoo, että yleiskaavaehdotus on metsien talouskäyttöä rajoittavien syiden perusteella metsänomistajan kannalta kohtuuton, rajoittaen yksityisten metsänomistajien valtaa oman omaisuutensa taloudelliseen käyttöön ilman korvausta.

Yleiskaavan rajauksia tulee tarkistaa seuraavasti:

Virkistyskäyttöön tulee varata pääsääntöisesti vain kaupungin omistamia maita, ei yksityismaita. V-alueet tulee rajata keskeisimpien ulkoilureittien, asutuksen ja loma-asuntojen ympäristöön. V-alueella tehtävät taimikonhoitotyöt ja harvennushakkuut vapautetaan maisematyölupapalveloitteesta. Lisäksi Oulunsalon lentokentän lounais- ja länsipuoliset alueet osat muutetaan keskeisimpien ulkoilureittien ja loma-asutuksen ulkopuolilla MU-alueeksi. Samoin koko Virpiniemen ja Ervastianrannan välistä V-aluetta rajataan koskemaan vain ulkoilureittien ja asutuksen välitön lähiympäristö. Muu osa, normaali metsätalousmaa ja vanhat istutetut soranottoalueet muutetaan M- tai MU-alueeksi. V- alueiksi merkityiltä alueilta ei metsänomistaja ole oikeutettu Valtion metsänhoitoon ohjaamiin kemera tukiin. Tämä tulee vähentämään nuortenmetsienhoitoa kyseisillä alueilla.

Mu-alueet tulisi rajata koskemaan vain asutuksen lähiympäristöä laajojen alueiden sijaan. Kalimenojan eteläpuoli, Kalimeenkylä - Halosenharju - Heikinharju -välinen alue sekä Luukkaansuo - Haapaselkä - Kalimeenvaara - välinen alue ja Niilejärven eteläpuolella Markkuunkangas - Niileskangas - välinen alue muutetaan M-alueeksi. Suurin osa näistäkin alueista on merkitty kaavakartta 1:ssä MAKE -2 alueiksi eli maa- ja metsätalouden monipuolisen kestävä hyödyntämisen alueiksi.

Metsänhoitoyhdistys esittää myös toimenpiderajoitusten poistamista MU- alueilta. Alueella tulee sallia taimikonhoitotyöt, harvennushakkuut ja metsän luontainen uudistaminen kevyine maanmuokkauksineen.

Pohjavesialueiden rajaukset on korjattava koskemaan vain varsinaisia pohjavesialueita. Pohjavesialueilla tulee sallia metsien käsittely Tapion hyvän metsänhoidon suositusten mukaisena.

Luonnon ydinalueella Haukiputaan Vitsajärvestä itäänpäin- Tervajärven- Loukkojärven pohjoispuolella poronhoitoalueen rajalle ulottuvalla alueella sijaitsee haukiputaalaisten ja kellolaisten metsänomistajien tärkeimmät puuntuotantoalueet ja kattava puukuljetuksia varten rakennettu metsäautotieverkosto. Tästä syystä Luonnonydinalue on poistettava kaavasta. Alueella on jo paljon laajoja Natura ja soidensuojelu kohteita. Metsätalouden harjoittamista ko. alueella ei saa rajoittaa.

Karhusuon ja Poikainlamminsuon takana sijaitseva Luo -kohde käsittää myös puustoisia kangasmaita missä metsiä tulee saada käsitellä normaalisti.

Luo-1 kohteilla Hevonvitunsuon, Röytänsuon ja Satamosuon ympäristön kankailla ja ojitetuilla soilla metsien käsittelyä ei saa rajoittaa.

VASTINE:

Yleiskaavaehdotuksessa ei ole virkistysaluemerkintää V käytetty muistutuksessa esitetyillä alueilla. V-alueita on osoitettu vain keskeistä kaupunkialuetta ja sen lähiympäristöjä käsittelevällä kaavakartalla 2.

MU-alueita, eli alueita, joilla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta, on osoitettu yleiskaavassa keskeisen kaupunkialueen läheisyyteen. Näille alueille ei ole yleiskaavassa osoitettu rajoituksia, vaan alueen metsien käsittelyä ohjaa metsälaki.

Maisematyölupaa edellytetään ainoastaan kaavakartan 2 virkistysalueilla (V ja V/s), suojelualueilla, joilla on erityisiä luontoarvoja (S-1), maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla, joilla on erityisiä ympäristöarvoja (MY) sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeillä alueilla. Merkinnät ja määräykset ovat perusteltuja ja kohdentuvat hyvin pienille alueille.

Kaavakartalla 1 on osoitettu selvitykseen perustuen luonnon ydinalueet. Merkinnällä on osoitettu luonnon ydinalueet, jotka tarjoavat monipuolisesti ekosysteemipalveluita. Alueen maankäyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen ja eliölajien esiintymien säilymisedellytykset. Luonnon ydinalue -merkintä on informatiivinen eikä rajoita metsänhoitoa.

Yleiskaavaehdotuksessa pohjavesialueet on osoitettu Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) virallisten pohjavesialuerajausten mukaisina. Pohjavesialueen raja osoittaa sitä aluetta, jolla on vaikutusta pohjavesiesiintymän veden laatuun tai muodostumiseen. Pohjavesialueen hyvin vetä läpäisevä osa eli niin sanottu muodostumisalue, on yleensä hieman pienempi.

Yleiskaavamääräyksillä ei ole otettu kantaa metsänhoitoon pohjavesialueilla. Pohjavesien piilaaminen on ympäristönsuojelulain nojalla kielletty.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet (luo) perustuvat laadittuihin selvityksiin luonnon monimuotoisuudesta. Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät suoalueet (luo-1) perustuvat hyväksytyyn Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavaan ja niiden tarkoitus on turvata maakunnallisesti merkittävän suoluonnon säilymisedellytykset.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

MTK-Oulunseutu r.y. / Heikkinen Urpo

kirjoittaa 5.9.2015:

Yleiskaavan ehdotus on laadittu valtaosin yksityisten maa- ja metsätaloudenharjoittajien omistamille maille ja siinä on kyllä huomioitu arviot kaavan ilmasto- ja ympäristövaikutuksista, mutta ei ole arvioitu kaavan luo-, SL- sekä muiden merkintöjen, virkistys-, ulkoilu- ja maisema-alueiden vaikutusta maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Kaavan tulisi olla mahdollistava, eikä rajoittava ja tämä pitää ehdottomasti ottaa huomioon myös maa- ja metsätalouden osalta, eikä aina vain heikentää sen toimintaedellytyksiä ja kannattavuutta. Lisäksi on ehdottomasti muistettava että Perustuslaki takaa omaisuuden suojan yksityisomaisuudelle ja sitä täytyy noudattaa sekä kaavan laadinnassa että toteutuksessa.

MTK-Oulunseutu vaatii seuraavia muutoksia Uuden Oulun Yleiskaavaan:

Kaavoittaja on luonut Oulunsaloon uuden kaavamerkinnän Maaseudun kehittämisvyöhyke 3 (Make 3). MTK-Oulunseutu katsoo että merkintä on ehdottomasti muutettava Maaseudun kehittämisvyöhyke 2:ksi (Make 2). Make 3 korostaa liiaksi virkistys- ja ulkoilun merkitystä, joka kuitenkin voidaan hoitaa Make 2:lla jokamiehen oikeuksien pohjalta. Pelkona on yhä rajoitteet talousmetsien hoidossa sekä niihin liittyvä luvan haku että viranomaismaksut lupapäätöksistä. Liitekartoissa yli puolet Oulunsalon rakentamattomasta pinta-alasta on virkistys- ja ulkoilualueita. Alue sijoittuu kuitenkin pääosin lentomelualueelle, mikä on erittäin ristiriitaista.

Make 2:n suunnittelumääräyksistä on ehdottomasti poistettava lauseet: "Vyöhykkeelle tulee suunnitella kattavat kaupunkiseudun sisäiset ja maakunnalliset reitistöt virkistys- ja matkailun tarpeisiin mm. ratsastukseen, moottorikelkkailuun, hiihtoon ja patikointiin. Kaupunkivyöhykkeiden läheisyydessä tulee ottaa huomioon ulkoilun ohjaustarve."

Oulunsalossa Kylänpuolen rannan ja Salmiojan varren viheryhteydet on poistettava, koska ne sijaitsevat peltoalueilla.

Uusi Lentoaseman tieyhteys on poistettava kaavasta ja kehitettävä olemassa olevaa tietä sekä varauduttava kaavoituksellisesti meren ylittävään vaihtoehtoon.

Pohjavesialueet Oulunsalossa on yhä merkitty laajempina kuin mitä ne tutkimusten pohjalta ovatkaan. Tämä aiheuttaa hankaluuksia käytännön viljelyssä ja metsänhoidossa, sekä rakentamisessa.

MTK-Oulunseutu haluaa korostaa yhteistyöhaluaan kaavoitustyön suhteen kaavan kaikissa vaiheissa, mutta pitää myös erittäin tärkeänä että sen ja yksittäisten maanomistajien mielipiteitä kuullaan ja ne huomioidaan paremmin.

VASTINE:

Yleiskaavaehdotus perustuu maankäyttö- ja rakennuslakiin. Yleiskaava on eri toimintoja yhteen sovittava maankäytön suunnitteluväline. Luontoarvojen vaaliminen ja virkistys- ja matkailun suunnittelu ovat yleiskaavan lakisääteisiä sisältövaatimuksia siinä missä elinkeinoelämän toimintaedellytysten huomioiminenkin. Yleiskaavalla voidaan lain mukaan antaa tarvittavia määräyksiä.

Maaseutukehittämisvyöhyke 3, monikäyttöinen luonto -merkinnällä (make-3) edistetään mm. maaseutuelinkeinojen toimintamahdollisuuksia sekä virkistys-, ulkoilun ja matkailun kehittä-

tämistä. Make-3-merkintä perustuu virkistykseen edistämisen osalta Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan virkistysalueisiin. Make-3-alueet ovat olennainen osa Oulun seudun virkistysalueverkoston kehittämistä eivätkä sisällä maa- ja metsätaloutta rajoittavia määräyksiä. Toimintojen yhteensovittaminen tapahtuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja lupakäsittelyssä.

Yleiskaavaehdotuksen suojelumerkinnot ja niille annetut rajoitteet ovat perusteltuja eikä merkintöjä ole tarpeen muuttaa.

Yleiskaavaehdotuksessa on yleispiirteisesti esitetty tärkeät virkistysyhteydet. Merkintä ei ole reittimerkintä eikä se sisällä tarkempaa suunnittelua, mistä syystä sen esitystapakin on yleispiirteinen. Reitit suunnitellaan erikseen laadittavilla tarkemmilla suunnitelmilla yhteistyössä maanomistajien kanssa ja suunniteltavien reittien oikeusvaikutukset ja korvausvelvollisuus synnyttävät vasta siinä yhteydessä.

Lentokentän tieyhteydet on tutkittu tuoreessa Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa. Ajoneuvoliikenteen lentokenttäyhteyksissä tukeudutaan sen mukaan pitkälti olemassa olevan Lentokentäntien kehittämiseen, mutta pitkällä aikavälillä on tarpeen varautua myös Oulunsalon eteläiseen ohitustiehen. Kempeleenlahden ylitystiehen ei liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaan ole syytä varautua. Oulunsalossa jää voimaan ajantasaiseksi todettu Oulunsalon Keskeisten alueiden yleiskaava 2030, jossa eteläisen ohitustien tievaraus on jo osoitettu.

Yleiskaavaehdotuksessa pohjavesialueet on osoitettu Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) virallisten pohjavesialuerajausten mukaisina. Pohjavesialueen raja osoittaa sitä aluetta, jolla on vaikutusta pohjavesiesiintymän veden laatuun tai muodostumiseen. Pohjavesialueen hyvin vetä läpäisevä osa eli niin sanottu muodostumisalue, on yleensä hieman pienempi.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Mäläskä Arvi

kirjoittaa 6.9.2015:

Uuden Oulun kuntaliitoksen päätarkoitus oli tuoda alueelle lisää kaivattua elinvoimaisuutta. Kaupunginhallituksen ohjauksessa laadittava yleiskaava on tässä keskeisessä asemassa. Työn yhtenä lähtökohtana on ollut kaupunkirakenteen eheyttäminen.

Pyydän huomioimaan yleiskaavoituksessa Oulun kaupunginhallituksen Oulunsaloa koskevat lausunnot maakuntakaavaan 28.9.2013 ja Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaan 19.1.2015. Maakuntakaavaan antamassaan lausunnossa kaupunginhallitus halusi poistaa ns. Oulunsalon eteläpuoleisen tievarauksen. Maakuntakaavaan lausunto ei vaikuttanut, koska haluttiin odottaa Oulunseudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaan valmistumista. Oulunseudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaan antamassaan lausunnossa Oulun kaupunginhallitus linjasi, että Oulunsalon eteläpuolinen ohitustievaraus oli poistettava ja Kempelelahden ylitystie oli merkittävä. Yleiskaavatyötä ohjaavan kaupunginhallituksen kannat eivät näy esillä olevassa yleiskaavaehdotuksessa. Tällainen tilanne on aiheuttanut kuntalaisissa laajaa hämmennystä.

Yleiskaavaa on näiden edellä mainittujen seikkojen osalta täydennettävä. Oulu tekee itse yleiskaavan Uudelle Oululle yhteistyössä maakunnan kanssa. Kaavoitustyön alussa oli selvää, että molemmat sekä maakuntakaava että yleiskaava rakentuvat yhtä matkaa. Näin maakuntakaava ei ole tässä asiassa este, vaan sitä on kaavatyön edetessä mahdollista täydentää.

Perustelut muutosvaatimuksille

Lentokentäntie

Oulunsalon erityispiirteenä on kaavoitukseen vaikuttava lentokenttä ja sen vähitellen laajeneva lentomelualue. Tämän johdosta Oulunsalon entinen kuntakeskus on asutuksen kehittämisen osalta alueellisesti rajautunut yhä pienemmäksi. Yleiskaavassa lentokentän ja entisen kuntakeskuksen välinen alue on määritelty onnistuneesti työssäkäyntialueeksi. Tätä ns. Lentokenttäkaupunkia on kehitettävä tuomaan elinvoimaa alueelle.

Lentokenttäkaupungin kehittäminen puolestaan edellyttää nykyisen lentokentätien voimakasta kehittämistä. Se tulee merkitä yleiskaavassa, tien välityskyvyn lisäämiseksi, kaupunkibulevardiksi, jota pitkin sekä lentomatrustajat että lentokenttäkaupungin työntekijät ja alueen asukkaat voivat liikkua. Tämä luo lentokenttäkaupungille vetovoimaa ja näkyvyyttä. Nykyisen tien kehittäminen eheyttää yhdyskuntarakennetta ja luo joukkoliikenteelle kehittymismahdollisuuksia. Samalla entinen kuntakeskus saa kaupunkimaisuutta täydennysrakentamisen kautta. Oulunsalossa lentokenttä, lentokenttäkaupunki, lentokentäntie, kuntakeskus, elinvoima ja palvelut nivoutuvat voimakkaasti toisiinsa.

Oulunsalon eteläpuolinen ohitustie-varaus on uhka kuntakeskuksen elinvoimalle. Kaavoituksen tulisi kyetä reagoimaan muuttuvaan maailmaan ja erityisesti elinkeinoelämän rakennemuutokseen. 1970-luvulla syntynyt ohitustieajatus ei huomioi luonto- eikä maisema-arvoja. Se ei huomioi joukkoliikenteen mahdollisuuksia eikä se huomioi alueen elinvoiman tukemista. Lisäksi uusi tie on kasvavaa liikennettä ajatellen turha. Voimakkaasti kehitettävä nykyinen tie turvaa vaivattoman pääsyn Oululle tärkeälle lentokentälle. Hyvin suunniteltuna ja toteutettuna se samalla lisää Oulunsalon keskustassa asuvien ihmisten asumisviihtyvyyttä.

Kempelelahden ylitystie

Yleiskaavan yleisen hengen tulisi olla mahdollistava eikä kaupungin mahdollista kehitystä rajoittava. Uuden Oulun yleiskaavassa ei voida hyväksyä vain vanhojen suunnitelmien toistamista. Tämän vuoksi yleiskaavaan on merkittävä Kempelelahden ylitys. Lahden ylitys on huomioitava merkitsemällä se asianmukaisesti. Tärkeintä on, että yhdystien suunnitteluun ja rakentamiseen varaudutaan. Oulunsalon suuralueen asutuksen ainoa varteenotettava laajenemissuunta lentomelualueen johdosta on ja tulee olemaan Hai-luodontien suuntainen. Lahden ylittämisen mahdollisuus on huomioita. Tämä oli aikanaan myös Oulunsalon kunnanvaltuuston yksimielinen tahto.

Lisäksi yleiskaavassa on huomioitava Salonselkä ja merkintä make3

Salonselkä ja Papinjärven alue on merkitty make 3 merkinnällä. Alue on lähes kokonaan lentomelualueetta ja soraomonttujen pirstomaa. Kaavamerkinnän mukaan metsätalouden ohella sitä olisi kehitettävä virkistyksen ja matkailun näkökulmasta. Alueen lähtökohdat huomioiden merkintä on epäonnistunut. Alue on myös pääosin paikallisten maataloustuottajien omistamaa. Metsätaloutta ja maa-ainesten ottamista ei saa vaarantaa turhilla kaavamerkinnöillä. Alue on merkittävä metsätalousmaaksi. Varjakan alueen merkitsemiseen make 3 soveltuu hyvin.

VASTINE:

Lentokentän tieyhteydet on tutkittu tuoreessa Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa. Ajoneuvoliikenteen lentokenttäyhteyksissä tukeudutaan sen mukaan pitkälti olemassa olevan Lentokentäntien kehittämiseen, mutta pitkällä aikavälillä on tarpeen varautua myös Oulunsalon eteläiseen ohitustiehen. Kempeleenlahden ylitystiehen ei liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaan ole syytä varautua. Oulunsalossa jää voimaan ajantasaiseksi todettu Oulunsalon Keskeisten alueiden yleiskaava 2030, jossa eteläisen ohitustien tievaraus on jo osoitettu.

Maaseutukehittämisyöhyke 3, monikäyttöinen luonto -merkinnällä (make-3) edistetään mm. maaseutuelinkeinojen toimintamahdollisuuksia sekä virkistyksen, ulkoilun ja matkailun kehittämistä. Make-3-merkintä perustuu virkistyksen edistämisen osalta Pohjois-Pohjanmaan maakunta-alueen virkistysalueisiin. Make-3-alueet ovat olennainen osa Oulun seudun virkistysalueverkoston kehittämistä eivätkä sisällä maa- ja metsätaloutta rajoittavia määräyksiä. Toimintojen yhteensovittaminen tapahtuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja lupakäsittelyssä.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttamaan muistutuksen johdosta.

Nätyinki Mirva, Turkka-Pisilä Liisa ja Pisilä Ari-Petteri kirjoittavat 7.9.2015:

Me allekirjoittaneet vaadimme, että Madekosken ja Oulujokivarren asemakaavoitus otetaan mukaan nyt lausuntokierroksella olevaan yleiskaavaan seuraavin perustein:

- Oulun kaupunki on luvannut asemakaavan alueelle kauan aikaa sitten.
- Asemakaava on laadittava ja pidettävä ajan tasalla sitä mukaa kun kunnan kehitys taikka maankäytön ohjaustarve sitä edellyttää (MRL; 7 luku, 51§)
- Alueen asukkaat eivät voi suunnitella tulevaisuuttaan, koska remontointi ja rakentaminen ovat jäissä. Tämä vähentää investointia ja verotuloja. (MRL 43§)
- Pitkään Oulun kaupungille veronsa maksaneet asukkaat odottavat kaupungin täyttävän kaavoituslupauksensa. Alue on kulttuurihistoriallisesti arvokasta asuinalue. On siis tärkeää pitää huoli alueesta ja saada alue kuuluvaan arvoonsa hyvällä asemakaavoituksella. Näin olemassa olevan rakennuskannan säilyttäminen varmistetaan ja luodaan puitteet lisärakentamiselle alueen arvoja kunnioittaen (vertaa MRL; 7 luku, 50§).
- Oulun asukasmäärä kasvaa ja uusia asukkaita ja rakennuksia olisi alueelle tulossa, mutta puuttuva asemakaava estää sen.
- Niin uudisrakentamisen kuin korjausrakentamisenkin osalta viemäroinnin saaminen alueelle on erittäin tärkeää
- MRL:n mukaan ei saa tulla kohtuutonta haittaa alueen asukkaille kaavoituksesta, asukkaat tulee ottaa huomioon. Epävarmuustila alueen asukkaiden jokapäiväisessä arjessa ei saa enää jatkua, asemakaavan puuttuminen on kohtuuton haitta.
- Uusia alueita asemakaavoitetaan mutta vanhat alueet jäävät hoitamatta ajantasaisiksi

VASTINE:

Madekoskelle jää Uuden Oulun yleiskaavan hyväksymisen jälkeenkin voimaan vuonna 2007 hyväksytty Oulujokivarren osayleiskaava, jossa Madekoski on kokonaisuudessaan osoitettu asemakaavoitettavaksi alueeksi. Madekosken länsiosiin on vireillä asemakaava. Asemakaavoitettavien alueiden aikataulu määritellään joka toinen vuosi hyväksyttävässä maankäytön toteut-

tamisojelmassa. Uusin maankäytön toteuttamishjelma on laadittu vuosille 2016-2020 ja se on parhaillaan hyväksymiskäsittelyssä.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Oulun Hietasaaren palstaviljelijät ry / Hellström Kalle ja Jortikka Niina sekä Hietasaaren-Toppilansaaren asukasyhdistys ry / Suopanki Juhani, Louhivirta Lauri ja Eskelinen Kirsi kirjoittavat 7.9.2015:

Nähtävillä oleva yleiskaavaehdotus on monella tapaa huonompi Hietasaaren alueen luonto- ja kulttuuriarvojen turvaamisen kannalta kuin voimassa oleva Oulun yleiskaava 2020. Alueen arvot on todettu monessa selvityksessä ja tätä ei ole kuitenkaan riittävästi otettu mielestämme huomioon kaavaa laadittaessa. Hietasaareissa on mm. valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (Hietasaaren huvila-alue), sen itäosa kuuluu Arvokkaita alueita Oulussa-listalle (Oulujoen suisto), se on maakunnallisesti arvokas maisema-alue (Oulujoen suisto), alue on osa Oulujokisuiston kaupunkipuistorajausta voimassa olevassa yleiskaavassa ja se on myös Oulun monimuotoisuuskeskittymä ja Oulun lajirikkain alue (Oulun luonnon monimuotoisuus selvitys 2013). Myös Toppilansaaren 10 vuotta vanha asuntomessualue on oman aikansa arvokasta rakennusperintöä ja sitä käydään edelleen katsomassa. Ainoa pitkäjänteinen keino turvata alueen arvot olisi hakea alueelle kansallisen kaupunkipuiston statusta. Kaupunginhallitus vastasi toukokuussa 2015 kansalaisaloitteeseen, että jos puisto perustettaisiin, päätösvalta siirtyisi ympäristöministeriöön. Tämä tuntuu oudolta, sillä alueelle laadittaisiin yhdessä kaupungin ja viranomaisten kanssa hoito- ja käyttösuunnitelma, missä määritellään alueen käytön periaatteet ja säännöt. Kaupungin tulisi tehdä parhaansa yhteisen perintömme turvaamisessa eikä yrittää toimia vapaamatkustajana suojeluasioissa.

Yleiskaavaehdotus on Hietasaaren osalta voimassa olevan Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan vastainen. Maakuntakaavan tulisi ohjata yleiskaavoitusta eikä päinvastoin. Lähes koko Hietasaari Toppilansaarta lukuun ottamatta on merkitty virkistysalueeksi (V-merkintä) vuonna 2005 hyväksytyssä maakuntakaavassa. Merkinällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä retkeily-, ulkoilu-, urheilu- ja virkistysalueita. Suunnittelumääräyksessä lukee, että alueen maankäyttöä suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen virkistyskäytön kehittämiseen ja ympäristöarvojen säilymiseen. Silti Mustasaaren itäosaan ollaan tuomassa uutta kerrostaloaluetta. Tälle ns. Vaakunakylän alueelle merkitty kerrostaloalue (AK) on ristiriidassa em. tavoitteen kanssa ja tulisi poistaa kaavasta. Alue on kaupunkilaisten yhteistä virkistysaluetta ja sille tulisi miettiä sopivampia toimintoja (puisto, puutarha, harrastetilat, maauimala, yleinen saunatms). Kerrostalorakentaminen ei sovi sikäläkään, että alue on osa Arvokkaita alueita Oulussa-rajasta "Oulujoen suisto". Kaavaehdotuksessa Vaakunakylä on jätetty Oulujokisuiston kaupunkipuistorajauksesta ulos, ja se tulisi palauttaa sen osaksi.

Voimassa olevassa Oulun seudun yleiskaavassa 2020 Hietasaari kuuluu Oulujoen suiston kaupunkipuiston alueeseen. Oulujokisuiston kaupunkipuiston alueen kulttuuriympäristön ja maiseman vaaliminen on yleiskaavan mukaan tärkeää. Vaakunakylän kerrostaloalue ja Nallikarinkaavoitus suunnitelmat eivät tue tätä vaalimistavoitetta. Myös maa-

kuntakaavassa kaupunkipuisto on rajattu Oulujoen kaupunkipuistona (Op). Puisto on rajattu maakunta- ja yleiskaavoissa siten, että se täyttäisi ympäristöministeriön asettamat kriteerit kansallisen kaupunkipuiston perustamiselle. Alueen arvoja ei tule tuhota, jos myöhemmin halutaan hakea kansallisen kaupunkipuiston statusta. Yleiskaavaehdotuksen vaikutusten kokonaisarvioinnissa todetaan: *Kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeiden alueiden läheisyyteen osoitettujen matkailupalveluiden ja asutuksen laajentumisalueiden läheisyydessä voi olla vaara alueen vaalimisen kannalta merkittävien arvojen heikkenemiseen.* Juuri näin uhkaa käydä Hietasaassa, ellei kaavaehdotusta ehdottomiltamme osin muuteta. Ihmettelimme myös, miksei Hietasaarta ole kaavaehdotuksessa huomioitu monimuotoisuuskeskittymänä, vaikka sieltä on esimerkiksi löydetty eniten putkilokasvilajeja sisältävä neliökilometriruutu Oulussa.

Hietasaaren vanha huvilamiljöö on noteerattu valtakunnallisestikin ja museoviraston toimesta vuonna 2009 määritelty valtakunnallisesti arvokkaaksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi. Tämän tulisi tiukasti ohjata myös kaavoitusta. Nyt tälle alueelle ollaan tuomassa huvipuistoa ja monenlaista muuta maisemakuvaa ja alueen hiljaista luonnetta muuttavaa toimintaa. Matkailupalveluiden alueen (RM) laajentaminen kulttuurihistoriallisesti arvokkaalle Hietasaaren huvila-alueelle on voimassa olevien maakuntakaavan ja Oulun yleiskaava 2020:n vastainen. RA-1/s-merkintä on muutettu RM:ksi Hietasaari 1-palstaviljelyalueen länsiosassa ja Mustasalmen eteläpuolella Maininkipolun sillan ja Pauhapolun välisellä metsäalueella. Mielestämme huvipuistolle tulee etsiä sille paremmin sopiva paikka muualta Oulun seudulta ja RM -merkintä poistaa kaavaehdotuksesta RKY-rajaukseen kuuluvalta osalta. Mielestämme myöskään siirtolapuutarha-aluemerkintä (RP) ei sovellu Hietasaareen. Yksityinen rakentaminen muuttaisi yhteisöllisen alueen käyttöä liiaksi yksityisomisteiseen suuntaan.

Hietasaaren palstaviljelijät haluaa kehittää palstaviljelytoimintaa nykyisillä paikoilla Hietasaassa. Oulun kaupunki ei ole erityisemmin panostanut palstaviljelyn edellytysten parantamiseen Hietasaassa, vaan alue on ollut "selvitystilassa" parikymmentä vuotta. Hietasaaren-Toppilansaaren asukasyhdistys on huolestunut kaiken uuden rakentamisen vaikutuksesta alueen ruuhkien, melun ja liikenteen lisääntymiseen. Tämä vaikuttaa tulevaisuudessa jopa 3000asukkaan jokapäiväiseen elämään, viihtyvyyteen ja virkistymiseen. Alueen rikkaus on ollut vieressäoleva luonnontilainen lähiluonto, joka näiden suunnitelmien myötä kaventuu ratkaisevasti. Tämän vuoksi esitämme, että kaava tulee Hietasaaren osalta palauttaa uudelleen valmisteltavaksi ja alueelle tulee esittää paremmin sen arvot huomioivaa toimintaa.

VASTINE:

Voimassa olevaan yleiskaavaan verrattuna Hietasaareen esitetyt aluevaraukset ovat muuttuneet seuraavasti: Raakkulanrannassa ollut matkailupalvelujen alue on muutettu kerrostalovaltaiseksi asuntoalueeksi (AK) ja vastaavasti Holstinsalmentien varrella jo ollut matkailupalvelujen aluetta (RM) on laajennettu sisällyttämällä siihen mm. Pohton koulutuskeskuksen alue. Vaaskiventien eteläpuolelle on varattu alue kaupunkiviljelylle (V), josta pieni osa on merkitty siirtolapuutarha-alueeksi (RP). Yhteisöjen käyttöön varattua kulttuurihistorialliselta ympäristöltään merkittävää loma-asuntoaluetta (RA-1/s) on laajennettu eteläosasta niin, että kaikki jäljellä olevat huvilat sisältyvät nyt alueeseen. Holstinsalmentien varrelle esitetty RA-1/s – alueen muuttaminen pieneltä osin RM-alueeksi mahdollistaa huviloiden käyttämisen matkailupalveluihin. Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen alue (RKY) on uusi merkintä ja kat-

taa koko huvila-alueen. Raakkulanrantaan osoitettu uusi kerrostalovaltainen alue ei ulotu RKY-alueelle.

Hietasaaren tunnistetut arvot on nostettu yleiskaavassa esille useilla merkinnöillä. Rakennetun ympäristön arvot on esitetty sekä alueen ominaisuutta kuvaavalla rasterimerkinnällä (RKY 2009) että maankäyttömerkinnällä RA-1/s. Museoviranomainen ei ole lausunnossaan nähnyt ristiriitaa Hietasaareen esitetyn maankäytön ja kulttuuriympäristön arvojen säilyttämisen välillä. Luonnonympäristön arvoja on sekä rakentamattomalla eteläosalla, joka on luonnonmukaisena säilytettävänä virkistysalueena (V/s) että myös rakennetulla alueella. Rakennetun alueen luonnonympäristön arvojen säilyttämisestä huolehditaan asemakaavoitusvaiheessa, jolloin laaditaan luonto- ja maisemaselvitys sekä laaditaan ympäristösuunnitelma. Kansallisen kaupunkipuiston perustamista ei ole nähty Oulussa tarpeelliseksi, Oulun kaupunginhallitus on 4.5.2015 linjannut, ettei Oulun kaupunki hae kansallisen kaupunkipuiston statusta Oulujoen suistolle. Sen sijaan yleiskaavassa on esitetty Oulujoen suiston kaupunkipuisto, jonka kehittämisestä kaupunki vastaa.

Maakuntakaava on ohjeena yleiskaavaa laadittaessa, mutta sen esitystavasta ja tarkkuudesta johtuen esim. virkistysalueiden rajauksia ei voi lukea tarkasti, vaan tulkittaa tehdään mm. yleiskaavoituksella. Maakuntakaavan virkistysalueeseen (V) sisältyvät mm. koko huvila-alue, hotelli sekä leirintäalue. Yleiskaavassa eri alueiden käyttötarkoitukset on osoitettu yksityiskohdaisemmin. Yleiskaavan päätavoitteita ovat kestävä ja ekotehokas yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen ja näitä tavoitteita Hietasaaren maankäyttöratkaisut tukevat. Aiemmin matkailupalveluille varattu Raakkulanrannan/Vaakunakylän alue on nyt varattu asumiselle ja se liittyy sekä Toppilansaaren että Varikonrannan asuntoalueisiin. Yleiskaavassa on erityisesti näytetty että rantavyöhyke niiden kohdalla tulee jättää virkistysalueeksi. Yleiskaavaehdotus ei ole voimassa olevan eikä laadittavana olevan 2. vaihemaakuntakaavan vastainen.

Hietasaaren eteläosaan on esitetty uusi palstaviljelyalue (V) ja sen yhteyteen pieni siirtolapuutarha-alue (RP) huvila-alueiden väliin. Tavoitteena on monipuolinen kaupunkiviljelyalue, josta osalla voisi olla myös rakennuksia. Alueen yhteisöllisyyttä pyritään edistämään monipuolisella käytöllä.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Oulun Huutokaupakamari Oy / Siira Kalervo

kirjoittaa 7.9.2015:

Vaatimukset

OHK vaatii, että esillä olevaan yleiskaavaehdotukseen Koivikkotilan ja sen lähialueen kaavamerkintä V=virkistysalue muutetaan ja palautetaan:

A ensisijaisesti lainvoimaisessa 2020 yleiskaavassa ko. alueelle vahvistetuksi TP=työpaikka-alueeksi (liite 1)

B toissijaisesti yleiskaavaluonnoksessa nähtävillä oloaikana olleeseen Ap=pientalovaltainen asuinalue (liite 2)

Perustelut

1 Luonnoksesta hain sen nähtävillä oloaikana karttaotteen (liite 2) ja katsoin, että OHK voi hyväksyä myös TP kaavamerkinnän muutoksen AP alueeksi koska lähistöllä on jo Pyykösjärven pientaloalue ja tilan vieressä on omakotitalo.

2 Paras ja oikea ratkaisu on kuitenkin palauttaa alue TP alueeksi joka on myös lainvoimaisen v. 2020 yleiskaavan määräys. Tätä puoltaa myös se että ko. alueen Ruskon tien

toisella puolella on jo laajat TP alueet. Lisäksi kaavaehdotukseen on otettu ko. alueen jatkeeksi TPres-alue.

Katsomme, että ei ole ollut laillisia perusteita muuttaa omistamaamme Koivikko-tilan ja sen naapurienkaan kaavamerkintää niin että nyt viheralueiksi kaavoitettuin maanomistuksilla ei ole juuri mitään arvoa.

3 Pyydämme ottamaan huomioon, että ko. tilalle on v. 1986 myönnetty poikkeamislupa teollisuusrakennukselle ja asunnolle mutta silloin rakentamista ei ole tehty. OHK on v. 2011 hakenut ko. tilalle poikkeamislupaa n. 1200 m²:n rakennukselle tilasta tehdyn esikaupunkikirjan perusteella tai rakentaa itselle mm. varastotiloja. Poikkeamiseen ei ole saatu lupaa mm. sillä perusteella että nyt kyseessä oleva yleiskaavoitus oli vireillä.

4 Naapuritilalla Rno 12:51 on ollut jo kymmeniä vuosia omakotitalo ja vielä tämänkin vieressä on ollut omakotitalo joka on jouduttu purkumaan kevyen liikenteen väylän takia. Näin ollen myös kaavaluonnoksessa ollut AP-kaavamerkintä sopisi ko. alueelle.

Parempi on kuitenkin palata asemakaavapäällikkö Heikki Kantolan jo v. 1986 tekemään asemakaavaluonnokseen TP-alueeksi kun kaupungin tahto on ollut jo silloin kaavoittaa alue teollisuusalueeksi (liite 3).

5 On otettava myös huomioon, että ko. tilalla on ollut jo n. 20 v. voimassa TP-yleiskaava. MRL 42:1 §:ssä on säädetty velvollisuus pitää yleiskaavaa ohjeena asemakaavaa laadittaessa (mm. KHO 1998 A72), joten kaupungin olisi tullut jo 20 vuoden kuluessa kaavoittaa alue TP-kaavamerkinnällä tai ainakin puoltaa v. 2011 poikkeamislupaa.

6 OHK:lla on perustuslaissa säädetty omaisuuden ja hallinnon sekä lainkäytön oikeusturvatakeita koskeva suoja ja sen tulee saada kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväksi ko. maa-alueitaan (PeVÖ 38/1998) s. 3.

7 MRL:n 5:39 4 mm:n mukaan yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeudenhaltijalle kohtuutonta haittaa ja sen vuoksi vahingonkorvausvelvollisuudesta säädetään MRL 13:101. Kun OHK on omistanut ½ Koivikon tilasta 6.7.1994 ja ½ 16.6.1999 lähtien on OHK:lla oikeus saada kaupungilta vahingonkorvaus tai vaatia kaupunkia lunastamaan tila, koska OHK ei ole saanut käyttää hyväkseen sitä.

Herää kysymys haluaako kaupunki riidellä em. asiasta kun kaupunki ja elinkeinoelämä hyötyvät siitä, että kaavamerkintä säilyy entisenä Tv-merkintänä.

VASTINE:

Uuden Oulun yleiskaavan laadinnan yhteydessä on tutkittu Ruskontien länsipuolisten alueiden maankäyttöä eri vaihtoehtoihin ja selvityksiin perustuen.

Alue oli osoitettu aiemmassa Oulun yleiskaavassa 2020 työpaikka-alueeksi. Alue ei ole kuitenkaan toteutunut eikä alueelle ole laadittu asemakaavaa. Koska aiemman yleiskaavan runsaat työpaikka-aluevaraukset (TP) ovat monelta osin toteutumattomia, on Uuden Oulun yleiskaavan laadinnan yhteydessä työpaikkavarauksia tarkasteltu uudelleen. Tämän harkinnan perusteella on päädytty ratkaisuun, että Ruskontien ja Raitotien työpaikka-alueet osoitetaan TPres-merkinnällä.

Uuden Oulun yleiskaavaluonnoksessa Ruskontien länsipuolelle oli osoitettu täydennysrakentamisena AP-aluevaraus pientalovaltaiselle asuntorakentamiselle, koska haluttiin tutkia pientaloasutuksen soveltuvuutta alueelle. Osayleiskaavaluonnoksessa esitetty ratkaisu muutettiin

yleiskaavaehdotukseen luonnosvaiheen jälkeen valmistuneeseen Oulun viheralueverkosto ja luonnon monimuotoisuus -suunnitelmaan VILMO, Oulun luonnon monimuotoisuus selvitykseen sekä saatuun palautteeseen perustuen. Selvitysten mukaan Pyykösjärven itäpää on tärkeä osa kaupungin viheralueverkostoa ja se on todettu selvityksissä merkittäväksi monimuotoisuuskeskittymäksi.

Yleiskaavaehdotuksessa alueelle esitetty virkistysalue on tarkoituksenmukainen kaavaratkaisu edellä mainitut perusteet huomioon ottaen. Lähes 20 vuotta sitten myönnetty poikkeamislupa tai alueella olevat rakennukset eivät muodosta perustetta ratkaisun muuttamiseksi. Olemassa olevat rakennukset voivat säilyä ja niitä voidaan käyttää rakennusluvan mukaiseen tarkoitukseen.

Ruskontien länsipuolisen alueen TPres-alueen toteuttaminen edellyttää asemakaavan laadintaa. Yleiskaavassa esitetyt työpaikkatoimintoja koskevat ratkaisut tarkentuvat asemakaavaa laadittaessa.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Oulun Merenkävijät ry

kirjoittaa:

Oulun kaupunki on asettanut MRL 65 § ja MRL 19 § mukaisesti julkisesti nähtäville Uuden Oulun yleiskaavan, sekä varannut mahdollisuuden jättää muistutuksen yleiskaavaehdotuksesta.

Oulun Merenkävijät ry haluaa tuoda esille seuraavat asiat suunnittelu työn jatkamisen tueksi purjehdusurheilun ja veneilyn näkökulmasta. Emme ota kantaa Oulujoen suistossa tapahtuvan uistelun käytettävien soutuveneiden näkökulmasta.

Yleiskaavassa ehdotuksessa on seuraavat merkinnät

- raideyhteys Nuottasaaresta Vihreäsaareen
- sekä uuden ajoneuvoliikenneyhteyden rakentaminen Nuottasaaresta Vihreäsaareen
- yhteydet on suunniteltu toteutettavaksi matalalla siltayhteydellä
- Oritkarin satamaan edelleen laajentaminen merelle päin

Nämä ehdotettu ratkaisut perustuvat Oulunsatama yleissuunnitelmaan 2010, Ratkaisuja voidaan pitää perusteltuina ja kannatettavina Oulun sataman ja Oulun kaupungin kehityksen näkökulmasta.

Toteutuessaan nämä ratkaisut kuitenkin katkaisevat nykyisen veneliikenneyhteyden Oulujoensuistossa sijaitsevista veneilysatamista merelle. Loukkuun jäisi Oulun kolmen suurimman veneilyseuran satamat veneineen. Ratkaisuksi yleiskaavaehdotuksessa ja Oulun satama yleissuunnitelmassa 2010 on esitetty veneilykanavaa Vihreäsaaren läpi Johteen salmen kautta. Esitykseen sisältyy kanavan ylittävä läppäsilta.

Esitetystä veneilykanavasta haluamme todeta että: Veneilykanavan todellinen kaivettu syvyys tulee olla noin 4,5 metriä.

Veneilykanavana tulee olla kulkusyvyydeltään vähintään 2,5 metriä, tähän lisätään varavesi 20% kulkusyvyydestä eli 0,5 metriä. Lisäksi tulee huomioida vedenpinna koron suuri vaihtelu Perämerellä sekä kanavavan liettymisvara. (Liikenneviraston OHJE 31.10.2011, Väylien kulkusyvyyskäytännön periaatteet ja soveltaminen.)

Lisäksi tulee huomioida tarvittavan uuden veneilykanavan todellinen pituus, kanavan ei suinkaan ole Vihreäsaaren/ Hietasaaren Itärannalta länsirannalle vaan se joudutaan kaivamaan Vihreäsaaren luoteis-/ länsikärjen tasalle merialueen mataluudesta johtuen. Kanavan suuaukko erityisesti merenpuolella jouduttaisiin kaivamaan varsin laajaksi koska kovissa tuuliolosuhteissa kanavan suulle muodostuu hiekasta hyvin nopeasti vedenalainen penkka. Kanavan kokonaispituudeksi tulee 2,5 kilometriä merenpuoleinen osa huomioiden.

Kanavan suuaukko tulee lisäksi suojata aallonmurtajalla jotta kanavaan ajo ja sieltä ulos ajaminen olisi turvallista kaikissa sääolosuhteissa. Tässä esimerkkinä Toppilan salmeen johtava väylä. Toppilan salmeen väylä huomattavasti helpompi jo vapaan leveytensä takia ja sekin on jouduttu suojaamaan aallonmurtajilla.

Veneilykanavan yli on suunniteltu läppäsilta, jolla varmistetaan liikenneyhteys Hietasaareen. Läppäsillan taakse jäisi lähes 200 purjevenettä ja mahdollisesti muita korkearakenteisia aluksia, sillan alikulkukorkeudesta riippuen. Sillan avaamisen tarve rajoittuu erityisesti avovesikaudelle ja veneilykaudelle huhtikuu – lokakuun väliselle jaksolle. Valtaosan vuodesta sillan alta ei ole purjeveneliikennettä, jonka vaatimus vapaalle korkeudelle on 20m.

Lisäksi kanavan idänpuoleinen suuaukko on ajateltu asettuvan nykyisen Oulun merenkävijöiden ja Oulun pursiseuran telakkasäätion ylläpitämään venesatamaan. Tämä tarkoittaa käytännössä, että koko veneliikenne, joka menee nykyisellä väylälinjauksella merelle, siirtyisi käytännössä OM ja OPS telakkasäätion ylläpitämän satama-alueen sisälle, sekä poistaisi käytöstä lukuisan määrään laituripaikkoja, jotka ovat satama lahden toisella puolella, sekä ajatellun kanavan suu aukon välittömässä läheisyydessä.

Ohi ajavien veneiden aallonmuodostus aiheuttaisi merkittävää haittaa, joka ei käytännössä kyetä hallitsemaan nopeusrajoituksella, aallonmuodostamiskiellolla tai alto- vaimentimilla ko. kohdassa.

Kokonaisuutena ajatellen Oulun Merenkävijät ry toteaa että veneilykanavan rakentaminen suunnitellulla tavalla on epäkäytännöllinen ja toteutuessaan tuo suuria haasteita OM ja OPS telakkasäätion veneilysatamajärjestelyihin. Samoin voidaan todeta veneilykanavan rakentaminen ja sen ylläpidosta aiheutuvat kustannukset (ylläpito ruoppaus, romun poistaminen sekä läppäsillan huolto ja ylläpito) olevan suuret.

Kokonaistaloudellisesti ajatellen veneilykanavan rakentaminen ei ole kannatettava ratkaisu.

Kanavan rakentamisen sijaan tähän kohdistuva taloudellinen satsaus voidaan suunnata uusien venesatamien rakentamiseen, vanhojen uudistamiseen, sekä nykyisten satamien ylläpitoon jossa saavutettavat hyödyt ovat suuremmat.

Oulun merenkävijät ry esittää että Uuden Oulun yleiskaavassa ratkaistaan myös kestäväällä ja tarkoituksenmukaisella tavalla merellä tapahtuvan purjehdusurheiluun ja veneilyn liittyvät laiturij- ja talvisäilytyskysymykset.

Oulun merenkävijät ry esittää lisäksi, että yleiskaavan valmistelun jatkuessa hyvin nopealla aikataululla. Oulun kaupunki kutsuu yhteistyöryhmän, jossa yhdessä veneilyseurojen kanssa laaditaan Uuden Oulun venesatamastrategia 2050 joka antaa tuen yleiskaavan jatko suunnitteluun purjehdusurheilun ja veneilyn näkökulmasta.

VASTINE:

Muistutuksessa viitataan yleiskaavaehdotuksessa osoitettuihin tieliikenteen ja raideliikenteen yhteystarpeisiin Nuottasaaresta Vihreäsaareen. Kyseessä ovat pitkän aikavälin tavoitteet, joita ei ole tässä vaiheessa tarkemmin suunniteltu esim. siltaratkaisujen osalta.

Oulun kaupungin tahtotilana on turvata Oulun merellisyys säilyttämällä suiston venesatamista yhteydet merelle. Voidaanko tämä toteuttaa yleiskaavassa osoitetulla uudella vesiliikenteen yhteystarpeella Vihreäsaaren läpi, jää tutkittavaksi seuraavissa suunnitteluvaiheissa. Muistutuksessakin esitetty yhteistyö asiantuntijoiden ja Oulun kaupungin kesken on silloin paikallaan.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Oulunsalon Maamiesseura r.y. / Mäläskä Arvi kirjoittaa 7.9.2015:

Oulunsalon Maamiesseura on alueen maataloustuottajien muodostama seura. Sen tarkoituksena on tuottaa jäsenilleen yhteisöllisesti erilaisia palveluita. Oulunsalon Maamiesseura on huolissaan Oulun yleiskaavoituksen vaikutuksista alueella harjoitettavaan maatalouteen.

Peltoalueiden pilkkomista tulee välttää

Uuden Oulun uusi haaste on, kuntaliitoksessa johtuen, miten maaseutu ja kaupunkilainen asuminen onnistutaan nivomaan yhteen. Molemmille tulee löytää Yhdistymissopimuksen mukaisesti mahdollisuus kehittyä. Asuntorakentaminen tulee suunnata pääsääntöisesti jo asuttujen alueiden täydennysrakentamiseen. Peltoalueilla ei myöskään saa turmella turhien teiden, moottorikelkkareittien, pyöräteiden jne. rakentamisella. Oulunsalon kohdalla turha lentoaseman eteläpuolenlinjaus tulee poistaa ja keskittyä nykyisen tien kehittämiseen. Samoin peltoaukeille suunnitelluista moottorikelkkareiteistä tulee luopua.

Metsämaan metsätalouskäyttö sekä maa-ainesten ottaminen turvattava

Yleiskaavaan on Salonselkä merkitty huomiota herättävän laajasti make3 alueeksi. Kaavamerkinnällä ei saa vaikeuttaa alueen metsätalouskäyttöä eikä se saa hankaloittaa alueelle kuuluvaa maa-ainesten ottamista. Nämä perinteisesti maataloustoimintaa tukevat elinkeinot ovat turvattava. Salonselän osalta make 3 merkinnästä on luovuttava, koska virkistyskäytön ja matkailun kehittäminen alueella ei ole tarkoituksenmukaista.

Pohjavesialueet tulee perustua tutkittuun tietoon

Maataloustoiminnalle pohjavesialueet ovat erityisen suuri haaste, useasti jopa toimintaa estävä tekijä. Maamiesseura on huolissaan pohjavesialueen rajausten elämisestä kaavoitustyössä. Maataloudessa on tiedettävä hyvinkin tarkkaan pohjavesialueet ja sen rajat. Epävarmuus asiassa haittaa huomattavasti järkevää suunnittelua ja arjen toimintaa. Pohjavesialueet on merkittävä yleiskaavaan tutkimustulosten mukaisesti.

VASTINE:

Yleiskaavaehdotuksessa uudisrakentamisen painopiste siirtyy laajennusalueista täydennysrakentamiseen, mikä merkittävästi vähentää kaupungin kasvun vaikutuksia maa- ja metsätalouteen.

Yleiskaavassa on osoitettu tieverkko ja sen kehittämistarpeet, joita selvitysten ja suunnitelmien perusteella tarvitaan kasvavan kaupunkiseudun tarpeisiin. Yleiskaava on yleispiirteinen maankäytön suunnitelma, teiden ja reittien linjaukset ja muut yksityiskohdat ratkaistaan aina tarkemmassa suunnittelussa. Yleiskaavakartoilla ei ole osoitettu moottorikelkkareittejä.

Lentokentän tieyhteydet on tutkittu tuoreessa Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa. Ajoneuvoliikenteen lentokenttäyhteyksissä tukeudutaan sen mukaan pitkälti olemassa olevan Lentokentäntien kehittämiseen, mutta pitkällä aikavälillä on tarpeen varautua myös Oulunsalon eteläiseen ohitustiehen. Oulunsalossa jää voimaan ajantasaiseksi todettu Oulunsalon Keskeisten alueiden yleiskaava 2030, jossa eteläisen ohitustien tievaraus on jo osoitettu.

Maaseutukehittämisvyöhyke 3, monikäyttöinen luonto -merkinnällä (make-3) edistetään mm. maaseutuelinkeinojen toimintamahdollisuuksia sekä virkistyksen, ulkoilun ja matkailun kehittämistä. Make-3-merkintä perustuu virkistyksen edistämisen osalta Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan virkistysalueisiin. Make-3-alueet ovat olennainen osa Oulun seudun virkistysalueverkoston kehittämistä eivätkä sisällä maa- ja metsätaloutta rajoittavia määräyksiä. Toimintojen yhteensovittaminen tapahtuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja lupakäsittelyssä. Yleiskaavassa on osoitettu seudullisesti merkittävät maa-ainestenottoalueet olevien yleissuunnitelmien mukaisesti.

Yleiskaavaehdotuksessa pohjavesialueet on osoitettu Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) virallisten pohjavesialuerajausten mukaisina. Pohjavesialueen raja osoittaa sitä aluetta, jolla on vaikutusta pohjavesiesiintymän veden laatuun tai muodostumiseen. Pohjavesialueen hyvin vetä läpäisevä osa eli niin sanottu muodostumisalue, on yleensä hieman pienempi.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttamaan muistutuksen johdosta.

Oulunsalon osakaskunnan hoitokunta / Lääkkö Juha kirjoittaa 4.9.2015:

Oulunsalon osakaskunta esittää seuraavia muutoksia nähtävillä olleeseen yleiskaavaan:

Kaavan laatija on kehittänyt Oulunsaloon uuden kaavamerkinnän Maaseudun kehittämisvyöhyke 3 (Make 3). Osakaskunta katsoo että se on muutettava Maaseudun kehittämisvyöhyke 2:ksi (Make 2). Make 3 painottaa vahvasti virkistyksen ja ulkoilun merkitystä, joka kuitenkin voidaan hoitaa Make 2:lla jokamiehenoikeuksien pohjalta. Uhkana ovat vieläkin rajoitteet talousmetsien hoidossa toimenpide- ja maisematyölupineen ja viranomaismaksuineen. Make 2:n suunnittelumääräyksistä on ehdottomasti poistettava lauseet: "Vyöhykkeelle tulee suunnitella kattavat kaupunkiseudun sisäiset ja maakunnalliset reitistöt virkistyksen ja matkailun tarpeisiin mm. ratsastukseen, moottorikelkkailuun, hiihtoon ja patikointiin. Kaupunkivyöhykkeiden läheisyydessä tulee ottaa huomioon ulkoilun ohjaustarve."

Liitekartoissa yli puolet Oulunsalon rakentamattomasta pinta-alasta on virkistys- ja ulkoilualueita. Alue sijoittuu kuitenkin pääosin lentomelualueelle, mikä on erittäin ristiriitaista.

Oulunsalossa Kylänpuolen rannan ja Salmiojan varren viheryhteydet on poistettava, koska ne sijaitsevat peltoalueilla.

Uusi Lentoaseman tieyhteys on poistettava kaavasta ja kehitettävä olemassaolevaa tietä sekä varauduttava kaavoituksellisesti meren ylittävään vaihtoehtoon.

Pohjavesialueet Oulunsalossa on yhä merkitty laajempina kuin mitä ne tutkimusten pohjalta ovatkaan. Tämä aiheuttaa hankaluuksia käytännön viljelyssä ja metsänhoidossa, sekä rakentamisessa.

VASTINE:

Maaseutukehittämisyöhyke 3, monikäyttöinen luonto -merkinnällä (make-3) edistetään mm. maaseutuelinkeinojen toimintamahdollisuuksia sekä virkistyksen, ulkoilun ja matkailun kehittämistä. Make-3-merkintä perustuu virkistyksen edistämisen osalta Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan virkistysalueisiin. Make-3-alueet ovat olennainen Oulun seudun virkistyksen kehittämistä eivätkä sisällä maa- ja metsätaloutta rajoittavia määräyksiä. Toimintojen yhteensovittaminen tapahtuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja lupakäsittelyssä.

Yleiskaavaehdotuksessa on yleispiirteisesti esitetty tärkeät virkistysyhteydet. Merkintä ei ole reittimerkintä eikä se sisällä tarkempaa suunnittelua, mistä syystä sen esitystapakin on yleispiirteinen. Kyseisellä alueella merkintä kiinnittää huomiota reittisuunnittelun tarpeeseen Liminganlahden ympäristössä. Reitit suunnitellaan erikseen laadittavilla tarkemmilla suunnitelmilla yhteistyössä maanomistajien kanssa. Reittien oikeusvaikutukset ja korvausvelvollisuudet syntyvät vasta tässä yhteydessä.

Lentokentän tieyhteydet on tutkittu tuoreessa Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa. Ajoneuvoliikenteen lentokenttäyhteyksissä tukeudutaan sen mukaan pitkälti olemassa olevan Lentokentätien kehittämiseen, mutta pitkällä aikavälillä on tarpeen varautua myös Oulunsalon eteläiseen ohitustiehen. Oulunsalossa jää voimaan ajantasaiseksi todettu Oulunsalon Keskeisten alueiden yleiskaava 2030, jossa eteläisen ohitustien tievaraus on jo osoitettu.

Yleiskaavaehdotuksessa pohjavesialueet on osoitettu Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) virallisten pohjavesialuerajausten mukaisina. Pohjavesialueen raja osoittaa sitä aluetta, jolla on vaikutusta pohjavesiintymän veden laatuun tai muodostumiseen. Pohjavesialueen hyvin vetä läpäisevä osa eli niin sanottu muodostumisalue, on yleensä hieman pienempi.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Paarma Minna ja Pikkarainen Eetu

kirjoittavat 7.9.2015:

1. Onkijan puisto ja Muurahaispuisto tulisi säilyttää asuinalueiden suojametsinä (esim. V-merkinnällä), kuten on esitetty Puolivälinkankaan rakennuskannan ja viheralueiden inventoinnissa vuodelta 2012. Raportissa todetaan seuraavasti:

”Etelässä, idässä ja lännessä viheralueiden kehä suojaa asuinalueita vilkkaiden teiden haittavaikutuksilta, kuten melulta ja pölyltä. (s. 88)” Samalla nämä puistot toimivat hienosti virhekiilana Tuirasta ja Välvainiolta koilliseen Pyykösjärvelle ja sen takaisin ”lähierämaihin”, Kalikkalammelle ja Kalimenjoelle. Tällainen yhteys olisi erittäin arvokas tekijä kaupunkikuvan ja viihtyisyyden kannalta, ja palvelisi pohjoispuolen asukkaita vastaavasti kuin Iinatin alue eteläpuolella. Puistoissa jo suurelta osin olemassa oleva polkureitistö palvelee kävelijöitä, lenkkeilijöitä, koiran ulkoiluttajia, maastopyöräilijöitä, lumikenkäilijöitä, hiihtäjiä jne. Pienelläkin luontoon yhteydessä olemisella on tutkimuksin todettu rentouttavaa, palauttavaa ja jopa tervehdyttävää vaikutusta.

2. Mustikkakankaan AP ja AP-t aluetta tulisi supistaa reilusti pienemmäksi ja kauemmaksi Kero-ojasta ja Vaalantiestä. Markkuun ryhmäpuutarha-alueella Vaalantien vastak-

kaisella puolella on n. 165 mökkiä, joissa kesäisin asustaa runsaasti myös iäkkäitä ja ikääntyviä ihmisiä, joille Mustikkakankaan alue on perinteinen ja tärkeä marjastus- ja sienestysalue, jonne pääse ilman omaa autoa. Toiseksi käsittääksemme Hiukkavaaran ekologiseen rakentamiseen kuuluu, että hulevedet johdetaan avo-ojia pitkin Oulujokeen. Jos kyseessä on noin iso rakennusalue, kuin on suunniteltu, niin tämä tulee aiheuttamaan kohtuuttoman rasitteen Markkuun rantavedelle. Tällä hetkellä tulee jo rakennetulta alueelta hulevesiä Kurkiojaa myöten, mikä on lisännyt selvästi Markkuun rannan liejuuntumista ja heinittymistä.

VASTINE:

Täydennysrakentaminen on yksi yleiskaavan päätavoitteista ja siihen mahdollisesti sopivia alueita on selvitelty koko suunnitteluprosessin ajan. Luonnosvaiheessa uutta pientaloasutusta esitettiin Pyykösjärven itäpäähän Ruskontien varrelle. Luonnosvaiheen jälkeen valmistui Oulun viheralueverkosto ja luonnon monimuotoisuussuunnitelma (VILMO), jossa järven itäpää arvioitiin merkittäväksi osaksi kaupungin viheralueverkostoa ja tunnistettiin luonnon monimuotoisuuskeskittymäksi. Tämän perusteella asuntoaluevaraus siirrettiin Tuulastien varrelle, jossa se liittyy jo rakennettuihin pientalokortteleihin. Pyykösjärven ympärillä säilyy yhtenäinen viheralue ja Kalikkalammen ja Kalimenojan suuntaan on varattu leveä viherkiila. Oulujoen suuntaan on esitetty kapeampi viheryhteys Hiidentien, Odessanpuiston ja Castrenin urheilupuiston kautta VILMO-suunnitelman mukaisesti. Muurahaispuisto on esitetty osana laajempaa työpaikka-alueita, mutta käytännössä merkittävä osa siitä säilyy rakentamattomana alueen vaikean muodon ja sähkölinjan vuoksi. Yleiskaavan aluevaraukset ovat yleispiirteisiä ja lopulliset ratkaisut tehdään mahdollisessa asemakaavaprosessissa, jolloin tehdään m. alueelliset ympäristöselvitykset.

Hiukkavaara valittiin kasvusuunnaksi jo edellisessä yleiskaavassa 2004. Hiukkavaaran tuleva rakenne ja mitoitus hyväksyttiin kaavarunkovaiheessa 2008. Osa-alueita asemakaavoitetaan vaiheittain tontinluovutustarpeen mukaisesti, jolloin ratkaistaan myös niiden tarkempi raja- ja suunta. Mustikkakankaan asemakaavoittaminen näyttää tällä hetkellä ajoittuvan vuoden 2020 jälkeen. Välittömästi suunniteltujen asuntoalueiden koillispuolelta alkaa laaja Hiukkavaaran ja Sanginjoen ulkoilualue, jolla marjastus- ja sienestysmahdollisuudet säilyvät. Kero-ojan varsi on osoitettu yleiskaavassa vihervyöhykkeeksi, jonka leveys ja hulevesien kunnolliseen käsittelyyn tarvittavien alueiden laajuus ratkaistaan asemakaavoitusvaiheessa. Vihervyöhykkeen kautta säilyvät jatkossakin yhteydet Hiukkavaaran ja Sanginjoen metsäalueille.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Parkkinen Eeva-Maria, Marttila-Tornio Pentti ja Koistinen Veli kirjoittavat 7.9.2015:

Yleiskaavaehdotus on tehty koko uuden Oulun alueelle. Kun rakentamista tarkastellaan eri lainsäädännön, kaavoituksen ja rakennusjärjestyksen näkökulmasta, voidaan todeta, että ehdotetun yleiskaavan mukaisesti edeten Ylikiimingin alueen rakentaminen loppuu kokonaan. Kun tilannetta tarkastellaan valtakunnallisella ja jopa globaalilla tasolla, kehityslinjaus on väärän suuntainen. Maailmanlaajuinen ilmastonmuutos pakottaa jokaisen maan harkitsemaan hiilipäästöjään ja energiaratkaisujaan. Suomen uusi hallitus on linjannut suuntaviivat uudenlaiseen energiapolitiikkaan siten, että bioenergiaan tullaan siirtymään mahdollisimman nopeassa aikataulussa. On myös huomionarvoista, että Euroopassa on voimakkaasti käynnissä vihreä talous, sitä tulee myös Suomessa noudattaa. Mikäli nyt lausunnoilla oleva yleiskaavaehdotus toteutuu sellaisenaan, rakentaminen ja

asuminen loppuu Oulun haja-asutusalueella kokonaan lukuun ottamatta entisiä kyläkeskuksia. Kuka sitten huolehtii vihreästä taloudesta? Karrikoiden voidaan sanoa, että Ylikiimingin alueella on muistettu suot mutta Jussi ja kuokka puuttuvat!

Muutos tulee saada seuraaviin asioihin:

- maaseutukehittämisvyöhykkeellä pitäisi mahdollistaa rakentaminen, ei estää.
- kaavamääräys tulee muuttaa niin, että jokaisen pitää saada rakentaa maaseutukehittämisvyöhykkeellä omalle maalleen, olkoon alue kaavoitettu tai ei
- rantarakentaminen sallitaan vain virkistyskäytössä Ylikiimingin alueella. Jokivarret ja vesistöjen rannat ovat kuitenkin äärimmäisen tärkeä osa maalaisten elämää, joten vakituiseen asumiseen kuin myös loma-asumiseen tulee sallia rakentaminen vesistöjen ranta-alueille. Miten se on huomioitu yleiskaavaehdotuksessa?
- Nuorittajoki on hukassa se on merkitty Kiiminkijoksi
- Ylivuoton kylä on "hukkunut" kokonaan, samoin Karahka, Arkala ja Somerovaara
- Ylikiimingin Ukkolanmäelle ei ole saatu rakennuslupia, ei edes suunnittelutarvekaisulla. Lupaa hakeneiden mukaan se olisi estänyt kaavoituksen. Nyt aluetta ei kuitenkaan ole kaavoitettu. Rakennuspainetta alueelle on.
- kun katsotaan esitettyä yleiskaavaluonnosta, haja-asutusalueet muuttuvat rakennuskieltoalueeksi. Onko tämä oikeus ja kohtuus? Onko Oululla maaseutua yleiskaavan astuttua voimaan? Olisiko sittenkin viisaampaa jättää reuna-alueet ja maaseutu kaavoittamatta tai väljentää kaavoitusmääräykset mahdollistavaksi uusille rakentajille maaseudulle? Kun poronhoitoalue kaavoitetaan, ollaanko oikealla tiellä?

Lain mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon mm. yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys.

Päätavoitteiksi on määritelty elinvoimainen kaupunki ja hyvinvoivat ihmiset. Yleiskaavallavaraudutaan kaupungin kasvuun, vuoden 2015 alusta vuoteen 2030 mennessä noin 30 000 uutta asukasta ja 15 000 uutta työpaikkaa, vuoteen 2050 mennessä noin 60 000 uutta asukasta ja 35 000 uutta työpaikkaa.

Yllä olevat ovat suoria lainauksia yleiskaavaluonnoksen johdannosta. Mielestämme tämä yleiskaavaluonnoksen tuoma täydellinen rakennuskieltä maaseudulle ja johdantoon merkitty maininta uuden rakennusjärjestyksen mahdollistamista suunnittelutarvealueista eivät kohtele tasapuolisesti kaikkia kaupungin asukkaita ja alueita. Kasvu ja kehitys on kaavassa kohdistettu vain "kehätien" sisäpuolelle.

Mikäli kaupungin kasvu todella toteutuu suunnitellussa mittakaavassa, muodostuu maaseutu ja sen elinvoimaisuus entistä tärkeämmäksi ydinkeskustan ja -keskusten alueille ja ihmisille.

Mielestämme tällä hetkellä ilman kaavoitusta olevat maaseutualueet erityisesti Ylikiimingin ja Yli-Iin alueilla tulee jättää yleiskaavan ulkopuolelle. Rakentamista näillä alueilla voidaan ohjata rakennusjärjestyksellä. Tällä menettelyllä vältetään byrokratialta ja kohtuuttoman pitkiksi ja kalleiksi muodostuvilta rakennuslupaprosesseilta. Pidetään maaseutu elävänä.

VASTINE:

Yleiskaavaehdotuksessa koko Oulua on kehitetty yhtenäisenä kokonaisuutena, jonka erilaisia alueita kehitetään niiden ominaispiirteiden pohjalta. Uuden Oulun yleiskaavalla ohjataan sekä kaupunkialueiden ja maaseudun kehittämistä yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti.

Yleiskaavassa ei ole esitetty rakennuskieltoalueita. Uuden Oulun yleiskaavan on yleispiirteinen maankäytön suunnitelma ja rakentamismahdollisuudet ratkaistaan aina tarkemmassa suunnittelussa. Maaseutukehittämisvyöhykkeiden maankäyttöä ohjataan tarvittaessa tarkemmin osayleiskaavoilla, ranta-asemakaavoilla, suunnittelutarveratkaisuilla ja rakennusluvilla kulloisenkin alueen suunnittelutarpeen mukaan. Oulun kaupunki on laatimassa uutta rakennusjärjestystä, joka tulee olemaan keskeisessä asemassa maaseudun rakentamisen ohjauksessa.

Kaavakartan 1 pohjakartan nimistöä tarkistetaan vesistöjen osalta.

Yleiskaavaehdotuksessa kylämerkinnällä (at) on osoitettu rakenteeltaan ja väestöpohjaltaan va-kiintuneita maaseudun kyläkeskuksia, joihin on keskittynyt maaseutumaista merkittävää kylära-kentamista. Merkinnöillä osoitetulla kylillä asuu pääsääntöisesti yli 100 asukasta ja niistä suurim-milla on edellytyksiä säilyttää tai kehittää vakituisten ja loma-asukkaiden pienimuotoista lähi-palvelutarjontaa. Kyläalueet sijaitsevat pääsääntöisesti erillään asemakaavoitetuista tai asemakaavoitettavaksi suunnitelluista alueista. Karahka, Arkala ja Somerovaara eivät vastaa näitä kriteereitä eikä niitä siten yleiskaavassa osoiteta kylämerkinnällä. Näiden alueiden rakentamista ohjataan jatkossakin suunnittelutarveratkaisuilla ja lupaharkinnalla.

Ukkolanmäen alueella on voimassa Kiiminkijokivarren osayleiskaava, joka jää voimaan Uuden Oulun yleiskaavan hyväksymisen jälkeenkin. Ukkolanmäki on Kiiminkijokivarren osayleiskaavassa osoitettu asuinpientaloalueeksi ja on osa asemakaavoitettavaa aluetta. Asemakaavojen laatimisjärjestyksestä ja -aikataulusta päätetään joka toinen vuosi laadittavassa maankäytön toteuttamisohjelmassa.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Penttilä Kai, Penttilä Sauli ja Penttilä Sari

kirjoittavat 7.9.2015:

1. Taustaa

Uusi Oulu, Uusi yleiskaava

Haukiputaan, Kiimiingin, Oulunsalon ja Yli-Iin kunnat sekä Oulun kaupunki muodostivat vuoden 2013 alusta uuden kunnan, jonka maankäytön ohjaamiseksi laaditaan uusi yleiskaava. Yleiskaavaehdotus julkisesti nähtävillä tutustumista ja mahdollisten muistutusten jättämistä varten 5.8.-7.9.2015.

2. Mielipiteemme

Toteamme, että nyt nähtävillä oleva yleiskaavan sisällä on omistamamme Pikku - Penttilä niminen kiinteistö RN:o 47:107 Kiiminigin kunnassa.

Kiimiingin kunnan ja kiinteistön omistajien välillä on tehty määräalakauppa 16.01.2009 ja siinä yhteydessä tehtiin myös asemakaavoituksen käynnistämissopimus koskien em. omistamaamme kiinteistöä. Tarkemmat tiedot löytyvät Kiimiingin kunnanhallituksen kokouksen päätöksestä 24.11.2008 § 197.

Mielipiteenämme esitämme, että po. sopimus tulee huomioida sellaisenaan jo tässä kaavarungon suunnitteluvaiheessa.

VASTINE:

Yleiskaava on yleispiirteinen maankäytön suunnitelma. Asemakaavojen laatimisjärjestyksestä ja -aikataulusta päätetään joka toinen vuosi laadittavassa maankäytön toteuttamishjelmassa. Uusin maankäytön toteuttamishjelma on laadittu vuosille 2016-2020 ja se on parhaillaan hyväksymiskäsittelyssä.

Pernu Eero ja Jääskö-Pernu Eila

kirjoittavat 6.9.2015:

Yleiskaavan ehdotuksessa on otettu käyttöön uusi merkintä Maaseudun kehittämisvyöhyke 3 (Make 3). Mielestämme se on muutettava Maaseudun kehittämisvyöhyke 2:ksi (Make 2). Make 3 suuntautuu liiaksi virkistykseen ja ulkoiluun, jotka kuitenkin voidaan hoitaa Make 2:lla jokamiehenoikeuksien nojalla. Vaarana ovat tiukemmat normit metsien hoidossa toimenpide- ja maisematyöluvineen ja viranomaismaksuineen. Make 2:n suunnittelumääräyksistä vaadimme poistettavaksi lauseet: "Vyöhykkeelle tulee suunnitella kattavat kaupunkiseudun sisäiset ja maakunnalliset reitistöt virkistykseen ja matkailun tarpeisiin mm. ratsastukseen, moottorikelkkailuun, hiihtoon ja patikointiin. Kaupunkivyöhykkeiden läheisyydessä tulee ottaa huomioon ulkoilun ohjaustarve."

Selvästi ainakin puolet Oulunsalon rakentamattomasta pinta-alasta on virkistys- ja ulkoilualueita liitekartoissa. Kuitenkin nämä ovat lentomelualueella, mikä herättää kysymyksiä suuntaan jos toiseenkin. Ja kun kyseessä ovat yksityisten maanomistajien metsät, niin suunnitelma on erittäin kohtuuton.

Salmiojan varren ja Kylänpuolen peltojen viheryhteydet on poistettava, koska ne on piirretty peltoalueille.

Uusi Lentoaseman tieyhteys on poistettava kaavasta ja kehitettävä olemassa olevaa tietä sekä varauduttava kaavoituksellisesti meren ylittävään vaihtoehtoon.

Pohjavesialueet on yhä merkitty laajempina Oulunsalon osalta kuin mitä ne tutkimusten pohjalta ovat. Tämä vaikeuttaa käytännön viljelystä ja metsänhoitoa, sekä rakentamisesta.

VASTINE:

Maaseutukehittämisvyöhyke 3, monikäyttöinen luonto -merkinnällä (make-3) edistetään mm. maaseutuelinkeinojen toimintamahdollisuuksia sekä virkistykseen, ulkoiluun ja matkailun kehittämistä. Make-3-merkintä perustuu virkistykseen edistämisen osalta Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan virkistysalueisiin. Make-3-alueet ovat olennainen osa Oulun seudun virkistysalueverkoston kehittämistä eivätkä sisällä maa- ja metsätaloutta rajoittavia määräyksiä. Toimintojen yhteensovittaminen tapahtuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja lupakäsittelyssä.

Yleiskaavaehdotuksessa on yleispiirteisesti esitetty tärkeät virkistysyhteydet. Merkintä ei ole reittimerkintä eikä se sisällä tarkempaa suunnittelua, mistä syystä sen esitystapakin on yleispiirteinen. Kyseisellä alueella merkintä kiinnittää huomiota reittisuunnittelun tarpeeseen Liminganlahden ympäristössä. Reitit suunnitellaan erikseen laadittavilla tarkemmilla suunnitelmilla yhteistyössä maanomistajien kanssa. Reittien oikeusvaikutukset ja korvausvelvollisuudet syntyvät vasta tässä yhteydessä.

Lentokentän tieyhteydet on tutkittu tuoreessa Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa. Ajoneuvoliikenteen lentokenttäyhteyksissä tukeudutaan sen mukaan pitkälti olemassa olevan Lentokentäntien kehittämiseen, mutta pitkällä aikavälillä on tarpeen varautua myös Oulunsalon eteläiseen ohitustiehen. Kempeleenlahden ylitystiehen ei liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaan ole syytä varautua. Oulunsalossa jää voimaan ajantasaiseksi todettu Oulunsalon Keskeisten alueiden yleiskaava 2030, jossa eteläisen ohitustien tievaraus on jo osoitettu.

Yleiskaavaehdotuksessa pohjavesialueet on osoitettu Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) virallisten pohjavesialuerajausten mukaisina. Pohjavesialueen raja osoittaa sitä aluetta, jolla on vaikutusta pohjavesiesiintymän veden laatuun tai muodostumiseen. Pohjavesialueen hyvin vetä läpäisevä osa eli niin sanottu muodostumisalue, on yleensä hieman pienempi.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry / Tornberg Risto ja Auvinen Ari-Pekka kirjoittavat 7.9.2015:

Yleiskaavan ehdotus on osittain luonnosta parempi, mutta luontoarvojen huomioimista on myös heikennetty poistamalla suojelumerkintä Sanginjoen metsäalueelta. Tässä lausunnossa tuomme esiin joitakin seikkoja, joilla luonnon monimuotoisuuden säilymistä tulee vaalia paremmin.

Hoikka-Hiue-Luodeletto alueelle ei ole kaavakartassa osoitettu merituulivoimamerkintää, ikä on hyvä asia, sillä alueelta ei ole olemassa tuulivoimapuistoa tukevia luontoselvityksiä. Pääosa alueen saarista on osoitettu luonnonsuojelualueiksi. Tämän matalan meren alueen erityisen luontoarvot ja runsas linnusto ansaitsevat laajemmankin suojelun, mitä yleiskaava voisi edistää esim. LUO-merkinnöin suojelemattomille saarille, joilla kaikilla pesii paikallisesti merkittävät merilintuyhdyskunnat. Merenpohjan luontoarvot lienevät vielä pääosin tuntemattomat ja siksi niille ei ole osoitettu suojelumerkintää.

Oulun luonnon monimuotoisuusselvitys on tehty varsin perusteellisesti, vaikka siinä ei olekaan hyödynnetty olemassa olevaa laajaa linnustoaineistoa. "Luonnon monimuotoisuus, ydinalueet ja yhteydet" kartassa on osoitettu punaisella ja oranssilla vaakaviivituksella luonnon monimuotoisuuden ja uhanalaisten lajien keskittymät. Nämä samat alueet ovat myös linnuston kannalta keskeisiä suojeltavia alueita sekä lintumatkailun tärkeitä kohdealueita, sillä myös uhanalaisten ja muutoin kiinnostavien lintujen esiintyminen keskittyy näihin monimuotoisuuskeskuksiin. Siten linnustoaineiston lisääminen monimuotoisuusselvitykseen ei olisi kovin merkittävästi muuttanut saatua tulosta. Kaavan tuleekin selkeästi turvata näiden alueiden säilyminen vähintään nykyisessä luonnontilassa ja mieluummin vielä edistää luonnontilan kehittymistä parempaan suuntaan.

Maankäyttö ja rakennuslain sisältövaatimukset edellyttävät mm. luonnonarvojen vaalimista, mikä ei nykyisessä kaavaehdotuksessa toteudu riittävällä tavalla. Kaavamerkinnöin tulisi vähintään turvata Oulun luonnon monimuotoisuusselvityksessä (VILMO) osoitetut luonnon monimuotoisuuden ja uhanalaisten lajien keskittymät siten, että näille alueille ei osoiteta nykyistä maankäyttöä muuttavaa rakentamista, ja viheralueita hoidetaan luonnonmukaisesti luonnon monimuotoisuutta erityisesti vaalien. Esimerkiksi Hietasaarella uhanalaisten lajien ja luonnon monimuotoisuuden keskittymäksi tunnistetulla alueella on kerrostalorakentamista osoittava AK-merkintä ja vieressä samalla alueella matkailurakentamista osoittava MR-merkintä. On itsestään selvää, että nämä

merkinnät eivät turvaa uhanalaisia lajeja tai muutakaan luontoa, vaan päinvastoin edistävät luonnon tuhoutumista.

Myös V-merkintä on uhka uhanalaisille lajeille ja erityisesti luonnon monimuotoisuudelle, sillä se mahdollistaa viheralueiden voimakkaan koneellisen hoitamisen, mikä johtaa helposti luonnontilan merkittävään muuttumiseen. Luonnon monimuotoisuuden ja uhanalaisten lajien keskittymien alueella V-merkinnät tuleekin korvata V/s merkinnöillä niiltä osin, kun viheralueiden luonnonmukainen hoitaminen on mahdollista. Tällainen on esimerkiksi Letonniemen suojelualueen kaakkoispuolella oleva rakentamaton metsäalue, joka on paitsi luonnoltaan monimuotoinen (mm. metsäkauriita), myös asukkaille tärkeä virkistysmetsä. Pelikentät olkoot jatkossakin pelikenttiä, mutta esim. suurin osa kaavassa V:llä merkityistä metsistä ja rannoista on tälläkin hetkellä luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia, eikä niiden hoitoa pidä tehostaa. V/s -merkintä säästää myös kaupungin rahaa, sillä luonnonmukainen hoitaminen vaatii vähemmän työtä ja tulee voimakasta koneellista hoitamista edullisemmaksi.

Erityisen vakava puute on luonnonsuojelualuemerkinnän poistaminen Sanginjoen ulkometsän alueella Isokankaan luonnonsuojelualueen länsipuolelta. Tämä metsäalue sisältyy merkintään MAASEUDUNKEHITTÄMISVYÖHYKE 3, mikä ei riitä turvaamaan luonnon monimuotoisuutta eikä uhanalaisten lajien säilymistä. Luonnonsuojelumerkintä on ehdottomasti palautettava Isokankaan länsipuolelle niin laajana, kuin se on ekologisesti perusteltua. Kaavan on toteutettava maankäyttö ja rakennuslain vaatimukset, eikä kaavaehdotuksessa ole esitetty mitään sellaisia seikkoja, jotka puoltaisivat suojelumerkinnän poistamista tältä arvokkaalta metsäalueelta. Myös Niilesjärven itäpuolinen luonnon monimuotoisuudelle tärkeä alue tulee osoittaa luonnonsuojelualueeksi tai vähintään merkittäväksi luontokohteeksi.

Kaavaehdotuksessa on osoitettu tärkeät virkistysyhteydet, mutta hyvin niukasti tärkeitä ekologisia yhteyksiä. Luonnon monimuotoisuus selvityksessä esille tulleet ekologiset yhteydet (viheryhteystarve) on merkittävä kaavaan siten, että varmistetaan niiden toteutuminen myös käytännössä.

Soidensuojelualueiden SL-1 -merkinnät ovat pirstaleisia eivätkä kaikilta osin riitä turvaamaan soiden hydrologisen kokonaisuuden säilymistä. SL-1 merkinnöin on pyrittävä rajaamaan hydrologisia ja ekologisia kokonaisuuksia, joilla turvataan suojeltavan suokohteen säilyminen kokonaisuudessaan. Soidensuojelumerkinnät on pidettävä kaavassa siitä huolimatta, että Soidensuojelun täydennysohjelman aikataulu on viivästynyt.

VASTINE:

Uuden Oulun yleiskaavassa on osoitettu kaavakartoilla vain nykyiset tuulivoimaloiden alueet. Tuulivoimarakentamista koskevan yleismääräyksen mukaan muiden kuin yksittäisten tuulivoimaloiden rakentaminen tulee ratkaista erillisellä osayleiskaavalla, tämä koskee myös Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavassa osoitettua Hoikka-Hiue-Luodeleton aluetta. Hoikka-Hiue-Luodeletto / Haukiputaan merituulialue on osoitettu vain liitekartalla 17 ensimmäisen vaihemaakuntakaavan tuulivoimaan soveltuvana alueena ja vireillä olevana tuulivoimayleiskaava-alueena.

Oulun luonnon monimuotoisuus -selvitys (Metla, Oulun yliopisto 2013) on sen hetkiseen paikkatietoon pohjautunut yleispiirteinen selvitys koko uuden Oulun alueesta. Se tehtiin taustaselvitykseksi VILMO-suunnitelmalle (Viheralueverkosto ja luonnon monimuotoisuus). Selvityksen tu-

lokset on esitetty 100 x 100 metrin ruutuina monimuotoisuuspiesteytykseen perustuen. Kaavakartalla 1 luo-alueina on osoitettu luonnon monimuotoisuuspiesteytyksen arvokkaimmat suuret alueet, jotka eivät sisälly luonnonsuojelualueisiin. Koska yleiskaavaa laadittaessa ei ole tarkasteltu kokonaisvaltaisesti paikallisesti merkittäviä linnustoalueita, niiden osoittaminen luonteeltaan strategisessa yleiskaavassa ei ole tarkoituksenmukaista myöskään muistutuksen mukaiselle merialueelle. Alueen tarkemmassa maankäytön suunnittelussa ja erityisesti tuulivoimamarkentamisen yhteydessä alueen linnustoarvot tulee selvittää ja osoittaa tarkoituksenmukaisin merkinnöin. Kaavakartalla 2 luo-alueina on osoitettu paikallisiin maastoinventointeihin perustuvia alueita.

Hietasaareen ja sen ympäristöön on yleiskaavassa osoitettu arvokkaita luonnonympäristöjä merkinnöillä V/s sekä Natura-alue. Hietasaari on luonnoltaan monimuotoinen alue siitä huolimatta, että se on eteläosaa lukuun ottamatta rakennettua. Alueelle on tehty useita alueellisia luonto- ja maisemaselvityksiä, joissa todetut arvot otetaan huomioon tarkemmassa suunnittelussa. Voimassa olevaan yleiskaavaan verrattuna koilliskulmassa ollut erillinen matkailupalvelujen alue on muutettu kerrostaloalueeksi (AK) ja matkailupalvelut on keskitetty Vellamontien varrelle. Täydennysrakentaminen ja merellisyys ovat yleiskaavan pääteemoja ja siksi on perusteltua esittää uutta asuntorakentamista jo aiemminkin rakennettuna olleelle alueelle. Rantavyöhyke on säilytetty yleisessä virkistyskäytössä.

Virkistysaluemerkintä V kaavakartalla 2 kuvaa alueiden pääkäyttötarkoitusta, eikä se määrittele niiden hoitoluokitusta, josta päätetään erikseen. V/s –merkinnällä on korostettu luontoarvoiltaan erityisen merkittäviä virkistykseen ja ulkoiluun käytettäviä alueita, jotka soveltuvat myös opetuskäyttöön. Luo-merkinnällä on esitetty paikallisissa inventoinneissa todetut luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet. Nämä periaatteet on todettu selkeiksi ja toimiviksi ja niitä noudatetaan tässäkin yleiskaavassa. Vain osa yleiskaavan virkistysalueista tullaan muokkaamaan varsinaisiksi puistoalueiksi ja myöhemmin puistoalueiden hoitoluokituksia määriteltäessä päätetään niiden hoidon tasosta.

Sanginjoen ulkometsän yleiskaavamerkinnot esitetään kaupunginvaltuuston päätöksen 16.6.2014 § 47 mukaisesti.

Niilesjärven itäpäähän on esitetty alueelliseen inventointiin perustuen luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo) kaavakartalla 2. Sen ympärillä on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (MU), jolla edellytetään metsälain 5 §:n mukaista metsänkäsittelyä. Kaavakartan 2 itäpuolella jää voimaan Sanginjokivarren osayleiskaava, jossa jatkuu MU-alue merkinnällä Maa- ja metsätalousalue, jolla on ympäristöarvoja tai ulkoilun ohjaamistarvetta.

VILMO-suunnitelmassa esitetyt viheralueverkosto ja ekologiset yhteydet on otettu suunnittelussa huomioon. Koko kaupungin tasolla ne sisältyvät kaavakartan 1 luonnonsuojelualueisiin, Natura-alueisiin, luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeisiin alueisiin sekä maa-seutukehittämissuunnitelmiin 2 ja 3. Keskeisellä kaupunkialueella (kaavakartta 2) viheryhteydet turvataan VILMO-suunnitelmaan perustuvalla viheralueverkostolla, joka on esitetty kaavakartalla virkistysaluemerkinnöillä (V, V/s, VU) ja maa- ja metsätalousaluemerkinnöillä (MU, MY, M). Liitekartalla 8 Virkistys ja matkailu on osoitettu kaupunkialueen ympärillä olevia tärkeitä viheryhteyksiä, jotka perustuvat VILMO –suunnitelmaan.

SL-1-merkinnät on osoitettu maakuntakaavan mukaisesti. Kaavaehdotusta on tarkistettu nähtävillä olon jälkeen siten, että Metso-kohteet on päivitetty ja SL-1-alueet on jaoteltu yli 10 ha:n alueisiin ja alle 10 ha:n kohteisiin asiasta saatujen lausuntojen perusteella.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Punaisenladonkankaan toimikunta, toimikunnan pj. Kari Koivunen kirjoittaa 7.9.2015:

Viitaten aiempaan Yleiskaavaluonnoksen yhteydessä 14.04.2014 antamaamme lausuntoon ja sen perusteisiin. Haluamme tuoda esille muutamia tarkennuksia ja edelleen perusteltuja esityksiä muutamien lähialueidemme esillä olevan yleiskaavaehdotuksen muutostarpeiksi.

Kiitämme Uuden Oulun yleiskaavoitusta siitä että tässä yleiskaavaehdotuksessa on huomioitu ja muutettu Alakyläntien varressa sen itäpuolella oleva Liikasen Pohjoispuoleinen yleiskaavavaiheen aiemman luonnosvaiheen TPres kaavamerkintä alue on muutettu tässä ehdotusvaiheessa APres alueeksi Oinaansuon ja Jylkynkankaan asuinalueiden kohdalla, kuten olimme perustellusti asukkaiden puolesta aiemmassa kaavaluonnos lausunnossamme toivoneet muutettavaksi.

Nykyinen ehdotusvaiheen Liikasen pohjoispuolelle merkitty APres alue vastaa lähtökohdiltaan sitä kaavamerkintää mikä ko. alueelle oli aikanaan mm. Jylkynkankaan rakentajille ja asukkaille esitetty Oulun kaupungin taholta tuolloisissa asema ja yleiskaavoissa.

Liikasen yleiskaavan AP alue ja tuo pohjoisempi Liikasen APres alue tukevat tulevaisuudessa toisiaan, tukien kaavoituksen myötä Kuivasjärven asuinalueen luonnollista kehitystä liittyen luontevasti Auran majan liikunnallisiin ja luonto alueisiin, sekä Kalimenojan pohjoisten osien yleiskaavoitukseen. Kehätien Kuusamon tien ja 4-tien välille aikanaan sen valmistumisen myötä tuleva kehätieyhteys mahdollistaa tuon pohjoisen alueen monimuotoiset kaavoitukselliset kehitys mahdollisuudet.

Pyydämme Oulun yleiskaavoittajaa siten ottamaan nuo tarpeet huomioon ja muuttamaan myös Uuden Oulun Yleiskaavaehdotuksessa olevan Alakyläntien itäisen puolen ns. Punaisenladonkankaan Tres alueeksi tässä ehdotusvaiheessa kaavoitetun alueen, TP-1res tai vaihtoehtoisesti TPres yleiskaavalla merkityksi alueeksi.

TP-1res tai TPres kaavamerkinnällä turvataan tuon vuosia asukkaiden huolenaiheena olleen, sekä osin myös kiistan alaisena olleen Punaisenladonkankaan yleiskaavoitusalueen sen nykyiselle Oulun alueen keskeiselle alueelle sijoittuvan, lähialueen asukkaiden toivomusten mukaisesti ympäristöltään turvalliseksi ja ympäristöstävälliseksi saasteettomaksi yleiskaavoitukselliseksi merkinnäksi TP-1res tai TPres:ksi.

Pyyntömme mukaisella TP-1res tai TPres yleiskaavamerkinnällä ns. Punaisenladonkaan lähialueiden asukkaiden ei enää tulevaisuudessa tarvitse olla huolissaan sen saaman ja tuolle alueelle paremmin kuuluvan toivomamme Uuden Oulun yleiskaavamerkinnän mukaan.

Tässä ehdotusvaiheessa esillä oleva Tres merkinnällä on edelleen asukkaiden mielestä vaarana, että alueelle voidaan tulevaisuudessa edelleen sijoitetaan ympäristölleen vahingoittavaa ja saastuttavaa teollisuutta.

Ympäristöään pilaavaa ja saastuttavaa teollista toimintaahan Punaisenladonkanaan lähialueiden asukkaat ovat vuosia olleet huolissaan ja Oulun ja Oulun seudun päätöksenteossa ja pyrkinet hyvässä yhteistyössä päättäjien ja viranhaltijoiden kanssa pääsemään yhteisesti hyväksytyyn vuoropuheluun ja ratkaisuun tuon alueen kaavoituksellisesta tulevaisuudesta.

Alueelle aiemmassa muuttuvassa yleiskaavassa merkitty EJ jätteenkäsittely kaava merkintähän on jo tässä yleiskaavavaiheessa alueelta poistettu, mutta tuo luonnos, sekä ehdotusvaiheen Tres kaavamerkintä on tullut ko. alueelle tilalle. Tämä ehdotusvaiheen Tres kaavamerkintä on siten edelleen perustellusti asukkaiden huolenaiheena Punaisenladonkankaan alueen tulevaisuudesta. Mitä ja millaista ympäristölleen mahdollisesti vaarallista tai saastuttavaa teollisuutta sinne tulevaisuudessa voidaan tuon kaavamerkinnän myötä toteuttaa, mikäli ehdotusvaiheen Tres kaavamerkintä alueelle toteutuu.

Yleiskaava ehdotuksessa tuo Tres merkinnällä merkitty ns. Punaisenladonkankaan alue ei ole meidän lähialueiden asukkaiden ja asukasyhdistysten toiveiden ja tahdon, sekä vuosia alueesta käytyjen poliittisten päättäjien ja viranomaisten kanssa asukasyhdistysten ja asukkaiden käymien keskustelujen ja päätösten, sekä lukuisten lausuntojen mukainen.

Lisäksi perusteiksi Tres alueeksi merkityn alueen muutostarpeelle TP-1res tai TPres kaavamerkinnäksi, lausunnanantaja haluaa tuoda esille seuraavia asioita. Lausunnonantajat ovat useassa eri viranomaiskäsittelyjen yhteydessä aiemmin lausuneet ja kertoneet että Punaisenladonkankaan alueesta ja sen läheisistä alueista tulee kehittää Oulun seudulla tulevaisuuden vetovoimainen tulevaisuuden aluekeskus. Mielestämme alueella tulisi olla sopivassa suhteessa AP, TP ja TP-1 kaavamerkintöjä tai niiden merkintöjen reserviksi kaavoitettuja alueita.

Esityksemme mukaan Alakyläntien vieressä itäpuolella Punaisenladonkankaan TP-1res tai TPres alueeksi yleiskaavoituksessa kaavoitettava alue on maastoltaan ja maapohjaltaan mitä parhain tulevaisuuden TP-1res tai Tres alue joka on maastoltaan näyttävä mm. mäkisyydestään johtuen, koko Oulussa ei ole juurikaan mäkisellä maastolla olevia työpaikka / asuin alueita, joten tuo olisi myös yksi merkittävä tekijä yllämainitulle TP-1res tai TPres kaavoitusmerkinnälle.

Lähellä virtaa myös Kalimenoja, jonka herkkiä luonto-, virkistys- ja käyttöarvoja ollaan tietojemme mukaan kehittämässä tulevaisuudessa pitkällä jännteellä.

Miksi siis kaavoittaa ko. alue Tres alueeksi kun muita parempia myöskin työpaikkoja turvaavia ympäristöystävällisempiä, sekä lähialueiden asukkaat paremmin huomioon otavia kaavoitus vaihtoehtoja on käytettävissä, kuten tässä nyt esitämme.

Lisäksi Auran majan liikunta ja virkistys alue on myös luontevasti lähietäisyydellä tuke-
massa työpaikka ja asukaslähtöisyyttä tulevaisuuden suunnitelmia ajatellen joilla on siten myös positiivisia vaikutusta alueen tuleviin viihtyvyystekijöihin Oulun pohjoisilla alueilla.

Huomioitava on myös se että tämän ehdotusvaiheen Alakyläntien ja Kuusamontien väliin jäävälle alueelle ja Ruskon ja Ruskonselän alueelle on yleiskaavaehdotuksessa kaavoitettu erittäin voimakkaasti pelkästään T ja Tres painotteisia alueita, joten noita pelkästään Teollisuuden tarpeisiin yleiskaavoitettuja alueita on tuolla alueella enemmän kuin tarpeeksi, joka takaa niiden teollisten toimijoiden kaavoituksellisten T ja Tres kaavamerkintöjen riittävyys tuolla alueella, vaikka tuo punaisenladonkankaan Tres kaavamerkintä muutetaan esityksemme mukaan TP-1res tai TPres alueeksi.

Perustemme tuon ns. Punaisenladonkankaan yleiskaava alueen kaavamerkinnän muutokselle TP-1res tai TPres alueeksi ovat hyvin monipuolisesti ja asukaslähtöisesti perustellut kuten olemme kuvanneet tässä lausunnossamme.

Näiden yllämainittujen alueiden lähialueen asukkaat ovat huolissaan siitä että yleiskaavaehdotuksessa tuolle isolle alueelle syntyy pelkäämistään T kaavamerkinnällä olevia Teollisia toimijoita täynnä olevia kaavoituksellisia aluekokonaisuuksia joka mahdollistaa mahdollisesti ympäristöään ja ilmastoa häiritsevää ja pilaavaa teollista alueellisesti keskitettyä ja aluetta ja ympäristöä kuormittavaa toimintaa tulevaisuudessa.

Siksi ehdotamme myöskin että tässä yleiskaava ehdotuksessa noilla T ja Tres painotteisia kaava merkinnöillä olevia muitakin alueita tulee myös harkita muutettavaksi osin TP ja TP1, sekä TPres TP-1res painotteiseksi sopivassa suhteessa tuolle Alakyläntien ja Kuusamontien väliin jäävälle alueelle, sekä Ruskon ja Ruskonselän alueelle.

TP ja TPres, sekä TP ja TP-1Res kaavoitukselliset muutosmerkinnät tuolle alueelle turvaisivat ko. alueen kaavoituksellisen ympäristöystävällisen monimuotoisen tulevaisuuden jossa olisi kirjo eri kaavoituksellisia alueita Työpaikka ja Teollisuus alueita tukemassa toisiaan.

Yllä mainittu ns. Punaisenladonkankaan Tres merkitty kaava-alue on ao. kuvan kartassa keskellä ylhäällä Alakyläntien vieressä sen itäpuolella. Tässä samassa kartta otteessa näkyy myös Alakyläntien ja Kuusamontien välinen alue, sekä Ruskon ja Ruskonselän alueet joiden T ja Tres kaavamerkintöihin otamme kantaa tässä lausunnossamme.

VASTINE:

Reservialueita on varattu Uuden Oulun yleiskaavassa pitkän aikavälin varauksina ja on todennäköistä, ettei niille ole tarvetta yleiskaavan tavoitevuoteen 2030 mennessä. Yleiskaavaa laadittaessa on harkittu työpaikka- ja teollisuusalueiden tarve ja suhde, ja todettu, että tulevaisuuden tarpeisiin teollisuusaluemerkintä antaa enemmän joustoa vaikkapa datakeskusten sijoittumiselle. Tarkemmassa suunnittelussa tullaan aina tutkimaan kunkin toiminnan vaikutukset mm. liikenteeseen, lähistön asuinalueille jne.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Päättalo Esa

kirjoittaa 3.9.2015:

Muistutus yleiskaavasta lentokentän tie lentoasema - Oulun keskusta.

Mielestäni nykyistä tietä tulisi käyttää myös tulevan uuden tien pohjana. Vanhan tien muuttaminen 4-kaistaiseksi, ja tarvittavat liittymät. Nykyisessä taloudellisessa tilanteessa pitää säästää ja en voi ymmärtää, että 4 uuden kaistan kustannukset ja uuden tien rakentaminen nykyisen tien eteläpuolelle on järkevää. Uskon enempi raideliikenteen suosion kasvuun pitkällä aikavälillä, jolloin lentokentän käyttö vähenee. Tulevaisuudessa Kempeleenlahden ylitys voi tulla ajankohtaiseksi, mikä suosisi erityisesti kevyttä liikennettä matkan lyhenemisen takia Oulunsalon asutusalueilta keskustaan.

VASTINE:

Lentokentän tieyhteydet on tutkittu tuoreessa Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa. Ajoneuvoliikenteen lentokenttäyhteyksissä tukeudutaan sen mukaan pitkälti olemassa olevan Lentokentäntien kehittämiseen, mutta pitkällä aikavälillä on tarpeen varautua myös Oulunsalon eteläiseen ohitustiehen. Kempeleenlahden ylitystiehen ei liikennejärjestelmäsuunni-

telman mukaan ole syytä varautua. Oulunsalossa jää voimaan ajantasaiseksi todettu Oulunsalon Keskeisten alueiden yleiskaava 2030, jossa eteläisen ohitustien tievaraus on jo osoitettu.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Raappana Tapani

kirjoittaa 3.9.2015:

Kalimejokisuun virkistysalueen (V/s) rajaus

Ympäristöministeriön yleiskaavaohjeen mukaan suojelumääräysten käyttö edellyttää, että kohteella on erityisiä rakennus-, ympäristö- tai luontoarvoja. Koska suojelumääräysten sitovuus ja kohtuullisuus eivät yleensä tule jatkotoimenpiteiden yhteydessä enää harkittavaksi, on niitä annettaessa kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että maanomistajalle ei saa aiheutua MRL 39.4§:ssä tarkoitettua kohtuutonta haittaa.

Määräysten on vastattava tarkoitustaan ja perustuttava riittäviin selvityksiin. Suojelumääräyksiä voidaan antaa vain, kun alueella on erityisiä ympäristöarvoja - MRL 41.2§.

Kalimejokisuun alueelle ei ole nähtäville asetetun aineiston perusteella tehty varsinaisia selvityksiä alueen luonto- ja ympäristöarvoista. Oulun viheralueverkosto ja luonnonmuokaus selvitys Vilmossa on hyvin yleisluontoinen kuvaus alueen ympäristöstä, eikä siinäkään esitetä Kalimejokisuun alueella olevan Natura-alueen lisäksi muita suojelua tarvitsevia luonto- tai ympäristöarvoja.

Vilmo-raportissakin käy ilmi (kohta 3.7 Paikkatietojen kattavuus/ kuva 3), että luontoselvitystä ko. alueelta (liite 2) ei ole tehty.

Vilmo-selvityksessä ei ole esitetty alueella olevan luonnonsuojelulain 29 §:ssä mainittuja suojeltavia luontotyyppisiä eikä 47 §:n erityisesti suojeltavia lajeja. 49 §:n luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämis- tai heikentämiskäytäntöä ei Vilmo-selvityksessä myöskään ole todettu.

Koska yleiskaavan suojelumääräyksiin ei liity MRL 101§:n mukaista lunastus- ja korvausvelvollisuutta, niiden tulee olla maanomistajille kohtuullisia. Alueella sijaitsevalla Yläheikkilä 401-13-158 tilan palstalla (liite 1) on vuonna 2013 tehty Metsäkeskuksen metsäsuunnitelman mukaiset raivaustyöt sekä istutettu kuusentaimet, joten /s-suojelumääritys aiheuttaa alueen maanomistajalle kohtuutonta haittaa.

Alueella (liite 2) ei ole selvityksissä osoitettu olevan mitään erityisiä luonto- tai ympäristöarvoja. Alueella oleva Natura-rajaus turvaa riittävästi luontoarvot eikä /s-suojelumäärityksen poistaminen uhkaa Natura-alueen luontonarvoja eikä alueen muita virkistyskäyttömahdollisuuksia.

Edellä esitetyn perusteella alueen kaavamääritystä tulee muuttaa siten, että Yläheikkilä 401-13-158 tilan alue (liite 1) määritetään M-alueeksi ja muutoina alue (liite 2) V-alueeksi ilman /s-suojelumääritystä.

VASTINE:

Merenranta Kalimenojan suulta Piimäperän eteläosaan on luonnonarvoiltaan erityistä aluetta kasvillisuutensa ja linnustonsa takia ja lisäksi se on maankohoamisrannikko, jonka erityisarvojen vaalimista edellytetään valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissakin. Alueelle on tehty

nimenomaan yleiskaavoitusta varten luonto- ja maisemaselvityksiä, joissa alueen arvoja on selvitetty. Haukiputaan kunta teetti Kellon osayleiskaavaa varten selvityksen 2009 ja sen laajennuksen 2010. Oulun kaupunki teetti lisäksi kesällä 2014 selvityksen Piimäperän rannan luontoarvoista. Näiden perusteella yleiskaavassa on osoitettu luonnonmukaisena säilytettävät virkistysalueet V/s ja luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueet (luo). Vuonna 2010 laaditun luontoselvityksen mukaan Kalimenojan suun itärannalla, Natura-alueen pohjoispuolella on paikallisesti merkittävä perinnebiotooppi, tulvaniitty sekä kaksi uhanalaisen kasvilajin esiintymää. Selvitykset antavat vahvan perusteen osoittaa ranta-alue luonnonmukaisena säilytettäväksi virkistysalueeksi Taskisenrannan venesatamasta Kalimenojan suulle.

Luonnosvaiheen jälkeen yleiskaavaa on tarkistettu Kalimenojan suun alueella muistuttajan jättämän mielipiteen johdosta. Luonnonmukaisena säilytettävää virkistysaluetta V/s on supistettu ja ohjeellisen kevyen liikenteen väylän linjaus on siirretty viemäriinlinjan yhteyteen. Niiden ja Natura-alueen välinen yhtenäinen rantavyöhyke on perustellusti säilytetty luonnonmukaisena virkistysalueena. Kaavamääräystä, jonka mukaan V/s-merkintä edellyttää luontoarvoja ja virkistyskäyttömahdollisuuksia vaarantavaan toimintaan maisematyölupaa, ei voida pitää kohtuuttomana.

Alueella toistaiseksi voimassa olevassa Oulun seudun yleiskaavassa rantavyöhykkeen virkistysalue on nyt esitettyä laajempi. Haukiputaan kunnan laatimassa Kellon osayleiskaavan luonnoksessa, joka oli nähtävillä kesäkuussa 2011, koko rantavyöhyke asutukseen saakka oli merkitty luonnonmukaisena säilytettäväksi virkistysalueeksi V/s ja myös sillä edellytetään maisematyölupaa. Edellä esitetyn perusteella katsomme, että rantavyöhykkeen kaavamerkintä V/s ei ole kohtuuton miltään osin.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Rahikka Pekka

kirjoittaa 6.9.2015:

Yleiskaavaa ei ole tehty vuorovaikutteisesti, vaan viranomaiset toteuttavat omia mielipiteisiään ja visioitaan kansalaisten ja maanomistajien näkemyksiä syrjimällä. Perusoikeuksia ja taloudellista toimeliaisuutta estetään, kahlitaan ja rajoitetaan.

Oulua pilataan asutuksen tiivistämisellä, täydennysrakentamisella ja kaupungin keskustaan sopimattomilla korkeilla rakennuksilla. Vapautta rakentamiseen ja muuhun maankäyttöön tuottaa ihmisille ja yhteiskunnalle parhaan tulokseen.

Lentoasema siirrettävä muualle. On liian likellä asutusta ja rajoittaa kaupungin kasvua. Tuottaa saasteita. Lentomelualueet poistettava rakentamista rajoittavana. Pienen ilmailuharrastajoukon häirintä ihmisille kiellettävä (laskuvarjoilu ym.).

Ampumaharrastus myös siirrettävä myös ihmisiä häiritsevänä.

Salonselän rajoittavat kaavamerkinnot pois. Metsätalous, rakentaminen ja soranotto sallittava.

Pohjavedenotto siirrettävä muualle huonon laatunsa takia.

Papinjärven suojelumerkintä pois. Muutettava asumisen alueeksi.

Liminganlahden osayleiskaava osoitettava Kylänpuolelta Salonpäähän rakentamispaikoiden poistamiseksi, kuten olen jo aiemmin esittänyt Oulunsalon kunnalle.

Letontie merkittävä kaavaan eteläisen liikenteen väyläksi.

Sähkölinja varaus poistettava. Jos tarvitaan siirrettävä Hailuodon tien varteen.

Uusi lentoasemantie poistettava tarpeettomana, kalliina ja ympäristöhaittoja tuottavana. Jos tarvitaan nykyinen tie riittää parannettuna. Mikäli Oulua todella halutaan kehittää, on Kempeleenlahden

tieyhteys Oritkarista Oulunsaloon merkittävä kaavaan. Pengertien Kempeleenlahden vedenkorkeus saadaan vakautettua, ja rannat rakennettua kauniiksi. Tieyhteys olisi ilmainen liikennesäätöjen kautta.

Raitiotiemerkintä poistettava järjettömänä.

Kaavoittajalla "Siperia" ajatus. Tehdään kulkuyhteydet ensin, ja sitten pakkoasutetaan. Ihmisiltä asumisen valinnanvapaus poistetaan.

VASTINE:

Uuden Oulun yleiskaava on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain ja vuorovaikutusta koskevien säännösten mukaisesti. Uuden Oulun yleiskaavassa esitetty tiivistäminen ja täydennysrakentaminen toteuttavat niin valtakunnallisia kuin paikallisia yleiskaavan tavoitteita. Yleiskaavaratkaisuisissa on otettu kuitenkin huomioon yleiskaavatavoitteiden mukaisesti erilaisten asumisvaihtoehtojen kirjo ja maaseutumaisen asumisen kehittäminen.

Oulunsaloo koskevat ja muistutuksessa esitetyt kaavaratkaisut perustuvat maakuntakaavojen lisäksi alueella voimaan jäävään keskeisten alueiden yleiskaavaan ja laadittuihin selvityksiin. Niiden mukaisesti:

- *Oulunsalon lentoasemaa kehitetään nykyisellä sijainnillaan. Kaakkurista lentoasemalle esitetty raideliikenteen yhteystarve on pitkän aikavälin varaus, joka on yleiskaavassa esitetty Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaan perustuen.*
- *Yleiskaavaehdotuksessa pohjavesialueet on osoitettu Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) virallisten pohjavesialuerajausten mukaisina. Pohjavesialueen raja osoittaa sitä aluetta, jolla on vaikutusta pohjavesiesiintymän veden laatuun tai muodostumiseen. Pohjavesialueen hyvin vettä läpäisevä osa eli niin sanottu muodostumisalue, on yleensä hieman pienempi.*
- *Papinjärven ympäristön suojelumerkintä perustuu voimassa oleviin yleiskaavoihin ja Papinjärven vesitasapainosta tehtyihin selvityksiin eikä merkinnän poistamiselle ole perusteita. Alueelle ei voida osoittaa uutta asumista, koska se sijaitsee lentomelualueella.*
- *Salonselän Maaseutukehittämisvyöhyke 3, monikäyttöinen luonto -merkinnällä (make-3) edistetään mm. maaseutuelinkeinojen toimintamahdollisuuksia sekä virkistyksen, ulkoilun ja matkailun kehittämistä. Make-3-merkintä perustuu virkistyksen edistämisen osalta Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan virkistysalueisiin. Make-3-alueet ovat olennainen osa Oulun seudun virkistysalueverkoston kehittämistä eivätkä sisällä maa- ja metsätaloutta rajoittavia määräyksiä. Toimintojen yhteensovittaminen tapahtuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja lupakäsittelyssä. Maa-ainestenotto alueella on mahdollista laaditun yleissuunnitelman mukaisesti. Maa-ainesten ottoa ohjaa maa-aineslaki.*
- *Yleiskaavassa Riutunkariin päättyvä sähkölinja on osoitettu ohjeellisena uutena linjana tai yhteystarpeena maakuntakaavan mukaisesti. Sähkölinjan sijainti tarkentuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.*
- *Lentokentän tieyhteydet on tutkittu tuoreessa Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa. Ajoneuvoliikenteen lentokenttäyhteyksissä tukeudutaan sen mukaan pitkälti olemassa olevan Lentokentäntien kehittämiseen, mutta pitkällä aikavälillä on tarpeen varautua myös Oulunsalon eteläiseen ohitustiehen. Kempeleenlahden ylitystiehen ei liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaan ole syytä varautua. Oulunsalossa jää voimaan ajantasaiseksi*

todettu Oulunsalon Keskeisten alueiden yleiskaava 2030, jossa eteläisen ohitustien tievaraus on jo osoitettu.

- *Letontie on osoitettu yleiskaavassa yhdystienä.*

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttua muistutuksen johdosta.

Salo Matti

kirjoittaa 2.9.2015:

Muistutus koskee Oulun yleiskaavaehdotukseen sisällytettyä Ylikiimingin Ala- ja Yli-
vuoton kylien väliin sijoittuvaa Lavakorven tuulivoimapuistohanketta, jonka osayleiskaava on myös laitettu vireille. Suunnitellun tuulivoimapuiston välittömässä läheisyydessä (2 km lähimpään voimalaan) vapaa-ajan asunnon omistavina ja sitä myöten asianomaisina haluamme todeta hankkeesta seuraavaa:

Huomiota ja kysymyksiä herättää ensiksikin se seikka, että suunniteltu Lavakorven tuulivoimahanke, joka olisi sekä voimaloiden määrällä (60) että niiden koolla (230 m ja 4,5 MW) mitaten suurin maassamme tähän saakka toteutetuista, ei sisälly voimassa olevaan Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavaan. Se ei ole ollut esillä myöskään Pohjois-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan manneralueen tuulivoimaselvityksessä (2011) eikä sen Pohjois-Pohjanmaata koskevassa tarkennuksessa (2013) mahdollisena alueena. Näiden selvitysten mukaan alue päinvastoin ei lukeudu olosuhteiltaan otollisimpien alueiden joukkoon.

Yleismääräyksen mukaisesti suuria tuulivoimapuistoja (yli 10 tuulivoimalaa) voidaan rakentaa vain maakuntakaavassa osoitetuille tuulivoimaloiden alueille. Herääkin kysymys, onko keskeisin peruste Lavakorven hankkeen ja sen osayleiskaavan nopealle ja yllättävälle esille nousulle se, että alueen maapohja kuuluu Oulun kaupungille ja hankkeen toiselle osakkaalle Tornator Oy:lle. Tuulivoimaan lähtökohtaisesti myönteisestikin suhtautuvan henkilön on vaikea ymmärtää, jos laajojen ja pitkäaikaisten asiantuntijaselvitysten sijaan tärkeimmäksi sijoitusperusteeksi nousee yhtäkkiä yksi taloudellinen peruste. Tuulivoimarakentamisen maineen ja tulevien mahdollisuuksien kannaltakaan tämä ei ole kestävää yhdyskuntasuunnittelua. Ääritapauksessa alueen asujaimisto kärsisi mahdolliset haitat ja kaksi suurta maanomistajaa korjaisi taloudellisen hyödyn.

Toinen huomiota herättävä seikka on se, että kansainvälisestikin tarkastellen poikkeuksellisen massiivisen tuulivoimapuiston ja lähialueen asutuksen välille ollaan jättämässä varsin lyhyt etäisyys (Alavuotolla alle 1 km ja Ylivuotolla alle 2 km). Olemassa olevien tuulivoimala-alueiden lähellä asuvien kokemat meluhaitat ovat olleet esillä julkisuudessa, ja Ympäristöministeriön voimassaolevat tuulivoimaloiden meluvaikutusten mittaus- ja huomiointiohjeistukset ovat saaneet perusteltua kritiikkiä osakseen. Asiantuntija-/tutkija-arvioissa ohjeistuksien on todettu olevan alimitoitettuja, kun niitä on verrattu Lavakorven hanketta merkittävästi pienempien olemassa olevien tuulivoimapuistojen läheisyydessä tehtyihin mittauksiin (ks. esim. Helsingin Sanomat 10.8.2015). Ympäristöministeriö on vastineessaan todennut kritiikin aiheettomaksi, mutta käytännössä asiassa on yhden tutkijan sana toisen tutkijan sanaa vastaan.

Ympäristöministeriön ohjeistuksissa ei ole otettu riittävästi huomioon matalataajuista ääntä, jonka merkitys korostuu suurten voimaloiden kohdalla ja josta ei ole vielä riittävästi tutkimustietoa. Myöskään tuulivoimaloiden äänen sykkivyyttä ei ole otettu kunnol-

la huomioon vaan päinvastoin ohjeistukset perustuvat keskimääräiseen äänenvoimakkuuteen, vaikka sykkivä ääni on nimenomaan häiritsevempi. Lavakorven suunnitelmissa kyse on poikkeuksellisen suuresta määrästä voimaloita, joiden yhteisvaikutuksista ei myöskään ole kunnolla tutkimustietoa eikä kokemuksia Suomen olosuhteissa (esim. ääntä hyvin kantava pakkassää). Näin ollen yleiskaavaehdotuksessa ja Lavakorven hankesuunnitelmissa esitetyt etäisyydet aivan liian lyhyitä. Alavuoton ja Ylivuoton asukkaat ja luonto ovat joutumassa varsin merkittävän kokeen kohteeksi, ilman että lopputulosta pystytään ennakoimaan riittävän luotettavasti. Porin kaupunki päätti 31.8.2015 eteläisen Suomen tuulivoimapuistojen kohdalla koettujen ongelmien vuoksi, että sen alueella tuulivoimaloita ei rakenneta 2 km lähemmän asutusta. Erityisesti Lavakorven hankkeen laajuuden huomioon ottaen varovaisuusperiaatteen noudattaminen olisi Oulun kaupungin osaltakin enemmän kuin paikallaan. Kaupungin tulee yleiskaavan päämäärän mukaisesti kantaa vastuuta asukkaidensa terveydestä ja hyvinvoinnista vähintäänkin siten, että kyseistä puistoa ei rakenneta ainakaan 3 km lähemmäs vakinaista ja vapaa-ajan asutusta.

Kolmas muistutus koskee alueen luontoarvoja. Lavakorven hanke on nyt suunnitellussa mittakaavassaan ristiriidassa uuden Oulun yleiskaavaehdotuksessa esitettyjen luonto- ja kulttuurimaisemakohteiden kanssa. Hanke osin rajoittuu ja osin myös nähtävästi menee päällekkäin Ylivuoton kylän pohjoispuolelle kaavaan merkittyjen luonnon ydinalueiden, Kalliomaan maisema-alueen sekä Kiiminkijoen Natura-alueen kanssa. Selvä ristiriita hankkeella on massiivisuutensa vuoksi myös yleiskaavaehdotuksessa todetun Ylivuoton kylän ydinalueen arvokkaan kulttuuriympäristön kanssa. (Yleiskaavaehdotuksen kaavakartta 1 ja liitekartat 13-15)

Neljäs muistutus koskee Lavakorven suunnitellun tuulivoimapuiston lähinaapureina asuvien todennäköisiä taloudellisia menetyksiä. Ylivuoton kylä on tunnettu hiljaisesta äänimaisemastaan ja pohjoispuolen laajan eräalueen sekä Kiiminkijoen tarjoamista poikkeuksellisen hienoista luontokokemuksista, jotka vetävät vertoja tunnetummillekin ja kaukaisemmille luontokohteille. Nämä seikat ovat olleet ratkaiseva peruste monen kylälle asettuneelle, kuten allekirjoittaneille, ja tarjonneet joillekin mahdollisuuksia myös elinkeinotoimintaan. Kylällä on poikkeuksellisen suuri määrä vapaa-ajanasuntoja, joiden käyttöaste on myös korkea, sillä matkaa Oulun keskustaan on vain 65 km. Lyhyt etäisyys mahdollistaa tiheät käynnit ja aktiivisen ympärivuotisen käytön. Vapaa-ajan asunnoilla tehdään myös etätöitä, esimerkiksi allekirjoittanut viettää mökillä lomat, viikonloput ja etätöitä yhteen laskien jopa 4 kk vuodessa. Suunnitellun kokoinen tuulivoimapuisto suunnitellulle etäisyydelle merkitsisi kylän luonteen ratkaisevaa muutosta, mikä väistämättä näkyisi koko kylän kiinteistöjen arvoissa. Mikäli tuulivoimapuiston haitat osoittautuisivat merkittäviksi, myös kiinteistön myynti merkitsisi suurta taloudellista menetystä.

Oulun kaupungin päämääränä ei voine yleiskaavoituksessa olla pelkästään voimalaverotuohtojen ajaminen vastoin asukkaiden hyvinvointia ja etuja. Nämä päämäärät lienevät myös sovitettavissa yhteen.

VASTINE:

Uuden Oulun yleiskaavassa on osoitettu kaavakartoilla vain nykyiset tuulivoimaloiden alueet. Tuulivoimarakentamista koskevan yleismääräyksen mukaan muiden kuin yksittäisten tuulivoimaloiden rakentaminen tulee ratkaista erillisellä osayleiskaavalla. Lisäksi yleismääräyksen mu-

kaan suurempien seudullisten tuulivoimapuistojen sijoittaminen (10 voimalaa tai enemmän) tulee perustua maakuntakaavaan.

Lavakorven tuulivoimapuiston aluetta ei ole siten osoitettu Uuden Oulun yleiskaavassa eikä asiaa ratkaista tämän yleiskaavan yhteydessä. Oulun kaupunginhallitus on maaliskuussa 2015 tehnyt päätöksen osayleiskaavan käynnistämisestä. Lavakorven tuulivoimapuiston suunnittelu edellyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA), jonka yhteydessä hankkeen vaikutukset ja toteuttamiskelpoisuus arvioidaan. Lavakorven tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksyminen edellyttää myös sen osoittamista tulevissa vaihemaakuntakaavoissa.

Santaniemi Matti ja Inkeri

kirjoittavat 6.5.2015:

Vaadimme seuraavien asioiden muutosta Uuden Oulun Yleiskaavaan

Kaavoittaja on tehnyt uusia merkintöjä Oulunsaloon Maaseudun kehittämisvyöhyke 3 (Make3). Katsomme että merkintä pitää muuttaa Maaseudun kehittämisvyöhyke 2:ksi (Make2). Make 3 rajoittaa liikaa maatalouden harjoittamista metsätalouden osalta. Make 3 suosii liikaa virkistys- ja ulkoilu käyttöä. Make 2:lla asia voidaan hoitaa paremmin. Kaikki kaavamerkinnot hankaloittavat talousmetsien käyttötarkoituksessa tapahtuvia toimenpiteitä ajatellen. Hakkuut ja niihin tarvittavat viranomaisten luvat nostavat kulut niin korkealle että kaikki metsät ränsistyvät ja virkistys käyttö vähenee. Liitekartoissa on noin puolet Oulunsalon pinta-aloista virkistys ja ulkoilukäyttöaluetta, alue sijaitsee lentomelualueella. Itse ainakaa en haluaisi ulkoilla metelisessä maastossa, täten kaavamerkintä on ulkoilun kannalta erittäin ristiriitainen, sekava? Olemassa olevavilla viskistysalueilla ja niiden kehittämisellä saadaan riittävät mahdollisuudet harrastaa ulkoilua. Make 2:n suunnittelumääräyksiä on muutettava että sieltä poistetaan lauseet: "Vyöhykkeelle tulee suunnitella kattavat kaupunkiseudun sisäiset ja maakunnalliset reitistöt virkistys ja matkailun tarpeisiin mm. ratsastukseen, moottorikelkkailuun, hiihtoon ja patikointiin. Kaupunkivyöhykkeiden läheisyydessä tulee ottaa huomioon ulkoilun ohjaustarve". Virkistyskäyttö voidaan hoitaa jo nyt jokamiesoikeiden nojalla.

Yleiskaava on laadittu valtaosin yksityisille maa- ja metsätalousalueelle. Kaavassa on huomioitu kyllä ilmaston ja ympäristövaikutukset sekä virkitys ja ulkoilu vaikutukset. Miksei ei ole huomioitu kaavan merkintöjen vaikutusta yksityistalouden maa- ja metsätaloudelle. Maatalousmaan ja metsienhoidon kantaa ei ole otettu huomioon siltäkään kannalta kuinka paljon ne tuottavat kaupungille verorahoja. Kaava tulisi olla maa- ja metsätalousalueita suosiva eikä heikentä, rajoittava. Tällä kaavalla heikkennetään maa- ja metsätalouden kannattavuutta aika pahasti. Onhan muistettava että Perustuslakikin takaa omistussuojan yksityistaloudelle ja sitä ei saa viranomaisten puoleltakaan vaikuttaa siten että yksityinen henkilö joutuu maksumieheksi. Metsissä tapahtuu koko ajan kasvua ja niitä pitää saada hoitaa siten että niihin ei kohdistu ylimääräistä valvontaa ja maksua.

Salmiojan varren ja Kylänpuolen rannan viheryhteydet on poistettava, Koska alueet sijaitsevat yksityisomistuksessa olevilla peltoalueilla.

Lentoaseman tieyhteyttä on parannettava nykyiselle tielle tai suunnitella uusi tie lahden yli, jonka Kaupungin hallitus on jo kertaalleen hyväksynyt. Kaavassa oleva uusi tie lentokentälle tulee poistaa kokonaisuudessaan.

Pohjavesialueen rajat kartalla ovat aivan liian isot verrattuna nykyisiin tutkimuksiin. Rajat tulee sijoittaa oikeisiin kohtiin. Liian laajalle merkityt pohjavesialueet rajoittavat maa- ja metsätaloutta, rakentamista. Eivät mahdollista normaalia käyttöä joka olisi kaikille suotavaa.

Toivottavasti Oulun kaupunki ottaa yhteistyönä maanomistajien kanssa kaavoituksen hankkeen etenisen ja huomioi kaikki maanomistajien ja yksittäisten ihmisten mielipiteet ja kuulemisen ja pitää niitä erittäin tärkeänä laatiessaan kaavaa.

Sarvisuon kohdalla pohjavesialueen raja vietävä Puolangantien pohjoispuolelle, ja muutenkin pohjavesialuetta mietiittävä tarkasti. Nykyinen tien suolaus on ristiriidassa pohjavesiasetusten kanssa. Suola ja pohjavesialue eivät kuulu samalla alueelle. Miksi suojella sellaista aluetta pohjavesialueena kun toinen intressi saastuttaa minkä kerkeää. Pohjavesialueen rajat vaikeutavat metsien ja suon käyttöä ja aiheuttavat turhia lisämaksuja yksityisille ihmisille.

VASTINE:

Maaseutukehittämisvyöhyke 3, monikäyttöinen luonto -merkinnällä (make-3) edistetään mm. maaseutuelinkeinojen toimintamahdollisuuksia sekä virkistyksen, ulkoilun ja matkailun kehittämistä. Make-3-merkintä perustuu virkistyksen edistämisen osalta Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan virkistysalueisiin. Make-3-alueet ovat olennainen osa Oulun seudun virkistysalueverkoston kehittämistä eivätkä sisällä maa- ja metsätaloutta rajoittavia määräyksiä. Toimintojen yhteensovittaminen tapahtuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja lupakäsittelyssä.

Yleiskaavaehdotuksessa on yleispiirteisesti esitetty tärkeät virkistysyhteydet. Merkintä ei ole reittimerkintä eikä se sisällä tarkempaa suunnittelua, mistä syystä sen esitystapakin on yleispiirteinen. Reitit suunnitellaan erikseen laadittavilla tarkemmilla suunnitelmilla yhteistyössä maanomistajien kanssa. Reittien oikeusvaikutukset ja korvausvelvollisuudet syntyvät vasta tässä yhteydessä.

Lentokentän tieyhteydet on tutkittu tuoreessa Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa. Ajoneuvoliikenteen lentokenttäyhteyksissä tukeudutaan sen mukaan pitkälti olemassa olevan Lentokentäntien kehittämiseen, mutta pitkällä aikavälillä on tarpeen varautua myös Oulunsalon eteläiseen ohitustiehen. Kempeleenlahden ylitystiehen ei liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaan ole syytä varautua. Oulunsalossa jää voimaan ajantasaiseksi todettu Oulunsalon Keskeisten alueiden yleiskaava 2030, jossa eteläisen ohitustien tievaraus on jo osoitettu.

Yleiskaavaehdotuksessa pohjavesialueet on osoitettu Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) virallisten pohjavesialuerajausten mukaisina. Pohjavesialueen raja osoittaa sitä aluetta, jolla on vaikutusta pohjavesiesiintymän veden laatuun tai muodostumiseen. Pohjavesialueen hyvin vetä läpäisevä osa eli niin sanottu muodostumisalue, on yleensä hieman pienempi.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttua muistutuksen johdosta.

Sassi-Puitti Mirja-Liisa ja muut

kirjoittavat 3.9.2015:

Vaatus Ketunmaankankaan tuulivoimala-alueen poistamisesta Uuden Oulun yleiskaavasta

Uuden Oulun yleiskaavan 4.8. - 7.9.2015 nähtävillä olevasta liitteestä 16 (sähköverkot ja energiantuotanto) ilmenee, että kaavaan on piirretty Haukiputaan Halosenniemen Ketun-maankankaalle tuulivoimala-alue (vihreällä ympyröity numero 3). Näitä tuulivoimaloita ei ole rakennettu vielä, mutta Tuuliwatti Oy on hakenut Oulun kaupungin rakennusvalvonnasta ja rakennuslautakunnalta rakennuslupaa ja asia on lisäselvityksiä varten jätetty lepäämään rakennuslautakunnan kokouksessa 26.8.2015.

Me allekirjoittaneet suunnitellun tuulivoimala-alueen naapurit vaadimme, että kaavasta poistetaan kyseinen tuulivoimala-alue. Tuulivoimalat tulisivat aivan liian lähelle asuntojamme, lähin tuulivoimala Tuuliwatti Oy:n tämänhetkisen suunnitelman mukaan vain 900 m päähän lähimmästä asunnosta. Liitekartan 16:ssa näkyvä suunniteltu tuulivoima-alue 3 tulee kaavasunnitelman mukaan tarkempien mittaustemme perusteella noin 450m päähän lähimmästä asunnosta, jota ei voi mitenkään hyväksyä ottaen huomioon seuraavaksi esitettävät seikat.

Isoista tuulivoimaloista tulee sykkivää bassomelua, ns. infraääntä, joka Suomen ilmasto-olosuhteissa laskeutuu juuri öiseen aikaan alaspäin ja tunkeutuu asuntoihin siten, ettei siltä voi suojautua millään rakenteilla, kasvillisuudella tms. Sosiaali- ja terveysministeriön uusi asumisterveysasetus on astunut voimaan 15.5.2015 ja sen 12 §:ssä sanotaan, että mahdollisesti unihäiriötä aiheuttava melu, joka erottuu selvästi taustamelusta, ei saa ylittää 25 dB yhden tunnin keskiäänitasona. Asumisterveysasetus 12 § viittaa myös sisätilojen uusiin melun toimenpiderajoihin, jotka asuin- ja oleskelutiloissa on päivällä 35 dB ja yöllä 30 dB

(<http://stm.fi/documents/1271139/1408010/Asumisterveysasetus/6f6df35b-4700-4bae-a91a-7abe97d36e04>).

Yleiskaavan TV-alueessa (TV tarkoittaa selitysten mukaan tuulivoima-alueita) on epäselvyyksiä. Yleiskaavan kartassa oleva TV-alue on ilmoitetun mittakaavan mukaan 1,5 km pohjois-eteläsuunnassa Iin rajasta mitaten, ja Luukelantie olisi noin 2,5 km Iin rajasta junaradan kohdilla (Luukelan tasoristeyksessä). Todellisuudessa Iin rajasta Luukelantielle on noin 1,7 km. Poikkeama herättää ihmetystä. Selitysten mukaan kartassa tarkoitetaan jo olemassa olevia tuulivoimaloita, vaikka sellaisia ei alueella todellisuudessa ole. Jos tuulivoimalat tai tuulivoimala-alue on hyväksytty kaavaan, on ne/se sieltä poistettava.

Tuulivoimaloiden melumallinnukset on tehty virheellisellä mallilla, joka antaa aliarvioita tarvittavasta suojaetäisyydestä, jonka pitäisi olla vähintään kaksi kilometriä, kun kyseessä on yksi 2 megawatin tuulivoimala. Näitä tuulivoimaloita on nyt suunnitteilla 4 kpl Ketunmaankankaalle ja niiden koko tulisi olemaan suunnitelmien mukaan 3 – 5 megawattia eli tehty mallinnus ISO 9613-2 -standardin mukaan on aivan alimitoitettu. Tähän kopioidaan liitteeksi johtavan ääniasiantuntijan Vesa Viljasen kirjoitus Tuulivoima-kansalaisyhdistyksen sivuilta (<http://tvky.info/2015/08/tuulivoimarajastakaydaan-kauppaa-porissa/>) sekä diplomi-insinööri Tapio Pitkärannan kirjoitus Savon Sanomista (<http://www.savonsanommat.fi/mielipide/mielipidekirjoitukset/melumallit->

tehdään-vaarin/2108726) sekä akustiikan erityisasiantuntijan Alpo Halmeen kirjoituksen Helsingin Sanomissa 15.8.2015. Ainakin Porissa ja Raahessa on kaupunki päättänyt vähintään 2 km suojaetäisyydestä tuulivoimalasta lähimpään asuntoon. Samaa suosittelee Tuulivoima-kansalaisyhdistys. Tätä yleisratkaisua vaadimme myös Oulun kaupungilta ja sen huomioimista yleiskaavassa, lisäksi vielä ylimääräisen suojaetäisyyden käyttöä, mikäli asianmukainen melumallinnus tai muut seikat niin vaativat.

Tuulivoimaloiden melusta ja virheellisestä melumallinnuksesta on paljon muutakin asiantuntijatietoa, ja sitä voi löytää mm. Tuulivoima-kansalaisyhdistyksen verkkosivuilta (<http://tvky.info/>) tai Facebook-sivustolta "Tuulivoimakeskustelu" (<https://www.facebook.com/tuulivoimakeskustelu>).

Kuten artikkeleista ilmenee, ympäri maata on menossa iso määrä valituksia tuulivoimaloiden melusta. Vaadimme, että Halosenniemen kylälle ei aiheuteta isoa ongelmaa ja tehdä isoa virhettä ja monien ihmisten valtavaa valitustyöpanosta vaativaa hämminkiä sallimalla tuulivoimaloiden rakentaminen jättämällä kaavaan kyseinen alue, vaan että kyseinen tuulivoimala-alue poistetaan kaavasta kokonaan. Ymmärryksemme mukaan alueelle ei voi sijoittaa yhtään voimalaa siten, että ne olisivat riittävän etäällä asutuksesta, jos mallinnus tehdään oikein. Käsityksemme asiasta on, että mm. melutasot tulevat olemaan joka tapauksessa niin isot, että joudutaan valituskierteisiin, oikeuskäsittelyihin jne. ja loppujen lopuksi pysäyttämään ja purkamaan voimalat joko maanomistajien tai Oulun kaupungin kustannuksella. Tuulivoimaloiden purkukustannukset voivat kohota hyvinkin korkeiksi (http://www.tuulivoimayhdistys.fi/filebank/682-Tuulivoimalan_purkaminen-kustannukset_final.pdf)

Tuulivoimaloista on myös muuta haittaa kuin melu. Voimaloista voi talviaikaan lehtää vaarallisen liike-energian omaavia jääkappaleita, jotka saattavat päätyä hyvinkin kauas voimaloista ja aiheuttaa vaaratilanteita. Lähistöllä kulkee vilkkaasti liikenne E4-tie (Pohjantie), jota käyttäville lentävästä jäädästä voi olla vaaraa ja jääpalasia voi lentää myös pihoillemme sekä liikkuessamme ympäristössä (http://www2.liikennevirasto.fi/julkaisut/pdf3/lo_2012-08_tuulivoimalaohje_web.pdf, <https://sites.google.com/site/nordanaatuuli/voimapuistohanke/tuulivoimalan-roottoreista-lentaevae-jaeae>). Tuulivoimaloiden siipien valoheijasteista ja lentoestevaloista tulee edelleen asumisviihtyvyyttä alentavaa hankalaa vilkkumista meille lähiasukaille sekä häiriötä liikenteelle (sokaistuminen, huomion kiinnittyminen) esim. hyvin vilkkaalla ja autoilijoiden täyden keskittymisen vaativalla E4-tien (Pohjantie) ja ns. "vanhan nelostien" (tie 487) risteysalueella.

Lisäksi tuulivoimalat häiritsevät matkapuhelinten, tietokoneiden ja television käyttöä (<https://www.viestintavirasto.fi/viestintavirasto/ajankohtaista/2015/tuoretutkimusvalottaatuulivoimaloidenvaikutuksiaantennitelevisionvastaanottoonjamatkaviestinverkkoihin.html>), mikä voi aiheuttaa esimerkiksi pahoja vaaratilanteita, kun apua ei voi soittaa, laskea huomattavasti asumisviihtyvyyttä ja estää työskentelyn kotona (nykyisin työssä kuin työssä tarvitaan tietokonetta). Osa suunnitellusta tuulivoima-alueesta yleiskaavassa ulottuu kahden asumuksen eteläpuolelle, suoraan tv- ja puhelinverkkojen eteen.

Käsityksemme mukaan alueesta ei ole tehty kunnollista ympäristövaikutusten arviointia, ja nyt sinne haetaan rakennuslupia isoille tuulivoimaloille. Rakennuslautakuntaan jätetystä vastineesta ilmenee, että tuulivoimayhtiön selvitys luonto- ja ympäristöarvojen osalta on hyvin ylimalkainen ja ympäripyöreä (http://asiakirjat.ouka.fi/ktwebbin/dbisa.dll/ktwebscr/epjattn_tweb.htm?356920). Hankkeesta väitetään tehdyn

jonkinlainen luontoselvitys ja maisemamallinnus, mutta emme luota, että nämä olisivat riittävät ja asinmukaiset. Lähellä on Halosenlahti, jolla muuttolinnut lepäävät ja pesivät ja muuttolintuja lentää runsaasti kotiemme yli talvisin ja keväisin. Nyt linnut murskaantuisivat pyöriviin tuulivoimaloiden lapoihin. Olemme havainneet alueella mm. pesiviä tuulihaukkoja ja isoja pöllöjä, ilmeisesti huuhekajia. Alueella on pieniä soita ja lampia, joilla olemme havainneet esim. joutsenten lepäävän muuttoaikoina. Alueella liikkuu runsaasti hirviä, jotka alittavat E4-tien Ketunmaankankaan kohdan kahdesta alituspaikasta (Luukelantie ja Sukkulasuontie). Hirvieläimet välttävät tuulivoimala-alueita. Näistä vaikutuksista ei ole mielestämme tehty riittävää selvitystä.

Tuulivoimalat aiheuttavat kiinteistöjen arvon laskua jo pelkästään maisemahaitan vuoksi puhumattakaan meluhaitan aiheuttamasta haitasta asumiselle (<http://tvky.info/2014/07/kiinteiston-arvo-laskee-tuulivoimalan-takia/>). Voimakkaat maisemavaikutukset ulottuvat vähintään 7 km päähän (<http://www.tuulivoimatieto.fi/maisemavaikutukset>). Isot tuulivoimalat kohotessaan pyörimiskorkeudeltaan yli 200 metrin ovat hyvin hallitseva elementti maisemassa. Tästä päätellen isot tuulivoimalat tulisivat aiheuttamaan massiivisen maisemahaitan Halosenniemen kulttuurihistoriallisesti arvokkaalle rakennetulle ympäristölle (Halosenniemen saha-alue, <http://www.nba.fi/rky1993/kohde979.htm>). Halosenniemen peltomaisemassa tuulivoimalat näkyisivät kauas ja hallitsisivat maisemaa.

Olemme syvästi järkyttyneitä ja valtavan huolissamme siitä, että näin lähelle kotejamme suunnitellaan tuulivoima-alueita. Ketunmaankankaan tuulivoimala-alue on poistettava Uuden Oulun yleiskaavasta.

VASTINE:

Yleiskaavan Ketunmaankankaan tuulivoimaloiden aluemerkinä (tv) perustuu alueelle tehtyihin suunnittelutarveratkaisupäätöksiin. Tehdyt suunnittelutarveratkaisupäätökset perustuvat yksityiskohtaisempiin selvityksiin.

Uuden Oulun yleiskaavan tuulivoimaloiden aluemerkinällä ei ratkaista Ketunmaankaan tuulivoimarakentamista. Merkinä osoittaa jo aiemmin tehtyjen päätösten mukaisen tuulivoimaloiden alueen. Alueen poistaminen Uuden Oulun yleiskaavasta ei ole siten perusteltua.

Savuoja Olavi

kirjoittaa 5.9.2015:

Yleiskaavassa on esitetty edelleen laajoja yksityisten omistuksessa olevia talousmetsiä virkistys käyttöön, mikä tuntuu kohtuuttomalta.

Virkistys alueet vaikuttavat kemera-tukiin kielteisesti, ja näin ollen Oulunsalon alueen metsän omistajat joutuvat eriarvoiseen asemaan.

Make-2 vyöhykkeelle esitetty maininta kattavista reiteistä pitää poistaa, koska "jokamiehenoikeus" suo mahdollisuuden luonnossa liikkumiseen. Mielestäni uudet moottorikelkka reitit ovat ristiriidassa ilmasto tavoitteiden kanssa.

VASTINE:

Virkistysalueita on Uuden Oulun yleiskaavassa osoitettu laajempina kokonaisuuksia merkinnällä Maaseutukehittämisyöhyke 3, monikäyttöinen luonto -merkinnällä (make-3). Sillä edistetään mm. maaseutuelinkeinojen toimintamahdollisuuksia sekä virkistyksen, ulkoilun ja matkailun kehittämistä. Make-3-merkintä perustuu virkistyksen edistämisen osalta Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan virkistysalueisiin. Make-3-alueet ovat olennainen osa Oulun seudun virkistysalueverkoston kehittämistä eivätkä sisällä maa- ja metsätaloutta rajoittavia määräyksiä. Toimintojen yhteensovittaminen tapahtuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja lupakäsittelyssä.

Kaikki tarvittavat reitit suunnitellaan myöhemmin erikseen laadittavilla tarkemmilla suunnitelmilla yhteistyössä maanomistajien kanssa. Reittien oikeusvaikutukset ja korvausvelvollisuudet syntyvät vasta tässä yhteydessä.

Kaavakartoilla ei ole osoitettu uusia moottorikelkkareittejä. Liitekartalla on osoitettu merkittävimmät jo perustetut reitit.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Senaatti-kiinteistöt / Kari Antti

kirjoittaa 3.9.2015:

Pääpiirteissään Senaatti-kiinteistöt pitää yleiskaavaa perusteellisena pitkän aikavälin maankäytön suunnitelmana, jolla ohjataan kaupungin yhdyskuntarakenteen kehittämistä.

Yleiskaavan yleispiirteisyyttä olisi pääkäyttötarkoituserkintöjen rajaustapaa muuttamalla voitu korostaa. Yleispiirteinen yleiskaava antaa joustavimmat mahdollisuudet hyödyntää sitä yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa.

Senaatti-kiinteistöillä on hallinnassaan Uuden Oulun yleiskaavan alueella 34 kpl kohdetta, joista pääosa tulee olemaan valtion omistuksessa ja valtiokäytössä jatkossakin. Tästä syystä olevan rakennuskannan käytettävyyttä ja lisärakennusmahdollisuudet tulee säilyttää ja valtion toimitilarakentamiseen varattujen alueiden käyttö tulisi siltä osin turvata. Kuitenkin valtion toimitilarakentamisen mukaisesti tavoitteena olevan tilankäytön tehostamisesta (htv/htm2) johtuen toimitilarakentamisen tarve tulevaisuudessa on vähenemässä, mistä syystä myös lisärakentamistarpeita toimitilakäyttöön kohdistuu vapaana olevilla tontin osilla entistä vähemmän. Valtion kiinteistöomaisuuden ja erityisesti rakentamattomien maa-alueiden ja tontinosien osalta tavoitteemme on kehittää kohteita myös muuhun kuin ko. toimitilakäyttöön ja luopua lähitulevaisuudessa valtiolle tarpeettomasta omaisuudesta.

Alueiden pääkäyttötarkoitukset keskeiselle kaupunkialueelle sijoittuvien valtion maa-alueiden osalta vastaavat pääosin Senaatti-kiinteistöjen tavoitteita. Seuraavin osin valtion omistuksessa olevien alueiden kaavamerkintöjä olisi näkemyksemme mukaan kuitenkin tarkistettava:

Keskustan kasarnit –niminen kiinteistö Intiössä on kokonaisuudessaan merkitty (TP) = Työpaikka-alueeksi, joka varataan monipuolisille työpaikkatoiminnoille. Merkinnän mukaan vähäinen asuminen alueella on sallittua. Esitämme, että merkintää ”vähäinen asuminen” voitaisiin tarkentaa asumisen osuutta osoittavalla %-merkinnällä (esim. enintään 50%), jotta asettamamme tavoitteet kehittää aluetta sekoittuneen kaupunkirakenteen

suuntaan monipuolisena asuin- ja työpaikka-alueena säilyvät. Merkintä antaisi väljemmät mahdollisuudet alueen kaavalliselle kehittämiselle tulevaisuudessa. Intiön kasarmi-alue on tärkeä kehittämiskohde myös jatkossa.

Jatkossa yksityiskohtaisemman kaavoituksen yhteydessä tulee ottaa huomioon eräiden valtion omistamien kohteiden (kuten Oulun oikeus- ja poliisitalo, Oulun Vankila ja Puolustusvoimien käytössä olevat kohteet) erityiset turvallisuusvaatimukset.

Pääkäyttötarkoitukseltaan (PY) julkisten palvelujen alue on Oulun vankilan kannalta perusteltua. Etelä- ja pohjoispuolelta (PY)-alueeseen rajautuu kuitenkin (AK)- ja (AK-c)-alueita, joiden jatkokaavoituksessa tullaan vankilan turvallisuusvaatimusten vuoksi edellyttämään rajoituksia rakennusten kerroslukuihin ja räystäskorkeuksiin näköyhteyden estämiseksi ympäröivistä rakennuksista.

Kaavoitus ei saa vaikeuttaa yleiskaava-alueella sijaitsevien Puolustusvoimien käytössä olevien alueiden sotilaskäyttöä. Erityisesti tulee ottaa huomioon ampumatoiminnan aiheuttaman melun vaikutukset lähiympäristön käyttötarkoituserkinnöissä. Puolustusvoimien käytössä olevien kohteiden osalta tulee ottaa huomioon Puolustusvoimien erillinen lausunto koskien mm. suojavyöhykkeitä sekä Valtioneuvoston päätöstä alueidenkäytön suunnittelun tavoitteista. Päätöksen mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvattava riittävät alueelliset edellytykset varuskunnille, ampuma- ja harjoitusalueille, varikkotoiminnalle sekä muille maanpuolustuksen ja rajavalvonnan toimintamahdollisuuksille. Alueella sijaitsee puolustusvoimien kannalta tärkeitä kohteita, joiden erityispiirteet tulee huomioida kaavoituksessa.

Muilta osin Senaatti-kiinteistöillä ei ole yleiskaavaan huomautettavaa.

VASTINE:

Keskeisen kaupunkialueen kaavakartta 2 on aluevarauskaava, kuten aiemmatkin Oulun yleiskaavat ovat olleet. Kaavamerkinnöin on osoitettu kunkin alueen pääkäyttötarkoitus, kuten merkintöjen selityksessä heti alussa todetaan. Alueille soveltuvat muut toiminnot ratkaistaan erikseen kullakin alueella asemakaavaprosessin yhteydessä ja ne voivat vaihdella alueittain.

Intiön kasarmialueen itäreuna vt 4:n varrella on osoitettu pääkäyttötarkoitukseltaan työpaikka-alueeksi TP alueen sijainnin ja melutason johdosta. Meluhaittojen esisijainen ehkäisyttapa on nimenomaan toimintojen tarkoituksen mukainen sijoittaminen yleiskaavassa eikä asumisen alueita lähtökohtaisesti sijoiteta melualueelle. Asumisen määrä kullakin TP-alueella ratkaistaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, eikä prosenttiosuuden esittäminen yleiskaavamääräyksessä ei ole siten tarkoituksenmukaista.

Muistutuksessa esitetyt näkökohdat jatkosuunnittelusta mm. vankilan ympäristössä ja puolustusvoimien käytössä olevilla alueilla tulevat huomioon otetuiksi asemakaavoitusvaiheessa.

Hiukkavaaran toimintoja koskevat suoja-alueet on osoitettu liitekartalle 21 Rajoitteet, häiriöt ja riskit. Melualueita ei ole osoitettu kaavakartoille. Yleiskaavoitus katsoo, että ympäristölupamenettelyssä voidaan säännöllisin väliajoin tarkastella ampumaradan meluarvoja ja määrittellä meluntorjuntatoimenpiteet.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Sponda Kiinteistöt Oy / Tanhuanpää Veli-Pekka ja Järvi Tapio

kirjoittavat 4.6.2015:

Nähtävillä olevan Uuden Oulun yleiskaavan kaavaehdotuksen johdosta lausumme muistutuksenamme, noin 9 ha suuruisen tilan Hiukka 564-404-23-49 omistajan seuraavaa:

Nähtävillä olevassa yleiskaavaehdotuksessa omistamamme tilan alue on osoitettu kaavamerkinnällä TP työpaikka-alueeksi, jolla kaavamääräyksen mukaan on vähäinen asuminen sallittua. Lisäksi koko alue on varustettu rasterimerkinnällä rakennusperinnön, kulttuuriympäristön ja kaupunkikuvan kannalta paikallisesti arvokkaaksi alueeksi.

Käsityksemme mukaan kiinnostavat työpaikka-alueet sijaitsevat Oulussa tulevaisuudessakin muualla kuin Hiukkavaarassa, omistamamme tilan alueella. TP-merkintä ei myöskään ole mielestämme oikea, mikäli sillä haluttaisiin turvata alueella nykyisin oleva harrastustoiminta. Alueen lisä- ja uudisrakentaminen tulee todennäköisimmin olemaan asuntorakentamista, joten yleiskaavan tulee mahdollistaa yleiskaavaehdotuksessa esitettyä vähäistä asumista laajempi asuntorakentaminen.

Esitämme, että yleiskaavassa alue osoitettaisiin riittävän väljällä merkinnällä, joka mahdollistaa sekoittuneet toiminnot alueella, ja käyttötarkoitukset alueen eri osissa ratkaistaan pääosin asemakaavoituksen yhteydessä. Kiinteistömme itäreuna, jossa sijaitsee purettavia talousrakennuksia, voidaan yleiskaavassa merkintä vastaavalla AK-merkinnällä, kuin välittömästi kiinteistömme itäpuolella oleva alue.

Rakennusperinnön, kulttuuriympäristön ja kaupunkikuvan kannalta paikallisesti arvokasta aluetta osoittavaa rasterimerkintää pidämme perusteettomana, erityisesti edellä todetun kiinteistömme itäreunan osalta. Rasterimerkintä tulee poistaa yleiskaavasta, ja mahdolliset rakennusten säilyttämiseen liittyvät kysymykset ratkaista asemakaavoituksen yhteydessä.

VASTINE:

Hiukkavaaraa suunnitellaan ja rakennetaan Oulun kolmanneksi aluekeskukseksi, joka tulee palvelemaan koillis- ja itäosan suuralueita. Siksi on perusteltua varautua monipuoliseen maankäyttöön, joka tarkoittaa myös työpaikka-alueita, joita tällä suunnalla kaupunkia ei juuri ole. Suurimmat työpaikkakeskittymät tulevat jatkossakin olemaan keskusta lähialueineen ja Rusko. Yleiskaavamerkinnät kuvaavat alueiden pääkäyttötarkoituksia. Työpaikka-alueille saa sijoittaa myös asumista, sen määrä ja sijoittuminen ratkaistaan kunkin alueen asemakaavoituksessa. Hiukkavaarassa asumisen määrä voi olla suurempi kuin esim. Ruskossa, vaikka alueet onkin esitetty samalla yleiskaavamerkinnällä.

Oulun keskeisen kaupunkialueen paikallisesti arvokkaiden alueiden kartoitus valmistui vuoden 2015 alussa. Hiukkavaaran kasarmialue on yksi selvityksessä esille nostetuista 24 aluekokonaisuudesta, jotka luokiteltiin rakennusperinnön, kulttuuriympäristön ja kaupunkikuvan kannalta paikallisesti arvokkaiksi. Kasarmialue on merkitty arvokkaaksi alueeksi myös toistaiseksi voimassa olevassa Oulun yleiskaavassa 2020. Arvokkaan alueen merkintä on ohje tulevalle asemakaavoitukselle, mutta se ei ole varsinainen suojelumerkintä yksittäisten rakennusten osalta.

Vanhan Hiukkavaaran asemakaavoitus on käynnistymässä ja siinä prosessissa tehdään tarkempia selvityksiä mm. nykyisen rakennuskannan kunnosta ja käyttömahdollisuuksista sekä ratkaistaan eri osa-alueiden käyttötarkoitukset ja toimintojen sekoittaminen, joka on ollut koko

Hiukkavaaran asemakaavoituksen yhtenä lähtökohtana. Yhteistyössä alueen omistajien ja kaupungin kesken alueelle pyritään löytämään mahdollisimman hyvä asemakaavaratkaisu.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttaa muistutuksen johdosta.

**Sponda Kiinteistöt Oy / Tanhuanpää Veli-Pekka ja Järvi Tapio sekä
Kiinteistö Oy Oulun Korjaamontie 2 / Huhtamo Mauri
kirjoittavat 4.9.2015:**

Nähtävillä olevan Uuden Oulun yleiskaavan kaavaehdotuksen johdosta lausumme muistutuksenamme 60. kaupunginosan korttelin 65 (Korjaamontie 2) maanomistajana seuraavaa:

Esitämme, että omistamamme korttelin 65 alue osoitetaan yleiskaavassa merkinnällä, joka mahdollistaa yleiskaavaehdotuksessa esitettyä suuremman päivittäistavarakaupan myymälän sijoittumisen alueelle.

Omistamamme kortteli 65 on asemakaavoitettu liikerakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön. Korttelin rakennusoikeusmäärä on 13 000 kem². Sponda Oyj:n markkinointitoimenpiteistä ja käydyistä vuokrausneuvotteluista huolimatta kortteliin suunniteltu liikerakennushanke ei ole toistaiseksi käynnistynyt. Erikoiskaupan toimijoiden taholta on vuokrausneuvotteluissa tuotu esille tarve sijoittaa tiloihin myös päivittäistavaramyyntiä, jonka suhteellinen osuus myymälän kokonaispinta-alasta on koko ajan kasvanut, ja voi isossa erikoiskaupan yksiköissä olla neliömäärältään pientä erillistä päivittäistavara kauppaa suurempikin. Erikoistavarakaupan yhteydessä tapahtuvan päivittäistavaramyynnin sallittavuutta tai laajuutta ei voida arvioida pelkästään lähialueen tarpeen ja ostovoiman perusteella, koska erikoistavarakaupan asiakaskunta tulee laajemmalta alueelta.

Laajemman päivittäistavarakaupan salliminen auttaisi merkittävästi suunnitellun liikera-
kennushankkeen toteutumista, sekä edistäisi kaupan alalla toimivan kilpailun kehitty-
mistä, mikä on maankäyttö- ja rakennuslakiin vuonna 2015 tehdyllä muutoksella asetet-
tu alueiden käytön suunnittelun tavoitteeksi.

VASTINE:

Kyseisen alueen yleiskaavamerkintä on P-1 eli Palvelujen, hallinnon ja erikoistavarakaupan alue. Kaavamääräyksen mukaan alueelle saa sijoittaa pienimuotoisen muuhun palveluntarjontaan liittyvän päivittäistavarakaupan myymälän. Kaupan palveluverkkoa ja sitä ohjaavia kaavamerkintöjä on arvioitu vielä luonnosvaiheen jälkeen mm. kaupallisten vaikutusten arvioinnissa. Yleiskaavan periaatteiden mukaan päivittäistavara kauppaa ohjataan keskuksiin sekä saatavuudeltaan hyvin kaupan keskittymiin, mikä turvaa myös kilpailun edellytyksiä riittävine uusine aluevarauksineen.

*Yleiskaavaehdotusta laadittaessa on tehtyihin selvityksiin perustuen linjattu, että Välivainion kaakkoisosassa sijaitseville alueet säilytetään erikoistavarakaupan alueina (P-1). Perusteena tähän on alueen sijainti suhteessa nykyisiin keskuksiin sekä se, ettei alueen ympäristöön ole tu-
lossa uutta asutusta.*

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttaa muistutuksen johdosta.

Stucki Inkeri

kirjoittaa 3.9.2015:

Kaavaehdotuksesta puuttuu merkintä merenpinnan ylimmästä tasosta ranta-alueilla. Pyydän merkitsemään kaavaehdotukseen ko. tasot ja laittamaan kaavaehdotus uudelleen esille.

Perustelu

Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskus on laatinut vuonna 2011 Oulua koskevan Tulvariskien alustava arviointi Pohjois-Pohjanmaan rannikkoalue. Ympäristöministeriön mukaan tulvavaara-alueita ja vesijättömaita ei voida ottaa vakinaisen asumisen alueeksi. Niin ollen asuntorakentaminen tulvavaara-alueelle ei ole perusteltavissa yleisellä edulla kaupungin maanhankinnassa.

Merkintä merenpinnan ylimmästä tasosta kaavassa on välttämätön. Tieto tulvavaarasta vaikuttaa oleellisesti asuntorakentamisen standardeihin ja kustannuksiin ranta-alueella. Asutuksen pakottaminen tulvavaara-alueelle tuhoaisi luontoarvoja ja tulisi erityisen kalliiksi.

EU:n uusi tulvadirektiivikin säättää tulvavaara-alueista. Mm. vakuutusvastuut ovat muuttuneet, ja kuntien oli laadittavan tulvavaara-alueille evakuointisuunnitelmat (kesään 2015 menneessä).

Lisäksi tulvavaara-alueelle rakentaminen olisi kunnallistekniikan kuluiltaan kalliimpaa kuin rakentaminen asuntorakentamiseen soveltuville alueille.

”Tulva kerran 200 vuodessa” on mm. Hietasaarella sekä Kempeleenlahden rannoilla. Säikkärannan kohdalla vesi nousee kerran 200 vuodessa Hailuodontien ja rantaviivan välisen alueen puoleen väliin, ja merivesi on Ely-keskuksen kartoituksen mukaan nousut joskus Hailuodontielle saakka. Yleinen merenpinnan kohoaminen tulee heikentämään tilannetta tulevaisuudessa, myös Hietasaarella.

Pyydän kaavoittajaa säilyttämään Säikkärannan poikkeamislupa-alueena sekä viheralueena kuten se on vahvistetussa Maakuntakaavassa. Asuntorakentaminen Hietasaareen ja kaupunkialueen edustan saariin kuten yleiskaavaehdotus esittää olisi niin ikään tulvavaaran takia luontoarvot tuhoavaa, kallista ja turhaa.

VASTINE:

Tulvariskit otetaan yleiskaavoituksessa aina huomioon viranomaisilta saatujen tietojen pohjalta. Koko kaupungin alueen käsittävissä yleiskaavassa ei ole voitu esittää yksityiskohtaisia tulvakorkeustietoja tai tulva-alueiden rajauksia, vaan ne on korvattu yleismääräyksellä. Nähtävillä ollutta kaavaehdotusta täydennetään niin, että kaavamääräyksellä edellytetään kerran 100 vuodessa esiintyvän tulvan huomioon ottaminen tarkemmassa suunnittelussa ja rakentamisessa. ELY-keskus ei ole lausunnossaan edellyttänyt tulva-alueiden esittämistä kaavakartalla tässä yleiskaavassa. Tarkemmissa osayleiskaavoissa mm. kyläalueilla tulva-alueet esitetään aina kaavakartalla. Sekä asemakaavoissa että suunnittelutarveratkaisuissa esitetään tarvittaessa myös alimmat sallitut perustamistasot rakennuksille.

Säikkäranta on maakuntakaavassa osoitettu taajamatoimintojen alueeksi, joten yleiskaavan osoittama kaupunkikehittämisyöhyke-4, laajentumisvyöhyke on hyvin linjassa maakuntakaavan merkintöjen kanssa.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Suomen Yliopistokiinteistöt Oy / Uotila Juha

kirjoittaa 1.9.2015:

Yleistä

Tämä muistutus koskee julkisesti 5.8.-7.9.2015 nähtävillä olevaa Oulun kaupungin yleiskaavaehdotusta. Se täydentää SYK Oy:n 21.3.2014 päivättyä yleiskaavaluonnoksesta annettua mielipidettä, liite 1.

SYK Oy:n tavoitteena on kehittää Linnanmaan yliopistokampusta eläväksi ja elinvoimaiseksi kampusalueeksi, joka sisältää monipuolisesti yksityisiä tai julkisia palveluja, opetus- ja tutkimustoimintaa, yritystoimintaa, kaupallisia palveluja ja asumista siten, että kampusalueella on mahdollista toimia ympäri vuorokauden ja ympäri vuoden. Tämän tavoitteen toteuttamisessa on olennaista, että eri kaavatasot mahdollistavat monipuolisesti eri toimintojen sijoittumisen koko kampusalueella ja sen ympäristöön.

Kohdennetut muistutukset

Kaavakartta 2, keskeinen kaupunkialue 2030:

PY/TP Sekoittunut palvelujen ja työpaikkojen alue, innovaatiokeskittymä
Alue varataan monipuolisille julkisille ja yksityisille palveluille sekä niiden yhteyteen so-pivalle yritystoiminnalle. Alueelle voi sijoittua esim. terveys- ja hyvinvointipalveluja, ope-tustoimintaa, tutkimuslaitoksia, yritystoimintaa, asumista sekä muuta innovaatio-keskittymään oleellisesti kuuluvaa toimintaa. Asemakaavoituksella tulee edistää hyvän kaupunkikuvan ja viihtyisän ympäristön muodostumista.

Merkinnän tekstiosassa ei ole mainintaa kaupallisten palvelujen sijoittumisesta merkin-nän alueelle. Merkintä ei tältä osin tue SYK Oy:n tavoitteiden toteutumista kampusalu-eella.

Musta ruuturasteri: Kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta valtakunnallisesti tärkeä kohde tai alue.

Merkinnällä on osoitettu valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristön kohteet (RKY 2009) ja valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet. Alueen suunnittelus-sa ja käytössä tulee edistää kulttuuriympäristö- ja maisema-arvojen turvaamista siten, että rakennustaiteellisesti tai kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennuskanta säilytetään. Suunniteltaessa alueelle muutoksia on turvattava alueen ominaisuutensa ja erityispiir-teiden säilyminen. Rakennettuun kulttuuriympäristöön vaikuttavista hankkeista on pyy-dettävä lausunto museoviranomaiselta.

SYK Oy:n tavoitteiden kannalta on tärkeää, että aluetta voidaan kehittää koko kampuk-sen elinvoimaisuutta tukien. Yliopistokampus on rakentunut vaiheittain eri vuosikym-menten aikana, osa rakennuksista on tekniikaltaan tai tilajärjestelyiltään vanhentunut eikä enää sellaisenaan palvele yliopisto- tai yritystoiminnan tämän päivän vaatimuksia. Kaavamääräys ei saisi haitata yliopistokampuksen kehittymistä nykyisten ja tulevien toimintojen tarpeita palvelevaksi kampusalueeksi. Alueen luonteelle on ominaista ra-kennusten tai rakennusosien muokkaus kulloistakin käyttötarkoitusta vastaavaksi. Alu-een rakennuskannan muokkaaminen ja muutokset ovat osa tulevaa kulttuurihistoriaa. Rakennusten tai rakennusosien suojelu tulisi ratkaista kussakin tapauksessa erikseen ja

arvioimalla alueen kokonaiskuva, ei asettamalla kaavatason suojelumääräyksiä yksittäisille rakennuksille tai rakennusosille. Näin ollen lause: ...”että rakennustaiteellisesti tai kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennuskanta säilytetään.” tulisi kirjata sellaiseen muotoon, josta käy ilmi ettei suojelun taso aiheuta tontin- tai kiinteistön omistajalle kohtuutonta haittaa.

PY Julkisten palvelujen alue.

Alue varataan luonteeltaan julkisille palveluille. Lisäksi alueelle saa sijoittaa palvelujen yhteyteen soveltuvia työpaikkatoimintoja ja vähäisessä määrin myös asumista.

SYK Oy:n näkemyksen mukaan PY -merkintä kampusalueen pohjoispuolella ei vastaa SYK Oy:n alueelle asettamia strategisia tavoitteita. SYK Oy:n tavoitteena on tiivistää yliopisto-kampusaluetta ja mahdollisesti luopua osasta alueen sisällä ja reuna-alueella sijaitsevasta rakennuskannasta. Kuivasjärven ranta-aluetta Kaitoväylän pohjoispuolella tulisi voida kehittää enemmän asumispainotteiseen suuntaan. Alueen kaavamerkinnän tulisi sallia asumista laajemmin kuin mitä PY -merkintä osoittaa. Myöskään alueen varaus ainoastaan julkisille palveluille ei ole SYK Oy:n tavoitteiden mukaista. Alueella tulisi sallia monipuolisemmin myös yksityisten palvelutoimintojen ja työpaikkojen sijoittuminen.

AK ja AP/t -merkinnät kaupunkiraitiotien kehittämiskäytävän varrella alueen luoteisosassa.

SYK Oy:n näkemyksen mukaan AK -alueen tulisi ulottua kehittämiskäytävämerkinnän Kuivasjärven puoleiselle alueelle siten, että kehittämiskäytävän välitön läheisyys olisi rakennettavissa riittävän tehokkaasti käytävän molemmin puolin.

VASTINE:

Kaavakartalla 2 esitetyt aluevaraukset kuvaavat pääkäyttötarkoituksia, eli alueille voi sijoittaa muitakin toimintoja, kunhan ne sopivat pääkäyttötarkoituksen yhteyteen. Monipuolisuus ja sekoittuneisuus ovat koko yleiskaavan läpileikkaavia tavoitteita ja ne korostuvat erityisesti innovaatiokeskittymiksi osoitetuilla alueilla.

Voimassa olevaan yleiskaavaan verrattuna Linnanmaalle on esitetty merkittävää kehittämistä; monipuolinen innovaatiokeskittymä, Kaijonharjun paikalliskeskuksen laajentaminen, uudet asumisen alueet ja varaus raitiotien kehittämiskäytävälle. Innovaatiokeskittymä, joka käsittää sekä yliopistokampuksen että teknologiakylän alueen, on varattu monipuolisille julkisille ja yksityisille palveluille, joihin sisältyvät myös pienet kaupan yksiköt.

Valtakunnallisesti merkittävän kulttuurihistoriallisen alueen (RKY 2009) rajausta perustuu valtioneuvoston päätökseen. Kaavamääräys korostaa arvokkaiden osien säilyttämistä yleisellä tasolla, mutta asemakaava- ja rakennuslupavaiheessa vaiheessa harkitaan yksityiskohtaisemmin rakennuskannan eri osien säilyttämistarve. Kaavamääräyksen mukaan muutoksista on pyydetty lausunto museoviranomaiselta, joka viimekädessä ratkaisee säilyttämisen ja suojelemisen asteen. Kaavamerkintä ja -määräys eivät estä alueen kehittämistä.

Julkisten palveluiden alue (PY) on pääkäyttötarkoitus ja alue voi siis sisältää myös muita toimintoja. Myös sen rajausta suhteessa asumisen alueisiin tulee tarkentumaan asemakaavovaiheessa, kun alueen toimijoilla on selkeämmät näkemykset aluetarpeistaan.

Yleiskaavassa esitetyt pääkäyttötarkoitukset ja aluerajaukset antavat riittävän joustavan ohjauksen alueiden jatkossuunnittelulle.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Svorza Oy / Suorsa Juha

kirjoittaa 4.9.2015:

Vaatus

Muistutuksen tekijä vaatii, että sen omistama Oulun kaupungin Limingantullin kaupunginosan korttelissa 9 sijaitseva tontti 5 (kiinteistötunnus: 564-9-9-5, jäljempänä "tontti 5") tulee merkitä Uuden Oulun yleiskaavassa kaavamerkinnällä P-ak.

Perusteet

Tontti 5 on merkitty Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksessa kaavamerkinnällä P (Palvelun, hallinnon ja kaupan alue). Siten tontille ei yleiskaavaehdotuksen mukaisesti olisi mahdollista rakentaa asuntoja.

Yhdenvertainen kohtelu

Tontille 5 ehdotettu kaavamerkintä (P) ei kohtele alueen maanomistajia yhdenvertaisesti. Tontti 5:n pohjoispuolinen alue on merkitty kaavaehdotuksessa merkinnällä AK-c, jonne asuinrakentaminen on mahdollista. Tämä alue sijaitsee suoraan tonttia vastapäätä, tien toisella puolella. Tälle alueelle on jo rakennettu asuntoja ja tien toisella puolella sijaitsee korkea kerrostalo. Asiassa ei ole sellaisia perusteita, joiden perusteella asuinrakentamista ei tulisi ulottaa myös tontin 5 alueelle ja että maanomistajien yhdenvertaisesta kohtelusta voitaisiin poiketa.

Perustuslain 6 §:n ja hallintolain 6 §:n perusteella viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti. Yhdenvertaisen kohtelun vaatimus on voimassa myös kaavoituksessa. Jotta yhdenvertainen kohtelu toteutuisi, tulisi myös tontille 5 sallia asuinrakentaminen.

Yhdenvertaisuutta arvioitaessa on huomioitava se, että muistutuksen tekijä on ainoa yksityinen tontin omistaja kortteleiden 7 ja 9 -alueella ja muut kortteleiden 7 ja 9 tontit omistaa Oulun kaupunki.

Jotta maanomistajien yhdenvertainen kohtelu toteutuisi, tulisi tontti 5 merkitä sellaisella kaavamerkinnällä, joka mahdollistaa asuinrakentamisen. Muistutuksen tekijä katsoo, että tontti 5 tulisi merkitä kaavamerkinnällä P-ak, koska tätä kaavamerkintää on käytetty muun muassa rautatien toisella puolella Karjasillan kaupunginosan kortteleissa 50 ja 51.

Yhden tontin (tontti 5) merkitseminen eri kaavamerkinnällä kuin muut korttelin 9 tontit on mahdollista, sillä myös Karjasillan kaupunginosan korttelissa 51 on merkitty eri kaavamerkinnällä kuin muut korttelin 51 tontit.

Turvallisuus

Mikäli tontille 5 rakennetaan kaupan tai palvelujen käyttöön tarkoitettuja rakennuksia, vähentää tämä tontin pohjoispuolelle rakennettavan asuinalueen turvallisuutta. Kaupan ja palveluiden sijoittuminen tontille 5 lisäisi liikenteen ja erityisesti raskaan liikenteen määrää asuinalueen ympäristössä, mikä heikentäisi asuinalueen turvallisuutta.

Toisaalta, mikäli tontille 5 rakennettaisiin asuinrakennuksia, lisäisi tämä sekä tontin 5 pohjoispuolisen alueen sekä tontin 5:n ja sen ympäröivän alueen turvallisuutta.

Siten yleiskaavaehdotuksessa ei ole otettu huomioon tältä osin MRL 39 §:n 5-kohdan mukaisia mahdollisuuksia turvalliseen elinympäristöön.

VASTINE:

Limingantulli on merkittävä kaupan alue Oulussa ja kaupungin tahto on kehittää sitä edelleen. Voimassa olevaan yleiskaavaan verrattuna kaupan merkintöjä on väljennetty niin, että myös päivittäistavarakauppa on sallittua pääosalla alueesta. Muistuttajan omistama tontti, joka sijaitsee korttelissa 9, on osa kaupan aluetta kuten myös kortteli 7 Alasintien vastakkaisella puolella sekä Joutsentie eteläpuolella olevat korttelit 7 ja 10. Myöskään niihin ei ole esitetty asuinrakentamista yleiskaavassa. Korttelin pääkäyttötarkoitus on siis yhdenmukainen sijainniltaan samanlaisilla alueilla. Yleiskaavassa ei esitetä maankäyttömuotoja tontin tarkkuudella, joten yhden tontin muuttaminen ei tule kysymykseen. Korttelin 9 eteläpään hyväksyttiin syksyllä 2015 asemakaavan muutos, jolla tontti osoitettiin erikoistavarakaupan alueeksi. Vastaavaa toimintaa tavoitellaan myös muille tonteille.

Rautatienkadun ja Limingantien väliselle alueelle on rakentumassa yhtenäinen Etelätullin asuntoalue, jossa koko laajan alueen ympäristö on voitu suunnitella asumisen ehdoilla. Vastaavaa ei voida toteuttaa yhdellä tontilla kaupan korttelissa.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttamalla muistutuksen johdosta.

Tervonen yhtymä / Tervonen Juhani ja muut kirjoittavat 22.8.2015:

Muistutuksena Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksesta esitämme, että Heikkilänkankaan kaupunginosassa yhteisesti omistamamme tilan Ojala 31:10 ja sen lähetyvillä olevien omien palstojemme kohdalla Juurusojan rantaan muodostetaan kapea virkistysaluevyöhyke (V) ja loput alueesta merkitään asuinrakentamiselle (AP). Kartta liitteenä.

VASTINE:

Heikkilänkankaalle on osoitettu uusi pientalovaltaisen asumisen alue (AP) nykyisen alueen itäpuolelle. Yleiskaavarakaisu näyttää alueen likimääräisen rajauksen sekä Kaupunginjoen varteen varatun noin 100 metriä leveän vihervyöhykkeen, joka on osa keskustaan johtavaa tärkeää viherkiilaa. Alue tullaan suunnittelemaan myöhemmin asemakaavalla, jonka laatimisen yhteydessä tehdään mm. luonto- ja maisemaselvitykset sekä arvioidaan rautatien mahdollisesti aiheuttaman värinän vaikutuksia. Näiden perusteella suunnitellaan alueen tuleva korttelirakenne ja viheralueen lopullinen rajaus.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttamalla muistutuksen johdosta.

Turkka-Pisilä Liisa ja Pisilä Ari-Petteri kirjoittavat 7.9.2015:

Muutosesitys:

Oulujokivarren osayleiskaavaa laadittaessa emme pystyneet osallistumaan kaavan valmisteluun ja kommentointiin, koska asuimme muualla. Kaavoituksessa oltiin muutettu Madekoskella sijaitsevan tonttimme 37:90 Konttisentien eteläpuolinen osuus virkistysalueeksi tietämättämme. Tällä tontin osalla on sijainnut navetta ja muita talousrakennuksia, joista osa on edelleen olemassa. Vaikka Konttisentie kulkee keskeltä tonttiamme, on pihapiiri yhä kokonaisuus ja yhä osa Oulujokivarren osayleiskaavassakin kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaaksi kohteeksi merkittyä pihapiiriä "Konttinen".

Vaadimme, että osassa tonttia oleva kaavamerkintä "V" muutetaan takaisin merkinnäksi "AT". (Liite 1)

Muutokselle "näppäriin" toteutustapa tuntuisi olevan tässä uuden Oulun yleiskaavan laadinnan yhteydessä. Lisäperusteluna mainittakoon, että tonttimme vieressä sijaitsee jo nyt laaja virkistys/viheralue, eikä tonttimme lohkominen osayleiskaavassa esitetyllä tavalla käyttökelttomaksi vastaa lainkaan käsitystämme hyvästä oikeustajusta, osayleiskaavan hengestä saati alueen kehittämistä aiheuttamatta asukkaille kohtuutonta taloudellista haittaa.

Haluaisimme palauttaa koko tontin jälleen asutuksi, mikä on paras edellytys tämän arvokkaan ja kaavoituksessakin tunnustetun kulttuurimaiseman vaalimiseksi ja ylläpitämiseksi suojellun päärakennuksen ohessa. Uusien veronmaksajien saaminen alueelle tulisi siinä sivussa. Merkintä "AT" selkeyttäisi tilannetta ja mahdollistaisi sekä rohkeuden korjata vanhaa että tarvittaessa myös mahdollisuuden hakea rakennuslupaa kokonaisuuteen kuuluvalla uudisrakentamiselle.

Ehdotus:

Madekoskella olevan Konttisentien yhteyteen on jo pitkään ehdotettu kevyen liikenteen väylää, mikäli alueelle tulee joskus asemakaava. Tien leventäminen näin söisi suuren osan alueen tonteista ja olisi paikoin jopa mahdotonta toteuttaa millään tapaa järkevästi, sillä tien linjaus on jo nyt hyvin kapea rakennusten puristuksessa ja lisäksi se sijaitsee rinteessä: Jo nyt alueella on tontteja, joista pääsy Konttisentielle on hankalaa maanpinnan jyrkkyyden vuoksi. Haluaisimmekin tässä yhteydessä tuoda esiin ehdotuksen, jonka toivoisimme otettavan huomioon tulevaa Madekosken asemakaavaa valmisteltaessa.

Ehdotamme, että Konttisentien liikennettä rajoitettaisiin ohjaamalla pääosa liikenteestä muualle. Tällöin erilliselle kevyenliikenteen väylälle ei olisi tarvetta näin hankalaan paikkaan. (Liite 2).

Samalla myös osayleiskaavassa esitelty kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokas alue pihapiireineen pysyisi mahdollisimman ehjänä ja turvallisena.

VASTINE:

Madekoskelle jää Uuden Oulun yleiskaavan hyväksymisen jälkeenkin voimaan vuonna 2007 hyväksytty Oulujokivarren osayleiskaava, jossa Madekoski on kokonaisuudessaan osoitettu asemakaavoitettavaksi alueeksi. Madekosken länsiosassa on meneillään asemakaavan laatiminen. Kaikki yksityiskohdat, kuten tonttien rajat, pyörätienjaukset jne. ratkaistaan asemakaavassa.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.

Ukkola Kalervo

kirjoittaa 7.9.2015:

Yleiskaavalla vaikutetaan onnistuneimmillaan koko kaupunkiseudun kehitykseen, sen eurooppalaisen kaupunkipolitiikan ydinsisältöön eli ilmastoon, yhdyskuntarakenteen kestävyteen, kasvuun ja sosiaaliseen eheyteen.

Yleiskaavoitus on vaativa kaupunkisuunnittelua linjaava prosessi koska aikajänne ulottuu pitkälle tulevaisuuteen. Yleiskaavan teemat kuten kestävyys l. rakenteen eheyttäminen, kaupunkiympäristön monipuolisuus, elinkeinojen kehittymismahdollisuudet ja lii-

kennejärjestelmät vaativat kaupunkiorganisaation poikkeuksellista, strategista ja monia-laista yhteistyötä. Muut teemat kuten täydennysrakentaminen, verkostomainen kaupunki ja merellisyys satamaulottuvuuksineen konkretisoivat monia yleisen kaavatyön alueita.

Yleiskaavoituksen vaatima laaja-alaisuus on ratkaisuja vaativa ongelma. Prosessi vaatii jatkuvasti syvenevää otetta. Siinä auttaa selkeyttäminen ja monia osia konkretisoiva kansalais-keskustelu ja -vaikuttaminen.

Yleiskaavatyössä olisi tarvittu perusteellistakin aikaisemman kaavatyön arviointia – onnistumisista ja suurimmista ratkaisematta jääneistä haasteista. Arviointi olisi ollut välttämätöntä siksi, että Oulun seudun - Haukipudas, Kempele, Kiiminki, Liminka, Muhos ja Oulunsalo – kasvu on pitkään ollut suhteellisesti suurinta Pohjoismaissa. Seudulle on syntynyt monien keskusten ja hajautuneen asutuksen yhdistelmä.

Yleiskaavan ansioita ovat periaatteina esitetyt tiiviimpi kaupunki, vyöhykekehittäminen, kestävät kulkumuodot ja laatu- ja kaupunkikäytävät.

Kaupungin eheyttä ja asukastihentymiä kuvaisi paremmin paikalliskeskusten nimeäminen suuriksi paikalliskeskuksiksi (C2). Haukipudas, Kiiminki ja Oulunsalo olisivat siten paikalliskeskuksia (C3).

Ydinkeskustan tiivistymisessä, kaupungistumisessa on onnistuttu. Keskeisiä alueita on rakennettu kuten Meritulli, Myllytulli, Koskenniska, Värttö, Peltola, Lyötty, Tuira, Toppila ja Alppila. Tuiran olisi voinut lukea keskusta-alueeksi jo 70- ja 80-luvuilla, Helsingin Hakaniemen ja Töölön tavoin.

Meritulli oli avaus monipuolisiin vuokra- ja muihin asuntojen hallintamuotoihin sekä runsaasti kivijalkamyymälöihin ja lähipalveluihin. Niitä korostettiin laadituissa rakentamishjeissa. Myös keskustan opiskelija-asunnoille oli näköaloja. Samoja rakentamishjeita kaivataan myös uuteen yleiskaavaan. Meritullin rakentamisen monipuolisia tavoitteita kaatoivat 90-luvun lamavuodet. Rakentaja toisensa jälkeen halusi tinkiä asumisen muodoista, luopua kellareista ja kivijalkamyymälöistä.

Esittämättä jää, miten turvataan kohtuuhintainen asuminen keskusta-alueilla. Tasapainoinen yhdyskuntarakenne, sen sosiaalinen eheys edellyttäisi uutta keskustarakentamisen ja asunto-politiikan linjausta, hintasääntelyä, yleisen maapolitiikan tavoin.

Kaupungin ja seudun hajanaista rakennetta olisi mahdollista tiivistää – samalla tavalla kuin pääkaupunkiseudun virheidien korjaamisessa – tavoitteellisemmalla raideliikenteeseen tukeutuvilla kaupunkikäytävillä.

Kemintien bulevardisointi, raitiotieliikenne ja asuminen välillä Linnanmaa-OYS-Kaukovainio tiivistää kaupunkia tasapainoisemmaksi kokonaisuudeksi sekä vähentää autoliikenteen määrää ja nopeuksia ja siitä aiheutuvaa turvattomuutta.

Yleiskaavassa on epäonnistuttu jo nyt mahdollisen henkilöjunaliikenteen realisoinnissa. Se on kirjattu vain ”pienimuotoisena”, vasta kaukaisen bulevardiliikenteen jatkeena.

Henkilöjunaliikennettä ei ole nähty tarpeellisena täydennyksenä kaksoisraiteelle. Se ei ole linjassa valtion kanssa jo tehtyjen kasvu- ja liikennesopimusten (MAL) eikä Oulun pitkään esittämien edunvalvontatavoitteiden kanssa. Näin viedään pohjaa yhteistyöltä ja rahoitukselta valtion kanssa.

Lähijunaliiikennettä ei ole painotettu kaksoisraiteen saamiseen pohjoiseen, Ruotsin kanssa yhteistyössä saadulle Eu:n TEN-T ydinverkolle, kansainväliselle Perämerenkaarelle.

Ratojen hyödyntämisen aikajänne on epämääräinen. Lentokentän raideyhteyskin saisi painoa jos tavoitteet ja ministeriöille tehdyt esitykset – osana lentoliikennestrategiaa – kansainvälisestä kauttakulkukentästä olisi kirjattu kaavaselostukseen.

Raideliikenteen mahdollisuudet sivuutetaan myös Haukiputaan yleiskaavan jäädyttämisellä. Pääradanvarsi Ritaharjusta Kelloon ja Haukiputaan asemalle nähdään pelkkänä reservialueena eikä edes jatkosuunnittelukohteena tai perusteena Kellon uuden osayleiskaavan laadinnalle. Mahdollisuus olisi kuitenkin asumisen ja joukkoliikenteen uuteen laatuviikenteeseen, joka kasvattaisi uskottavuutta myös valtion suuntaan.

Raideliikenteen lisäksi päätiet kehäteineen, kansainvälinen lentokenttä ja satama kuljetustermiinaaleineen, koko logistinen järjestelmä – Oulu Pohjoisen logistisena keskuksena – on syytä kirjata yleiskaavaan kasvu- ja MAL-sopimusten sekä kaupungin pitkäaikaisen edunvalvontatavoitteiden hengessä. Vain näillä Pohjoisen logistiikan painotuksilla saadaan myös valtio paremmin kantamaan vastuuta kehityksestä ja näkemään pohjoisen mahdollisuudet.

Aikaisempia epäonnistuneita kaavoja ovat olleet mm. Aaltokankaan lentokenttäkaava ja Punaisenladonkankaan laaja jätealue pisteenä kartalla. Näissä epäonnistuttiin tai puuttui asukastiedottaminen suunnitteluvaiheessa. Kaavoittamaton ampuradan häiriöalue on nyt este Talvikankaan ja Hiukkavaaran alueiden ja palveluiden yhdistymiselle.

Kaupungin matkailun vetovoimana on kirjattu ymmärrettävästikin vain alueita, ei kuitenkaan kunnostettavia sisäjärviä, aikaisemmin tavoiteltua keskustan tapahtumavyökettä tai ympäri- vuotista kulttuuri- ja liikuntaturismia.

Oulu voisi monipuolisen kevyenliikenteen väylästön ja kulttuurin ansiosta painottaa kaavaselostuksessa asemaansa paitsi Suomen pyöräily- myös muun liikuntakulttuurin kaupunkina.

Kaupunkikehittämisen tulisi olla jatkuvan kansalaisvaikuttamisen asia, johon kannattaa kytkeä mukaan yliopistot ja ammattikorkeakoulut niiltä pyydettyine eri vaiheiden seminaareineen, luonnoksineen ja suunnitelmineen.

VASTINE:

Muistutuksessa nostetaan Uuden Oulun yleiskaavan ansioiksi periaatteina esitetyt tiiviimpi kaupunki, vyöhykekehittäminen, kestävätkulkumuodot ja laatu- ja kaupunkikäytävät.

Yleiskaavan keskusverkko perustuu viisitasoiseen keskusluokitukseen, ja keskuskeskukset eroavat toisistaan palveluiden, väestöpohjan ja vaikutusalueen suhteen. Aluekeskusten määrittelyyn on vaikuttanut myös niiden merkitys merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksiköiden sijaintipaikkoina. Oulun pohjoinen aluekeskus on yleiskaavassa osoitettu Ritaharjuun maakuntakaavan ja aluekeskusten kehittämistavoitteiden mukaisesti. Yleiskaavaratkaisu korostaa kuitenkin Ritaharjun, Kaijonharjun, Linnanmaan ja Teknologiakylän kehittämistä kokonaisuutena, mikä käy ilmi mm. kaupunkiraitiotien kehittämiskäytävän ja Linnanmaan innovaatiokeskittymän merkinnöistä. Yleiskaavaratkaisu vahvistaa siten Kaijonharjun asemaa jatkossakin merkittävänä keskuksena.

Suurten paikalliskeskusten merkinnöillä (C2) on korostettu Haukiputaan, Kiimingin ja Oulunsalon keskuksia, koska ne eroavat maakuntakaavan merkinnöiltään, yhdyskuntarakenteelliselta sijainniltaan ja kehittämistavoitteiltaan muista Oulun paikalliskeskuksista.

Oulun seudun väestörakenne, oleva yhdyskuntarakenne ja näköpiirissä oleva kehitys eivät tue seudullisen raideliikenteen kehittämistä. Tästä syystä yleiskaavaehdotuksessa on varauduttu vain pienimuotoiseen seudulliseen raideliikenteeseen erittäin pitkällä aikavälillä. Merkittävää on myös, että Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus pitää omassa lausunnossaan pääratana perustuvaa seudullista henkilöliikennettä epärealistisena. Oulun kaupungin yhdyskuntarakennetta ei ole tarkoituksenmukaista tämän yleiskaavan suunnittelujaksolla ohjata merkittävästi pääradan varteen, vaan tukemaan nykyistä bussiliikennettä. Joukkoliikennettä voimakkaasti tukevaa tehokasta maankäyttöä on edullisinta osoittaa tärkeimpien bussireittien äärelle, jolloin sen vaikutus kulkumuotojakauman muutokseen nykyistä kestävämmäksi on mahdollisimman suuri.

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltu muuttamaan muistutuksen johdosta.

Yhtymä Kurtti / Korvala Olli

kirjoittaa 6.9.2015:

Kuten oheisesta kiinteistöjaotuskartasta ilmenee, omistamamme kahden veljeni kanssa Kellon asemakylällä tilan 14:212 palstan, johon sisältyy myös tilamme kohdalla oleva Lehmimaantien tiealue.

Kiitollisina siitä, että kaavaluonnosvaiheessa jättämämme mielipide on jo nähtävillä olevassa ehdotuksessa otettu osittain huomioon, pyydämme edelleen, että tilallemme vieläkin merkitty virkistysalue kohtuullistettaisiin valittamatta hyväksymämme Kellon osayleiskaavan 2010 mukaiseksi.

Sen laatimisen jälkeen ei olosuhteissa ole tapahtunut mitään sellaista muutosta, joka vaatisi V-alueen kasvattamista, vaan päinvastoin, Lehmimaantien itäpuolelle, virkistysalueen läpi suunniteltu kevyenliikenteen väyläkin on jo rakennettu tien länsilaidalle.

Kaavaehdotuksessa tilallemme merkityn V-alueen idänpuolinen raja näyttäisi kulkevan pohjois-eteläsuunnassa suunnilleen Kellon asematien varren rajapyykin 102 kohdalta, kun taas Kellon osayleiskaavan 2010 mukainen raja kulkee rajapyykin 101 kautta.

Jo runkoviemäriin rakentamisen yhteydessä teetetty paineviemäri liittymä sekä Haukiputaan sähköosuuskunnan sähköjakokaapin esivalmistelutyöt tehtiin Kellon osayleiskaavan 2010 mukaisesti, mutta nyt putket ja johdot jouduttaisiin vetämään laajemmaksi ehdotetun virkistysalueen lävitse.

Esitämmekin, että tilallemme merkityn virkistysalueen itälaidan rajausta siirrettäisiin noin 20 metriä lännemmäksi, kulkemaan Kellon osayleiskaavan 2010 mukaisesti rajapyykin 101 kohdalta. Vielä sittenkin tilaamme jää, omistamamme Lehmimaantien tiealue mukaan lukien, yhteiseen käyttöön lähes 50 metriä leveästi.

Maisemallinen näköyhteys kaupungin omistamalta V-alueelta pohjoispuolen peltoalueelle on siten huomattavasti laajempi, kuin pelkkä tilallemme merkityn kohtuullistetun virkistysalueen leveys. Kaavaehdotuskartalla Lehmimaantien viiva näyttäisi olevan hieinan idempänä, kuin pohjakartalla mikä saa V-alueen näyttämään todellista kapeamalta.

Vaikka V-alueen pienentäminen aiheuttaakin pienen mutkan AP-alueen rajaukseen Kellon asematien yli siirryttäessä, niin se on vain viiva kartalla. Tien pohjoispuoli on peltoa ja eteläpuoli metsää, joten ei muutosta paikanpäällä havaitse. Ja tilannehan on sama Kellon osayleiskaavan 2010 kartassakin, eikä siinäkään näytä epäloogiselta.

VASTINE:

*Kaavakartalla 2, keskeinen kaupunkialue, esitetään kaupunkirakenne ja yleispiirteiset alueva-
raukset eri käyttötarkoituksiin vuoteen 2030. Alueet on tarkoitettu suunniteltavaksi tarkemmin
asemakaavoilla, joilla määritellään korttelien ja tonttien rajat. Ottaen huomioon yleiskaavan
tarkoitus ja kaavakartan mittakaava 1: 25 000, kartalta ei pidä tulkita tulevien tonttien rajoja.
Tilan 14:212 palsta on pääosin asumiseen varatulla alueella AP ja tarkka raja-
aus vahvistuu ase-
makaavoitusvaiheessa.*

Yleiskaavaehdotusta ei ole perusteltua muuttaa muistutuksen johdosta.